ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన పరిషత్ కార్యకలాపాలు

ANDHRA PRADESH
LEGISLATIVE COUNCIL DEBATES

అధికార నివేదిక

OFFICIAL REPORT

మంగళవారం, మార్చి 26, 2013

పంతొమ్మిదవ సమావేశము, సంపుటము I I, నంబరు. 5

నందననామ సం. ఫాల్గుణ శు. 14

TUESDAY, THE 26TH MARCH, 2013

NINETEENTH SESSION, VOLUME I I, NO. 5
5TH CHAITRA, 1934 S.E.

* * * * *

శాసన పరిషత్తు సచివాలయము,

పబ్లిక్ గార్డెన్స్,

హైదరాబాద్ – 500 004.

LEGISLATURE SECRETARIAT,

PUBLIC GARDENS,
HYDERABAD - 500 004.

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన పరిషత్తు

ప్రధాన అధికారులు

ఛైర్మన్	ః	డా. ఎ. చక్రపాణి
డెప్యూటీ ఛైర్మన్	ః	శ్రీ నేతి విద్యాసాగర్
ఉపాధ్యక్షుల పేర్ల పట్టిక	ః	శ్రీ మహమ్మద్ జానీ
		శ్రీ ఎస్. జగదీశ్వర్ రెడ్డి
		శ్రీ బి. చెంగల్‌రాయుడు
		శ్రీ బి. వెంకటేశ్వర్లు
కార్యదర్శి	ః	డా. ఎస్. రాజ సదారామ్
ఉప కార్యదర్శులు	ః	శ్రీమతి వి. గిరిజాసుందరి
		శ్రీ కె. సత్యనారాయణరావు
		శ్రీ జి. వెంకటక్రిష్ణ
		శ్రీ పి. బాలకృష్ణమాచార్యులు
		శ్రీమతి వై. వెంకట రమణమ్మ
సహాయ కార్యదర్శులు	ః	శ్రీ వి. నరసింహాచార్యులు
		శ్రీమతి టి. సుశీల
		శ్రీ జె. రామలింగేశ్వర్ రావు
		శ్రీ హెచ్.ఎ. షఫీ
		శ్రీ ఎమ్. విజయరాజు
		శ్రీ వి. రమేష్ కుమార్
		శ్రీ పి.వి. సుబ్బారెడ్డి
		శ్రీ టి.బి. జయచందర్
		శ్రీ ఎస్. దుర్గాప్రసాద్
		శ్రీ సూరజ్ బహదూర్
		శ్రీ కె. రాజ్‌కుమార్

శ్రీ సి.హెచ్. ఉపేందర్ రెడ్డి
శ్రీ ఎస్. రామనరసింహం
శ్రీమతి టి. సత్యవేదకుమారి
శ్రీమతి ఎ. చంద్రభాగ

మార్షల్ : శ్రీ సి.హెచ్.వి. శెట్టి

చీఫ్ రిపోర్టర్ : శ్రీమతి పి. శివదీక్ష

* * * * *

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన పరిషత్తు కార్యకలాపములు

మంగళవారం, మార్చి 26, 2013

అధికార నివేదిక

విషయ సూచిక

సభా కార్యక్రమం :

1. వాయిదా తీర్మానాల తిరస్కరణ
2. నక్షత్రపు గుర్తుగల ప్రశ్నలు–వాగ్రూప సమాధానాలు.
3. ప్రత్యేక ప్రస్తావన.
4. అర్జీల సమర్పణ.
5. సభాసమక్షంలో ఉంచిన పత్రాలు.
6. సభాసమక్షంలో పెట్టిన కమిటీనివేదికలు.
7. బడ్జెట్‌పై చర్చ.
8. ప్రభుత్వ బిల్లులు.
    1. అప్రోప్రియేషన్ (vote on account) బిల్ నెం. 2, (2013)
    2. అప్రోప్రియేషన్ (vote on account) బిల్ నెం. 2, (2013)

* * * * *

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన పరిషత్తు

2013, మార్చి 26వ తేది, మంగళవారం

పంతొమ్మిదవ సమావేశపు పదకొండవ రోజు

(సభ ఉదయం 10.00 గంటలకు ప్రారంభమైనది. గౌరవ ఛైర్మన్ అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు.)

– – –

1. వాయిదా తీర్మానాల తిరస్కరణ

MR. CHAIRMAN: Today, I have received four adjournment motion notices.

The First Adjournment Motion Notice given by Sri Dadi Veerabhadra Rao Garu regarding the need to discuss about the failure of the Government to supply power to the public, steps taken by the Government to provide required power and agitations of the political parties in this regard has been disallowed.

The Second Adjournment Motion notice given by Sri Cherupally Seetha Ramulu Garu regarding the need to discuss about the withdrawal of hike in power tariff, surcharges and to lift the power cut has been disallowed.

The Third Adjournment Motion notice given by Sri Jalli Wilson Garu and others regarding the need to take necessary steps by the Government about the indefinite hunger strike of the CPI and other Left party leaders as a protest against the hike of 'power tariff' has been disallowed.

The Fourth and last Adjournment Motion notice given by Sri Katcha George Victor Garu regarding the need to discuss about the proposed construction of "Tharmal Power Plants" which are opposed by the public in Bikkavolu Mandal and Rangampet Mandal in East Godavari District has also been disallowed.

(గౌరవ ప్రతిపక్ష సభ్యులు తమతమ స్థానాలలో లేచి నిలబడి పెంచిన విద్యుత్ ఛార్జీలను తగ్గించాలని ఛైర్మన్‌ను కోరసాగారు.)

శ్రీ జల్లి విల్సన్ (అసెంబ్లీ) ః వామపక్ష నేతలు గత నాలుగురోజులనుండి నిరాహార దీక్షలు చేస్తున్నారు. వారిలో కొంతమంది ఆరోగ్య పరిస్థితి క్షీణిస్తోంది. బయట పెద్ద ప్రజా ఉద్యమం నడుస్తోంది. మనం కూడా స్పందించవలసిన అవసరమున్నది.

శ్రీ ఎమ్.వి.ఎస్. శర్మ ః అధ్యక్షా, ఈ విషయమై ప్రభుత్వం స్పష్టమైన హామీ ఇవ్వాలి. కరెంటు ఛార్జీలు పెంచమని హామీ ఇస్తేనేగానీ ప్రజలు శాంతించరు.

శ్రీ నారదాసు లక్ష్మణరావు ః ధరలను తగ్గించాలి.

మిస్టర్ ఛైర్మన్ ః ముందు ప్రశ్నోత్తరాల కార్యక్రమాన్ని జరగనివ్వండి. కూర్చోండి.

(గౌరవ ప్రతిపక్ష సభ్యులు - " కరెంటు ఛార్జీల పెంపును ప్రభుత్వం ఉపసంహరించాలి, కరెంటు కోతలు వద్దు వద్దు, విద్యుత్తు ఛార్జీల మోతలు వద్దు, వద్దు" అంటూ నినాదాలిస్తూ సభకు అంతరాయం కలిగించసాగారు.)

శ్రీ ఎమ్. మహీధర రెడ్డి (కందుకూరు) ః అధ్యక్షా, నేను తమద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియచేసేదేమంటే, క్వశ్చన్ అవర్‌లో కూడా ముఖ్యమైన ప్రజా సంక్షేమ కార్యక్రమాలపైన మాట్లాడేందుకు పలు అంశాలున్నాయి. రెండవది - విద్యుత్తు మీద శాసనసభలో కూడా చర్చ జరుగుతోంది. అందుకు సంబంధించి ముఖ్యమంత్రిగారు అక్కడ వివరణ ఇస్తున్నారు. ఈ లోపల మన పెద్దల సభలో ప్రజలకు ఉపయోగపడే ఇతర అంశాలమీద అర్థవంతమైన చర్చ జరిగితే ఉపయోగకరంగా ఉంటుంది. దీనికి సంబంధించి ప్రభుత్వం కూడా సంపూర్ణ వివరణ ఇచ్చేందుకు సంసిద్ధత వ్యక్తపరచింది. కాబట్టి, ఈ లోపల మనం షెడ్యూల్ ప్రకారం క్వశ్చన్ అవర్‌ను పూర్తి చేసుకున్నట్లయితే విద్యుత్తు మీద ప్రభుత్వం నుండి వివరణ కూడా వస్తుంది.

శ్రీ ఎమ్.వి.ఎస్. శర్మ (శ్రీకాకుళం, విజయనగరం, విశాఖపట్టణం) ః ఏప్రియల్ 1వ తేదీనుండి విద్యుత్తు ఛార్జీలు పెంచుతామని అంటున్నారు. అప్పటికి సభ వాయిదా పడుతుంది. ఆ రోజు చర్చించడానికి సభ ఉండదు కాబట్టి, ఈ విషయమై ఇప్పుడు చర్చించవలసిన అవసరం ఉన్నది సార్.

మిస్టర్ ఛైర్మన్ ః విల్సన్ గారూ! ఇవాళ బిజినెస్ చాలా ఎక్కువగా ఉన్నది.....

(గౌరవ ప్రతిపక్ష సభ్యులు - 'కరెంటు కోతలు ఎత్తివేయాలి", 'పెంచిన ఛార్జీలు తగ్గించాలి" అంటూ నినాదాలివ్వసాగారు.)

MR. CHAIRMAN: House is adjourned for 10 minutes.

(The House, then adjourned at 10.09 a.m for 10 minutes)

***

(THE HOUSE REASSEMBLED AT 10.24 AM)
(HON'BLE CHAIRMAN IN THE CHAIR)

2. నక్షత్రపు గుర్తుగల ప్రశ్నలు–వాగ్రూప సమాధానాలు.

కుమ్మరి/ శాలివాహన సహకార సంఘాల సమాఖ్య లిమిటెడ్

ప్రశ్న నెం. 6720 (61)

శ్రీ ఐలాపురం వెంకయ్య, ఎం.ఎల్.సి.

గౌరవనీయులైన వెనుకబడిన తరగతుల సంక్షేమ శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా :-

అ) పరిశ్రమలు, వాణిజ్యశాఖ జి.ఓ.ఎం.ఎస్.నెం. 84, జి.ఓ.ఎం.ఎస్.నెం. 143 ల ద్వారా ఆంధ్రప్రదేశ్
కుమ్మరి శాలివాహన సహకార సంఘాల సమాఖ్య లిమిటెడ్‌ను ఏర్పాటు చేయడానికి ప్రభుత్వం
ఉత్తరువులను జారీచేసిన విషయం వాస్తవమేనా ;

ఆ) అయితే, ఆ సమాఖ్యను ఏర్పాటు చేయడంలో జాప్యానికి గల కారణాలేమిటి ;

ఇ) సదరు సమాఖ్యను ఎప్పటిలోగా ఏర్పాటు చేయడమవుతుంది ?

సమాధానం

అ) అవునండీ.

ఆ) ఆంధ్రప్రదేశ్ కుమ్మరి శాలివాహన సహకార సంఘాల సమాఖ్య లిమిటెడ్‌ను ఏర్పాటు చేయడంలో

ఎలాంటి జాప్యం జరగలేదు. వెనుకబడిన తరగతుల సంక్షేమ శాఖ జాయింట్ డైరక్టరును 23.2.2013 తేదీన సమాఖ్య మేనేజింగ్ డైరక్టర్‌గా నియమించడమయింది. పరిశ్రమలు, వాణిజ్య శాఖ నుండి వెనుకబడిన తరగతుల సంక్షేమ శాఖకు రికార్డులను బదిలీ చేసే ప్రక్రియ జరుగుతున్నది.

ఇ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీ ఐలాపురం వెంకయ్య (స్థానికసంస్థలు) : అధ్యక్షా, ఆంధ్రప్రదేశ్ కుమ్మరి శాలివాహన సహకార సంఘాల సమాఖ్యకు 2013-14 వ సంవత్సరం బడ్జెట్‌లో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ ఎన్. కిరణ్‌కుమార్ రెడ్డి గారు రూ. 25 కోట్లను ఏర్పాటు చేసినందుకు ముందుగా వారికి, వెనుకబడిన తరగతుల సంక్షేమ శాఖ మంత్రివర్యులకు నా హృదయపూర్వక కృతజ్ఞతలను తెలియజేసుకుంటున్నాను.

(ట్రెజరీ బెంచెస్ నుండి హర్షధ్వానాలు)

అధ్యక్షా, 23 జిల్లాలలో ఉన్న కుమ్మర్లందరికీ ఇది చాలా ఉపయోగకరంగా ఉంటుంది. భవిష్యత్తులో ఈ వృత్తిదారులకు ఇది ఎంతో ఉపయోగకరంగా ఉంటూ, వారికి ఆధారం ఏర్పడుతుంది. చాలా కాలం నుంచి దీని గురించి ప్రయత్నం చేసినా సాధ్యపడలేదు. నేడు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ ఎన్. కిరణ్‌కుమార్ రెడ్డిగారు, గౌరవ వెనుకబడిన తరగతుల సంక్షేమ శాఖ మంత్రి శ్రీ బి.సారయ్యగారు వారికోసం బడ్జెటును ఏర్పాటు చేయడం చాలా సంతోషంగా ఉంది. వారికి మరొక్కసారి తమరి ద్వారా నా కృతజ్ఞతలు తెలియజేసుకుంటున్నాను. దీనికి అన్ని విధాలా సహకరించిన కాంగ్రెస్ పార్టీవారికి, ఇతరులకు కూడా నా హృదయపూర్వక కృతజ్ఞతలు.

డా. రాయపాటి శ్రీనివాస్ (స్థానికసంస్థలు) : అధ్యక్షా, కుమ్మరి శాలివాహన సహకార సంఘాల సమాఖ్యను ఏర్పాటు చేయడం, బడ్జెటు కేటాయించిన విషయంలో శ్రీ ఐలాపురం వెంకయ్యగారి పాత్ర చాలా కీలకం. ఆయన ఆ కమ్యూనిటీకి రాష్ట్ర స్థాయిలో గుర్తింపు పొందిన నాయకుడు. అందువల్ల, శ్రీ ఐలాపురం వెంకయ్యగారిని కుమ్మరి శాలివాహన సహకారం సంఘాల ఫెడరేషన్ ఛైర్మన్‌గా నియమించాలని తమరి ద్వారా గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారిని, మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

(ట్రెజరీ బెంచెస్ నుండి హర్షధ్వానాలు)

శ్రీ విటపు బాలసుబ్రహ్మణ్యం (ప్రకాశం, నెల్లూరు, చిత్తూరు) : అధ్యక్షా, శ్రీ ఐలాపురం వెంకయ్యగారు దీని వెనుక ఒక అపర భగీరథుడిలాగా ఎంతో కృషి చేశారు. ఈ విషయంలో అనేక సందర్భాలలో ఆయన మా సహకారం కూడా తీసుకున్నారు. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా ఈ సమాఖ్యకు ఎంతో ఉదారంగా రూ. 25 కోట్లు కేటాయించడమనేది గొప్ప విషయం. అయితే, కుండలు పారిశ్రామిక ఉత్పత్తుల క్రిందకు వస్తాయి కాబట్టి కుమ్మరులు, వెనుకబడిన తరగతులకు సంక్షేమం క్రిందకు రావడం కాకుండా పారిశ్రామిక అభివృద్ధిలో భాగంగా ఉండాలని చాలా కాలం దానిని మెలిక వేసి ఉంచడం జరిగింది. చిన్న చిన్న ఉత్పత్తులను కూడా పారిశ్రామిక ఉత్పత్తులు క్రింద లెక్క వేయడం వల్ల ఈ చేనేత వృత్తిదారుల వద్ద నుంచి మిగతా చేతి వృత్తిదారులందరూ ఇబ్బంది పడే పరిస్థితి లేకుండా ఒక పాలసీగా ఆ విషయంలో నిర్ణయం తీసుకుని దానిని వెనుకబడిన తరగతుల సంక్షేమానికి మార్చడం జరిగింది. మిగతా వాటికి కూడా ఆ రకమైన పని చేస్తే బాగుంటుందని మా ఉద్దేశ్యం.

శ్రీ చేరుపల్లి సీతారాములు (అసెంబ్లీ) : అధ్యక్షా, ఆంధ్రప్రదేశ్ కుమ్మరి శాలివాహన సహకార సంఘాల సమాఖ్యకు రూ. 25 కోట్లు కేటాయించామని చెప్పారు. కానీ, ఆ విషయం సమాధానంలో లేదు. ఆ సమాఖ్యకు ఎన్ని కోట్ల రూపాయ లను రిలీజ్ చేయడం జరిగిందో గౌరవ మంత్రిగారు తెలియజేయాలని తమరి ద్వారా కోరుతున్నాను.

జనాభా నిష్పత్తి ప్రకారం బడ్జెటు కేటాయింపులు జరగాలి. ఏదో ఉడతా భక్తిగా ఇచ్చామని చెప్పడానికి వీలు లేకుండా తగినంత బడ్జెటును పెంచడం జరుగుతుందా, లేదా అనే విషయాన్ని కూడా గౌరవ మంత్రిగారు తెలియజేయాలని తమరి ద్వారా కోరుతున్నాను.

సదరు సమాఖ్యను ఎప్పటిలోగా ఏర్పాటు చేయడమవుతుందనే ' సి ' ప్రశ్నకు, "ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు" అని సమాధానంలో ఉంది.

మిస్టర్ ఛైర్మన్ : వెనుకబడిన తరగతుల సంక్షేమ శాఖ జాయింట్ డైరక్టరును ఆ సమాఖ్య మేనేజింగ్ డైరక్టరుగా నియమించామనే ఉద్దేశ్యంతో లేదని చెప్పారు. మీరు పూర్తిగా చదివారా?

శ్రీ చేరుపల్లి సీతారాములు : అధ్యక్షా, సమాఖను ఏర్పాటు చేయడానికి ప్రభుత్వం ఉత్తరువులను జారీ చేసిన విషయం వాస్తవమేనా, అంటే వాస్తవం అని చెప్పారు. కానీ సమాఖ్యను ఎప్పటిలోగా ఏర్పాటు చేస్తారు అని అడిగితే, "ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదని" చెప్పారు. అంటే ఎప్పటిలోగా కూడా వేయరా? పెద్దలు చెప్పినట్లుగా, గౌరవ సభ్యులు శ్రీ ఐలాపురం వెంకయ్యగారిని ఆ ఫెడరేషన్ ఛైర్మన్‌గా నియమించినట్లయితే అందరికీ ఆమోదయోగ్యమే. ఆ విధమైన చర్యలను కూడా ప్రభుత్వం తీసుకుంటుందా, లేదా అనే విషయంతోపాటు "ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు" అని చెప్పారు, దాని విషయంలో కూడా సమాధానం తెలియజేయాలని తమరి ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జల్లి విల్సన్ : అధ్యక్షా, ఈ సమాఖ్యను నిర్వహించడానికి అధికారులను మాత్రమే నియమిస్తే సరిపోదు. ఆ రంగం మీద చిత్తశుద్ధి కలిగినటువంటి ప్రజాప్రతినిధులను కూడా నియమించాలి. ఆ వర్గ ప్రజలతో మమేకమైనటువంటి వ్యక్తి శ్రీ ఐలాపురం వెంకయ్యగారు. అందువల్ల, ఈ సమాఖ్య కోసం కృషి చేసిన సభ్యులు శ్రీ ఐలాపురం వెంకయ్యగారిని ఛైర్మన్‌గా నియమిస్తే ఉపయోగకరంగా ఉంటుందని తమరి ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

10.30am

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వర్లు (అసెంబ్లీ) : అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు శ్రీ ఐలాపురం వెంకయ్య గారు వేసిన ప్రశ్నకు గౌరవ మంత్రి వర్యులు కూడా సమాధానమిచ్చారు. ప్రధానంగా శ్రీ ఐలాపురం వెంకయ్య గారి అవిశ్రాంత పోరాటం వల్ల ఈరోజు ప్రభుత్వం రూ.25కోట్లను కేటాయించినట్లు చెబుతున్నారు. వారిని తప్పనిసరిగా కుమ్మరి/శాలివాహన సహకార సంఘాల సమాఖ్య లిమిటెడ్ ఫెడరేషన్ ఛైర్మన్‌గా నియమించాలని ఈ సభ ద్వారా అన్ని పక్షాలు కోరుతున్నాయి. అలాగే గౌరవ మంత్రి వర్యులకు కూడా అభినందనలు తెలుపుతున్నాను. ఏ స్ఫూర్తితో ఈ శాలి వాహన సంఘానికి నిధులు కేటాయించారో అదే విధంగా మిగతా అనేక అణగారిన సంఘాలు వెనుకబడిన వర్గాలలో ఉన్నాయి. ఏదో రూ.25 కోట్లు కేటాయించినట్టు కాకుండా మిగతా వెనుకబడిన వర్గాలకు కూడా అత్యధికంగా దామాషా పద్ధతిలో నిధులు కేటాయించి ఆదుకోవాలని కోరుతున్నాను. అదేవిధంగా బి.సి. సబ్ ప్లాన్ తెచ్చి దానికి బడ్జెట్‌లో 25 శాతం నిధులు కేటాయించేలా కృషి చేయాలని తమరి ద్వారా గౌరవ మంత్రి వర్యులను కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి.జి.వి. కృష్ణారెడ్డి (స్థానికసంస్థలు) : అధ్యక్షా, బి.సి. సంక్షేమ శాఖ గౌరవ మంత్రి వర్యులు శాలి వాహన ఫెడరేషన్‌కు నిధులు కేటాయించినందుకు సంతోషం. నాయి బ్రాహ్మణులకు, రజకులకు ఇంతకుమునుపే ఫెడరేషన్స్ ఉన్నాయి. కాని విషయం ఏమిటంటే వ్యక్తిగతంగా గాని, కుటుంబ పరంగా గాని ఈ ఫెడరేషన్స్ యొక్కసభ్యుల వివరాలు ఏమైనా ఉన్నాయా? సేకరించారా? శాలి వాహన ఫెడరేషన్‌కు ఇచ్చినటువంటి రూ.25కోట్లు మండల వారిగా తీసుకున్నట్లైతే మండలానికి రెండు లక్షల చొప్పున వస్తాయి. ఆ రెండు లక్షలు ఇవ్వడానికి వ్యక్తిగతంగా ఇప్పటికే కుటుంబ వివరాలేమైనా సేకరించారా? ఇదేమాదిరిగా మిగతా రజక ఫెడరేషన్‌కు గాని, నాయి బ్రాహ్మణ ఫెడరేషన్‌కు గాని సంబంధించిన సమాచారాన్ని ఏమైనా తీసుకున్నారా?

శ్రీ పి.జె. చంద్రశేఖర రావు (అసెంబ్లీ) ః అధ్యక్షా, కుమ్మరి ఫెడరేషన్‌ను ఏర్పాటు చేసేందుకు ప్రభుత్వం ముందుకు వచ్చినందుకు, ఆ క్రమంలో వెంకయ్య గారి కృషికి అభినందనలు తెలియపరుస్తూనే, ఏ బి.సి. ఫెడరేషన్‌లకు కూడా ఛైర్మన్‌లు గాని పాలక మండలులు గాని లేనటువంటి విషయం గౌరవ మంత్రి గారికి తెలుసు. వాటికి కాలపరిమితి లోపల ఛైర్మన్‌లను, వాటి బాడీలను ఏర్పాటు చేసేటువంటి సమాధానం ఏమైనా చెబుతారా? అని మీ ద్వారా గౌరవ మంత్రి వర్యులను కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె.ఎస్. లక్ష్మణ రావు (కృష్ణా, గుంటూరు) ః అధ్యక్షా, కుమ్మరి/శాలి వాహన సహకార సమాఖ్య ఏర్పాటు చేసినందుకు అభినందనలు తెలుపుతూ, దీనిని ఏర్పాటు చేయడానికి శ్రీ ఐలాపురం వెంకయ్య గారితో పాటు శ్రీ విటపు బాలసుబ్రహ్మణ్యం మేమంతా కృషి చేయడం జరిగింది. శ్రీ ఐలాపురం వెంకయ్య గారిని శాలి వాహన సహకార సమాఖ్య లిమిటెడ్ ఛైర్మన్‌గా ఎన్నిక చేయాలని పి.డి.ఎఫ్ తరపున మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ గాదె శ్రీనివాసులు నాయుడు (శ్రీకాకుళం, విజయనగరం, విశాఖపట్టణం) ః అధ్యక్షా, పెద్దలు శ్రీ ఐలాపురం వెంకయ్య, శ్రీ టి.జి.వి. కృష్ణా రెడ్డి గారు అలాగే రాష్ట్ర ప్రభుత్వ సహకారంతో కుమ్మరి/శాలివాహన సహకార సంఘాల సమాఖ్య ఏర్పాటు కొరకు పరిశ్రమలు, వాణిజ్య శాఖ వారు జీ.ఓ.నెం.84, 143లు విడుదల చేయడం జరిగింది. దానిని అమలు చేయడానికి సంబంధించి ఎవరినైతే ఫెడరేషన్ ఛైర్మన్‌గా ఏర్పాటు చేస్తారో, దానికి కమిట్‌మెంట్ ఉన్నటువంటి వ్యక్తిగా శ్రీ ఐలాపురం వెంకయ్య గారిని ఏర్పాటు చేసినట్లైతే ఆ జాతికి మంచి జరుగుతుంది. అలాగే బి.సి. సబ్ ప్లాన్‌లో కూడా దీని గురించి చర్చించి మిగిలిన జాతులకు న్యాయం చేయాల్సిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. మోహన్ రెడ్డి (మెదక్, ఆదిలాబాద్, నిజామాబాద్, కరీంనగర్) ః అధ్యక్షా, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు రూ.25కోట్లు విడుదల చేయడం జరిగింది. కాబట్టి దీనిని అమలు చేయడానికి సీనియర్ సభ్యులైన శ్రీ ఐలాపురం వెంకయ్య గారిని ఛైర్మన్‌గా నియమిస్తే న్యాయం జరుగుతుందని వారికి నేను మద్దతు తెలుపుతున్నాను.

శ్రీ నారదాసు లక్ష్మణ రావు ః అధ్యక్షా, కుమ్మరి/శాలివాహన సహకార సంఘాల సమాఖ్య లిమిటెడ్ ఏర్పాటు చేయడంలో శ్రీ ఐలాపురం వెంకయ్య గారి కృషి ప్రశంసనీయం. ఈ సమాఖ్యకు రూ.25కోట్లే కాకుండా దాదాపు రూ.50కోట్లు కేటాయించాలని మీద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. చేతి వృత్తులు ప్రోత్సహించడం చాలా అవసరం. ఈరోజు ఈ వృత్తులు దెబ్బతినడం వల్లనే గ్రామ స్వరాజ్యం దెబ్బతిన్నది. మీరు అనుమతిస్తే చిన్న పాటను పాడి వినిపిస్తాను.

" కుమ్మరి వాములో తుమ్మలు మొలిచెను

కమ్మరి కొలిమిలొ దుమ్ము రేగినది

కుమ్మరి వాములో తుమ్మలు మెలిచెను
కమ్మరి కొలిమిలొ దుమ్ము రేగినది

సాలెల మగ్గం సడుగులిరిగినవి
పెద్దబోరు పొద్దంత నడుస్తుందో బలిసిన దొరలది

గ్రామ స్వరాజ్యం గంగలోన కలిసే ఈ దేశంలోనా
పల్లే కన్నీరు పెడుతుందో కనిపించని కుక్కల... "

గోరేటి వెంకన్న గారు గ్రామ స్వరాజ్యం ఏవిధంగా దెబ్బతిన్నదో ఈ పాట ద్వారా తెలియజేయడం జరిగింది.

శ్రీ బచల పుల్లయ్య (కడప, అనంతపూర్, కర్నూలు) : అధ్యక్షా, వెనుకబడిన తరగతులను అభివృద్ధి చేయాలనే ఉద్దేశంతో ఈరోజు కుమ్మరి/శాలివాహన సహకార సంఘాల సమాఖ్య ఏర్పాటు చేయడం అనేది చాలా సంతోసించతగ్గ విషయం. దానికి శ్రీ ఐలాపురం వెంకయ్య గారు చాలా కష్టపడ్డ విషయం పెద్దలంతా కూడా చెప్పడం జరిగింది. సమాఖ్య అధ్యక్షులుగా శ్రీ ఐలాపురం వెంకయ్య గారిని పెడితే బాగుంటుంది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి కూడా కృతజ్ఞతలు తెలపాల్సిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. ఎస్సీ/ఎస్టీలకు సబ్ ప్లాన్‌ను ఏవిధంగా ఏర్పాటు చేశారో, అదే విధంగా వెనుకబడిన కులాలకు కూడా సబ్ ప్లాన్‌ను ఏర్పాటు చేయాలని మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుకుంటున్నాను.

శ్రీ నాగపురి రాజలింగం (అసెంబ్లీ) : అధ్యక్షా, మారిన పరిస్థితుల్లో ఈ యావత్ భారతదేశంలో ప్రతి గ్రామంలో ఆవరించి ఉన్న ఈ శాలివాహన కుల వృత్తి అల్యూమినియం పాత్రల వల్ల వృత్తి కోల్పోయి నిరాశ్రయులైన పరిస్థితుల్లో శ్రీ ఐలాపురం వెంకయ్య మరియు అభ్యుదయ మిత్రులందరూ గౌరవ ముఖ్యమంత్రి దగ్గర మరియు పాలక వర్గం మధ్య పోరాటంలో భాగస్వాములైనందుకు వారందరికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి దయతో బి.సి. సంక్షేమ మంత్రి నిర్ణయం తీసుకున్నందుకు సంతోషిస్తున్నాను. మన రాష్ట్రంలోని 1100 మండలాల్లో అంతటా ఈ వృత్తి ఉన్నది కనుక, అందరూ నిరాశ్రయులో ఉన్నారు కనుక, మండలానికి రూ.2లక్షల చొప్పున సరిపోవు కాబట్టి, మండల కేంద్రాల్లోనైనా "పాటరీ ఇండస్ట్రీని" ఏర్పాటు చేసి అక్కడ ఉండే యువకులందరినీ అందులో చేర్పిస్తే బాగుంటుంది. అలాగే చేనేత వృత్తుల వారికి కేంద్రం నుండి నిధులు విడుదలయ్యే పద్ధతిలో

కుమ్మరులను ఆదుకోవడానికి కేంద్రాన్ని మెప్పించి రూ.100కోట్లైనా ఇప్పించే పరిస్థితి ఏమైనా ఉన్నదా? అని మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. చంగల్ రాయుడు (అసెంబ్లీ) ః మానవుని సృష్టితో, కుమ్మరిని కూడా సృష్టించినటువంటి బ్రహ్మ దేవుడు మానవులకు ఆక్సీజన్‌తో కూడినటువంటి పాత్రను ఇచ్చినటువంటి ఘనత బ్రహ్మ తరువాత ఈ భూలోకంలో బ్రహ్మలు కుమ్మరి/శాలివాహనులే అని తెలియజేస్తున్నాను. ఈ మధ్య ఒక సి.డి.ని చూశాను. అది కూడా మీ దృష్టికి తీసుకువస్తాను. ఫ్రిజ్‌లోని నీరు త్రాగడం వల్ల ఎన్ని జబ్బులు వస్తున్నాయి, కుండల్లోని నీరు త్రాగడం వల్ల ఎలా ఉంటుంది. ప్రెజర్ కుక్కర్‌లోని వంటలు తినడం వల్ల 93 శాతం వేస్టేజిగా అయి, ఏడు శాతం మాత్రమే న్యూట్రీషన్ మనకు అందుతుంది.

ఉ.10.40

ఇప్పుడు ఆరోగ్యాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని ప్రపంచంలోని ఇతర దేశాలు కూడా మన కుండల మీద మోజు చూపిస్తున్నారు. కుండలు తయారుచేసే విధంగా ఆ కుమ్మరిని తయారుచేయడానికి మన ముఖ్యమంత్రి కిరణ్‌కుమార్‌రెడ్డిగారి ప్రభుత్వం రు.25 కోట్లు కేటాయించడం సంతోషదాయకం. శ్రీ ఐలాపురం వెంకయ్యగారి ప్రశ్నకు మన మంత్రిగారు స్పందించి మంచి సమాధానం తీసుకువచ్చారు. ప్రస్తుతం ప్రతి గ్రామంలోనూ కుమ్మరి వ్యవస్థ పతనమైంది. దానిని మళ్ళీ పునరుద్ధరించడానికి ఎక్కువ కుండలు, పాత్ర సామగ్రి తయారవ్వడానికి మన సభ ఎలాంటి చర్య తీసుకుంటుందో కూడా మీరు ఆలోచించాలి. In the larger interest అలాగే ఆరోగ్యాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని మనం చేయాల్సిన చర్యల గురించి కూడా ఆలోచన చేయమని మీ ద్వారా ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను.

శ్రీ నేతి విద్యాసాగర్ (స్థానికసంస్థలు) ః అధ్యక్షా, శాలివాహనులకు రు.25 కోట్లు మంజూరు చేసినందుకు ముఖ్యమంత్రిగారికి కృతజ్ఞతలు తెలియపరుస్తూ, అదే విధంగా బడుగు, బలహీనవర్గాలకు, ఇతర కులాలకు కూడా కేటాయించి వారికి తగిన గుర్తింపు తీసుకురావాలని మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ బి.సారయ్య (వరంగల్ ఈస్ట్) ః అధ్యక్షా, చాలామంది గౌరవ సభ్యులు శాలివాహన సంఘం గురించి బాగా చెప్పడం జరిగింది. ఇప్పటికే ఫెడరేషన్లు ఏర్పాటు చేయడం జరిగిందని కూడా ఈ సభద్వారా మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. చేతివృత్తుల వారందరినీ కూడా మా పరిధిలో ఉన్నంతవరకూ ఫెడరేషన్‌ల కిందికి తీసుకురావడం జరిగింది. వీటన్నింటికీ కూడా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం గతంలో కన్నా ఈ సారి ఎక్కువ కేటాయించింది. గత సంవత్సరం రు.115 కోట్లు కేటాయించగా, ఈ సంవత్సరం రు.280 కోట్లు

కేటాయించడం ద్వారా 43 శాతం పెంచడం జరిగిందని మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యుల దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాము.

శ్రీ చేరుపల్లి సీతారాములు ః ఇచ్చిన దానిలో సగం కూడా ఖర్చుపెట్టలేదు.

శ్రీ బి.సారయ్య ః అవన్నీ కొన్ని ఇబ్బందులవల్ల వచ్చింది. వాటన్నింటినీ ఈ సంవత్సరం క్లియర్ చేయడం జరిగింది. ఈసారి నూటికి 65 శాతం నవంబర్ నుండి పంపిణీ చేయడం జరిగింది. అలాగే డబ్బులు ఎక్కడా వృధా కాకుండా చేయడం జరిగింది. ఈ సారి చేతివృత్తుల ఫెడరేషన్‌లకు సంబంధించి మా సిబ్బందితోనూ, ఆర్థికశాఖతోనూ మాట్లాడి వెంటనే చేయడం జరిగింది. సభ్యులందరూ కూడా ఇంకా పాలకవర్గం గురించి అడిగారు. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు త్వరలోనే పాలకవర్గాన్ని ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతుంది. వడ్డెర, భట్రాజు పెద్దేశం, నాయక్ వంటి చేతివృత్తుల సంఘాల గురించి కూడా సభ్యులందరూ మాట్లాడం జరిగింది. వీరందరికీ వ్యక్తిగతంగా కాకుండా, గ్రూపు సంఘాలుగా చేయాలనే యాక్షన్ ప్లాన్ ప్రభుత్వానికి ఉంది. వీటన్నిటికీ కూడా ప్రతి సొసైటీలో 15 మంది సభ్యులతో ఒక కమిటీ ఏర్పాటు చేసి, వాళ్ళందరికీ బ్యాంక్ లింక్ లేకుండానే చేయాలనే ప్రతిపాదన వచ్చింది. స్వయంగా వారికి రు.10,000 వరకు బ్యాంకుకు సంబంధం లేకుండా రుణం ఇవ్వాలనే ఆలోచన ఉంది.

అలాగే స్టేట్ ఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్స్ ద్వారా వ్యక్తిగత రుణ సదుపాయం కలుగచేయాలనీ, అందులో రు.30,000 సబ్సిడీతో, రు.70,000 బ్యాంక్ ద్వారా అందజేయాలనే పథకం కూడా ఒకటి ఉంది. యూనిట్స్‌కు ఏ విధంగా చేస్తే బాగుంటుందనే ఆలోచన చేస్తున్నాము. గతంలో 23 జిల్లాలకు ఒక లక్ష రూపాయలు కూడా కేటాయించలేకపోయారు. కానీ శ్రీ కిరణ్‌కుమార్ రెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా అయిన తరువాత వాటికి కోట్ల రూపాయలు కేటాయించడం జరిగింది. జనాభా ప్రాతిపదికన కాకుండా సొసైటీలో ఎంతమంది ఉన్నారో పరిశీలించి కేటాయించడం జరుగుతుంది. కనుక గౌరవ సభ్యులందరూ కూడా తమ తమ నియోజకవర్గాలలోని సొసైటీలలో ఎక్కువ మంది సభ్యులు వచ్చే విధంగా చూస్తే, వచ్చే బడ్జెట్‌లో తప్పక ఎక్కువ కేటాయింపులు రావడానికి అవకాశం ఉంటుంది. దానికి మీరంతా సహకరించాలని కోరుకుంటూ ఈ అవకాశం కల్పించిన సభాధ్యక్షుల వారికి నా ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

మిస్టర్ ఛైర్మన్ ః ఇందులో జాయింట్ డైరెక్టర్‌ను ఎందుకు వేశారు? అనధికార సభ్యులను ఛైర్మన్‌లుగా వేస్తున్నారనే విషయం సభలో అందరూ వ్యక్తం చేశారు. దాని గురించి తెలియజేయండి.

శ్రీ బి.సారయ్య ః అది ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువెళ్తాను.

డాక్టర్ కె.నాగేశ్వర్ : (గౌరవ మంత్రిని ఉద్దేశించి) సభ సెంటిమెంట్ అని చెప్పండి.

శ్రీ బస్వరాజు సారయ్య : మీ అందరి ప్రతిపాదనను గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తప్పకుండా తీసుకువెళ్ళడానికి ప్రయత్నం చేస్తాను.

(పాలకపక్ష, ప్రతిపక్ష సభ్యుల చప్పట్లు)

ప్రశ్న నెం. 6897 (62)

గంగవరం ఓడరేవు నిర్మాణ పనులు

సర్వశ్రీ జల్లి విల్సన్, పి.జె.చంద్రశేఖర రావు
ఎం.ఎల్.సిలు.,

గౌరవనీయులైన మౌలిక సదుపాయాలు, పెట్టుబడి శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా :-

అ) గంగవరం ఓడరేవు నిర్మాణం కోసం సేకరించిన భూమి మొత్తం విస్తీర్ణం ఎంత ;

ఆ) ప్రభుత్వం చేపట్టిన పునరావాస కార్యక్రమానికి వ్యతిరేకంగా రైతులు ఆందోళన చేస్తున్న విషయం వాస్తవమేనా ;

ఇ) అయితే, ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం తీసుకొనే చర్యలు ఏమిటి ?

గౌరవనీయులు మౌలిక సదుపాయాలు, పెట్టుబడి శాఖ మంత్రి
(గంటా శ్రీనివాసరావు)

అ) గంగవరం ఓడరేవు కోసం కేటాయించిన 2852 ఎకరాల మొత్తం భూమి విస్తీర్ణానికిగానూ 141.07 ఎకరాల విస్తీర్ణాన్ని ప్రయివేటు వ్యక్తుల నుండి సేకరించడమయింది.

ఆ) లేదండీ.

ఇ) గంగవరం ఓడరేవు విషయంలో ప్రాజెక్టు నిర్వాసిత కుటుంబాలు, ప్రాజెక్టు ప్రభావిత కుటుంబాల కోసం రూ.70,67,61,000/ల మొత్తంలో పునరావాసం, పునఃపరిష్కారం ప్యాకేజిని ప్రభుత్వం అమలు చేసింది. ప్రస్తుతమున్న మార్గదర్శకాలను అనుసరించి వివిధ సౌకర్యాలు / ప్రయోజనాలను కల్పిస్తూ, దిబ్బపాలెం గ్రామంలోని 1571 మంది నిర్వాసితులకు, గంగవరం గ్రామంలోని 2826 ప్రాజెక్టు ప్రభావిత కుటుంబాలకు ఈ ప్యాకేజి వర్తింపు అయింది.

శ్రీ జల్లి విల్సన్ ః గంగవరం ఓడరేవు నిర్మాణానికి విశాఖపట్నం స్టీల్‌ప్లాంట్ నుంచి భూమి తీసుకున్న మాట వాస్తవమేనా? ఎన్నివేల ఎకరాలు సేకరించారు? స్టీల్ ప్లాంట్ నుండి సేకరించిన భూమిలో రైతులకు గానీ, మత్స్య కార్మికులకు గానీ ఉపాధి కల్పిస్తామని ఎంతమందికి మీరు వాగ్దానం చేశారు? వారిలో ఎంతమందికి ఉపాధి కల్పించారు? అలాగే గంగవరం ఓడరేవుకు విశాఖ స్టీల్ ప్లాంట్ నుండి ప్రైవేట్ సంస్థ కోసం తీసుకున్న ఆ భూమి, అక్కడి నుండి చేతులు మారి ఇంకొక ప్రభుత్వ రంగ

సంస్థకు లీజుకు ఇచ్చారనే మాట వాస్తవమేనా? దీని ద్వారా రైతులకు గానీ, మత్స్య కార్మికులకు కానీ ఎంతవరకు న్యాయం జరుగుతుందనే విషయం గురించి మిమ్మల్ని ప్రశ్నిస్తున్నాము.

శ్రీ డి.వి.సూర్యనారాయణ రాజు (స్థానికసంస్థలు) : గంగవరం పోర్టుకు సంబంధించి చాలా అవకతవకలు జరిగాయి. ప్రతి విషయంలోనూ ప్రభుత్వం ఇచ్చిన హామీలను దేనిని పాటించలేదు. దానివలన ప్రతిసారీ కూడా ఏదో ఒకటి రాజ్యాంగానికి వ్యతిరేకంగా జరుగుతోంది. దయచేసి సమగ్రమైన దర్యాప్తు జరపడానికి గానీ లేకపోతే సభా సంఘాన్ని వేయడానికైనా సిద్ధంగా ఉందా? అని తమరి ద్వారా మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ గాదె శ్రీనివాసులు నాయుడు : అధ్యక్షా, గంగవరం ప్రాజెక్టుకు సంబంధించి చాలావరకూ ప్రభుత్వం పరిష్కారం చేసింది. అయితే అక్కడ వేటకు వెళ్ళి జీవనోపాధి సాగించే మత్స్యకారుల కుటుంబాలు చాలా ఉన్నాయి. ఈ ఓడరేవు నిర్మాణం పట్ల వేట కోల్పోయే పరిస్థితి వచ్చింది. వారి జీవనోపాధికి భంగం కలగకుండా చేసే ఏర్పాట్ల గురించి తెలియజేయవలసిందిగా కోరుతున్నాము.

శ్రీ పి.జె.చంద్రశేఖర్ రావు : అధ్యక్షా, గంగవరం ఓడరేవు నిర్మాణం సందర్భంగా అనేక ఆందోళనలు జరిగినటువంటి నేపథ్యంలో ఎంతోమంది మీద కేసులు పెట్టడం జరిగింది. ఆ కేసులను ఉపసంహరిస్తారా? భూములు కోల్పోయిన వారు ఎంత భూమిని కోల్పోయారో, దానికి సరి సమానమైన భూమిని కేటాయించాలని నేషనల్ అడ్వయిజరీ కమిటీ ఇటీవలే ప్రతిపాదించింది. ఆ రకంగా భూమిని కోల్పోయిన నిర్వాసితులకు వేరే చోట భూమిని ఏర్పాటు చేసే అవకాశం ఉన్నదా? అలాగే ఉపాధి కోల్పోయిన మత్స్యకారులు ఎవరైతే ఉన్నారో వారికి ఉపాధి కల్పించే పద్ధతి కానీ, లేదా గంగవరం పోర్టులో ఉద్యోగాలు ఇవ్వడానికి కానీ ప్రభుత్వం తీసుకునే చర్యలేమిటి? తెలియజేయండి.

ఉ.10.50

శ్రీ గంటా శ్రీనివాసరావు (అనకాపల్లి) : అధ్యక్షా, స్టీల్ ప్లాంట్‌కు సంబంధించి మొత్తం 1400 ఎకరాల భూమిని గంగవరం పోర్ట్‌కు ఇవ్వడం జరిగింది, అది వాస్తవమే. గంగవరం పోర్టుకు సంబంధించి సుమారు రెండు గ్రామాలు దిబ్బపాలెం, గంగవరం ఎక్కువగా ఎఫెక్ట్ అయ్యాయి. ఈ రెండు గ్రామాలలో కూడా ఒక్కొక్క గ్రామానికి మూడు వందల ఉద్యోగాలను ఆ గ్రామాల ప్రజలకు ఇవ్వాలని అనుకుంటే, అందులో దిబ్బపాలెం గ్రామానికి సంబంధించి సుమారు 300 ఉద్యోగాలకు గానూ, 291మందికి ఉద్యోగాలను కల్పించడం జరిగింది. అదేవిధంగా, గంగవరం గ్రామానికి సంబంధించి 300 ఉద్యోగాలకు గాను 205 మందికే ఉద్యోగాలను ఇవ్వడం జరిగింది. ఇంకా ఉద్యోగాలు రావలసిన

అభ్యర్థులకు సంబంధించి ఆ లెక్కలు ఇంకా టాలీ కాకపోవడంతో, సుమారు 101 మంది ఉద్యోగాలు రానివారికి కూడా కోర్టులో ప్రతినెలా వారి శాలరీ అమోంట్‌ను డిపాజిట్ చేస్తున్నారు. అంతేగాకుండా, ఒక పరిశ్రమ, ఒక ప్రాజెక్టు కానీ, ఏదైనా వస్తున్నప్పుడు ఆ ప్రాంతంలోని భూములు పోతున్న నిర్వాసితులకు సంబంధించి ప్రభుత్వం కానీ, లేకపోతే, ఆ పరిశ్రమలను పెట్టే ప్రమోటర్లు కానీ, లేక ప్రజాప్రతినిధులు కానీ, ఆ ప్రాంతంలోని ప్రజలు ఆ భూములను కోల్పోతున్నారనీ, వాళ్ళకి ఉద్యోగాలు లేవు అనేది కాకుండా, వాళ్ళు ఎన్నో త్యాగాలు చేస్తున్నారనీ, వాళ్లు ఎన్నో సంవత్సరాలుగా ఆ ప్రాంతంలో ఉంటూ, ఈ పోర్టు రావడం వలన వాళ్లు బయటకు వెడుతున్నారనే మానవీయతా కోణంలోంచి ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉంది. మేము ఆ విధంగానే చూస్తున్నాము. ఈ మధ్యనే వాటికి సంబంధించి క్రొత్త డిమాండ్లు కూడా వచ్చాయి, వాటిని కూడా పరిశీలించి, తగిన చర్యలు తీసుకుంటాము. సభ్యులు జెల్లీవిల్సన్ గారు అడిగిన ప్రశ్నకు వారు వేరే రకంగా వస్తే బావుంటుంది. ఎందుకంటే, గంగవరం పోర్టులో క్రొత్తగా ఎల్ అండ్ జి అని ఒక టెర్మినల్ రాబోతోంది. దానికి వారు వేరే ఫార్మ్‌లో వస్తే డీటైల్డ్‌గా సమాధానం ఇస్తాము. అది ప్రస్తుత ప్రశ్నలకు సంబంధించింది కాదు. అంతేగాకుండా, ఆ గ్రామాలకు సంబంధించిన కేసులను కూడా ఒకసారి పరిశీలించి తగు చర్యలు తీసుకుంటాము.

జి.హెచ్.ఎం.సి. పరిధిలో అభివృద్ధి పనులపై ఆడిట్

ప్రశ్న నెం. 6825 (63)

సర్వశ్రీ ఎం.ఎస్. ప్రభాకర్ రావు, కనుకుల జనార్థన్ రెడ్డి, ఎం.ఎల్.సిలు

గౌరవనీయులైన మునిసిపలు పరిపాలన, పట్టణాభివృద్ధి శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియచేస్తారా ః

అ) గ్రేటర్ హైదరాబాదు మునిసిపలు కార్పొరేషను ప్రతి సంవత్సరం అభివృద్ధి పై వందలాది కోట్ల రూపాయలను ఖర్చు చేస్తున్న విషయం వాస్తవమేనా ;

ఆ) గత ఐదు సంవత్సరాలుగా ఈ అకౌంట్లపై ఆడిట్‌ను చేపట్టలేదన్న విషయం వాస్తవమేనా ;

ఇ) అయితే, ఈ విషయంలో తీసుకున్న చర్య ఏమిటి?

గౌరవనీయులైన మునిసిపలు పరిపాలన, పట్టణాభివృద్ధి శాఖ మంత్రి ః (శ్రీ ఎం. మహీధర్ రెడ్డి)

అ) అవునండీ.

గ్రేటర్ హైదరాబాదు మునిసిపలు కార్పొరేషన్ పరిధిలో నివసిస్తున్న పౌరులకు పౌర సదుపాయాలను సమకూర్చడం కోసం వివిధ అభివృద్ధి పనులను చేపట్టడానికి గ్రేటర్ హైదరాబాదు మునిసిపలు కార్పొరేషను గణనీయమైన మొత్తాలను ఖర్చు చేస్తున్నది.

ఆ) లేదండీ.

గ్రేటర్ హైదరాబాదు మునిసిపలు కార్పొరేషన్‌కు సంబంధించి ఆడిట్‌ను రాష్ట్ర ఆడిట్ శాఖ 2009-10 వరకు పూర్తి చేసింది. గ్రేటర్ హైదరాబాదు మునిసిపలు కార్పొరేషన్‌కు సంబంధించిన 2010-11 సంవత్సరం ఆడిట్ దాదాపు పూర్తికావస్తున్నది. అంతేగాక, గ్రేటర్ హైదరాబాదు మునిసిపలు కార్పొరేషన్ అకౌంట్ల పరిశీలకుడు పూర్వ ఆడిట్‌ను క్రమబద్ధ ప్రాతిపదికపై చేపడుతున్నారు.

ఇ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీ కనుకుల జనార్ధన్ రెడ్డి (నామినేటెడ్) ః అధ్యక్షా, గౌరవ మునిసిపలు శాఖా మాత్యులు గారు వచ్చిన దగ్గర నుంచి గ్రేటర్ హైదరాబాదు బాగా అభివృద్ధి చెందుతోంది. గ్రేటర్ హైదరాబాదు అభివృద్ధికి సంబంధించి డబ్బులు బాగా ఖర్చు పెడుతున్నారు. కానీ, కొన్ని కారణాల వలన అనగా మెట్రో రైలుకు సంబంధించి, లేదా ఫుట్‌పాత్‌ల ప్రక్కనుంచి పైప్ లైన్లకు సంబంధించి మొదలైన మరమ్మత్తులన్నీ చేయడం వలన కొన్ని కోట్ల రూపాయలు వృధా ఖర్చులు అవుతున్నాయి. వాటికి ముందుగా ప్రణాళికలు తయారు చేసుకుని, ఏమైనా చర్యలు తీసుకుంటే బాగుంటుంది. అవే కాకుండా, రహదారులను దాటకుండా ఫుట్ ఓవర్ బ్రిడ్జిలను ఏర్పాటు చేస్తున్నారు మంచిదే, కానీ, ఇప్పుడు మెట్రో రైలు వస్తోందని, వాటిని తీసేస్తున్నారు. ఇవన్నీ వృధా ఖర్చుల క్రిందకు వస్తున్నాయి. కనుక, గౌరవ మంత్రిగారు ముందుగా ఏమైనా ప్రణాళికలను తయారు చేసుకుని, ఈ వృధా ఖర్చులను అరికట్టడానికి ఏమైనా చర్యలు తీసుకుంటారా అని మీ ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. మహీధర్ రెడ్డి ః అధ్యక్షా, ముందుగా గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన అంశాలలో మునిసిపలు శాఖ పట్ల వారి అభిప్రాయాన్ని వ్యక్తపరచినందుకు ముందుగా తొలి వాక్యానికి సంబంధించి వారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. ఇక రెండవ వాక్యానికి సంబంధించి గ్రేటర్ హైదరాబాదులో ఖర్చు పెట్టే ప్రతి రూపాయికి సంబంధించి ఆ శాఖలో ఒక ఎలెక్టెడ్ బాడీ ఉంటుంది. ఆ బాడీ ఆధ్వర్యంలోనే ఈ ఖర్చులన్నీ చూడబడతాయి. వారి ఆమోదం పొందిన తరువాతనే ఎక్కడ అభివృద్ధి చేయాలనేది వారు నిర్దేశించడం జరుగుతుంది. ఇక మూడవ అంశానికి సంబంధించి వారు చెప్పిన ఈ రహదారులు క్రాస్ అయ్యే దానికి నిర్మిస్తున్న వంతెనలు, బ్రిడ్జిలు, ఫుట్‌పాత్‌లు అన్నీ కూడా నిర్మాణాలను అధికంగా చేపట్టడానికి ఎక్కువగా ప్రైవేటు వాళ్ళకే ఇవ్వడం జరిగింది. ఇవన్నీ మెట్రోరైలు మరియు ఈ జంక్షన్ ఇంప్రూవ్‌మెంట్లు, వాటర్ పైప్‌లైన్లు ఉంటే, వాటి షిఫ్టింగ్ తదితర కార్యక్రమాలకు సంబంధించి ఎక్కడా కూడా దుర్వినియోగమనే ప్రశ్న ఇంతవరకూ ఉత్పన్నం కాలేదు. ఒకవేళ సభ్యుల దృష్టికి అటువంటి అంశాలు ఏమైనా వచ్చినట్లయితే, వాటిని మా దృష్టికి తీసుకువస్తే, వాటిపై సమగ్రమైన విచారణ జరిపించడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉంది.

పులిచింతల ప్రాజెక్టు

ప్రశ్న నెం. 40 –కె (64)

సర్వశ్రీ యలమంచిలి వెంకట బాబూ రాజేంద్రప్రసాద్, నిమ్మకాయల చినరాజప్ప, ఎం.ఎల్.సిలు.,

గౌరవనీయులైన భారీ, మధ్యతరహా సాగునీటి శాఖా మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియచేస్తారా ః –

అ) పులిచింతల సాగునీటి ప్రాజెక్టు పురోగతి, సదరు ప్రాజెక్టుపై ఇప్పటివరకు ఖర్చు చేసిన మొత్తం వివరాలు ఏమిటి ;

ఆ) ప్రాజెక్టు పనులను ఏ తేదీలోగా పూర్తి చేయడమవుతుంది?

గౌరవనీయులైన భారీ, మధ్యతరహా సాగునీటి శాఖా మంత్రి ః (శ్రీ పి. సుదర్శన్ రెడ్డి)

అ) 28–02–2013వ తేదీనాటికి పురోగతి వివరాలతో కూడిన వివరణను సభా సమక్షంలో ఉంచడమవుతుంది.

ఆ) డా. కె.ఎల్.రావ్ సాగర్, పులిచింతల ప్రాజెక్టును 30–6–2013 నాటికి పూర్తిచేయాలని ప్రణాళికను రూపొందించడమయింది.

డా॥ కె. ఎల్. రావ్ సాగర్, పులిచింతల ప్రాజెక్టు పై పురోగతి వివరాలు.

సివిల్ పనులు దాదాపు పూర్తికావచ్చాయి.

సివిల్ పనుల స్థితి :

ఇ.డబ్ల్యు.ఇ	97.41 శాతం పూర్తయింది.
ఇ.డబ్ల్యు.ఇ గట్టు	91.72 శాతం పూర్తయింది.
సిమెంట్ కాంక్రీట్	97.44 శాతం పూర్తయింది.

డి.ఎల్.ఆర్.బి పనులు పురోగతిలో ఉన్నాయి.

మొత్తం 24 స్లాబులకు గాను ఇప్పటివరకు, 13 స్లాబులు పూర్తయ్యాయి.

యాంత్రిక పనుల స్థితి :

* రేడియల్ గేట్లు నిర్మాణం మొత్తం పూర్తయింది. రేడియల్ గేట్లను నెలకొల్పే పని పురోగతిలో ఉన్నది. మొత్తం 24 రేడియల్ గేట్లకు గాను, ఇప్పటివరకు 13 రేడియల్ గేట్లను నెలకొల్పడం (హోయిస్ట్ ఏర్పాట్లు మినహా) పూర్తయింది.

* నది తూము గేట్లకు సంబంధించిన ఎంబెడ్డెడ్ పార్ట్లను అమర్చే మొదటి దశ, రెండవ దశ, నది తూము గేట్లను నెలకొల్పే పని పూర్తయింది.

వ్యయం వివరాలు :

అదనపు పనులతో కలుపుకొని ప్రధాన పనులకు కేటాయించిన మొత్తం రూ.316.05 కోట్లుగా ఉన్నది.

-2-

28-02-2013 అంతానికి చేసిన పనుల విలువ రూ.272.67 కోట్లుగా ఉన్నది.

i)	సివిల్ పనులు	:	రూ. 186.348 కోట్లు
ii)	యాంత్రిక పనులు	:	రూ. 86.328 కోట్లు
			రూ.272.676 కోట్లు
iii)	డి.ఎ.బి	:	రూ. 6.525 కోట్లు
iv)	క్రమంగా పెరిగిన వ్యయం	:	రూ. 139.429 కోట్లు
	మొత్తం		రూ. 418.630 కోట్లు

పి. సుదర్శన్ రెడ్డి,
భారీ, మధ్యతరహా సాగునీటి శాఖ మంత్రి.

శ్రీ వై.వి.బి. రాజేంద్రప్రసాద్ (స్థానికసంస్థలు) ః అధ్యక్షా, కోస్తా జిల్లాలకు పులిచింతల ప్రాజెక్టు అనేది అత్యంత ముఖ్యమైనది. 1988వ సంవత్సరంలోనే శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు గారు ఈ ప్రాజెక్టుకు సంబంధించి శంకుస్థాపన చేశారు. తరువాత ప్రయారిటీ క్రమంలో 2004లో ఈ ప్రాజెక్టు పనులు ప్రారంభించారు. ఇప్పటికి 10 సంవత్సరాలు అవుతోంది. ప్రస్తుతం మంత్రిగారు ఈ సంవత్సరం జూన్ నెల 30వ తారీఖుకల్లా పూర్తిచేస్తామని అన్నారు. ఇటీవల మన సభ్యులు శ్రీ జల్లీవిల్సన్ గారు కూడా అక్కడకు వెళ్ళి ఆ ప్రాజెక్టు పనులను కూడా చూడడం జరిగింది. మంత్రిగారు చెప్పినదానికి, అక్కడ పనులు జరిగే దానికీ చాలా తేడా ఉంది. ఇంకా ఆ ప్రాజెక్టుకు సంబంధించి దాదాపు 40 శాతం పనులు కావలసి ఉంది. ఆ ప్రాంతంలో గ్రామాలకు గ్రామాలే ఇప్పటికీ పునరావాసానికి సంబంధించిన పనులు మొదలవలేదు. ఆర్ అండ్ ఆర్ ప్యాకేజ్ అనేది ఇంతవరకూ ఇంప్రూవ్‌మెంట్ కాలేదు. మరి మంత్రిగారు ఏ ఉద్దేశ్యంతో జూన్ నెల 30 నాటికల్లా అయిపోతుందని చెపుతున్నారు? ఈ రకమైనటువంటి హామీలు గత ఆరు సంవత్సరాలుగా అంటే, 30, జూన్‌కు, 30 ఆగష్టుకు, 30 అక్టోబరుకు, 31 డిశంబరుకు పూర్తవుతుందని ఇప్పటికి దరిదాపుగా 33సార్లు చెప్పి ఉంటారు. ఇది 34వ సారి. ఇప్పటికైనా పూర్తవుతుందా, లేదా? ఒక ప్రక్కన కృష్ణానదికి నీళ్లురావడం లేదు. ఇప్పటికే కృష్ణా డెల్టా ప్రాంతంలో లక్షలాదిమంది రైతులు సుమారు 37 లక్షల ఎకరాలకు మూడుసార్లు క్రాప్‌హాలిడే తీసుకున్నారు. ఆ ప్రాంతంలోని రైతులు నీళ్లు లేక అల్లాడిపోతున్నారు. ఈ ప్రాజెక్టును ఎప్పటిలోగా పూర్తిచేస్తారు? ఇందులో ప్రధానంగా కాంట్రాక్టరు నిర్లక్ష్యం, అధికారుల నిర్లక్ష్యం ఎక్కువగా ఉంది. వీరిపై ఏవిధమైన చర్యలు తీసుకుంటారు? ఒకసారి మంత్రిగారు కూడా ఆ ప్రాంతాలను పరిశీలించి సంబంధిత కాంట్రాక్టరుపైనా, అధికారులపైనా చర్యలు తీసుకుంటామన్నారు. ఇంతవరకూ మంత్రిగారు వారిపై ఏ విధమైన చర్యలు తీసుకున్నారో తెలియజేయవలసిందిగా మీ ద్వారా కోరుతున్నాను. అంతేగాకుండా, కాగ్ కూడా రూ.56కోట్ల, 52 లక్షలు అదనంగా చెల్లింపులు జరిగాయని చెప్పింది, వాటిపై ఏ విధమైన చర్యలు తీసుకుంటున్నారు?

శ్రీ పి. సుదర్శన్ రెడ్డి (బోధన్) ః అధ్యక్షా, ఈ ప్రాజెక్టు 2004లో శంకుస్థాపన చేసిన తరువాత ఒక సంవత్సర కాలం పనులు చేపట్టడానికి ఆలశ్యం జరిగింది. 2005వ సంవత్సరంలో పనులు ప్రారంభమైన తరువాత కొన్ని కారణాల వలన మరియు సభ్యులు చెప్పినట్లుగా ఏవైతే పనులకు సంబంధించి పెండింగులో ఉన్నాయో, ఆ పనులకు సంబంధించి ఇ.డబ్ల్యు.ఇ. పనులు దాదాపు 97 శాతం వరకూ పూర్తి అయినాయి. అదేవిధంగా, ఇ.డబ్ల్యు.ఇ. గట్టు 91 శాతం, కాంక్రీట్ పనులు కూడా 97 శాతం వరకూ పూర్తయినాయి. ప్రాజెక్టుకు సంబంధించి 24 రేడియల్ గేట్లకు గానూ, 13 గేట్లను పూర్తిచేయడం జరిగింది. ఈ విధంగా ఈ ప్రాజెక్టును జూన్ నెల లోపల పూర్తి చేస్తాము. ఈ ప్రాజెక్టుకు సంబంధించి రేట్ల అంచనాలు ఏవైతే ఉన్నాయో, అందులో పెంచిన పనులకు సంబంధించి గతంలో సింగిల్ బ్రిడ్జి ఉంటే, ఇప్పుడు డబుల్ బ్రిడ్జిని కూడా వేయడం జరిగింది, దానికి సుమారు రూ.22కోట్ల,46 లక్షలు ఖర్చు

పెట్టాము. గతంలో శ్రీశైలం ప్రాజెక్టుకు సంబంధించి ఎగువ ప్రాంతం నుంచి వచ్చే అదనపు నీటిని నిల్వచేయడంలో కొన్ని ఇబ్బందులు ఎదుర్కోవడం జరిగింది. ప్రస్తుత ప్రాజెక్టుకు సంబంధించి ముందుగానే అటువంటి ఇబ్బందులను దృష్టిలో ఉంచుకుని, వాటిని అధిగమించడానికి సుమారు రూ.24కోట్ల, 73 లక్షలను అదనంగా మంజూరు చేయడం జరిగింది. ఈ విధంగా, అదనంగా దాదాపు రూ.47కోట్ల వరకూ ఖర్చులయ్యాయి. అదేవిధంగా, ప్రతి సంవత్సరం 10 శాతం సిమెంటుకు, స్టీలు, లేబర్‌కు సంబంధించి అదనంగా కూడా ఖర్చుపెట్టడం జరుగుతోంది. ఏదిఏమైనప్పటికీ, ఈ ప్రాజెక్టుకు సంబంధించి రూ.1,281కోట్లు ఉంటే, ఇప్పటివరకూ రూ.1,206.79కోట్లు ఖర్చుపెట్టాము. అధ్యక్షా, ఇది చాలా ముఖ్యమైన ప్రాజెక్టు. నాగార్జున సాగర్ నుండి కృష్ణా బ్యారేజ్ వరకూ నీళ్లు ఎక్కడ వృధా అవుతున్నాయో, అవన్నీ.....

శ్రీ వై.వి.బి. రాజేంద్రప్రసాద్ ః అధ్యక్షా, మంత్రిగారు మేము అడిగిన ప్రశ్నలు కాకుండా, ఆయన ఖర్చుల గురించి చెపుతున్నారు. ఈ ప్రాజెక్టు నిర్మాణంలో ఇన్ని సంవత్సరాలు ఆలశ్యం అయినందుకు సంబంధిత కాంట్రక్టరుపైనా, ఇంజనీర్ల పైనా ఏ విధమైన చర్యలు తీసుకున్నారు? ప్రాజెక్టు వ్యయం ఎందుకు ఎక్కువ అయిందో, ఆ వివరాలు మా దగ్గర ఉన్నాయి. మేము అడిగిన ప్రశ్నలకు మంత్రిగారిని సమాధానం చెప్పమనండి. రూ.56కోట్లు అదనపు చెల్లింపులు జరిగాయని, కాగ్ నివేదిక వెల్లడించింది. వాటిపైన ఏం చర్యలు తీసుకున్నారు? వాటికి సంబంధించి గౌరవ మంత్రిగారిని సమాధానం చెప్పమనండి.

ఉ.11.00

శ్రీ పి.సుదర్శన్ రెడ్డి ః అధ్యక్షా! వర్కు అగ్రిమెంటు వచ్చిన తరువాత ఒక సంవత్సరం పని ఆగింది. ప్రతిపక్ష సభ్యులు బాగానే విమర్శిస్తున్నారు కానీ, కీర్తి శేషులు శ్రీ ఎన్.టి.రామారావుగారు అధికారంలో ఉన్నప్పుడు ఫౌండేషన్ వేయకుండా, కాంట్రాక్టర్లను ఇబ్బంది పెట్టిన రోజులు కూడా ఉన్నాయి. ఇది చాలా ముఖ్యమైన ప్రాజెక్టు కాబట్టి, నేను నాలుగైదు సార్లు ఆ ప్రాంతానికి వెళ్ళి పూర్తి చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తాను.

శ్రీ వై.వి.బి.రాజేంద్రప్రసాద్ ః అంటే, కాంట్రాక్టర్లు చాలా మంచివారంటారు.

శ్రీ పి.సుదర్శన్ రెడ్డి ః కాంట్రాక్టర్ల తప్పులు ఉంటే, తప్పనిసరిగా వారిమీద చర్యలు తీసుకుంటాము.

శ్రీ టి.జి.వి.కృష్ణారెడ్డి ః అధ్యక్షా! ఆర్.ఆర్. ప్రాజెక్టును గురించి చెప్పలేదు. కొన్ని ముంపు గ్రామాలకు ఆర్.ఆర్.ప్యాకేజీలను ఇచ్చారు. కొన్ని గ్రామాలకు ఇవ్వలేదు. జూన్ వరకూ పూర్తవుతుందని మాకూ తెలుసు. కానీ ఆర్.ఆర్.ప్యాకేజీలలో కొన్ని వ్యత్యాసాలు ఉన్నాయి. కొన్ని గ్రామాలకు మిగులు భూములను తీసుకున్నారు, కొన్నింటికి తీసుకోలేదు. అస్సైన్డ్ భూములను పేదలకు ఇవ్వలేదు. గృహావసరాలకొరకు స్థలాలను చూపించలేదు. దాని గురించి మాట్లాడమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి.సుదర్శన్ రెడ్డి ః అధ్యక్షా! ఆర్.ఆర్ ప్రాజెక్టుకు సంబంధించి 21 గ్రామాలు ఉన్నాయి. భూమి సరిగా లేని చోట, వేరే ప్రాంతానికి మారుస్తున్నాము. అందువల్ల కొంత ఇబ్బంది వస్తుంది. ప్రతీ గ్రామంలో పనులు నడుస్తున్నాయి. నిధులకు కూడా ఇబ్బంది లేదు.

MR CHAIRMAN : Question Nos. 6801 & 40-F (65 & 66) are postponed at the request of the Member.

హెల్మెట్లను ధరించుట

ప్రశ్న నెం. 6718 (67)

శ్రీ కె.ఆర్. అమోస్, ఎం.ఎల్.సి.

గౌరవనీయులైన హోం శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా;

అ) ద్విచక్ర వాహనాలను నడిపేవారు హెల్మెట్లను ధరించాలనే నిబంధనను ప్రభుత్వం ఎత్తివేసిన విషయం వాస్తవమేనా;

ఆ) అయినచో, అందుకు గల కారణాలు ఏమిటి;

ఇ) ఆ నిర్ణయం వల్ల మరణాలు పరంపరగా సంభవిస్తున్నాయన్న విషయం కూడా వాస్తవమేనా;

ఈ) అయినచో, ఆ నిబంధనలను పునరుద్ధరించే ప్రతిపాదన ఏదైనా ఉన్నదా?

సమాధానం

గౌరవనీయులైన హోం శాఖ మంత్రి

(శ్రీమతి పి. సబిత)

అ) లేదండీ.

ఆ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

ఇ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

ఈ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీ కె.ఆర్.అమోస్ (అసెంబ్లీ) : అధ్యక్షా! ప్రశ్నకు సమాధానం లేదండి అని మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పారు. అలాంటప్పుడు హెల్‌మెట్లు ధరించాలనే నిబంధన ఎందుకు అమలు కావడం లేదు. ఎన్‌ఫోర్స్‌మెంట్ చేయకుండా, మేము ఏమీ మార్చలేదు, విత్‌డ్రా చేయలేదని సమాధానం చెపితే ఎలా. ఎన్‌ఫోర్స్‌మెంట్ సరిగా చేయడం లేదు కాబట్టి యాక్సిడెంట్లు అవుతున్నాయి. మనుషులు చనిపోతున్నారు. మంత్రిగారు దీనిమీద దృష్టి పెట్టి ఎలాంటి చర్యలు తీసుకుంటారో చెపితే బాగుంటుంది.

శ్రీమతి పి.సబిత (మహేశ్వరం) : అధ్యక్షా! సెంట్రల్ మోటార్ వెహికిల్ యాక్టు 1988, సెక్షన్ 129/177 ప్రకారం వాహన దారులు తన భద్రతకై హెల్‌మెట్లు ధరించాలని సూచించడం జరిగింది. ఆ రోజు నుంచీ, ఈ రోజు వరకూ కూడా పై సెక్షన్ ఆధారంగా ట్రాఫిక్ పోలీసులు దీనిని అమలు చేయాలని ప్రయత్నం చేస్తూనే ఉన్నారు. అయితే, ఆరోగ్య పరమైన సమస్యలు వస్తాయనే అపోహ ప్రజలలో ఉండి, వారి నుండి కొంత వ్యతిరేకత రావడం జరిగింది. ఇదే అంశం కోర్టు వరకు వెళ్ళడం, కోర్టు ఈ అంశాన్ని క్షుణ్ణంగా పరిశీలించి, ఆరోగ్య పరమైన సమస్యలు ఏమీ రావని నిర్ధారించడం జరిగింది. ఇటీవల కాలంలో

వాహనాలకు బ్లాక్ ఫిల్మ్స్ తొలగిస్తున్నప్పుడు కూడా కొంత ఒత్తిడి వచ్చినప్పటికీ, దానిని ఖచ్చితంగా అమలు పరచాలని సుప్రీం కోర్టు నుంచి పోలీసు శాఖకు ఆదేశాలు రావడం వల్ల 25 రోజుల్లో 98% అమలు చేయడం జరిగింది. హెల్‌మెట్లు ధరించే విషయంలో ప్రజలలో అవగాహన కలిగించడానికి పోలీసు శాఖ ప్రయత్నం చేస్తోంది. వాటిని ధరించడం వల్ల ప్రాణ నష్టాన్ని తగ్గించవచ్చని, దాని వల్ల లాభమే కానీ నష్టం లేదని, ఆరోగ్య పరమైన సమస్యలు కూడా రావనే విషయాన్ని ప్రజలు గ్రహించేట్లుగా పెద్ద ఎత్తున అవగాహన కార్యక్రమాలను చేపట్టాలని పోలీసు శాఖ భావిస్తోంది. ఈ కార్యక్రమాన్ని అమలు పరచాలంటే, రాజకీయ నాయకులు అలాగే ప్రజల సహకారం కూడా చాలా అవసరం. వారందరి సహకారంతో ఈ నిబంధనలు అమలు పరిచే ప్రయత్నాలు చేస్తామని తెలియజేస్తున్నాను.

MR CHAIRMAN : I am going to next question.

ప్రశ్న నెం. 6778 (68)

శ్రీ కపిలవాయి దిలీప్ కుమార్, ఎం.ఎల్.సి.

గౌరవనీయులైన హోం శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా;

అ) గత దశాబ్ద కాలంగా పోలీసు వ్యవస్థను ఆధునీకరించే నిమిత్తం భారత ప్రభుత్వం నుండి గ్రాంట్ల రూపంలో అందిన మొత్తం ఎంత ;

ఆ) ఇప్పటివరకు ఖర్చు చేసిన మొత్తపు అంశాలవారీ వివరములేమి; కల్పించిన మౌలిక సదుపాయాల వివరములేమి ;

ఇ) మ్యాచింగ్ గ్రాంటుగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఖర్చు చేసిన మొత్తం ఎంత ?

సమాధానం

గౌరవనీయులైన హోం శాఖ మంత్రి

(శ్రీమతి పి. సబిత)

అ) గత ఒక దశాబ్ద కాలంలో, పోలీసు వ్యవస్థను ఆధునికీకరించే నిమిత్తం కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి గ్రాంట్లుగా అందిన మొత్తం పైకం వివరాలను జతపరచిన I వ అనుబంధంలో తెలియజేయడమయింది.

ఆ) అంశం వారి ఖర్చు చేసిన మొత్తం వివరాలు, సమకూర్చిన మౌలిక సదుపాయాలను జతపరచిన II వ అనుబంధంలో తెలియజేయడమయింది.

ఇ) మ్యాచింగ్ గ్రాంటు నిమిత్తం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఖర్చు చేసిన మొత్తం పైకం వివరాలను జతపరచిన III వ అనుబంధంలో తెలియజేయడమయింది.

ANNEXURE - I

MOPF Funds: 2000-12 (Amounts in Crores)

S.No	Year	CSS (Rupees in Crores)
1	2000-01	72.02
2	2001-02	77.20
3	2002-03	81.32
4	2003-04	69.46
5	2004-05	79.93
6	2005-06	104.41
7	2006-07	88.12
8	2007-08	87.34
9	2008-09	83.83
10	2009-10	115.54
11	2010-11	89.96
12	2011-12	5.65

ANNEXURE - II

MOPF Funds: 2000-12 (Amounts in Crores)

Sl.No	Year	CSS (Rs in Crore)	Matching State share released (Rs. In Crore)	Total released (CSS+MSS) (Rs. In Crores)	Equipment	Arms & Ammunition	Vehicles	Construction
1	2000-01	72.02	72.02	144.04	--	--	--	--
2	2001-02	77.20	77.20	154.40	--	Purchased directly from OFB	595	--
3	2002-03	81.32	81.32	162.64	--	Purchased directly from OFB	992	--
4	2003-04	69.46	23.15	92.61		Purchased directly from OFB	1233	--
5	2004-05	79.93	26.58	106.51		Purchased directly from OFB	722	--
6	2005-06	104.41	33.80	138.21		Purchased directly from OFB	963	--
7	2006-07	88.12	21.94	110.06		Purchased directly from OFB	353	--
8	2007-08	87.34	14.41	101.75	47 items	Purchased directly from OFB	327	17 PS bldgs. 17 other bldgs.
9	2008-09	83.83	3.02	86.85	28 items	Purchased directly from OFB	551	13 PS bldgs. 23 other bldgs.
10	2009-10	115.54	22.86	138.40	79 items	Purchased directly from OFB	794	82 PS bldgs. 3 other bldgs.
11	2010-11	89.96	0	89.96	74 items	Purchased directly from OFB	539	48 PS bldgs.
12	2011-12	5.65	0	5.65	--	Purchased directly from OFB	87	--

ANNEXURE - III

S.No	Year	CSS (Rupees in Crores)
1	2000-01	72.02
2	2001-02	77.20
3	2002-03	81.32
4	2003-04	23.15
5	2004-05	26.58
6	2005-06	33.80
7	2006-07	21.94
8	2007-08	14.41
9	2008-09	3.02
10	2009-10	22.86
11	2010-11	0
12	2011-12	0

శ్రీ కపిలవాయి దిలీప్ కుమార్ (వరంగల్, ఖమ్మం, నల్గొండ) ః అధ్యక్షా! పోలీసు వ్యవస్థను ఆధునికీకరించడానికి, గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా 75% నిధులు ఇస్తే, 25% మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మ్యాచింగ్ గ్రాంటు ఇవ్వాలి. అయితే, 2010 వ సంవత్సరం నుంచి 2012 సంవత్సరం వరకు కూడా మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మ్యాచింగ్ గ్రాంటు ఇవ్వలేదు. 2007-08వ సంవత్సరానికి యుటిలైజేషన్ సర్టిఫికెట్లను ఇప్పటివరకూ కూడా ఇవ్వలేదు. ఈ సర్టిఫికెట్లను ఇస్తేనే, గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా మనకు నిధులను ఇస్తుంది. అంటే మన రాష్ట్రంలో శాంతి, భద్రతలు చాలా అద్భుతంగా ఉన్నాయని భావించి, ఇప్పటి వరకు యు.సిలు ఇవ్వలేదా? ఎందుకు మనకు ఇచ్చే నిధులను తెచ్చుకోలేకపోతున్నాము. నైట్ విజన్ డివైస్‌లు, జి.పి.ఎస్, సెక్యూరిటీ ఎక్విప్‌మెంట్, సైబర్ పెట్రోలింగ్, ఇవన్నీ కాకుండా కొత్తగా మోడ్రనైజేషన్ ఆఫ్ మెగా సిటీ పోలీస్ అనే దానిని కూడా కేంద్ర ప్రభుత్వం మొదలు పెట్టింది. వీటన్నిటి కొరకు భారత ప్రభుత్వం పోలీసు వ్యవస్థకు నిధులను ఇస్తోంది. వారు దయతో ముంబై, ఢిల్లీ, కలకత్తా, బెంగుళూరులతో పాటు, హైదరాబాద్‌ను కూడా చేర్చారు. కానీ ఆ నిధులను వాడుకునే స్థితిలో మన ప్రభుత్వం లేదు. ఇంకా రూ.12,000 కోట్ల రూపాయలను ఇవ్వడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉంది. ఎందుకు ఆ నిధులను వాడుకోవడం లేదు. సి.సి కెమెరాలు లేవని మొత్తం టివి ఛానెళ్ళు చూపిస్తున్నాయి. రిటైర్డ్ డి.జి.పి అరవిందరావుగారు టి.విలో మాట్లాడుతూ, రాం భరోసా మీద హైదరాబాదు నగర భద్రత నడుస్తోందని అన్నారు. అసలు మన రాష్ట్రంలో ఏం జరుగుతోందో స్పష్టంగా చెప్పండి. హైదరాబాదులో ఉండటానికి ప్రజలు భయపడుతున్నారు. 2007-08వ సంవత్సరం నుంచి యు.సిలు ఎందుకు ఇవ్వడం లేదు. ఆ కారణం వల్లనే మీ శాఖకు వచ్చే వేలాది కోట్ల రూపాయలు ఆగిపోయాయి. ఈ ప్రశ్నకు సమాధానం చెప్పండి. వాహనాలను ఎందుకు కొంటున్నారు, ఎందుకు భవనాలను నిర్మిస్తున్నారు. సి.సి కెమెరాలను ఎందుకు కొనడం లేదు. ఇది లా & ఆర్డర్‌కు సంబంధించిన విషయం. మా తెలంగాణా ప్రజల ఖర్మ ఏమిటో కానీ, తెలంగాణా మంత్రులకు లాఠీ లేని టోపీ పెట్టి, లాఠీని మాత్రం ముఖ్యమంత్రిగారు చేతుల్లో ఉంచుకుంటారు. లా & ఆర్డర్ ముఖ్యమంత్రిగారికి సంబంధించిన అంశం, కానీ వారు సమాధానం చెప్పడానికి రారు.

శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి (అసెంబీ) ః అధ్యక్షా! ప్రశ్నకు సంబంధించిన విషయాలను మాట్లాడాలి కానీ ఏదిపడితే అది మాట్లాడితే ఎలా? సి.సి కెమెరాలు పనిచేయడం లేదని ఎలా అంటారు? దిల్‌సుఖ్‌నగర్ పేలుళ్ళలో సి.సి కెమెరాల ఫుటేజ్‌ను టి.వీలలో చూపిస్తున్నారు. పోలీసు వ్యవస్థను ఆధునికీకరించాల్సిందే, ఆ విషయం మాట్లాడమనండి. కానీ ముఖ్యమంత్రిగారిని కామెంటు చేయడం ఎందుకు?

(అంతరాయం)

11.10 a.m

శ్రీ కపిలవాయి దిలీప్ కుమార్ ః గౌరవ సభ్యులకు నేను మనవి చేస్తున్నాను.   నగర పోలీసు కమిషనర్ క్లియర్‌గా ఒక స్టేటుమెంటు ఇచ్చారు. ఇప్పుడున్న సిసి కెమెరాలు ట్రాఫిక్ కోసం పెట్టాం గానీ లా అండ్ ఆర్డర్ కోసం కాదని చెప్పారు. Why you have not kept C.C.Cameras for Law & Order? లా అండ్ ఆర్డర్ కోసం కేంద్ర ప్రభుత్వం నిధులు ఇస్తే దానికి కాకుండా ట్రాఫిక్ కోసం పెట్టామని పోలీసు కమీషనర్ చెబుతున్నారు. సుధాకర్ రెడ్డి గారూ, మీరు దయచేసి ఆమోదించాలి.   It is only meant for traffic అని పోలీసు కమీషనర్ గారు చెప్పారు.

శ్రీమతి పి. సబితః అధ్యక్షా, శాంతి భద్రతలు రాష్ట్ర ప్రభుత్వ పరిధిలోని అంశం . శాంతిభద్రతల ను పరిరక్షించుకునే విషయంలో, అంతర్గత భద్రతా సమస్యను ఎదుర్కొనే విషయంలో పోలీసు శాఖను ఆధునీకరించాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆలోచించడం జరుగుతుంది, అది రాష్ట్ర ప్రభుత్వ బాధ్యత కూడా . దీనికి కేంద్ర హోంశాఖ కూడా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తీసుకున్న నిర్ణయాలకు సపోర్టుగా సహకారాన్ని అంది స్తోంది. గత పది సంవత్సరాల నుంచి ఆవిధంగా సహకారం అందిస్తోంది. ఏ ఏ సంవత్సరం కేంద్ర ప్రభుత్వం ఎంతెంత నిధులు మంజూరు చేసింది, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎన్ని నిధులు ఇచ్చింది, దేని మీద ఖర్చు పెట్టామో సభ్యులకు ఇచ్చిన సమాధానంలో వివరంగా ఇచ్చాం .   వెహికిల్స్ ఎందుకంటున్నారు . వెహి కిల్స్ కూడా అవసరమే కదా అధ్యక్షా!   వెహికిల్స్ కొనకూడదని మనకు సెంట్రల్ గవర్నమెంటు నుంచి డైరెక్షన్ ఏమీ లేదు.   రాష్ట్రంలో ఏదేది అవసరం, ఏది కొనుగోలు చేయాలో పోలీసు శాఖ తీసుకన్న నిర్ణ యానికి, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇస్తున్న నిధులకు కేంద్ర కూడా తన సహకారాన్ని అందించాలని అనుకుంది. దాన్ని బేస్ చేసుకుని పది సంవత్సరాల నుంచి ఇప్పటి వరకు 75శాతం కేంద్ర ప్రభుత్వం, 25శాతం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇవ్వడం జరుగుతోంది.   2012-13 సంవత్సరానికి 60శాతం సెంట్రల్ గవర్నమెంటు, 40 శాతం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఖర్చు పెట్టాలని చెప్పడం జరిగింది. గౌరవ సభ్యులు 2008 గురించి అడిగారు. ఎక్కడెక్కడ ఖర్చు పెట్టామో చెప్పాం . 2008లో మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎంత ఇచ్చింది, కేంద్ర ప్రభుత్వం ఎంత ఇచ్చింది, 2010లో ఎంత దేని మీద ఖర్చు పెట్టామో అన్ని వివరాలు ఇక్కడ ఇచ్చాం .   జనర ల్‌గా ఏమేమి కొనుగోలు చేయాలి, సెక్యూరిటీ ఎక్విప్‌మెంటు ఏమి అవసరం బిల్డింగులు ఎక్కడ అవ సరం, వెహికిల్స్ ఎక్కడ అవసరమో నిర్ణయించి కొనుగోలు చేయడం జరుగుతుంది. అంతే గాకుండా ఆడిట్ జరిగిన తర్వాత యుటిలైజేషన్ సర్టిఫికేట్స్ ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉంటుంది.   2010-11 కి సంబంధించి టెండర్ ప్రాసెస్‌లో కొంత డిలే జరిగింది.   ఆ ఒక్క సంవత్సరమే కొంత ఇబ్బంది వచ్చినా, మిగతా హెడ్స్ నుంచి చాలా వరకు ఫండ్స్‌ను సెంట్రల్ గవర్నమెంటు నుంచి తీసుకరావడం జరిగింది. ఈఒక్క హెడ్ నుంచే గాకుండా చాలా హెడ్స్ నుంచి నిధులు తీసుకరావడం జరిగింది.   ఉదాహరణకు - సిఆర్ఇ అంటే సెక్యూరిటీ రిలేటెడ్ ఎక్విప్‌మెంటుకు సంబంధించి 2011-12లో రూ.9.40కోట్లు తీసు కున్నాం . 2012-13లో రూ. 10.43కోట్లు ఇచ్చారు. 2010-11 లో రూ. 12.98కోట్లు ఆ హెడ్ ద్వారా తీసు కోవడం జరిగింది.   యస్ఐయస్ - స్పెషల్ ఇన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చర్ స్కీము ద్వారా కూడా నిధులు తీసుకోవడం

జరిగింది. 2011-12లో రూ.23కోట్లు సెంట్రల్ ఫండ్స్ తీసుకున్నాం . కోస్టల్ సెక్యూరిటీ వింగ్ ద్వారా కూడా తీసుకోవడం జరిగింది. 13వ ఫైనాన్స్ కమిషన్‌లో ఈ సంవత్సరం రూ.100కోట్లు స్టేట్ గవర్న మెంటుకు ఎలాట్ చేశారు. దాంట్లో రూ.25కోట్లు రిలీజ్ చేయడం జరిగింది. బిల్డింగుల కోసం రూ.22కోట్లు ఇచ్చారు. మిగతా హెడ్స్ నుంచి నిధులు తీసుకోవడం జరిగింది. ఇంచుమించు 2011-12లో మోడ్రనైజే షన్ ఫండ్స్ మాత్రమే గాకుండా వివిధ హెడ్స్ ద్వారా రూ.35కోట్లు తీసుకోవడం జరిగింది. COP-11 కు స్టేట్ గవర్నమెంటు పోలీసు శాఖ నుంచి రూ. 69కోట్లు ఖర్చు పెట్టింది. నిధులు ఎక్కడ ఉన్నా వినియో గించుకోవడానికి ప్రయత్నం చేస్తాం . ఆవిధంగా నిధులను వినియోగించుకుని, ప్రజల రక్షణ బాధ్యత ముఖ్యం కాబట్టి దాని మీద ఖర్చు పెడతాం . సి.సి కెమెరాలు అక్కడక్కడ పెట్టినప్పటికీ అవి ట్రాఫిక్ కోసమే పెట్టడం జరిగింది. ఇటీవల జరిగిన సంఘటనను దృష్టిలో పెట్టుకుని, హైదరాబాదు మరియు సైబరాబాదు ఈ రెండు సిటీలలో టోటల్‌గా ఎక్స్‌రసైజ్ చేయమని గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. దాదాపుగా 3500 కెమెరాలు కావాలన్నాం . రూ.400కోట్లు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తరపున భరించడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాం . దానిమీద త్వరలో నిర్ణయం తీసుకుంటామని మీద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తు న్నాను.

జెడ్.పి. హైస్కూల్స్‌లో ఉపాధ్యాయుల పోస్టుల ఖాళీలు

LCQ.No.6722 (69)

Sri V. Balasubrahmanyam
Sri K.S.Lakshmana Rao,
Sri Y. Srinivasulu Reddy, MLCs

Will the Hon'ble Minister for Panchayat Raj & RWS be pleased to state:

a) Whether it is a fact that many non-teaching posts in Zilla Parishad High Schools are vacant, if so, the steps being taken to fill them; and

b) Whether there are any proposals to rationalize the non-teaching posts of Zilla Parishad High Schools?

HON'BLE MINISTER for Panchayat Raj & Rural Water Supply: (SRI K. JANA REDDY)

a) Yes Sir. Necessary steps are being taken to fill the said posts.

b) No Sir.

శ్రీ విటపు బాలసుబ్రహ్మణ్యం (ప్రకాశం, నెల్లూరు, చిత్తూరు) ః అధ్యక్షా, సంతోషం, త్వరలోనే చర్యలు తీసుకుంటామని మంత్రిగారు చెప్పారు. కనీసం పాఠశాలలు తెరిచే నాటికైనా ఈ పోస్టులను భర్తీ చేయగలరా? అని మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను, భర్తీ చేయమని కోరుతున్నాను కూడా . రెండో ప్రశ్నకు లేదని ఎందుకు సమాధానం చెప్పారో మాకు అర్థం కావడం లేదు. 1990కి ముందున్న స్కూల్స్‌లో మాత్రమే నాన్-టీచింగ్ పోస్టులు శాంక్షన్ అయి ఉన్నాయి. ఆ తర్వాతి వాటికి ఆ పోస్టుల శాంక్షనే లేదు. అందువల్ల నెల్లూరు జిల్లాలో ఒక వర్కవుట్ చేసి, ఎక్కువ నాన్ టీచింగ్ స్టాఫ్ ఉండే స్కూల్స్ నుంచి ఒక్కరూ లేని చోటికి, మరీ ముఖ్యంగా బాలికల పాఠశాలలకు, టౌనులో ఉండే పాఠశాలలకు ఒకరిద్దరిని సర్దుబాటు చేసుకోవడానికి అనుమతించండని పంచాయతీ రాజ్ శాఖను అడిగారు. పంచాయతీ రాజ్ శాఖ ఏమి చెప్పిందంటే – మేమెందుకు, మీరే డిఇఓ ద్వారా చేసుకోండని ఒక క్లారిఫికేషన్ ఇచ్చింది. మేము కోరుతున్నదేమంటే – వాచ్‌మెన్లు, స్వీపర్లు ఎక్కువ ఉన్న చోట నుంచి లేని చోట్లకు పంపగలిగితే మరో రెండు, మూడు వేల స్కూల్స్ బాగుపడతాయి. దాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని ఈ ప్రశ్న వేయడం జరిగింది. రేషనలైజేషన్ చేయడం ద్వారా కొన్ని పాఠశాలలకు నాన్ టీచింగ్ స్టాఫ్ వచ్చి వాటిని కాపాడుతారు కాబట్టి ఆమేరకు అంగీకరించమని మంత్రిగారిని ప్రార్థిస్తున్నాను.

శ్రీ కె.యస్. లక్ష్మణరావు (కృష్ణా, గుంటూరు) ః అధ్యక్షా, రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ఉన్న జిల్లా పరిషత్ హైస్కూల్స్‌లో విపరీతంగా దొంగతనాలు జరుతున్నాయి. ఆ స్కూల్స్‌లో ఉన్న కంప్యూటర్లు,టివిలను ఎత్తుకుపోతున్నారు. కనీసం అవుట్ సోర్సింగ్‌లోనైనా వాచ్‌మెన్లను నియమించడానికి చర్యలు తీసుకుంటారా? అని మీద్వారా మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ వై. శ్రీనివాసులురెడ్డిః అధ్యక్షా, కనీసం వాచ్‌మేన్, అటెండర్ గాని లేని వెయ్యి నుంచి పన్నెండు వందల స్ట్రెంగ్త్ ఉన్న పంచాయతీ రాజ్ బాలికల ఉన్నత పాఠశాలలు రాష్ట్రంలో చాలా ఉన్నాయి. వాటి పట్ల ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకోమని ఎన్నో సంవత్సరాల నుంచి అభ్యర్థిస్తున్నా పట్టించుకోవడం లేదు. కాబట్టి రేషనలైజేషన్ చేయండి, లేకపోతే ఈ పాఠశాలలు తెరిచే లోపల, అటువంటి పాఠశాలలకు ప్రాధాన్యతనిచ్చి వాటిని రక్షించండి.

శ్రీ బి. మోహన్ రెడ్డిః అధ్యక్షా, జిల్లా పరిషత్ ఉన్నత పాఠశాలల పరిస్థితి ఎలా అయిందంటే – కాలింగ్ బెల్ హెడ్ మాస్టరే కొట్టి మళ్లీ ఆయనే బయటకు వస్తాడు, ఎందుకంటే అక్కడ అటెండర్ ఉండడు, బెల్ కొట్టేవాడూ లేడు. ఊడవడానికి స్వీపర్లూ లేరు. స్కూల్‌ను కాపాడడానికి నైట్ వాచ్‌మేన్ లేడు. మీద్వారా మంత్రి జానారెడ్డి గారిని అడుగుతున్నాను. స్కూల్స్‌కు ట్యూటర్స్, హెడ్ మాస్టర్ ఎంత అవస

రమో, నైట్ వాచ్‌మెన్లు, అటెండర్లు కూడా అంతే అవసరం . రేషనలైజేషన్ చేస్తే కొంత బాగుంటుందని మిత్రులు అంటున్నారు. రేషనలైజేషన్ చేయడానికి ఏ స్కూల్లో కూడా ఇద్దరు, ముగ్గురు లేరు. ఉన్న వాళ్లను ఎప్పుడో డెప్యుటేషన్ మీద పెట్టేశారు. రిటైర్‌మెంటు అయిన తర్వాత రిక్రూట్‌మెంటు లేదు. కాబట్టి కనీసం ఆ ఊర్లో ఉండే వారిని అవుట్ సోర్సింగ్ ద్వారానైనా ఎపాయింట్ చేస్తే ఆ స్కూల్ బతకడానికి అవకాశం ఉంటుంది.

ఉ.11.20, 11.30

శ్రీ కె. జానారెడ్డి (నాగార్జునసాగర్) : అధ్యక్షా, రేషనలైజేషన్ గురించి అనంతపురం, నెల్లూరు వంటి ఒకటి, రెండు జిల్లాల నుండి మాత్రమే ప్రతిపాదనలు వచ్చాయి. అయినప్పటికీ గౌరవ సభ్యులు కోరినట్లుగా రేషనలైజ్ చేయడానికి ప్రభుత్వానికి ఎటువంటి అభ్యంతరం లేదు. అన్ని జిల్లాల నుండి సమాచారం వచ్చిన తరువాత రేషనలైజేషన్ కోసం తగిన చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుందని శాఖాధిపతులు తెలిపినా, అన్ని జిల్లాల నుండి ప్రతిపాదనలు రాకపోయినా, ప్రతిపాదనలు వచ్చిన జిల్లాల వరకు రేషనలైజేషన్ చేసుకోవడానికి అవకాశం కల్పిస్తూ, వెంటనే ఉత్తర్వులు జారీ చేయడం జరుగుతుందని గౌరవ సభకు తెలియజేస్తున్నాను.

అనేక పాఠశాలల్లో నాన్-టీచింగ్ కొరత చాలా ఉందనే విషయం వాస్తవం. ప్రస్తుతం కొన్ని వేల మందిని నియమించవలసిన పరిస్థితి ఉంది. దాని గురించి ప్రభుత్వ స్థాయిలో పరిష్కారం కోసం చర్చ జరుగుతోంది. అవుట్ సోర్సింగ్ విధానంలో నాన్-టీచింగ్ స్టాఫ్‌ను కొంతవరకైనా నియమించి ఆ పాఠశాలలకు సౌకర్యం కలుగచేయాలనే ఆలోచనను ప్రభుత్వం చేస్తుందని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను. గౌరవ సభ్యులు ఏమైనా సజెషన్లు ఇస్తే వాటి గురించి కూడా వర్కవుట్ చేస్తామని తెలియచేస్తున్నాను.

(ట్రెజరీ బెంచెస్ నుండి హర్షధ్వానాలు)

ప్రశ్న నెం. 6834

శ్రీ రెడ్డివారి రెడ్డప్ప రెడ్డి, ఎం.ఎల్.సీ.,

గౌరవనీయులైన అటవీ, పర్యావరణ, శాస్త్ర, సాంకేతిక విజ్ఞాన శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారాః-

అ) రాష్ట్రంలో సామాజిక అటవీ కార్యకలాపాలకు తగినంత బడ్జెట్‌ను సమకూర్చడమవుతున్నదా?

ఆ) అయితే, ఆ వివరాలు ఏమిటి?

గౌరవ అటవీ, పర్యావరణ, శాస్త్ర, సాంకేతిక విజ్ఞాన శాఖ మంత్రి (శ్రీ ఎస్. విజయరామ రాజు)

అ) అవునండీ.

ఆ) బడ్జెట్ వివరాలు ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయి.

(రూ.లక్షలలో)

వరుస సంఖ్య	పథకం	సంవత్సరం	ఆమోదించిన కార్యాచరణ ప్రణాళిక	విడుదల చేసిన మొత్తం
1.	13 వ ఆర్థిక సంఘం	2011-2012	1379.35	1379.35
		2012-2013	2200.00	2029.14
2.	09-మిశ్రమ మొక్కలను పెంచడానికి	2011-2012	50.00	25.02
		2012-2013	1028.20	514.08

శ్రీ రెడ్డివారి రెడ్డప్ప రెడ్డి (నామినేటెడ్) ః అధ్యక్షా, సామాజిక అడవుల పెంపకం రాష్ట్రానికి చాలా అవసరమైనా వాటిని నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నారు. వాటికి ప్రాధాన్యత ఇవ్వడానికి ఆర్ అండ్ బి, పంచాయితీరాజ్, విద్యా శాఖ అధికారులతో కూడిన ప్రత్యేకమైన కమీషనరేట్‌ను ఏదైనా ఏర్పాటు చేసే అంశాన్ని పరిశీలిస్తారా అని మీ ద్వారా మంత్రి గారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ లక్ష్మీ దుర్గేష్ ప్రసాద్, కందుల (తూర్పు, పశ్చిమగోదావరి) ః అధ్యక్షా, కోస్తా తీరంలో ఉన్న గ్రామాలను ప్రకృతి వైపరీత్యాలను నుండి పరిరక్షించడానికి సైక్లోన్ రిలీఫ్ ఫండ్ ద్వారా ఒక షెల్టర్ బెల్ట్ ప్రోగ్రాంను కాజిలీనా ప్లాంటేషన్ ద్వారా అటవీ పర్యావరణ శాఖ వారు ఒక కార్యక్రమాన్ని చేపట్టిన మాట వాస్తవమేనా? దీని క్రింద విండ్ షెల్స్‌గా ఉపయోగపడే కాజిలీనాను, మాంగ్రూవ్స్‌ను పెంచడానికి ఒక బృహత్తర కార్యక్రమాన్ని చేపట్టడం వాస్తవమేనా? దయచేసి చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎస్. విజయరామ రాజు (పాతపట్నం) ః అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు రెడ్డప్ప రెడ్డి గారు చాలా కరెక్ట్‌గానే చెప్పారు. ముఖ్యంగా రైతుల, ప్రజల అవసరాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని సామాజిక వనాలకు సంబంధించి దాదాపు రూ.25కోట్ల పెట్టుబడితో డైరెక్టర్ ఆఫ్ సోషల్ ఫారెస్ట్రీ అనే సంస్థను ఏర్పాటు చేయడానికి ప్రభుత్వం చాలా తీవ్రంగా పరిశీలిస్తోంది. ఇది కొద్ది రోజులలో అమలులోకి వస్తుందని నేను భావిస్తున్నాను.

(ట్రెజరీ బెంచెస్ నుండి హర్షద్వానాలు)

గౌరవ సభ్యులు దుర్గేష్ ప్రసాద్ గారు షెల్టర్ బెల్ట్ ప్రోగ్రాం గురించి అడగడం జరిగింది. షెల్టర్ బెల్ట్ ప్రోగ్రాంలో మాంగ్రూవ్స్‌ను పెంచడమనేది కరెక్టే. ముఖ్యంగా సునామీలు , తుఫానులు వచ్చినప్పుడు సముద్రపు పోట్లను, అలలను తట్టుకొని నిలబడే దానికి ఇవి చాలా ఉపయోగకరంగా ఉంటాయి.

<u>మైనారిటీల ఆస్తుల పరిరక్షణ</u>

ప్రశ్న నెం. 6787

శ్రీ కె.ఆర్. అమోస్, ఎం.ఎల్.సీ.,

గౌరవనీయులైన మైనార్టీ సంక్షేమ శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింద సమాచారం తెలియజేస్తారాః

అ) 2005 వ సంవత్సరంలో మిషనరీ ఆస్తుల అక్రమ విక్రయాలపై సభా సంఘం వివిధ సిఫారసులను చేసిందన్న విషయం వాస్తవమేనా ;

ఆ) అట్టి సిఫారసుల ఆధారంగా క్రైస్తవ మిషనరీ ఆస్తులు, విద్యాపరమైన సంస్థలన్నింటిని కాపాడటానికి ఒక సమగ్రవంతమైన శాసనాన్ని తీసుకురావడానికి ఏదైనా ప్రతిపాదన ఉన్నదా?

గౌరవ మైనార్టీ సంక్షేమ శాఖ మంత్రి (శ్రీ సయ్యద్ మహ్మద్ అహమ్మదుల్లా) ః

అ) అవునండీ.

ఆ) అవునండీ, ఈ ప్రతిపాదన ప్రభుత్వ క్రియాశీలక పరిశీలనలో ఉంది.

శ్రీ కె.ఆర్. అమోస్ ః అధ్యక్షా, మంత్రి గారు సమాధానం చెపుతూ.. ఈ ప్రతిపాదన క్రియాశీలక పరిశీలనలో ఉందని అన్నారు. శాసన సభ, శాసన పరిషత్తులలో ఉన్న క్రిస్టియన్ మెంబర్స్ అందరితో ఒక సమావేశాన్ని ఏర్పాటు పెట్టి, ముఖ్యమంత్రి గారితో మాట్లాడిన తరువాత చట్టాన్ని తీసుకురావడానికి చర్యలు తీసుకుంటామని చెప్పారు కాబట్టి, ఈ ప్రశ్నకు సరైన సమాధానం వచ్చింది కనుక మంత్రి గారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

MR. CHAIRMAN: (Addressing Sri C. Ramachandraiah) What about L.C.Q. No. 6773?

SRI C. RAMACHANDRAIAH: Chairman Sir, the Hon'ble Finance Minister is presenting demands for grants in the Legislative Assembly, as soon as it completes he will come.

శ్రీ ఎం.వి.ఎస్ శర్మః అధ్యక్షా, మరొక మంత్రి గారినైనా డెప్యూట్ చేయించి సమాధానం చెప్పాలి కాని, వారికి ఖాళీగా ఉన్నప్పుడే సమాధానం చెబుతామంటే ఎలా?

మిస్టర్ ఛైర్మన్ ః శర్మ గారూ.. నేను మాట్లాడతాను.

ప్రశ్న నెం. 6777

శ్రీ కపిలవాయి దిలీప్ కుమార్, ఎం.ఎల్.సీ.,

గౌరవనీయులైన హోం శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారాః-

అ) గత ఐదు సంవత్సరాలుగా రాష్ట్రంలో శాంతి, భద్రతలు క్షీణించిన విషయం వాస్తవమేనా;

ఆ) అయితే, అందుకు గల కారణాలు ఏమిటి? నేరాల రేటును తగ్గించడానికి తీసుకుంటున్న చర్యలు ఏమిటి?

గౌరవ హోం శాఖ మంత్రి (శ్రీమతి పి. సబిత) ః

అ) లేదండీ. గత ఐదు సంవత్సరాలలో అంటే .. 2008 వ సంవత్సరం నుండి 2012వ సంవత్సరం వరకు రాష్ట్రంలో శాంతి భద్రతల పరిస్థితి అక్కడక్కడ కొన్ని క్లిష్టమైన సంఘటనలు మినహా చాలా శాంతియుతంగా ఉంది. రాష్ట్రంలో అనేక ఇబ్బందులు ఉన్నప్పటికీ శాంతి, భద్రతల పరిస్థితిని సమర్ధవంతంగా నిర్వహించడమైంది. 2008-2012 మధ్యకాలంలో పోలీసులు చేపట్టిన క్రియాశీలక చర్యల కారణంగా వామపక్ష తీవ్రవాద కార్యకలాపాలు కూడా బాగా అదుపులో ఉన్నాయి. 2008-2012 మధ్యకాలంలో మతపరమైన సంఘటనలపై పరిస్థితి శాంతియుతంగా ఉంది.

ఆ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

SRI K. DILEEP KUMAR: Madam, you have just referred to the observations which are submitted by the concerned officials. Everybody in this august House will agree that the situation of Law and Order is not definitely fine. I am not quoting anything from other records. In National Crime Records, it is clearly quoted that “Indecent representation of women నేను నేషనల్ క్రైం రికార్డుల వాళ్లు ఇచ్చిన సమాచారం నుండి కేవలం రెండు, మూడు పాయింట్లను రిఫర్ చేస్తున్నాను. వాటికి సమాధానం చెప్పమనండి. Indecent representation of women' అనే సందర్భంలో దేశం మొత్తం మీద 49.4 శాతం కేసులు నమోదైతే దానిలో ఆంధ్రప్రదేశ్ వాటా 69.3 శాతంగా ఉంది. అదే విధంగా Dowry Prohibition Act క్రింద 2011వ సంవత్సరంలో దేశం మొత్తంలో 27.7 శాతం కేసులు నమోదైతే దానిలో ఆంధ్రప్రదేశ్ వాటా 28.7 శాతం ఉంది.

శ్రీమతి పి. సబిత ః అధ్యక్షా, ఓన్లీ ఉమెన్‌కు సంబంధించిన కేసుల గురించి ప్రశ్న అడిగి ఉంటే వాటికి సంభిందించిన సమాచారాన్ని తీసుకువచ్చేవాళ్లం. ప్రశ్న అడిగినప్పుడు జనరల్‌గా శాంతి, భద్రతల పరిస్థితి అని అన్నారు కాబట్టి దానికి సంబంధించి అడిగిన ప్రతి పశ్నకు సమాధానం చెప్పడం జరుగుతుందని సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

(ట్రెజరీ బెంచెస్ నుండి హర్షధ్వానాలు)

శ్రీ కపిలవాయి దిలీప్ కుమార్ : అధ్యక్షా, 'Sexually harassment' క్రింద దేశం మొత్తంలో 14 శాతం కేసులు నమోదైతే వాటిలో రాష్ట్ర వాటా 42.7 శాతం ఉంది. రేప్ కేసుల విషయంలో దేశం మొత్తం మీద 7.6 శాతం కేసులు నమోదైతే, దానిలో రాష్ట్రం వాటా 12.2 శాతం ఉంది. Crime against women విషయాన్ని మెట్రో నగరాలలో పరిశీలించినప్పుడు ఢిల్లీ ప్రథమ స్థానంలోనూ, బెంగుళూరు రెండవ స్థానంలోనూ, హైదరాబాద్ మూడవ స్థానంలోనూ ఉన్నాయని నేషనల్ క్రైం రికార్డు వాళ్లు ర్యాకింగ్ ఇచ్చారు. రాష్ట్రంలో Crime against Women కేసులు తగ్గిపోయాయని ఇటీవల డి.జి.పీ గారు ఇచ్చిన స్టేట్‌మెంట్‌ను చూసి అడుగుతున్నాను. నేషనల్ క్రైం రికార్డ్సు వాళ్లు ఇచ్చిన స్టేట్‌మెంట్‌ను గౌరవ హోం శాఖ మంత్రి గారికి పంపిస్తాను. ఒకసారి పరిశీలించమని కోరుతున్నాను.

నగరంలో ఇప్పుడున్న సీసీ కెమెరాలు ట్రాఫిక్‌కు సంబంధించినవి. నగరంలో 3500 సీ.సీ. కెమెరాల అవసరం ఉంది కాబట్టి వాటిని ఏర్పాటు చేయడానికి తగిన చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతోందని హోం మంత్రి గారు మాట్లాడుతూ తెలియజేశారు కాబట్టి వారిని అభినందిస్తున్నాను. దీనిని సత్వరంగా అమలులోకి తీసుకురావాలని కోరుతున్నాను. కాని, ఒక్క రూపాయి కూడా ప్రభుత్వం ఖర్చు పెట్టకుండా వాణిజ్య భవనాల సముదాయాలలో, రియల్ ఎస్టేట్లలో, షాపింగ్ మాల్స్‌లో సీ.సీ కెమెరాలు పెట్టమని నిబంధన పెట్టి ఆధునిక టెక్నాలజీ ద్వారా మొత్తం హైదరాబాద్ నెట్‌ను సర్వైలెన్స్‌లో అనుసంధానం చేసుకోవడానికి అవకాశం ఉందని తెలియజేస్తున్నాను. అప్పుడు 24 గంటలూ హైదరాబాద్ నగరాన్ని పర్యవేక్షించే అవకాశం పోలీసు డిపార్ట్‌మెంట్‌కు కలుగుతుంది. హోం మంత్రి గారూ చాలా సింపుల్‌గా రాష్ట్రంలో శాంతి,భద్రతల పరిస్థితి ప్రశాంతంగా ఉందని చెబుతున్నారు. నిన్న కాక మొన్న దిల్‌షుక్‌నగర్‌లో దారుణం జరిగితే శాంతి, భద్రతల పరిస్థితి చాలా ప్రశాంతంగా ఉందని జనరల్ స్టేట్‌మెంట్ ఇస్తే ఎలా?

శ్రీమతి పి. సబిత : అధ్యక్షా, లా అండ్ ఆర్డర్ మీద ప్రశ్న అడగడం జరిగింది. మహిళా హోం మినిస్టర్ అయినంత మాత్రానా ఓన్లీ ఉమెన్‌కు సంబంధించిన సమస్యలనే చూచుకోవాలనేది లేదనుకుంటున్నాను. ఇక్కడ సభ్యులు దిలీప్ కుమార్ గారు మాట్లాడుతూ కేవలం ఉమెన్‌కు సంబంధించిన సమస్యల గురించి ప్రస్తావించారు. కాని, లా అండ్ ఆర్డర్ విషయంలో చాలా సమస్యలను ఎదుర్కొంటూ, శాంతి భద్రతలను పరిరక్షించే ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ముందుగా రాష్ట్రంలో శాంతి, భద్రతల పరిరక్షణ గురించి నాలుగు పాయింట్లు చెప్పి, తరువాత ఉమెన్‌కు సంబంధించిన కేసుల గురించి చెబుతాము.

అధ్యక్షా, ప్రశ్నలో స్పెసిఫిక్‌గా గత నాలుగైదు సంవత్సరాల నుండి అని అడిగారు. నాలుగైదు సంవత్సరాల నుండి శాంతి, భద్రతల పరిరక్షణకు అన్ని రకాల చర్యలను తీసుకోవడం జరుగుతోంది. రకరకాల సవాళ్లు పోలీసు శాఖ ముందు ఉంటాయి. సరిహద్దు లేని ఉగ్రవాదం ఒకవైపు, సామాజిక, ఆర్థిక సమస్యగా గుర్తించిన తీవ్రవాదం మరొకవైపు, సున్నిత అంశమైన ప్రత్యేక తెలంగాణ, సమైక్య వాదం గురించి రాష్ట్రంలో జరుగుతున్న ఉద్యమాలు, మత పరమైన సంఘటనలు, ఫ్యాక్షనిస్టుకు సంబంధించి కొన్ని సంఘటనలే కాక మహిళలపైన జరిగే దాడులు, ఆత్యాచారాలు , సైబర్ నేరాలు, తీర ప్రాంత భద్రత వంటి సమస్యల నుండి ప్రజలను పరిరక్షించడానికి పటిష్టమైన చర్యలు తీసుకుంటూ, ప్రజల రక్షణే ప్రధాన ధ్యేయంగా పోలీసు శాఖ పని చేస్తోంది. ప్రభుత్వ ఉద్దేశ్యం కూడా అదే.

అయితే, మహిళల పట్ల క్రైం పెరిగిందని సభ్యులు మెన్షన్ చేశారు. జనరల్‌గా క్రైం పెరిగిందనేది కేసులను నమోదును బేస్ చేసుకొని మాట్లాడుతుంటాము. గత నాలుగైదు సంవత్సరాల నుండే కాక, అంతకు ముందు ఎవరు హోం మంత్రులుగా ఉన్నా , ఏ పార్టీ అధికారంలో ఉన్నా , పోలీసు స్టేషన్‌కు ఫిర్యాదు చేసుకొమని ఎవరు వచ్చినా వెంటనే ఫిర్యాదు నమోదు చేయాలని చెబుతుంటాం. మహిళల పట్ల ఇటీవల కాలంలో దాడులు పెరగడం వల్ల ఇటువంటి దాడులను సహించమని పోలీసు స్టేషన్లకు వచ్చి ఫిర్యాదు చేయడం ఎక్కువగా జరుగుతోంది. అది నిజమా, కాదా అనే విషయం విచారణలో తేలుతుంది. పోలీసు స్టేషన్‌కు వచ్చే ప్రతి కేసును కచ్చితంగా రిజిస్టర్ చేయమని సమాచారం ఇవ్వడం జరిగింది. ఆ విధంగా చేస్తున్నారు కూడా. కేసుల సంఖ్య బాగా పెరగడంపై ఒక ప్రక్క ఆందోళన కలిగిస్తున్నా, పోలీసు స్టేషన్‌కు వెళితే న్యాయం జరుగుతుందనే భరోసాతో వస్తున్నందుకు అభినందిస్తున్నాము.

మహిళలపై జరుగుతున్న దాడులను రెండు రకాలుగా విభజించి చూడాలని భావిస్తున్నాను. మహిళలపై జరుగుతున్న లైంగిక వేదింపులు ఒకరకమైన సమస్యలైతే, పెళ్లి అయిన తరువాత వచ్చే కుటుంబపరమైన వేదింపులు మరొకటి. మహిళలపై జరుగుతున్న లైంగిక వేదింపులపై పోలీసులు వెంటనే స్పందించడం ద్వారా కొంతవరకు అదుపు చేయగలమని భావిస్తున్నాను. కుటుంబ పరమైన వేదింపుల సమస్యను కోర్టుల ద్వారా త్వరగా పరిష్కరించడానికి అవకాశం ఉంటుంది. రెండు రకాలుగా విభజించి చూసినప్పుడు కేసుల సంఖ్య కొంత తగ్గిందనేది మాకున్న రిపోర్టు తెలియజేస్తుంది. నేను రాష్ట్ర స్థాయిలో జరుగుతున్న వాటి గురించి మాత్రమే చెబుతున్నాను. సాధ్యమైనంతవరకు ఈ దాడులను ఎవరూ ప్రోత్సహించకుండా తగ్గించేందుకే ప్రయత్నం చేస్తాము.

ప్రతి జిల్లాలో మహిళా పోలీస్ స్టేషన్లను ఏర్పాటు చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. అంతే కాకుండా, ప్రతి పోలీస్ స్టేషన్‌లో ఉమన్ రిస్పెషన్ సెంటర్‌ను ఏర్పాటు చేయడానికి గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఈమధ్యనే నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. దాదాపు 1600 పోలీస్ స్టేషన్లలో ఉమన్ రిస్పెషన్

సెంటర్లను ఏర్పాటు చేసి, అక్కడ మహిళలే పని చేసే విధంగా ఏర్పాటు చేస్తున్నాము. అంతే కాకుండా ఫాస్ట్‌ట్రాక్ కోర్టులను, ఉమన్ హెల్ప్ లైన్‌ను కూడా ఏర్పాటు చేసే విషయమై నిర్ణయం తీసుకోవడానికి ప్రయత్నం జరుగుతుందని మీ ద్వారా గౌరవ సభకు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీమతి నన్నపనేని రాజకుమారి ః అధ్యక్షా, హోం మంత్రి గారు మాట్లాడుతూ చెప్పినవన్నీ పరిశీలనలో ఉన్నాయనీ, ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతుందని చెప్పారే కాని, ఏర్పాటు చేయడం జరిగిందని చెప్పడం లేదు. ఈ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం వచ్చి 9 సంవత్సరాలైంది. సబిత గారు హోం మంత్రిగా వచ్చిన తరువాత అయినా, రాష్ట్రంలో ఎక్కడా మహిళా పోలీసు స్టేషన్లను ఏర్పాటు చేసినట్లు కాని, మహిళా పోలీసులను ఎంకరేజ్ చేసిన దాఖలాలు కనపడవు.

రెండవది, కేంద్రంలోనే కాదు, రాష్ట్రంలో కూడా అనేక సందర్భాలలో ఈ మధ్య కాలంలో ప్రతి నిత్యం జరుగుతున్న ఎన్నో కేసులను మనం చూస్తున్నాం. పోలీసు స్టేషన్లలో మహిళా సిబ్బంది కొరత ఎక్కువగా ఉందని చెబుతున్నారు. మహిళా పోలీసు స్టేషన్లను ఏర్పాటు చేసి మహిళా సిబ్బందిని రిక్రూట్ చేయాలని నేను కోరుతున్నాను.

పగడ్బందీగా ఒక నిఘాను ఏర్పాటు చేయాల్సిన అవసరం ఉంది. ఉన్న నిఘాను కేవలం రాజకీయాలకు ఉపయోగించుకుంటున్నారు తప్ప ఇటువంటి వాటిపై కేంద్రీకరించడం లేదు. కాబట్టి అన్యాయాలు, అక్రమాలు, అత్యాచారాలు, వరకట్నపు చావులు ఏవి జరిగినా..

మిస్టర్ ఛైర్మన్ ః రాజకుమారి గారూ.. సింగిల్ సప్లమెంటరీకి అనుమతిస్తే చెప్పుకుంటూ పోతే ఎలా?

శ్రీమతి నన్నపనేని రాజకుమారి (అసెంబ్లీ) ః అధ్యక్షా, ఒక మహిళగా మాట్లాడుతున్నాను. మహిళల స్థితిగతుల గురించి ఈ సందర్భంలో చెప్పాల్సిన అవసరం ఉంది. అన్ని జిల్లాలను పర్యటించాలని హోం మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను. జిల్లా కేంద్రాలలో మహిళా కానిస్టేబుళ్లను నియమించాలని కోరుతున్నాను. ఆసుపత్రులలో కాని, హాస్టళ్లల్లో కాని, కాలేజీలలో కాని మహిళలపై దాడులు జరిగినప్పుడు పోలీసులు వెంటనే స్పందించడం లేదు. త్వరితగతిన స్పందించాల్సిన అవసరం ఉంది. నేరం చేసిన వాళ్లను రికమండేషన్లతో విడుదల చేసే కార్యక్రమాలు జరగకుండా చూడాల్సిన బాధ్యత హోం మంత్రి గారిపై ఉందని మీ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను. ఇటీవల హైదరాబాద్‌లోని దిల్‌షుక్‌నగర్‌లో జరిగిన బాంబు దాడులలో గాయపడ్డ మహిళలకు ఏం నష్టపరిహారం ఇచ్చారో, వాళ్ల గురించి మీరు ఏమి పట్టించుకున్నారనే విషయం గురించి హోం మంత్రి గారు చెప్పాల్సిన అవసరం ఉంది.

అలాగే, ఆటోవాలాలు కూడా ఈమధ్యన హైదరాబాద్‌లో అమ్మాయిలను కిడ్నాపు చేయడం జరుగుతోంది కాబట్టి వాటి నివారణకు చర్యలు తీసుకోవాలని మీ ద్వారా హోం మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పాలడగు వెంకట్రావు (అసెంబ్లీ) ః అధ్యక్షా, పోలీసు డిపార్ట్‌మెంట్‌లో అవసరమైన మేర సిబ్బంది లేరు. హైదరాబాద్ సిటీలో కాని, రాష్ట్రంలో మరెక్కడైనా కాని రేషియో ప్రకారం మహిళా సిబ్బంది కనీసం 50 శాతం కూడా లేరు.

రెండవది, ప్రతి జోనుకు ఒక డి.ఐ.జీ లా అండ్ ఆర్డర్, ఎస్.పి. లా అండ్ ఆర్డర్ అని ఉంటారు. కాని, రాష్ట్రంలో ఒక ఇంటలిజెన్స్ శాఖ ఉన్నా దాని వల్ల ప్రభుత్వానికి ఆశించిన ఫలితం రావడం లేదు.
11.40am

నేను కోరేదేమంటే టెర్రరిజమ్ గానీ, మరే ఇతర విషయాలలో గానీ మనకున్న ఇంటెలిజెన్స్ వింగ్ సరిపోదు. దానిని పెంచుకోవడం కోసం సీరియస్‌గా ప్రయత్నం చేయడానికి హోంశాఖా మంత్రిగారు, ముఖ్యమంత్రిగారు, డిజిపిగారితో కూర్చుని ఏదైనా ఆలోచన చేస్తారా? అందుకు సంబంధించి ఏవైనా సలహాలు కావాలంటే పెద్దలు ఉన్నారు, బయట కూడా చాలామంది అనుభవజ్ఞులు ఉన్నారు. ప్రస్తుతం మన రాష్ట్రం ఎదుర్కొంటున్న ఉగ్రవాదం, మతవిద్వేషాలు వంటివి మనకున్న బలగంతో సాధ్యం కాదు కాబట్టి కొత్త విధానాన్ని అడాప్ట్ చేస్తారా అని మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీమతి పి. సబిత ః అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు శ్రీమతి నన్నపనేని రాజకుమారి అడిగిన ప్రశ్నకు ప్రతి జిల్లాలో మహిళా పోలీసు స్టేషన్లు ఉన్నాయని మనవి చేస్తున్నాను. ఇప్పటికే రాష్ట్రంలో 31 మహిళా పోలీసు స్టేషన్లు ఉన్నాయి. అయితే, మహిళా పోలీసుల సంఖ్యను పెంచడానికి సెపరేట్ రిక్రూట్‌మెంట్ ఏర్పాటు చేయడమైనది. 4,000మంది మహిళా కానిస్టేబుళ్ల నియామకం కోసం గతంలో ప్రత్యేకంగా నోటిఫికేషన్‌ను ఇవ్వడం జరిగింది. అయితే, అప్పుడు పూర్తి స్థాయిలో భర్తీ కాలేదని రెండవ సారి కేవలం మహిళా కానిస్టేబుళ్ల కోసం మళ్లీ నోటిఫికేషన్ ఇవ్వడం జరిగింది. పోలీసు శాఖలో మహిళల సంఖ్యను పెంచడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. మహిళల పట్ల జరుగుతున్న అన్యాయాల పట్ల ఎవరి జోక్యాన్ని, రికమండేషన్లను అంగీకరించకుండా ఖచ్చితమైన చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతున్నదని సభాముఖంగా తెలియచేస్తున్నాను. గతంలో ఎన్నడూ లేని విధంగా గత నాలుగు సంవత్సరాలలో పోలీసు సిబ్బందిని రిక్రూట్ చేసుకోవడం జరిగింది. 41,558 మంది కానిస్టేబుళ్లను నియమించడం జరిగింది. కొంతమంది శిక్షణలో ఉన్నారు. త్వరలోనే వారు విధులలో చేరతారు. 2,726మంది సబ్ ఇన్స్పెక్టర్లను కూడా భర్తీ చేయడం జరిగింది. 120 డిఎస్‌పిలను కూడా తీసుకోవడం జరిగింది. ఈ విధంగా స్ట్రెంగ్త్‌ను పెంచే ప్రయత్నం చేస్తున్నాము.

అధ్యక్షా, ఉగ్రవాదం విషయంపై అందరము చర్చించవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉన్నది. ఈ మధ్య దిల్‌సుఖ్‌నగర్‌లో జరిగిన సంఘటనపై బాధను వ్యక్తం చేస్తూ, అందులో చనిపోయిన వారి కుటుంబ సభ్యులకు సంతాపం తెలియచేస్తున్నాము. ఉగ్రవాదం అనేది అంతర్జాతీయ సమస్య. ఏ రాష్ట్రంలో ఎక్కడ దాడి జరిగినా అది దేశం మీద జరిగిన దాడిగానే పరిగణించాలి. కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు కూడా ఈ విషయంలో ప్రయత్నం చేస్తున్నాయి. ఏ విధంగా చూసినా సామాన్య ప్రజలే బలవుతున్నారు. గత 20 సంవత్సరాలనుండి చూసినట్లయితే మనం దేశం మీద ఉగ్రవాదుల దాడి 41సార్లు జరిగింది. 41సార్లు ప్రాణ నష్టం జరిగింది. చెదురుమదురు సంఘటనలు చాలా జరిగాయి. మన రాష్ట్రంలో చూసినట్లయితే 1998 నుండి ఇప్పటివరకూ 27సార్లు ఉగ్రవాదులు ప్రయత్నం చేశారు. రెండు సంఘటనలు మినహా మిగతా సార్లు ప్రాణనష్టం తక్కువగా జరిగింది. ఆ రెండు సంఘటనలు కూడా పెరుగుతున్న టెక్నాలజీని ఉపయోగించుకోవడం వల్ల ప్రాణనష్టం ఎక్కువగా జరిగింది. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఈ విషయమై పోలీసు శాఖలో ఒక ప్రత్యేకమైన విభాగాన్ని క్రియేట్ చేయడం జరిగింది. కేంద్రంలో IB, NIA వంటి విభాగాలు ఉగ్రవాదానికి సంబంధించిన అంశాలపై పనిచేస్తాయి. రాష్ట్రంలో ఆక్టోపస్ విభాగం ఉగ్రవాదం ఏ విధంగా జరిగే అవకాశమున్నది అనే అంశాలపై పరిశీలించి వాటిని అదుపు చేసే ప్రయత్నం చేయడం జరుగుతుంది. ఇదే కాకుండా తీరప్రాంతం నుండి ఉగ్రవాదులు మన రాష్ట్రంలోకి ప్రవేశించకుండా తగు జాగ్రత్తలు తీసుకోవడం జరుగుతున్నది. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఉగ్రవాదాన్ని అదుపు చేయడానికి తగు ప్రయత్నం చేస్తున్నాయి. అలాగే, మన రాష్ట్రంలో తీవ్రవాదాన్ని అదుపు చేయగలిగాము. ఇకముందు కూడా అదే విధంగా పనిచేస్తామని ఈ సందర్భంగా తెలియచేస్తున్నాను. పెద్ద పెద్ద మాల్స్‌లో సి.సి. టి.వి, కెమెరాలను ఏర్పాటు చేయడానికి గతంలో ఒక డైరెక్షన్ ఇచ్చాము. అయితే, దానిని చట్టం రూపంలో తీసుకురావాలని ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నది. త్వరలోనే దానిని చట్ట రూపంలో తీసుకువచ్చి అన్ని ప్రదేశాలలో అమలయ్యే విధంగా తగిన చర్యలు తీసుకుంటామని తమ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను.

రాష్ట్రంలో కాంట్రాక్టు, ఔట్‌సోర్సింగ్ సిబ్బంది

ప్రశ్న నెం. 6773

సర్వశ్రీ జల్లి విల్సన్, పి.జె. చంద్రశేఖర రావు, ఎం.ఎల్.సిలు

గౌరవనీయులైన ఆర్థిక శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా ః-

అ) రాష్ట్రంలోని అన్ని శాఖలలో, కాంట్రాక్టు, అవుట్ సోర్సింగ్ ప్రాతిపదికపై పనిచేస్తున్న సిబ్బంది మొత్తం సంఖ్య ఎంత ;

ఆ) ఐదు సంవత్సరాలకు పై బడి పనిచేస్తున్న వ్యక్తుల సంఖ్య ఎంత ;

ఇ) క్రమబద్ధీకరించాలని ఉద్దేశిస్తున్న వారిలో చాలామంది ఐదు సంవత్సరాల సర్వీసును పూర్తిచేసి, ఉపాధి కోసం గల గరిష్ఠ వయోపరిమితిని దాటిన విషయం వాస్తవమేనా ;

ఈ) అయితే, వారి సర్వీసులను క్రమబద్ధీకరించడానికి తీసుకుంటున్న చర్యలు ఏమిటి?

గౌరవనీయులైన ఆర్థిక శాఖ మంత్రిగారు ః (శ్రీ ఆనం రామనారాయణ రెడ్డి)

అ) ప్రభుత్వ శాఖలలో కాంట్రాక్టు ప్రాతిపదికపై 37,835 మంది పనిచేస్తున్నారు. అవుట్‌సోర్సింగ్ ప్రాతిపదికపై 34, 071 మంది వ్యక్తుల సేవలను తీసుకోవడమయింది.

ఆ) శాఖలనుండి సమాచారాన్ని పొందడమవుతున్నది. శాఖల నుండి డేటా అందిన తర్వాత గౌరవ సభ్యులకు సమర్పించడమవుతుంది.

ఇ) కాంట్రాక్టు, అవుట్‌సోర్సింగ్ వ్యక్తుల సర్వీసులను క్రమబద్ధీకరించడానికి ఎటువంటి నిబంధన లేదు.

ఈ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీ జల్లి విల్సన్ ః అధ్యక్షా, కాంట్రాక్టు మరియు ఔట్ సోర్సింగ్ సిబ్బంది సంఖ్య చాలా తక్కువగా చూపించడం జరిగుతున్నది. కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు నడుపుతున్న ఎన్నో పథకాలలో లక్షలాది మంది ఉద్యోగులు ఔట్‌సోర్సింగ్‌లో పనిచేస్తున్నారు. వారి వివరాలు తెలియచేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. 5 సంవత్సరాల పైన పనిచేస్తు న్న సిబ్బందిని క్రమబద్ధీకరించే విషయమై ఎప్పటిలోగా సభముందు ఉంచుతారని గౌరవ ఆర్థిక శాఖా మంత్రిగారిని తమద్వారా అడుగుతున్నాను.

శ్రీ పి.జె. చంద్రశేఖర రావు ః అధ్యక్షా, ఈ ప్రశ్న యొక్క సారాంశాన్ని ఇందులో ఉన్న అసలు ఉద్దేశ్యాన్ని ఏ మాత్రం పట్టించుకోకుండా, కేవలం మెకానికల్‌గా, టెక్నికల్‌గా మాత్రమే సమాధానం చెప్పినందుకు ముందుగా నా అభ్యంతరం తెలియచేస్తున్నాను. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రకటించిన సర్వే నివేదికలో 5 లక్షలకు పైగా నాన్ రెగ్యులర్ సిబ్బంది ఉన్నారని స్టేట్‌మెంట్ ఇస్తే, గౌరవ ఆర్థిక శాఖామంత్రిగారు తలకాయలు లెక్కబెట్టినట్లుగా సమాధానంలో 37,835 మరియు 34,071 మంది వ్యక్తుల సేవలు తీసుకోవడమైనదని తెలియచేశారు. ఇది పూర్తిగా సత్యదూరమైన విషయం. వారు పూర్తిగా

శ్రద్ధ పెట్టి పరిశీలించలేదని అనిపిస్తున్నది. రెండవ ప్రశ్నకు సమాధానంగా వివిధ శాఖల నుండి సమాచారం పొందుతున్నాము, వచ్చిన తరువాత చెబుతామని అన్నారు. కానీ, మొదటి ప్రశ్నకు ఖచ్చితంగా లెక్కలు చెప్పారు. ఇటీవల ప్రభుత్వం వైద్య ఆరోగ్య శాఖ, విద్యాశాఖ, మునిసిపాలిటీ శాఖలలో నోటిఫికేషన్ ఇచ్చి రిక్రూట్‌మెంట్ చేయడం జరుగుతున్నది. అటువంటప్పుడు అక్కడ ఔట్‌సోర్సింగ్‌లో పనిచేస్తున్నవారిని అబ్‌సార్బ్ చేసుకోవడానికి ఒక విధానాన్ని రూపొందించారా, లేదా అనేది సారాంశం. కానీ, ఈ విధమైన సమాధానం రావడం వల్ల ప్రశ్న వేసినవాళ్లు తలకొట్టుకునే పరిస్థితి వస్తున్నది.

డా. కె. నాగేశ్వర్ (మహబూబ్‌నగర్, రంగారెడ్డి, హైదరాబాద్) : అధ్యక్షా, ఈ సంఖ్య వాస్తవం కాదు. కాంట్రాక్టు, ఔట్ సోర్సింగ్‌లో ఒక్కొక్కరు ఏడాది, రెండేళ్లు కాదు దాదాపు 10, 15 సంవత్సరాల నుండి పనిచేస్తున్నారు. ప్రభుత్వానికి కాంట్రాక్టు కావచ్చేమో గానీ, వారు భార్యాబిడ్డలకు కాంట్రాక్టు కాదు. వారికి జీవితకాల అనుబంధం. అందుకని ఈ విషయమై ప్రభుత్వం మానవవనరుల విధానాన్ని ప్రకటిస్తున్నారా? శాసనసభ, శాసన పరిషత్తులో మన కొరకు పనిచేస్తున్న సిబ్బందికి కూడా వీరు బస్ పాస్ ఇవ్వడం లేదు. ఇంతకన్నా అన్యాయముందా? మనకు మంచి నీళ్లు ఇచ్చే వాళ్లకు, మన సంతకాలు తీసుకునే వాళ్లకు బస్‌పాస్‌లు ఉండవు. కాంట్రాక్టు ఉద్యోగులు కార్లల్లో, రెగ్యులర్ వాళ్లు బస్సుల్లో వస్తారా? జి.వో.ఎమ్.ఎస్. నెం.3 తీసుకువచ్చారు కానీ, చాలా చోట్ల అమలు కావడం లేదు. పి.ఎఫ్., ఈ.ఎస్.ఐ చాలాచోట్ల అమలు కావడం లేదు. కొన్ని చోట్ల పి.ఎఫ్.కు సంబంధించి ఎంప్లాయర్ కంట్రిబ్యూషన్ కూడా ఎంప్లాయి నుండి తీసుకుంటున్నారు. ఎక్కడో కాదు, మన ఎమ్ఎల్ఏ క్వార్టర్స్‌లో పనిచేసే శానిటేషన్, క్లీనింగ్ వర్కర్ల దగ్గర ఎంప్లాయర్ కంట్రిబ్యూషన్‌ను ఎంప్లాయినుండి తీసుకుంటున్నారు. మనమే చట్టాన్ని ఉల్లంఘిస్తే చట్టసభలో ఔన్నత్యం ఏమి ఉంటుంది? నేను అసెంబ్లీ ఔట్‌సోర్సింగ్ ఉద్యోగస్తుల గౌరవ అధ్యక్షునిగా పనిచేస్తున్నాను. మన ఔట్ సోర్సింగ్ ఉద్యోగస్తులకే న్యాయం చేయలేకపోతే చట్టాలు చేస్తామని ఎలా చెప్పుకోగలము? అందుకొరకు మానవ వనరుల విధానాన్ని ప్రకటిస్తున్నారా అని మంత్రిగారిని తమ ద్వారా ప్రశ్నిస్తున్నాను.

11.50 AM

శ్రీ ఆనం రామనారాయణ రెడ్డి (ఆత్మకూరు): అధ్యక్షా, ఉన్నటువంటి సమాచారాన్ని చెప్పడం జరిగింది. ప్రభుత్వ శాఖలలో పనిచేస్తోన్న కాంట్రాక్టు, ఔట్‌సోర్సింగు ఉద్యోగులంటే, ప్రభుత్వ అనుమతులు తీసుకుని భర్తీ చేసినటువంటి శాఖలలో, కాంట్రాక్టు పద్ధతిలో 37,835 ఉద్యోగాలు, ఔట్‌సోర్సింగు విధానంలో ప్రభుత్వ అనుమతులు తీసుకుని 34,071 పోస్టులను భర్తీచేయడం జరిగిందని చెప్పడం జరిగింది. ఈ రెండు విభాగాలను కలిపితే 71,906 మంది ఉద్యోగులున్నారు.

మరో ప్రశ్నకు సమాధానంగా, వివిధ శాఖల నుంచి ఈ సమాచారాన్ని తెప్పించడం జరుగుతుందని చెప్పడం జరిగింది. ఇప్పుడు నేను చెప్పిన మొత్తం సంఖ్య, ప్రభుత్వ అనుమతి తీసుకుని, ఆర్థిక శాఖ సమ్మతితో, క్యాబినెట్ ఆమోదంతో తీసుకున్న సంఖ్య. కొన్ని స్థానిక సంస్థలు, మున్సిపాలిటీలు, జిల్లాపరిషత్తులు, అనేక కార్పోరేషన్లు వారి అవసరాలను బట్టి ఔట్‌సోర్సింగ్ పద్ధతిలో ఉద్యోగులను నియమించడం మన ప్రభుత్వంలో ఉన్న విధానం. ఈ స్థానిక సంస్థలలో నియమించిన ఉద్యోగులు ఎంతమంది ఉన్నారు, ఏఏ స్థాయిలలో ఉన్నారనే సమాచారాన్ని ప్రభుత్వానికి పంపించవలసిందిగా వివిధ శాఖలను కోరడం జరిగింది. ఆ వివరాలన్నీ వచ్చిన తరువాత గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేయడం జరుగుతుంది.

ఈ ఉద్యోగులను పర్మినెంట్ చేయాలనే విషయంలో, గతంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నెం. 212 అనే జి.ఓ.ను జారీ చేయడం జరిగింది. ఈ 212 జి.ఓ. ప్రకారం, ఎవరైతే 1993 వ సంవత్సరం, ఆ కట్ ఆఫ్ డేట్‌కు అర్హులైన వారుంటారో, వారికి ప్రభుత్వ శాఖల్లో ఖాళీ అయిన ఉద్యోగాలలో నియమించడానికి ప్రాధాన్యతనిస్తూ, ఈ నెం. 212 జి.ఓ. క్రింద అర్హులైన వారిని రెగ్యులరైజ్ చేయడం జరుగుతోంది. ఈ విధంగా ఇటీవలనే రాష్ట్ర రోడ్డు రవాణా సంస్థలో జరిగింది. రాష్ట్ర రోడ్డు రవాణా సంస్థలో 29 పర్మినెంట్ వేకెన్సీలు ఏర్పడ్డాయి. ఈ విధంగా అర్హత పొందిన సుమారు 78 మంది రాష్ట్ర రోడ్డు రవాణా సంస్థకు చెందిన ఉద్యోగులు ఉంటే, వారిలో 29 మంది ఔట్ సోర్సింగు ఉద్యోగులను సీనియారిటీ ప్రకారం నెం. 212 జి.ఓ. ప్రకారం రెగ్యులరైజ్ చేయడం జరిగింది. ఈ విధంగా అన్ని శాఖలలో కూడా చేస్తూ వస్తున్నాము. నెం. 212 జి.ఓ. పరిధిలోకి వచ్చిన వారందరినీ కూడా ప్రభుత్వం పర్మినెంట్ ఉద్యోగులుగా రెగ్యులరైజ్ చేయడం జరుగుతోంది.

1995 వ సంవత్సరం నుంచి 2003 వ సంవత్సరం వరకూ అప్పటి ప్రభుత్వాలు చేపట్టిన రెగ్యులర్ పోస్టుల నియామకాలను పరిశీలిస్తే, డి.ఎస్.సి. మరియు వివిధ శాఖలకు చెందిన 1,53,775 రెగ్యులర్ ఉద్యోగాలను ఆనాడు భర్తీ చేయడం జరిగింది. 2004 నుంచి 2012 వ సంవత్సరం వరకూ డి.ఎస్.సి. మరియు వివిధ శాఖలకు చెందిన ఉద్యోగాలు, ఇటీవల అనుమతులిచ్చిన వాటితో కలిపి ఈ తొమ్మిది సంవత్సరాలలో 3,00,415 రెగ్యులర్ పోస్టులను ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం భర్తీ చేయడం జరుగుతోంది. ఈ విధంగా ఔట్‌సోర్సింగు పద్ధతిలో పనిచేస్తోన్న ఉద్యోగులను రెగ్యులరైజ్ చేయడానికి ప్రభుత్వ జి.ఓ.లను ఆధారంగా తీసుకుని చేయడం జరుగుతోంది.

మిస్టర్ ఛైర్మన్ : మన లెజిస్లేచర్ సెక్రటేరియట్‌లో కాంట్రాక్టు మరియు ఔట్‌సోర్సింగు పద్ధతిలో సీనియర్ ఉద్యోగులు పనిచేస్తున్నారు. వారిలో నాలుగు నెలల నుంచి జీతం రాని వారు కూడా ఉన్నారు. మీకు వారి పేరు కూడా తెలుసు. ఆ ఫైల్ అప్రూవ్ అయినా కూడా సచివాలయంలోనే స్టక్ అయింది.

అలాంటి కేసుల గురించే సభ్యులు శ్రీ కె.నాగేశ్వర్ కూడా చెప్పారు. Atleast files relating to the State Legislature should not be held-up for months together. జీతాలు లేకుండా పనిచేయడమంటే కష్టం. మీకు తెలుసు కదా! అదే వారి బాధ.

శ్రీ ఆనం రామనారాయణ రెడ్డి : అధ్యక్షా, కాంట్రాక్టుకు సంబంధించి ఇప్పుడు ఎవరూ లేరు. ప్రస్తుతం, ఔట్‌సోర్సింగు ఉద్యోగులనే నియమించడం జరుగుతోంది. ఔట్‌సోర్సింగుకు సంబంధించి ఏఏ శాఖల్లో అయితే ఇంకా వారికి కావలసిన జీతభత్యాలను ప్రభుత్వం విడుదల చేయలేదనే విషయం తమరి ద్వారా ప్రభుత్వానికి చెప్పడం జరిగిందో, వాటన్నింటినీ కూడా ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధను తీసుకుని వాటిని విడుదల చేయడానికి అన్ని రకాల చర్యలను ప్రభుత్వం తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

MR.CHAIRMAN: Now, the Question Hour is completed. Now, tea break for 20 Minutes.

(Then the House adjourned at 11.55 a.m. for twenty minutes Tea Break)

1.40pm

(AFTER THE TEA BREAK, THE HOUSE REASSEMBLED AT 1.47 P.M.)
(HON'BLE CHAIRMAN IN THE CHAIR)

MR. CHAIRMAN: Now, Special Mention by Sri Kapilavai Dileep Kumar

3. ప్రత్యేక ప్రస్తావన

శ్రీ కపిలవాయి దిలీప్‌కుమార్ : అధ్యక్షా, వికలాంగులు వారికి ఉన్న హక్కుల గురించి పోరాడుతూ గత కొన్ని నెలలుగా రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ధర్నాలు చేస్తున్నారు. తమరి ద్వారా మంత్రిగారికి, ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. వారికి ఉన్న డిమాండ్స్‌ను మీకు అందజేశాను. వాటిని దయతో పరిశీలించి తగు చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

4. అర్జీ సమర్పణ

శ్రీ ఎం.వి.ఎస్.శర్మ :

వికలాంగుల కోటాలో ఉద్యోగాలు వచ్చినటువంటివాళ్ళకి, ప్రభుత్వ సర్వీసులో మామూలుగా చేరి మధ్యలో ప్రమాదానికి గురై వికలాంగులైన వారికి మధ్య ఒక వైరుధ్యం వచ్చింది. ఇంతకుముందు నుంచి వికలాంగుల కోటాలో భర్తీ అయినటువంటి వారు కోరుతున్నదేమంటే వికలాంగుల కోటాలో

పదోన్నతులు వచ్చినపుడు వాళ్ళు వికలాంగులుగా ఉన్న సర్వీసు కాలాన్ని పరిగణించాలని అడుగుతున్నారు. అది న్యాయమా, ధర్మమా అని పరిశీలించడం ఒక అంశం. అసలు సాధారణ పరిపాలనా శాఖ వికలాంగుల పదోన్నతులను భర్తీ చేసేటప్పుడు, వికలాంగుల కోటాకి ఇవ్వాల్సిన మార్గదర్శకాలు ఇవ్వకపోవడం వల్ల ఒక తరగతి వాళ్ళు రెండవ తరగతి వాళ్ళు మాకు అన్యాయం చేస్తున్నారని వాళ్ళల్లో వాళ్ళకి ఒక స్పర్ధ వచ్చింది. కాబట్టి ప్రభుత్వం జోక్యం చేసుకుని ఈ వికలాంగుల కోటాలో పదోన్నతుల ప్రక్రియకు సంబంధించిన మార్గదర్శకాలు ఇవ్వాలని అర్జీ ఇచ్చారు.

(అర్జీని సమర్పించారు)

మ 1.50

శ్రీ కె.ఎస్.లక్ష్మణరావు :

అధ్యక్షా, బాసర, ఇడుపులపాయ, నూజివీడు ఈ మూడు ప్రాంతాలలో 2008 సంవత్సరంలో ఐ.ఐ.ఐ.టిలు ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. వీటిలో ప్లస్ టు స్థాయిలో బోధించడానికి మెంటర్లను నియమించారు. మూడు చోట్ల కలిపి సుమారు 600 మంది మెంటర్లు ఉన్నారు. వారు అనేక సమస్యలు, ఉద్యోగ అభద్రత ఎదుర్కొంటున్నారు. ఈ సమస్యలు పరిష్కరించాలని కోరుతూ వారిచ్చిన అర్జీని మీకు సమర్పిస్తున్నాను.

(అర్జీని సమర్పించారు)

శ్రీ కపిలవాయి దిలీప్‌కుమార్ :

అధ్యక్షా, ఖమ్మం జిల్లాలోని ఉపాధ్యాయులు ఈ మధ్యనే వేరే రాష్ట్రం నుండి డిగ్రీ పట్టాలు అందుకున్నారు. వాళ్ళకి పదోన్నతులు కూడా వచ్చాయి. అయితే ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో కాకుండా ఇతర రాష్ట్రం నుండి డిగ్రీ తీసుకుంటే పదోన్నతులకు అర్హులు కారనే క్లాజు మీద వాళ్ళకి రివర్స్ చేసే ప్రయత్నం చేస్తే వాళ్ళు ఏ.పి.ఏ.టి. కి, లోకాయుక్తకు దరఖాస్తు చేసుకుంటే ఆ రెండు న్యాయస్థానాలు స్టే ఇచ్చింది. మళ్ళా ఇటీవల అక్కడి జిల్లా విద్యాశాఖాధికారి 76 మంది ఉపాధ్యాయులకు రివర్షన్ నోటీసులు

పంపించడం జరిగింది. I don't know how a notice can be issued when the final judgment is not given by A.P.A.T. as well as Lokayukta. ఆ చర్యను ఆపమని మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని అభ్యర్థిస్తున్నాను. ఏ.పి.ఏ.టి, లోకాయుక్త నుండి తీర్పు రాకముందు చర్య తీసుకోవడం సరియైనది కాదనీ, తీర్పు వచ్చిన తదుపరి చర్య తీసుకోమని మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

(అర్జీని సమర్పించారు)

శ్రీ గాదె శ్రీనివాసులు నాయుడు :

అధ్యక్షా, ఎయిడెడ్ పాఠశాలలలో, కళాశాలలలో, విశ్వవిద్యాలయాలలో, గురుకుల పాఠశాలలలో పనిచేస్తున్న ఉపాధ్యాయులకు, ఉద్యోగులకు, ప్రభుత్వం అందచేయబోయే హెల్త్‌కార్డులు అమలు కావడంలేదు. వాళ్ళకు కూడా అమలుచేయాలని వారిచ్చినటువంటి అభ్యర్థనను పిటీషన్ కమిటీ పరిశీలనకు మీ ద్వారా అందజేస్తున్నాను.

(అర్జీని సమర్పించారు)

MR. CHAIRMAN: Now, we will take Item No. II of the Agenda.

5. PAPERS LAID

1. A copy of the Statement of Fiscal Policy, as required under Section 5 of the Andhra Pradesh Fiscal Responsibility and Budget Management Act, 2005.

2. A copy of the Report of the Comptroller and Auditor General of India (Finance7& Appropriation of Accounts) for the year ended 31st March, 2012, as required under Clause (2) of Article 151 of the Constitution of India.

3. A copy of the Report of the Comptroller and Auditor General of India (State Finances) for the year ended 31st March, 2012, as required under Clause (2) of Article 151 of the Constitution of India.

MR. CHAIRMAN: Now, we will take Item No. III of the Agenda.

6. COMMITTEE REPORTS

MR. CHAIRMAN: Now, I request the Sri T. Bhanu Prasada Rao, Chairman, House Committee to enquire into the irregularities in laying of Four lane from Hyderabad to Karimnagar to move the Report of the Committee.

SRI T. BHANU PRASADA RAO: Sir, I beg to move:

"The Report of the House Committee to enquire into the irregularities in laying of Four lane from Hyderabad to Karimnagar ".

MR. CHAIRMAN: Motion moved.

MR. CHAIRMAN: Now, we will take Item No.IV of the Agenda.

MR. CHAIRMAN: Now, I request Sri Y.V.B. Rajendra Prasad, Member, Committee on Public Accounts to move the Reports of the Committee.

SRI Y.V.B. RAJENDRA PRASAD: Sir, I beg to move:

"The Sixth Report on the Report of the Comptroller and Auditor General of India (Civil) for the years 2005-2006, 2007-2008, 2009-2010 and 2010-2011 pertaining to School Education Department".

"The Seventh Report on the Report of the Comptroller and Auditor General of India (Civil) for the year 2009-2010 pertaining to Backward Classes Welfare Department".

"The Eighth Report on the Report of the Comptroller and Auditor General of India (Civil) for the year 2009-2010 pertaining to Department of Women, Children, Disabled and Senior Citizens ".

"The Ninth Report on the Report of the Comptroller and Auditor General of India (Civil) for the years 2007-2008, 2009-2010 and 2010-2011 pertaining to Municipal Administration & Urban Development Department".

"The Tenth Report on the Action taken by the Government on the recommendations of the Committee on Public Accounts contained in the 12th Report of 10th Legislative Assembly pertaining to Municipal Administration & Urban Development Department".

MR. CHAIRMAN: Motion moved.

Now, we will continue the general discussion on Budget.

7. బడ్జెట్ పైచర్చ

శ్రీ జల్లీ విల్సన్ ః అధ్యక్షా, రాష్ట్ర బడ్జెట్‌పై ప్రసంగించడానికి అవకాశం కల్పించినందుకు తమకు అభినందనలు తెలియజేసుకుంటున్నాను. మన రాష్ట్ర ఆర్థిక మంత్రివర్యులు గౌరవనీయులు ఆనం రామనారాయణ రెడ్డిగారు గత సాంప్రదాయం ప్రకారమే, దానికి తీసిపోనట్లుగా ఓటర్లపైన ఆన వేసి ఈ సంవత్సరం కూడా లక్షకు తగ్గకుండా రు.1,61,348 కోట్ల వ్యయాన్ని మనముందు ప్రతిపాదించడం జరిగింది. ఇందులో ప్రణాళికేతర వ్యయం కింద రు.1,01,966 కోట్లుగాను, ప్రణాళిక కింద కేవలం రు.59,422 కోట్లు చూపించారు. అంటే 1/3 వంతు మాత్రమే అభివృద్ధి అంటే ఉత్పత్తి రంగాలపై చిన్న

చూపుకు ఇది నిదర్శనం. మన రాష్ట్ర బడ్జెట్‌కు మించి రు.1,79,637.51 కోట్లకు అప్పులు చేశారు. ఈ అప్పుల భారం రాష్ట్ర జనాభా మీద పంచితే ఒక్కక్కరిపై రు.21,159 అప్పు కనబడుతోంది.

(మిస్టర్ డిప్యూటీ ఛైర్మన్ అధ్యక్షస్థానం వహించారు)

దీనిపైన వడ్డీల భారం సరేసరి. గత సంవత్సరం ప్రవేశపెట్టినటువంటి రు.1,45,854 కోట్లలో 70 శాతం మాత్రమే ఖర్చు దాటలేదనేది అంచనా. ఇంకా వివరాలలోకి వెళితే రు.54,630 కోట్లకు ప్రణాళిక పెట్టుబడిలో 60 శాతం మాత్రమే ఖర్చు కాగా, రు.91,824 కోట్లలో ప్రణాళికేతర వ్యయంలో దాదాపు 80 శాతం ఖర్చయ్యింది. ఉదాహరణకి జలయజ్ఞం ప్రాజెక్టులకు రు.15,010 కోట్లు కేటాయించగా, ఖర్చు చేసింది మాత్రం రు.9,000 కోట్లు అంటే 60 శాతం మాత్రమే. అందుకే ఈ సంవత్సరం రు.1210 కోట్లను తగ్గించి రు.13,800 కోట్లు జలయజ్ఞానికి చూపించారు. ప్రతి బడ్జెట్‌లో పన్నుల ప్రతిపాదన చూపించకుండానే రెవెన్యూ మిగులు చూపించి ద్రవ్యలోటు రు.24,487 కోట్లయ్యింది. ఎప్పుడైనా పరిపాలన ఉత్తర్వుల ద్వారా పన్నులతో ప్రజలపైన బాది ఈ లోటును పూడ్చుకోవడానికి ఆస్కారం ఏర్పడుతుంది. తలసరి ఆదాయం రు. 77,277లకు చేరిందని ఆర్థికమంత్రిగారు వక్కాణించారు. చాలా సంతోషం, మహాభాగ్యం. కానీ పేదల ఆదాయం కూడా లెక్కలోకి తీసుకుంటే బాగుండేది. అన్ని సంక్షేమ కార్యక్రమాలకు గత సంవత్సరం కన్నా ఈ సంవత్సరం రు.4,800 కోట్లకి పెంచారు. ఆర్థికమంత్రిగారిని ఈ సందర్భంగా అభినందించడం జరిగింది. ఎస్.సి, ఎస్.టి ఉప ప్రణాళిక మిగులు చూపెట్టినా, చిత్తశుద్ధిగా క్రమపద్ధతిలో ఖర్చుపెట్టే ఆలోచన చేయాలి. లేకపోతే మరలా తలెత్తే ఉద్యమాలకు దిగిరాక తప్పదు. ఆ పరిస్థితిని రానియ్యకుండా ఈ నిధులను మనం జాగ్రత్తగా ఆలోచించి పద్ధతిగా ఖర్చు పెట్టాల్సిన అవసరం ఉంది. బి.సిలు, మైనారిటీల సబ్‌ప్లాన్స్‌ను ఇప్పటికే చట్టబద్ధంగా ఆలోచించి పెట్టి ఉంటే చాలా సంతోషంగా ఉండేది.

మ. 2.00

వచ్చే సంవత్సరం అయినా ఈ బడ్జెట్‌లో బి.సి., మైనారిటీ సబ్‌ప్లాన్‌ను చట్టబద్ధంగా ప్రవేశపెట్టాలని ఈ సందర్భంగా కోరుతున్నాను.

అలాగే, వృద్ధులు, వితంతువులు, వికలాంగులు, గీత, చేనేత కార్మికుల పెన్షన్ల పెంపుదలకై మరియు నిరాదరణకు గురైనటువంటి వారి గురించి మనమందరం మానవతా దృక్పథంతో ఆలోచించవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. ఈ రోజున ధరలు విపరీతంగా పెరిగిపోతున్నాయి. జీతాలు, పెన్షన్లు, మెస్‌ఛార్జీలు, స్కాలర్‌షిప్పులు అన్నీ పెరుగుతున్నాయి కానీ, వీరి పెన్షన్ మొత్తాన్ని పెంచాలన్న ఆలోచన మనమందరం కలిసి చెయ్యాలి. ఇవన్నీ ఎప్పుడో 8 సంవత్సరాల క్రితం మనం పెంచినటువంటి

పెన్షన్లు. కనీసం వృద్ధాప్య, వితంతు, గీత పెన్షన్లను కనీసం నెలకు రూ.2,000ల వరకూ అయినా పెంచాలని ఈ సందర్భంగా మా వైపు నుంచి డిమాండ్ చేయడం జరుగుతోంది. వికలాంగుల పెన్షన్లను కూడా రూ.2,500ల వరకూ పెంచాలని ఈ సందర్భంగా కోరుతున్నాను.

ఈ సంవత్సరం మన బడ్జెట్ కథ కన్నా, వ్యవసాయ బడ్జెట్ పిట్ట కథ చాలా పెద్దగా ఉంది. దానిని ప్రవేశపెట్టిన తీరుతెన్నులకు సంబంధించిన ఆ వివాదంలోకి నేను వెళ్ళను. ఈ బడ్జెట్‌ను ఆదుర్దాతో కాకుండా, చట్టబద్ధంగా మన బడ్జెట్‌ను ప్రవేశపెట్టినట్లయితే, అటు రైతాంగాన్ని ఇటు మిగిలినవారిని కూడా ఆదుకున్నవాళ్ళం అయ్యేవాళ్ళం. కానీ, ఈ బడ్జెట్‌లో వ్యవసాయ కార్యాచరణ ప్రణాళికలో తక్కువ సంబంధాలు ఉన్నటువంటి అటవీశాఖను, ఇరిగేషన్‌ను, సహకార రంగాలను ఇందులో కలపడం అంత సమంజసం కాదు. ఎన్నో జటిల సమస్యలు ఉన్నాయి. శాఖల మధ్య సమన్వయం కావాలి. సంబంధిత వ్యవసాయ అనుబంధ రంగాల నుండి ఈ నిధులన్నింటినీ ఒక్కచోటకి చేర్చి, దానికి చట్టబద్ధంగా రూపకల్పన చేయవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. భవిష్యత్తులో అయినా ఆ పని చేసి, రైతులను ఆదుకోవలసిన అవసరం ఉంది. మరీ ముఖ్యంగా సబ్సిడీతో కూడినటువంటి విత్తనాలు, ఎరువులు, పనిముట్లు, క్రిమిసంహారక మందులను సక్రమంగా, సకాలంలో సరఫరా చేయవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. అంతేగాకుండా, మార్కెట్‌కు సంబంధించి గిట్టుబాటు సౌకర్యాన్ని కూడా ఇప్పించేందుకు కృషి చేయవలసిన అవసరం ఉంది. వ్యవసాయ రంగాన్ని కాపాడాలని మనమందరం పదే పదే చెపుతూనే ఉన్నాము. దానిని ఆచరణలోకి తేవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. కేవలం, ఈ వ్యవసాయ రంగం మరియు దాని అనుబంధ రంగాలకు రూ.25,000కోట్లు చూపించి, దాదాపు రూ.72,000కోట్లను బ్యాంకుల ద్వారా ప్రోగు చేసి, ఈ మొత్తాలను దాదాపు రూ.98,000కోట్లుగా ఈ బడ్జెట్‌లో చూపించడమనేది చాలా అతిశయోక్తితో కూడింది. ఇటువంటి విధానాలతో రైతులను ఆకాశంలోకి తీసుకువెళ్ళవద్దని తమ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

అలాగే, ఇరిగేషన్ జలయజ్ఞం గురించి నేను మొదట్లోనే ప్రస్తావించాను. పోలవరం, ప్రాణహిత, చేవెళ్ళ ప్రాజెక్టులను జాతీయ ప్రాజెక్టులుగా వస్తాయని చెప్పేసి, ఆ కారణంతోనే నిధులు తగ్గించినట్లు మనకు అర్థమవుతోంది. రెండు, మూడు సంవత్సరాలైనా ఈ నిధులు ఖర్చుపెట్టనటువంటి పరిస్థితి కనిపిస్తోంది. ఈ బడ్జెట్‌కు ఎక్కువగా కోతలు పడుతున్నాయి. ఆచరణలో దీనికి తగినటువంటి పద్ధతులలో త్వరితగతిన ఉపయోగపడేటట్లుగానూ, ఆచరణలోకి తెచ్చేవిధంగా తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ముఖ్యంగా నల్గొండజిల్లా దిండి ఎత్తిపోతల పథకాన్ని వెంటనే చేపట్టాలని కోరుతున్నాము. అదేవిధంగా, ఇంతకుముందు హౌజ్‌లో వచ్చినట్లు పులిచింతల ప్రాజెక్టుకు సంబంధించి కాంట్రాక్టర్లను అదుపుచేసి, ఆ ప్రాజెక్టును పూర్తి చేసేందుకు మరియు త్రాగునీరు, సాగు నీరు ప్రాజెక్టుల

నిర్మాణాలను త్వరితగతిన చేపట్టి, ఈ రాష్ట్ర ప్రజలకు త్రాగునీరు, సాగు నీరు అందించేందుకు కృషి చేయాలని ఈ సందర్భంగా కోరుతున్నాను.

ఇక విద్యుత్ రంగానికి సంబంధించి ఈ రోజు రాష్ట్రం మొత్తం అట్టుడికిపోతోంది. మనం ఎన్ని చెప్పుకున్నా, విద్యుత్తులో కోతలు, ఛార్జీల మోత, సర్‌ఛార్జీల పెంపు ఇవన్నీ పెరగడమే కాకుండా, వీటికి బయట అనేక ఉద్యమాలు నడుస్తున్నాయి. మనందరం ఈ అంశాలపై సహృదయంతో ఆలోచించవలసినటువంటి బాధ్యత కలిగిన ప్రభుత్వంగా ఆలోచించాలి. వీటికి ముందుచూపు కూడా ఉండాలి. భవిష్యత్తులో వీటి డిమాండుకు తగినట్లుగా మనం ఉత్పత్తి చేస్తామా, లేదా అనేది ఆ ముందు చూపు లేకపోవడం వలనే ఈనాడు మన పరిస్థితి ఈ విధంగా ఉంది. దానివలన గృహాలలో ఉన్నటువంటి గృహిణులు అనేక ఇబ్బందులు పడడమే కాకుండా, పిల్లలు చదువుకోలేకపోతున్నారు. వ్యవసాయ రంగం కుదేలయింది. పారిశ్రామిక రంగం కుంటుపడిపోవడమే కాకుండా, ఉత్పత్తులు కూడా బాగా తగ్గిపోయాయి. అదేవిధంగా ఉపాధి కూడా కరువయిపోయే పరిస్థితులు నేడు రాష్ట్రంలో ఉన్నాయి. మొత్తం వామపక్ష పార్టీలు అన్నీ కలిపి రాష్ట్రం అంతా ఉద్యమాలు నిర్వహించడం జరుగుతోంది. అన్ని రాజకీయపార్టీలు ఇందులో గొంతు కలిపి ఉద్యమాలు చేస్తున్నారు. దీనిని మనం గమనించి రాష్ట్ర ప్రజలపైన భారమనేది లేకుండా చక్కటి ప్రణాళికలను రూపొందించి అమలుచేయవలసినవసరం ఎంతైనా ఉంది. మన హౌజ్‌లో కూడా చాలా సానుకూలంగా స్పందించే అవకాశం ఉంది కావున ఈ రోజున నిరాహారదీక్ష చేస్తున్నటువంటి వారిని, ఉద్యమాలు చేస్తున్న వారిని కూడా ఆదుకోవలసిన అవసరం ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో చెప్పినట్లుగా 7 గంటలు కరంటును ఇచ్చే అంశాన్ని నిజం చేయాలని ఈ సందర్భంగా కోరుతున్నాను.

అలాగే, సౌరశక్తి పైన కూడా మనం దృష్టిని కేంద్రీకరిస్తే, మన అవసరాలను ఎంతో కొంత మేరకు తీర్చుకోవడానికి వీలవుతుంది. అలాగే వ్యవసాయ రంగంలో కూలీల కొరత ఉందని దానిని ఒక భూతద్దంలో చూపించి, ఈ రోజున ఎన్‌ఆర్‌ఇజిఎస్‌ను కబళించాలనే ఆలోచన చేస్తున్నారు, అది సరైనది కాదు. ఈ రోజున ఆకలిచావులు, పస్తులు, వలసలు ఇవన్నీ లేకుండా ఉండే పద్ధతిలో ఉపాధి హామీ పథకాన్ని సక్రమంగా ఎందుకంటే, ఇంతవరకూ భారతదేశంలోనే మన రాష్ట్రంలో చక్కగా నిర్వహించబడుతోందనే పేరు ఆ పథకానికి ఉంది. కేంద్ర ప్రభుత్వంలో కూడా మన రాష్ట్రంలో ఉన్న అధికారులే ఉండడం వలన మన రాష్ట్రానికే మరింత ఉపయోగం జరుగుతోంది. కాబట్టి, ఆ నిధులన్నింటిని ఉపయోగించి, జాతీయ గ్రామీణ ఉపాధి హామీ పథకం ఉన్న నిధులను కూలీలకు సక్రమంగా ఉపయోగించాలని, గ్రామాల అభివృద్ధి కూడా జరగాలని ఈ సందర్భంగా మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

స్థానిక సంస్థల ఎన్నికలను కూడా సకాలంలో నిర్వహించుకుంటే, కేంద్ర ప్రభుత్వం ద్వారా వచ్చే నిధులను కూడా సక్రమంగా వచ్చి ఉండేవి. వాటివలన త్రాగునీరు, సాగునీరు, మౌలికసదుపాయాలు ఒనగూరే పరిస్థితి ఉండేది. ఈరోజు పట్టణాలలో కూడా అధికారులదే రాజ్యం అయి కూర్చుంది. ఆ అధికారులు కూడా నీటిపన్ను, డ్రైనేజి పన్ను, చెత్త పన్ను, ఆస్తి పన్ను మొదలైనవన్నీ ప్రజల నెత్తిన అధిక భారం మోపే పరిస్థితులు కనిపిస్తున్నాయి. దీనిని మనం అధిగమించాలని కోరుతున్నాను.

అదేవిధంగా, మన రాష్ట్రప్రభుత్వం రాబోయే ఉగాది పండగ నుంచి 9 రకాల వస్తువులను చాలా తక్కువ ధరకే అందిస్తామని అన్నారు, చాలా సంతోషం. ఈ సంవత్సరం బడ్జెట్‌లో రూ.4కోట్లే కేటాయిస్తే, ఇది ఎలా సాధ్యమా అని అనేక అనుమానాలకు తావిస్తోంది. దీనిని అధిగమించేందుకు తగిన చర్యలు తీసుకోవాలి. ప్రతి బడ్జెట్‌లోనూ, గవర్నరు గారి ప్రసంగంలోనూ ధరల నియంత్రణ మండలి అనే పదాన్ని ఉంచేవాళ్ళం. ఈ రోజున ఆ పదం లేకుండా పోయిన పరిస్థితి కనిపిస్తోంది. కేంద్రంలోనూ ఆహార భద్రతా చట్టం అనేది త్రిశంకుస్వర్గంలాగా కనిపిస్తోంది. ఏదిఏమైనా నిత్యావసర వస్తువులను అదుపులో పెట్టేందుకు మన యంత్రాంగం మొత్తం సమాయత్తం కావాలని నేను ఈ సందర్భంగా మీ ద్వారా ఈ ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

ఇక ఈ రాష్ట్రప్రభుత్వం గొప్పగా చెప్పే పథకాలలో ఇందిరమ్మ గృహాలకు సంబంధించి పక్కా ఇళ్ళ నిర్మాణం అనేటటువంటిది చాలా ఇబ్బందులతో కూడుకున్నది. ఈ రోజున లబ్ధిదారుల ఇబ్బందులు వర్ణనాతీతంగా ఉన్నాయి. ప్రస్తుతం ఇల్లు పీకి పందిరివేసుకునే పరిస్థితి కనిపిస్తోంది. ఈరోజున కొంతమంది ఇళ్ళను నిర్మించుకుంటుంటే వారికి బిల్లులు సక్రమంగా లేవు. అలాగే ఈ పరిస్థితులన్నీ సక్రమంగా చెయ్యాలంటే, ప్రభుత్వం ఒక లక్ష రూపాయలను పక్కా ఇంటి గృహాలకు కేటాయించడం లేకపోతే, ప్రభుత్వమే ముందుకు వచ్చి ఆ గృహాలను నిర్మించే బాధ్యతను తీసుకోవాలని తమ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. తక్షణమే ప్రభుత్వం స్పందించి ఇళ్ళ సమస్యలను పరిష్కారం చేయవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. ఈ రోజు విజయవాడ నగరంలో ఇందిరమ్మ గృహాలకు సంబంధించి సుమారు 1,40,000 అర్జీలు పెండింగ్‌లో ఉన్నాయి. అలాగే రచ్చబండ కార్యక్రమం ద్వారా సుమారు ఒక లక్ష అర్జీలు పెండింగులో ఉన్నాయి. కావున ప్రభుత్వం తక్షణమే ఈ గృహాల సమస్యలను పరిష్కరించి పక్కా ఇళ్ళ నిర్మాణం చేపట్టేందుకు తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. అదేవిధంగా, కోనేరు రంగారావు భూ కమిటీల సిఫారసులకు గానీ, అటవీ హక్కుల చట్టాలు వీటన్నింటిని అమపుజరిపేందుకు ప్రత్యేకమైన నిధులు కేటాయించవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. వాటిని త్వరగా అమలుచేయాలని కోరుతున్నాను.

అలాగే ప్రభుత్వ రంగంలోనూ, కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు తమ శాఖలలోనూ, వారి పథకాలలోనూ, ఔట్‌సోర్సింగ్, కాంట్రాక్టు ఉద్యోగులందరూ పనిచేస్తున్నారు. వీటికి సంబంధించి నిధులు

ఉన్నా, వారికి కనీస వేతనాలను అమలుజరపడం లేదు. ఈఎస్ఐ, ఇ.పి.ఎఫ్ సౌకర్యాలను అమలుచేయాలని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను. ఏది ఏమైనా మన రాష్ట్ర పరిపాలన సక్రమంగా సాగడానికి ఈ విధానం సరైనది కాదని నా అభిప్రాయం. కావున వారికి న్యాయం చేయాలని కోరుతున్నాను. అలాగే, 5 సంవత్సరాలు నిండిన కాంట్రాక్టు, ఔట్‌సోర్సింగ్‌లలో పనిచేస్తున్న ఉద్యోగులు ఎవరైతే ఉన్నారో, వారిని పర్మనెంట్ చేయాలని, ఆ దిశగా తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. అదేవిధంగా ఈ మధ్యకాలంలో నేను అనేక గ్రామాలను సందర్శించాను. అక్కడ ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలను సందర్శించడం జరిగింది. చాలాప్రాంతాలలో డాక్టర్లు ఉండడం లేదు. నర్సులు లేరు. సరైన సిబ్బంది లేరు. ఆ ఆసుపత్రులలో పరికరాలు, భవనాలు, మందులు ఉన్నాయి కానీ, వాటికి తగ్గట్లు సిబ్బంది లేకుండా ఉన్నారు. ఈ రోజున రాష్ట్రంలో 24 గంటలు పనిచేసేటటువంటి ఇంటీరియల్ ప్రాంతంలో పనిచేసే ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలు కూడా ఉన్నాయి. నేను ఈ సందర్భంగా తమ ద్వారా ప్రభుత్వానికి మనవిచేసేదేమిటంటే, 24 గంటలు పనిచేసే ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలలో గైనకాలజిస్టు డాక్టర్లను, మత్తుమందు ఇచ్చే డాక్టర్లను కూడా ఏర్పాటు చేస్తే, వాటిని పరిపూర్తికలిగిన పి.హెచ్.సి.లుగా రూపొందడానికి వీలవుతుందని ఈ సందర్భంగా తమ ద్వారా ప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తున్నాను. ఈ సందర్భంగా మా ఈ సూచనలను ఈ ప్రభుత్వం సవరణలుగా స్వీకరించి బడ్జెట్‌లో వాటిని పొందుపరచాలని గౌరవ ఆర్థిక శాఖామాత్యులు శ్రీ ఆనం రామనారాయణరెడ్డిగారిని కోరుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

మ.2.10

శ్రీ చేరుపల్లి సీతారాములు ః అధ్యక్షా! ఈ సారి భారీ బడ్జెటును ప్రవేశ పెట్టడం జరిగింది. దాదాపు రూ.1,61,348 కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది. పోయిన సారి బడ్జెటు రూ. 1,45,854 కోట్లు. అంటే వ్యత్యాసం రూ.15,494 కోట్లు. ఈసారి బడ్జెట్ తోపాటు వ్యవసాయ బడ్జెట్‌ను కూడా ప్రవేశ పెట్టారు. దాంతో అసలు బడ్జెట్ కన్నా కొసరు బడ్జెట్ ఎక్కువై, బడ్జెట్‌కు విలువలేని పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఇది చాలా బాధాకరం. శాసన పరిషత్తులో వ్యవసాయ బడ్జెట్ అనే పేరున్న పుస్తకాలను పంపిణీ చేశారు. శాసన సభలో మాత్రం వ్యవసాయ కార్యాచరణ ప్రణాళిక అని దిద్ది చదివారు. సభ్యుల విమర్శల తరువాత పొరపాటు జరిగిందని, దానిని సవరిస్తామని చెప్పారు. ఏదైనా బడ్జెట్‌కు మరో పోటీ బడ్జెట్ వ్యవసాయ బడ్జెట్. గతంలో ఎన్నడూ ఈ విధంగా లేదు. ప్రవేశ పెట్టే బడ్జెట్ అయినా, సక్రమంగా, సమర్ధవంతంగా పెట్టి ఉంటే బాగుండేది. మొత్తం వ్యవసాయానికి కేటాయించింది రూ.2,903 కోట్లు. అందులో 14 శాఖలను కలిపి మొత్తం రూ.28,962 కోట్లకు చూపించారు. అన్ని శాఖలను ఒక దగ్గర చూపించి, వ్యవసాయ బడ్జెట్ చాలా పెద్ద బడ్జెట్ అని పద్ధతిగా చిత్రీకరించడం జరిగింది. అందులో పెద్ద తేడా ఏమీ లేదు. ఒక్కొక్క శాఖకు కేటాయించిన, కేటాయింపులను పరిశీలిస్తే పెద్ద గొప్పతనం ఏమీ లేదు. ఆ విధంగా బడ్జెట్‌కు మరో పోటీ బడ్జెట్ తీసుకువచ్చి అభాసుపాలయిన పరిస్థితి కనిపించింది.

గత సంవత్సరం ద్రవ్య లోటు రూ.20,000 కోట్లు. ఈ సంవత్సరం రూ.24,487 కోట్లు. మనకు అప్పు సుమారు రూ.1,79,000 కోట్లు. మొత్తం కలుపుకొని సుమారు రూ. 2 లక్షల కోట్లు. దీనివల్ల సగటు మనిషిపై రూ.20,000/-భారం పడుతుంది. అప్పుల మీద అప్పులు తెచ్చి, వడ్డీల మీద వడ్డీలు కట్టి ఈ భారమంతా ప్రజల మీద పన్నుల రూపంలో, వివిధ రకాల చార్జీల రూపంలో వేసి వసూలు చేస్తున్నారు. అటు ధరలు పెరుగుతున్నాయి, ఇటు ప్రభుత్వం పన్నులు వేస్తోంది. ఈ రెండిటి వల్ల ప్రజలు చాలా రకాల ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. బడ్జెట్‌ను కేటాయిస్తున్నారు కానీ ఖర్చు పెట్టడం లేదు. ముఖ్యంగా ఫెడరేషన్లు, చేతి వృత్తులకు సంబంధించి, వారికి కేటాయించిన నిధులలో 50 శాతం కూడా ఖర్చు పెట్టడం లేదు. బడ్జెట్‌ను కేటాయించడం, ఖర్చు పెట్టకపోవడం అనేది ప్రజలను మోసం చేయడమే తప్ప మరొకటి కాదు. ఇది మేము అనడం కాదు. కాగ్ నివేదికలలో చాలా స్పష్టంగా చెప్పారు. కేటాయింపుల మేరకు నిధులను ఖర్చు పెట్టడంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి చిత్తశుద్ధి లోపించిందని కాగ్ నివేదిక రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని తప్పు పట్టింది. వార్షిక ప్రణాళికలలో, భారీ కోతల్లో మన రాష్ట్రం రికార్డు సాధించిందని ప్రణాళికా సంఘం కూడా ధృవీకరించడం జరిగింది. ఆ విధంగా కేటాయింపులను తగిన విధంగా ఖర్చు పెట్టకపోవడం వల్ల ప్రజల సమస్యలు పరిష్కారం కాక అనేక రకాల ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. ఈ ఇబ్బందుల నుంచి బయట పడటానికి ఇంకా ఎన్నివేల కోట్ల రూపాయల అప్పులు తెస్తారో అర్థం కానటువంటి పరిస్థితి. ఉన్న రెండు లక్షల కోట్ల అప్పుతోనే ఉంటారా? లేదా ఇంకా అప్పును పెంచుతారా అనేది ఆగమ్యగోచరంగా ఉంది. ఆర్థికాభివృద్ధి బాగా పెరిగింది, 5.29% అని మన ఆర్థిక మంత్రిగారు చెపుతున్నారు. ఇది జి.డి.పి పెరుగుదల అంచనాలకు 5% అధికంగా ఉంది. అయినప్పటికీ రాష్ట్రంలో 12వ పంచవర్ష ప్రణాళికలో సగటున ఏడాదికి 10% ఆర్థికాభివృద్ధి సాధిస్తామని ఆర్థిక మంత్రి ధీమా వ్యక్తం చేశారు. ఇది నమ్మశక్యం కానిది, ఊహా గానాలతో ఉన్న బడ్జెట్ తప్ప మరొకటి కాదని ఈ సందర్భంగా నేను తెలియజేస్తున్నాను. ఎస్.సి., ఎస్.టి ఉప ప్రణాళిక గురించి సంవత్సరాల తరబడి ఉద్యమాలు నడిచాయి. అనేక ఉద్యమాలు, ఒత్తిడి ఫలితంగా చట్టాన్ని అయితే తీసుకువచ్చారు. కానీ దురదృష్టం ఏమిటంటే, చట్టం వచ్చిన ఈ సంవత్సరం కూడా వారికి కేటాయించిన నిధులను ఖర్చు పెట్టనటువంటి పరిస్థితి కనిపిస్తుంది. 2001 జనాభా లెక్కల ప్రకారం ఎస్.సిలకు 16.2% నిధులు కేటాయించాల్సి ఉండగా, కేటాయించింది 14.44% నిధులు మాత్రమే. ఎస్.టిలకు కూడా తగిన విధంగా కేటాయింపులు జరుగలేదు.

అదేవిధంగా ఉప ప్రణాళికలో, పెన్షన్లు, ఉపాధి హామీ పథకం, సాగునీటికి పెట్టుబడి, విత్తన రాయితీలు, రుణాలు, స్వయం సహాయక మహిళా రుణాలు, ఐ.సి.డి.ఎస్., అంగన్‌వాడీ సేవలు తదితర అంశాలను చూపించారు. హైదరాబాదు ఔటర్ రింగ్ రోడ్డు అభివృద్ధికి ఈసారి రూ.53.40 కోట్లు, మూసీ ప్రక్షాళనకు రూ.3.98 కోట్లు, హుస్సేన్ సాగర్ ప్రక్షాళనకు రూ.7.11 కోట్లు, విద్యా, వైద్యానికి రూ.150 కోట్లు కేటాయించారు. ప్రభుత్వ ఉపాధ్యాయ శిక్షణా సామాగ్రి ఖర్చుకు దళిత, గిరిజన నిధులను

కేటాయించారు. పులివెందుల భూగర్భ డ్రైనేజీ వ్యవస్థకు ఎస్.సి.ఎస్.టి., టి.ఎస్.పి నిధుల నుంచి కేటాయించడం జరిగింది. రాష్ట్ర రహదారులు, జిల్లా ప్రధాన రహదారులకు రూ.778 కోట్లు కేటాయించిన ఈ ప్రభుత్వం అందులో గిరిజన నిధులు రూ.60 కోట్లు కేటాయించారు. ఈ విధంగా ఈ సంవత్సరం కూడా వివిధ పద్దులకు ఎస్.సి., ఎస్.టిలకు కేటాయించిన నిధులను మళ్ళించడం చాలా బాధాకరం.

2.20pm

ఇప్పటికైనా వాళ్లకు కేటాయించిన నిధులను వారి అభివృద్ధి కోసం, వారి సంక్షేమం కోసం ఖర్చు పెట్టవలసిన అవసరం ఉంది. బడ్జెటు కేటాయించగానే సరిపోదు, ఇళ్లు అలకగానే పండగ కాదు, చట్టం చేసిన వెంటనే సమస్య పరిష్కారం కాదు. చట్టాన్ని అమలు చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఆ నిధులను డైవర్ట్ చేయకుండా సక్రమంగా ఖర్చు పెట్టవలసిన అవసరం ఉంది. అప్పుడే యస్సీ, యస్టీ ప్రజలు, ఆ ప్రాంతాలు, ఆ గ్రామాలు అభివృద్ధి కావడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఆవిధమైన చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా మీద్వారా కోరుతున్నాను.

వ్యవసాయ శాఖకు రూ.3500కోట్లు కావాలని అడిగితే, దానికి ఇచ్చింది రూ. 2903.24కోట్లు . వ్యవసాయ బడ్జెటును మాత్రం చాలా గొప్పగా చూపించి, ఒక ప్రత్యేకమైన బడ్జెటు క్రింద చూపించి ప్రచారం చేసుకోవడానికి అలవాటు పడ్డారే తప్ప నిజంగా రైతాంగం మీద ప్రేమ ఉన్నట్లు ప్రణాళిక గానీ బడ్జెటు అంకెలు గానీ చూస్తే మనకు అర్థమవుతుంది. ముఖ్యంగా రైతులు ఎన్ని రకాలైన ఇబ్బందులు పడుతున్నారంటే – ఒకవైపు అతివృష్టి, మరొక వైపు అనావృష్టి . దానికి తోడు కరెంటు కోత . అసలు వ్యవసాయం చేసే పరిస్థితే లేదు. దాదాపుగా వ్యవసాయం బంద్ అయింది. మా నల్గొండ జిల్లాలో నేను అనేక గ్రామాలు తిరిగి చూశాను. ఎక్కడో అర ఎకరో, ఒక ఎకరో, రెండు ఎకరాలో బోరు నీళ్లు ఉంటే తప్ప అసలు వ్యవసాయం చేసే పరిస్థితే లేదు. భూములన్నీ ఖాళీగా ఉన్నాయి. అసలు వ్యవసాయదారులకు లాభం జరగాలంటే ఈ నకిలీ విత్తనాలు లేకుండా చూడడం, కరెంటు సక్రమంగా ఏడు గంటలు అందించడం, ఎరువుల ధరలు పెరగకుండా నివారించడం, ఆ ఎరువులన్నింటినీ సబ్సిడీ ద్వారా అందించడం, నీటి వసతి కల్పించడం చేయాలి. అన్నింటికంటే ముఖ్యంగా కరువు ప్రాంతాలలో చిన్న నీటి వనరులను అభివృద్ధి చేయడం ద్వారా నీటి సౌకర్యం కల్పించడం ద్వారా కొంత ఉపయోగం జరుగుతుంది. ఉదాహరణకు నల్గొండ జిల్లాలో ధర్మారెడ్డిపల్లి కాలువ, పిలాయిపల్లి కాలువ, బునాదిగాని కాలువ వంటివి ఉన్నాయి, అంతా కలిపి ఈ ప్రాజెక్టులకు రూ.60కోట్లు, రూ.70కోట్లు కావు. కానీ గత ఆరేడు సంవత్సరాల నుంచీ, గత రెండు ఎన్నికల నుంచీ ఇంకా ఆ ప్రాజెక్టులను కడుతూనే ఉన్నారు. అవి పూర్తి కాని పరిస్థితి ఉంది. రైతులకు గిట్టుబాటు ధరలు కల్పించకుండా, నీటి వసతి కల్పించకుండా, కరెంటు సరఫరా చేయకుండా ఎన్ని ఊకదంపుడు ఉపన్యాసాలు ఇచ్చినా ప్రయోజనం లేదు . ఇప్పటి వరకు పత్తికి గిట్టుబాటు ధర లేదు.

శ్రీ పాలడుగు వెంకట్రావ్ః సార్, సభలో అందరూ ఉండాలని నిన్ననే మీరు చెప్పారు. Leader of the House is senior Parliamentarian కాబట్టే హౌస్‌లో కూర్చొని ఉన్నారు. Except Council Members, అసెంబ్లీ నుంచి ఎవ్వరూ లేరు ఇక్కడ. ఫైనాన్స్ మినిష్టర్ ఉండాలని నేను కోరుతున్నాను. లా అండ్ ఆర్డర్ కు సంబంధించిన మంత్రి, ఫైనాన్స్ మినిష్టర్, అగ్రికల్చర్ మినిష్టర్, ఎవరైనా ఇద్దరు ముగ్గురు మంత్రులుంటే బాగుంటుంది. వాళ్లెవ్వరూ లేకుండా మనమే మాట్లాడుకోవడం మంచిగా ఉండదు. ఈవిధంగా రెండు, మూడు సార్లు చెప్పడం కూడా బాగుండదు. దీనికన్నా వాళ్లను accept చేయమనండి మనమందరమూ అక్కడికే వెళ్లి కూర్చుందాం . ఆ మెంబర్స్‌తో కలిసి కూర్చుందాం . ఇదేమి బాగాలేదు సార్. ఎమ్మెల్యేల నుంచి ఒక్క కేబినెట్ మినిష్టర్ రెప్రజెంటేషన్ కూడా ఇక్కడ లేకపోతే ఎలా? ఇది కొంచెం odd గా వుంది, ఏదో insult చేసినట్లుగా కూడా ఉంది.

శ్రీ చేరుపల్లి సీతారాములుః పెద్దలు పాలడుగు వెంకట్రావ్ గారి ఆవేదన వాస్తవమైంది. ఆ ఆవేదనను అందరమూ వ్యక్తం చేస్తున్నాం కానీ ప్రయోజనం లేకుండా పోతోంది, మీరు చెప్పినా అది అమలు జరగడం లేదు. ఇది మన శాసన మండలికే అగౌరవం . తమరు కూడా ఆ సీటు నుంచి చాలాసార్లు ఆదేశించారు కానీ అది అమలు జరగకపోవడం బాధాకరమైన విషయం .

శ్రీ సి. రామచంద్రయ్యః ఆ హౌస్‌లో important discussion జరుగుతోంది కాబట్టి మంత్రులు అక్కడ ఉండవలసిన అవసరం ఏర్పడింది.

మిస్టర్ డెప్యూటీ ఛైర్మన్ః ఏ డిస్కషన్ అయినా ఇక్కడ కూడా ఉండాలి కదా !

శ్రీ చేరుపల్లి సీతారాములుః రైతాంగానికి అవసరమైన మౌలిక సదుపాయాలు కల్పించడంలో ఈ ప్రభుత్వానికి చిత్తశుద్ధి లేదనేది కనిపిస్తోంది. మౌలిక వసతులు, మౌలిక సదుపాయాలు కల్పించకుండా వ్యవసాయానికి ప్రత్యేకంగా బడ్జెటు పెట్టామని గొప్పలు చెప్పుకోవడం రైతాంగాన్ని మోసం చేయడం తప్ప మరొకటి కాదు. వాస్తవానికి ఈ రాష్ట్రంలో ఈ సంవత్సరం వ్యవసాయ వృద్ధి రేటు 1.96శాతం మాత్రమే. గత ఐదు సంవత్సరాల నుంచీ ఏనాడు కూడా నాలుగు శాతం జరిగినటువంటి పరిస్థితి లేదు. చాలా దుర్భిక్షంలో ఉంది రైతాంగం . పంటలు పండడం లేదు, ఎండిపోయిన పరిస్థితి ఉంది. ఒక వైపు నీలం తుఫానుతో అక్కడి రైతాంగం ఇబ్బందులో ఉంది. ఇక్కడేమో రైతాంగం కరువుతో ఇబ్బందులు పడుతున్న పరిస్థితి ఉంది. నీలం తుఫాను మూలంగా రూ.3650కోట్ల నష్టం జరిగిదంటే, కేంద్ర ప్రభుత్వం రూ.417కోట్లు ఇచ్చి చేతులు దులుపుకుంది. మరి ఈ ప్రభుత్వం ఏమి చేస్తున్నట్టు? అదనపు నిధులు రాబట్టడంలో ఈ ప్రభుత్వం విఫలమైందనే విషయం స్పష్టంగా కనబడుతోంది. ఇప్పటి

కైనా ప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వం మీద ఒత్తిడి తీసుకొచ్చి మనకు రావలసిన నిధులను రాబట్టడంలో తగిన చొరవ చూపాలని ఈసందర్భంగా కోరుతున్నాను.

ఈరోజు అన్నిటికంటే ప్రధానమైంది విద్యుత్ సమస్య . మనం ఇక్కడ కూర్చున్నాం కాబట్టి కరెంటు ఉన్నట్లు కనిపిస్తుంది. గ్రామాలకు పోతే దారుణమైన పరిస్థితి ఉంది. ప్రభుత్వం చెబుతున్న లెక్కల ప్రకారమే – గ్రామీణ ప్రాంతాలలో 16గంటల కోత, మండల కేంద్రాలలో 12 గంటల కోత, జిల్లా కేంద్రాలలో 8గంటల కోత, నగరాలలో 4గంటల కోత. అంటే ఈ ప్రభుత్వానికి విద్యుత్‌పై ఒక స్పష్టమైన విధానం లేకపోవడంతో, ముందు చూపుతో జాగ్రత్తలు తీసుకోకపోవడం వల్ల మన రాష్ట్రానికి ఈ దుర్గతి పట్టింది. ప్రైవేటు పవర్ మర్చంట్‌కు అలవాటుపడి మన జెన్కో, మన ట్రాన్స్‌కో ను నిర్లక్ష్యం చేసి వాటిని అప్పుల్లో ముంచి, మనం ఈరోజు ఈ దుస్థితికి తీసుకొచ్చాం . 2009లో ఎన్నికలు కాబట్టి ఆగమేఘాల మీద బయట నుంచి దాదాపు రూ. 13వేల కోట్ల కరెంటును తీసుకొచ్చి సప్లై చేశారు. ఆవిధంగా రూ.13వేల కోట్ల కరెంటును బయటి నుంచి కొని సప్లై చేస్తే, ఈరోజు వరకు ఆ రూ.13వేల కోట్ల లోటు యథావిధిగా కొనసాగుతోంది. దానికి సంవత్సరానికి రూ.11కోట్ల వడ్డీ కడుతున్నారు. ట్రాన్స్‌కో, జెన్కో వాళ్లు అడుగుతున్నారు, అయ్యా ! మా డబ్బులు మాకిస్తే మరింత విద్యుత్ ఉత్పత్తి చేయడానికి అవకాశం ఉంది, మా డబ్బులు మాకివ్వండని అడిగితే, చేతులెత్తేసి మీరు ప్రజల నుంచి వసూలు చేసుకోమంటు న్నారు. ప్రభుత్వం ఇచ్చే సబ్సిడీలను కూడా ఎత్తేయడం జరిగింది. దీని వల్ల ఈరోజు ప్రజల మీద సర్‌ఛా ర్జీల పేరుతో, ఛార్జీల పెంపు పేరుతో రకరకాలుగా రూ.32వేల కోట్ల వరకు కరెంటు ఛార్జీలు పెంచడం జరి గింది. ఏప్రిల్ ఒకటో తారీఖు నుంచి రూ.12700 కోట్ల వరకు ఛార్జీలు పెంచడానికి ఈ ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉందంటే, ఇంతకంటే దారుణం మరొకటి లేదు. అందుకే ఈ రాష్ట్రంలోని పది వామపక్ష పార్టీల నాయకులు – సిపియం తరపున రాఘవులు గారు, సిపిఐ తరపున నారాయణ గారు, న్యూ డెమొక్రసీ తరపున గాలి దివాకర్ గారు తదితర నాయకులు నాలుగు రోజుల నుంచీ నిరాహార దీక్షలు చేస్తున్నారు. రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ప్రజలు పెద్ద ఎత్తున ఆందోళనలో పాల్గొంటున్నారు. రైతాంగమే కాదు సాధారణ ప్రజా నీకం కూడా ఆందోళన చేస్తున్న పరిస్థితి ఉంది.

ఇందులో ప్రధానమైన డిమాండ్లు ఏమిటంటే, రూ.12700కోట్ల ఛార్జీల పెంపుదల ప్రతిపాదనను విరమించుకోవాలి. ఇంధన సర్దుబాటు ఛార్జీలను ప్రభుత్వమే భరించాలి. ఇంధన సర్దుబాటు ఛార్జీల పద్ధ తిని ప్రభుత్వం రద్దు చేయాలి. టెలిస్కోపిక్ విధానాన్ని కొనసాగించాలి. అవసరమైనంత విద్యుత్ కొను గోలు చేసి విద్యుత్ కోతను నివారించాలి. రైతులకు ఏడు గంటల కరెంటును నిరవధికంగా సప్లై చేయాలి. మర్చంట్ పవర్ పాలసీని రద్దు చేయాలి. ప్రైవేటు సంస్థలకు అనుమతులు రద్దు చేసి జెన్కో ద్వారా విద్యుత్ ప్లాంట్లను నిర్మించాలి. రాష్ట్రంలోని గ్యాస్, బొగ్గు నిక్షేపాలను రాష్ట్రానికే కేటాయించాలి.

శ్రీ టి.జి.వి.కృష్ణారెడ్డిః మీరు విద్యుత్ ప్లాంట్ల దగ్గర ఆందోళన ఆపాలి.

శ్రీ చేరుపల్లి సీతారాములుః చట్టబద్ధంగా, ప్రజలకు ఇబ్బంది లేని చోట, ప్రజలందరూ ఆమోదించే చోట విద్యుత్ ప్లాంట్లను ఏర్పాటు చేస్తే మాకు అభ్యంతరం లేదు. కానీ ప్రజలు వ్యతిరేకించే చోట, ప్రజలకు ఇబ్బందులున్న చోట, వ్యవసాయ భూములు కేటాయించి, అవసరమైతే తుపాకులతో కాల్చేసి మేము అక్కడ పవర్ ప్రాజెక్టులు కడతామంటే ఎలా అనుమతించాలి అధ్యక్షా?

2.30pm

ప్రజా వ్యతిరేకమైన ఇటువంటి ప్లాంట్ల నిర్మాణానికి మేము కూడా వ్యతిరేకం అధ్యక్షా. ప్రజలకు అనుకూలమైన ప్లాంట్లు పెట్టండి మాకు ఏ విధమైన ఇబ్బంది ఉండదు. ఎక్కువ సమయం లేనందున ప్రధానమైన డిమాండ్స్‌ను నేను మీ ముందు ఉంచుతున్నాను. విద్యుత్తు సంక్షోభం మీద వామపక్ష నేతలు నిరవధిక నిరాహారదీక్ష చేస్తున్నారు. నిన్న శాసనసభలో కూడా చర్చ జరిగింది. శాసనమండలిలో వాయిదా తీర్మానం ఇచ్చాము. సభకూడా వాయిదా పడింది. కానీ, ప్రభుత్వం మాత్రం స్పందించడం లేదు. ముఖ్యమంత్రిగారు ఎక్కడనుండి తెమ్మంటారు అని అంటారు. ఇప్పటికే ప్రజలమీద సర్ ఛార్జీల భారం పడింది. ప్రజలు ఎక్కడనుండి కడతారు. ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పేది కూడా ప్రజావ్యతిరేకమైనది అని నేను భావిస్తున్నాను. ప్రభుత్వం కావాలనే ప్రైవేటు పరం చేయడానికి చూస్తు న్నదని అంకెలను బట్టి చెబుతున్నాను. 2009-10లో వంద శాతం సబ్సిడీ ఇచ్చారు. ఎందుకంటే అప్పుడు ఎన్నికల సంవత్సరం కాబట్టి. డిస్కాంల లోటు 3,486 కోట్లు. ఇచ్చింది 3,486.15 కోట్లు, అంటే 100% ఇచ్చారు. 2010-11లో 72.28 శాతం సబ్సిడీ ఇచ్చారు. 2011-12లో 85.42 శాతం, 2012-13 సంవత్సరంలో 56.43 శాతం, 2013-14 సంవత్సరంలో 31.63 శాతం సబ్సిడీ ఇవ్వడం జరిగింది. అంటే ప్రభుత్వం కావాలనే విద్యుత్తు మీద సబ్సిడీ తగ్గించి మీరు ప్రజలనుండి వసూలు చేసుకోండి అని చెబుతున్న పరిస్థితి ఉన్నది. అందుకనే కరెంటు కోతలతో, ఛార్జీల మోతలతో ప్రజలు భరించలేని పరిస్థితి నెలకొని ఉన్నది. గతంలో తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలో ఉన్నప్పుడు మొత్తం 1000 కోట్లు పెంచితే మహోద్యమం జరిగింది. ఆ పోరాటాల ఫలితంగానే నేడు కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చింది. కానీ, ఇవాళ పరిస్థితి ఏమిటి? ఈనాడు ఇన్ని వేల కోట్లు ప్రజల మీద భారం వేస్తుంటే ప్రజల ఆగ్రహానికి గురి కాక తప్పదు. 2014లో మళ్లీ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వమే అధికారంలోకి వస్తుందని అనుకుంటున్నారేమో, ఇదే విధంగా కరెంటు ఛార్జీలను పెంచుతూ పోతే, ఇంటికి పోవడం ఖాయం, అధికారంలోకి రావడం సున్నా. ఇది నేను చెప్పడం కాదు, బయట కాంగ్రెస్ నాయకులు అనుకుంటున్న ముచ్చట. తెలంగాణాలో ఒక రకమైన ఇబ్బంది, ఆంధ్రాలో మరో రకమైన ఇబ్బంది, రాయలసీమలో ఇంకొకరకమైన ఇబ్బంది, దీనికితోడు కరెంటు సమస్య కూడ కలిసి ఇంకో ఇబ్బంది ఎదురయింది. అన్ని పాపాలు కలిసి మీరు ఇంటికి పోయేది ఖాయం. అందుకనే వలసలు ఏర్పడుతున్నాయి. ఎవరు ఎప్పుడు ఏ పార్టీలో ఉంటారో తెలియని పరిస్థితి ఉన్నది. పాపం

ముఖ్యమంత్రిగారు వారిని బుజ్జగించడంతోనే సరిపోతోంది. అందుకనే రూ.600కోట్లు బడ్జెటు పెట్టుకున్నారు. ఇదేమన్యాయం సార్. అలిగి వెళ్లిపోతున్నవారిని బుజ్జగించి, సముదాయించి కాపాడు కోవడానికి కోకపోతే రూ.600కోట్లు ఎందుకు? గతంలో ఏ ముఖ్యమంత్రి అయినా ఇలా పెట్టుకున్నారా?

శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర రెడ్డి : ముఖ్యమంత్రి మీద ఈ విధమైన కామెంట్లు చేయడం, అవి రికార్డులలోకి వెళ్లడం భావ్యం కాదు. ముఖ్యమంత్రి రూ.600 కోట్లు పెట్టుకున్నారా, వెయ్యి కోట్లు పెట్టుకున్నారా అనేది కాదు, ప్రజల యొక్క విస్తృత ప్రయోజనాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని చేసే పనిని ఎవరికో లాలీపాప్‌లు ఇవ్వడం కోసం డబ్బులు పెట్టుకున్నారంటే ఎలా? సబ్జెక్ట్ డీవియేట్ కాకుండా మాట్లాడితే బాగుంటుంది. శ్రీ చేరుపల్లి సీతారాములు రిటైర్ అవుతున్నారు, వారికి నా శుభాకాంక్షలు, మరీ అబద్ధాలు మాట్లాడకుండా వాస్తవాలు మాట్లాడితే బాగుంటుంది. అలా కాకుండా పశ్చిమ బెంగాల్ పిక్చర్ అంతా ఇక్కడ చూపిస్తే ఎలా? వాస్తవ విరుద్ధాలు మాట్లాడితే ఎలా?

శ్రీ చేరుపల్లి సీతారాములు : గతంలో ఏ ముఖ్యమంత్రి ఇన్ని కోట్లు పెట్టలేదు, రాజకీయ అనిశ్చిత పరిస్థితులు ఉన్నాయి కాబట్టి ఈ విధంగా చెబుతున్నాను గానీ, వేరే విధంగా కాదు. ఉన్న వాస్తవ పరిస్థితులను చెబుతున్నాను దానిని కాదంటే ఎలా? ఎస్సీ సంక్షేమం 2012-13వ సంవత్సరంలో రూ.2,683కోట్లు కేటాయించారు. ఖర్చు చేసింది కేవలం రూ.1382కోట్లు. ప్రస్తుత సంవత్సరానికి మాత్రం రూ.4,128కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది. గతంలో కేటాయించిన సొమ్ములు సగమే ఖర్చు పెట్టారు, ఈసారి ఎంత ఖర్చు పెడతారో చూడాలి. ఇప్పటికీ సంక్షేమ వసతి గృహాలలో అనేక సమస్యలున్నాయి. అద్దె భవనాలలో పిల్లలు ఉండలేని పరిస్థితి నెలకొని ఉన్నది. కొన్ని చోట్ల ఇంకా వసతి గృహాలలో పరిస్థితులు ఇంకా దయనీయంగానే ఉంటున్నాయి. ఆ పరిస్థితులను మార్చడానికి ఈ బడ్జెటును సంపూర్ణంగా ఖర్చుపెట్టవలసిన అవసరం ఉన్నది. గిరిజన సంక్షేమానికి గత సంవత్సరం రూ. 1551కోట్లు కేటాయించగా, కేవలం రూ.861కోట్లు ఖర్చు పెట్టారు. అంటే దాదాపు 50శాతం ఖర్చుపెట్టారు. ఈ సంవత్సరం రూ.2,126కోట్లు కేటాయించారు మరి ఎంత ఖర్చుపెడతారో చూడాలి. దయచేసి ఈ సంవత్సరమైనా పూర్తిగా ఖర్చుపెట్టి గిరిజనుల జీవితాలలో మార్పు తీసుకురావాలని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. బి.సి. సంక్షేమానికి గత సంవత్సరం రూ. 2,886కోట్లు కేటాయించగా ఎక్కువ శాతాన్ని ఖర్చు చేయడం జరిగింది. దీనికి అభినందనలు. 2013-14వ సంవత్సరంలో రూ.4,028కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది దీనిని కూడా పూర్తిగా ఖర్చుచేసి వెనుకబడిన తరగతుల సంక్షేమానికి పాటుపడవలసిందిగా కోరుతున్నాను. బి.సి. కార్పొరేషన్‌కు మాత్రం రూ.120కోట్లు కేటాయించారు. కానీ, ఖర్చు పెట్టింది రూ.20కోట్లు. అయితే, వీటికి అనుబంధంగా బ్యాంకు లింకేజి కార్యక్రమం పెట్టడం వల్ల బి.సి.లకు అన్యాయం జరుగుతోంది. బ్యాంకు లింకేజి లేకుండా డైరెక్ట్‌గా బి.సి.లకు సబ్సిడీ అందిస్తే మంచిదని నా అభిప్రాయం. చేతివృత్తుల వారి విషయానికి వస్తే చేనేత కార్మికులకు ప్రభుత్వం కేటాయించింది చాలా తక్కువ. ఈ సంవత్సరం ఎక్కువ కేటాయించామని చెప్పారు గానీ ఏమంత ఎక్కువ

కేటాయించలేదు. సుమారు రూ.212కోట్లు కేటాయించారు. కేంద్రప్రభుత్వం నుండి వచ్చే నిధులనైనా ఖర్చు పెట్టి చేనేత కార్మికుల ఆకలి చావులు, ఆత్మహత్యలనుండి కాపాడాలని ఈ సం దర్భంగా కోరుతున్నాను. సుమారు 743మంది ఆత్మహత్యలు చేసుకుంటే 300మందికి ఎక్స్‌గ్రేషియా ఇచ్చారు. ఇంకా దాదాపు 400 మందికి ఇవ్వలేదు. అంటే చనిపోయినవారికి ఎక్స్‌గ్రేషియా కూడా ఇవ్వనటువంటి దుస్థితి ఉన్నది. దీనినుండి ప్రభుత్వం బయటపడి వారికి ఎక్స్‌గ్రేషియా చెల్లించాలని కోరుతున్నాను. అదే విధంగా మత్స్యకారులు 20 లక్షలమంది ఉండగా, వారికి కేటాయించింది కేవలం రూ.305కోట్లు. మత్స్యసంపద దాదాపు రూ. 4000కోట్లు ఉండగా ఇంత తక్కువ మొత్తం కేటాయించడం చాలా బాధాకరం. రజకులకు గత సంవత్సరం రూ.57కోట్లు కేటాయించగా కేవలం రూ.19కోట్ల 41లక్షలు ఖర్చుపెట్టడం జరిగింది. మంత్రి శ్రీ బి.సారయ్య గారికి నేను చాలా సార్లు విజ్ఞప్తి చేశాను. సార్, మీరు అదే వృత్తినుండి వచ్చారు ఈ సారైనా ఎక్కువ బడ్జెట్ పెట్టి ఖర్చు పెట్టమని చెప్పాను. ఈ సారి మాత్రం రూ.89కోట్లు కేటాయించారు. అది పూర్తిగా ఖర్చు పెడితే ఉన్నంతలో కొంత న్యాయం జరిగే పరిస్థితి ఉంటుంది. కానీ, ఖర్చుపెట్టకుండా కేటాయింపులు చేసి చేతివృత్తుల వారిని దగా చేస్తున్న పరిస్థితి నెలకొని ఉంది.

2.40 PM

లక్షలాది మంది కల్లుగీత కార్మికులు ఆ వృత్తిపై ఆధారపడి ఉన్నారు. కల్లుగీత కార్మికుల ఫెడరేషన్‌కు కేవలం రూ. 95 లక్షలను మాత్రమే కేటాయించారు. వారికి కేటాయించిన ఆ మొత్తం ఏ మూలకు సరిపోతుంది? కనీసం రూ. 15 కోట్లు అయినా కేటాయిస్తే వారికి ఉపయోగకరంగా ఉంటుంది.

అధ్యక్షా, ఫెడరేషన్లను ఏర్పాటు చేశారు. రజక వృత్తిదారులకు రూ. 90 కోట్లు, క్షవరవృత్తిదారులకు రూ. 60 కోట్లు, వడ్డెరలకు రూ. 15 కోట్లు, కుమ్మర్లకు రూ. 25 కోట్లు, విశ్వకర్మీయులకు రూ. 15 కోట్లు, బట్టరాజులకు రూ. 15 కోట్లు, బలిజలకు రూ. 15 కోట్లు, మేదర్లకు రూ. 15 కోట్లు, ఉప్పర, సగరలకు రూ. 15 కోట్లు, దూదీకలకు రూ. 15 కోట్లు ఈ విధంగా బడ్జెటును కేటాయించారు. తిరుమలలో వారు తీసిన తలనీలాలను అమ్మితే ప్రభుత్వానికి రూ. 300 కోట్ల ఆదాయం వచ్చిందని క్షవర కార్మికులు అంటున్నారు. "మేము కత్తిరించిన వెంట్రుకలను అమ్మితే రూ. 300 కోట్ల ఆదాయం ప్రభుత్వానికి వస్తోంది. దానిలో సగం అయినా మాకు ప్రభుత్వం కేటాయించదా" అని వారు అంటున్నారు. కేవలం రూ. 60 కోట్లు మాత్రమే వారికి కేటాయించడం అన్యాయం కాదా? దానివల్ల వారికి ఏమి ఉపయోగం ఉంటుంది? కనీసం తిరుమలలో వెంట్రుకలు అమ్మగా వచ్చిన సొమ్మునైనా క్షవర కార్మికులకు కేటాయించాలని వారు కోరుతున్నారు. బోర్డులను ఏర్పాటు చేస్తున్నారే కానీ వాటికి నిధులు లేవు.

గౌరవ సభ్యులు శ్రీ టి.జి.వి. క్రిష్ణారెడ్డి గారు ఇంతకుముందే చెప్పారు. కుమ్మరి శాలివాహన సహకార సంఘాల సమాఖ్యకు కేవలం రూ. 25 కోట్లు మాత్రమే కేటాయించారు. అంటే, మండలానికి

రూ. 2 లక్షలు వస్తాయి. ఆ నిధులు ఏ మూలకు సరిపోతాయి? ఆ నిధులు వారికి తాయిలం ఇచ్చే మాదిరిగా ఉంటూ ఇబ్బందికరమైన పరిస్థితి ఉంది.

10 శాతం మైనారిటీలు ఉంటే, వారికి 0.63 శాతం, అంటే కేవలం రూ. 1,024 కోట్లను మాత్రమే కేటాయించడం జరిగింది. మైనారిటీ ఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్ నిధులు లేకపోవడంతో ఎలాంటి సంక్షేమ పథకాలను చేపట్టడం లేదు. జనాభా నిష్పత్తి ప్రాతిపదికగా ముస్లిం మైనారిటీలకు నిధులను కేటాయించవలసిన అవసరముంది. అదేవిధంగా, చేతివృత్తిదారులకు కూడా జనాభా నిష్పత్తి ప్రాతిపదికగా నిధులను కేటాయించవలసిన అవసరముంది. ఆ విధమైన ప్రయత్నం చేయాలని ఈ సందర్భంగా తమరి ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

మహిళా, శిశు సంక్షేమం కూడా అంతే. పుట్టిన ప్రతి వెయ్యిమందిలో 43 మంది చిన్నారులు చనిపోతున్న పరిస్థితి ఉంది. ప్రతి లక్ష మంది మహిళల్లో 134 మంది మహిళలు ప్రసవ సమయంలో చనిపోతున్నారు.

SRI C. RAMACHANDRAIAH (Rayachoti) **:** You mean the budget divided by total population? Will it be possible? Then how about the general development and how about the governance? ఇదే విధంగా వెస్ట్ బెంగాల్ ప్రభుత్వం బడ్జెట్‌ను ప్రజెంట్ చేస్తోందా? మీరు అడిగేది కూడా రీజనబుల్‌గా ఉండాలి. మనం ఒక రాజ్యాంగ విధానంలో పనిచేస్తున్నాము. ప్రభుత్వానికి చేతిలో అల్లా ఉద్దీన్ అద్భుత దీపం లేదు. It has to be ultimately collected from the people only. The revenue has to be generated by taxing the people in one way or the other. Are you going to accept levying of taxes then?

శ్రీ చేరుపల్లి సీతారాములు : అధ్యక్షా, నేడు జనం నుంచి వస్తున్నటువంటి డిమాండును ఎవరూ కాదనలేరు? గతంలో ఎస్.సి., ఎస్.టి.లకు సబ్‌ప్లాన్ కావాలని 30 సంవత్సరాలపాటు పోరాటం చేశారు. ఇప్పుడు మీరు చట్టం తెచ్చారు, తప్పదు. మైనారటీలకు కూడా జనాభా నిష్పత్తి ప్రాతిపదికగా నిధులను కేటాయించాలి, తప్పదు. ఆ కాలం కూడా తప్పకుండా వస్తుంది. కానీ ఇప్పటికిప్పుడు కాకపోవచ్చు.

శ్రీ సి.రామచంద్రయ్య : అధ్యక్షా, ఏ విధంగా చేశారంటే, టోటల్ గవర్నెన్స్, ఈ యాస్పెక్ట్స్ అన్నింటినీ దృష్టిలో పెట్టుకుని ఒక చట్టం చేశారు. ఆ పద్ధతిలోనే చట్టం చేయాలని వారు అడగవచ్చు కానీ జనాభాను విభజించి 10 శాతం వారికి ఇచ్చేయండని అంటే ముందు మనకు జీతాలు రావు.

(సభలో నవ్వులు)

శ్రీ చేరుపల్లి సీతారాములు : అధ్యక్షా, ప్రజల డిమాండును కాదనే పరిస్థితులు వస్తున్నాయి. కొంతమంది పెద్దవాళ్లకు ఎక్కువ నిధులు, పేదవాళ్లకు తక్కువ నిధులు రావడం వల్ల అభివృద్ధి జరగడం లేదు. వికలాంగుల సంక్షేమానికి 2012-13 వ సంవత్సరంలో రూ. 65 కోట్లు కేటాయిస్తే, ఈ సంవత్సరం రూ. 70 కోట్లు కేటాయించారు. కానీ, ఖర్చు పెట్టింది సగమే. కేటాయించిన సొమ్మును పూర్తిగా ఖర్చు చేయకుండా సమర్థించుకుంటే ఏం లాభం?

గృహనిర్మాణం గురించి చాలా మంది గౌరవసభ్యులు తమరికి తెలియజేశారు. ప్రభుత్వం ఇచ్చే రూ. 50 వేలకు ఇంటి నిర్మాణం పూర్తి కాదు. రూ. 1 లక్ష ఇచ్చి వారికి ఇళ్లు కట్టించవలసిన అవసరముంది. రచ్చబండ కార్యక్రమంలో 7 లక్షల దరఖాస్తులు పెండింగ్‌లో ఉన్నాయి. ఆ విషయాలను ప్రభుత్వం పరిశీలించాలి. అందరికీ, ఇళ్ల స్థలాలు ఇచ్చి, రూ. 1 లక్ష కేటాయించి ప్రభుత్వం ఇళ్లను కట్టించి ఇవ్వాలని తమరి ద్వారా కోరుతున్నాను.

పౌరసరఫరాల విషయానికి వస్తే, తొమ్మిది రకాల నిత్యావసర వస్తువులను అందిస్తామని చెప్పారు. ఇప్పటికే చక్కెరను ఇవ్వడం తగ్గింది, పామాయిల్‌ను ఇవ్వడం తగ్గింది, గ్యాస్‌నూన్, కందిపప్పు, గోధుమలను ఇవ్వడంలేదు. ఇదివరకు ఇచ్చే అన్ని వస్తువులతోపాటు తొమ్మిది రకాల నిత్యావసర వస్తువులను కూడా ఇవ్వవలసిందే. కానీ, ఇస్తామని చెప్పి ఇవ్వకపోతే ప్రభుత్వం ప్రజల ఆగ్రహానికి గురికావలసి వస్తుంది. నిత్యావసర వస్తువుల ధరలు కూడా విపరీతంగా పెరిగాయి.

వైద్యం, ఆరోగ్యం విషయానికి వస్తే, ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలను బలోపేతం చేయవలసిన ఆవశ్యకత ఉంది. అవి చాలా దారుణంగా ఉన్నాయి. డాక్టర్లు, మందులు అందుబాటులో ఉండడం లేదు. వాటిని బలోపేతం చేసినట్లయితే పేద ప్రజలకందరికీ చాలా ఉపయోగం జరిగే అవకాశముంది.

నీటిపారుదలకు సంబంధించిన అంశం, ఈసారి ప్రాణహిత, చేవెళ్ల ప్రాజెక్టుకు డబ్బులు లేవు కాబట్టి నిధులను తగ్గించామని చెప్పారు. ఆ ప్రాజెక్టును ఎప్పుడు జాతీయం చేస్తారోగానీ, ఉన్న జలయజ్ఞానికి మాత్రం తూట్లు పొడిచే పరిస్థితిని తెచ్చారు. ప్రాధాన్యతా క్రమంలో 50 ప్రాజెక్టులను మేము నిర్మాణం చేస్తామని చెప్పారు. ఆ 50 ప్రాజెక్టులకైనా ప్రాధాన్యతా క్రమంలో నిధులివ్వాలి కదా! నిధులను తగ్గించి 2014 వ సంవత్సరం లోపు మేము ప్రాజెక్టులను పూర్తి చేస్తామని చెబితే నమ్మశక్యం కాదు. ఆ విధంగా సాగునీటి సమస్య బర్నింగ్ ఇష్యూగా ఉన్నది. ముఖ్యంగా చిన్న నీటివనరులకు చాలా ఇబ్బందిగా ఉంది. కనీసం చిన్న నీటివనరుల ప్రాజెక్టులనైనా ప్రభుత్వం పూర్తి చేసి, ఈ సమస్యను పరిష్కారం చేయాలని తమరి ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

రాష్ట్రంలో విద్యుత్ కొరత వల్ల సుమారు 20 వేల పరిశ్రమలు మూతపడ్డాయి. అ పరిశ్రమలలో పనిచేసే కార్మికులంతా రోడ్డున పడ్డారు. అవసరమైన విద్యుత్‌ను సరఫరా చేసి పరిశ్రమలను కాపాడాలి. పరిశ్రమలను కాపాడితే వాటిలో పనిచేసే కార్మికులకు పని దొరికే అవకాశముంది. ఆ కార్మికులు ధర్నాలు చేస్తున్న పరిస్థితి ఉంది. అందుచేత, పరిశ్రమలకు నిధులను కేటాయించవలసిన అవసరముంది. గత సంవత్సరం పరిశ్రమలకు రూ. 632.12 కోట్లు బడ్జెటును కేటాయించి, కేవలం రూ. 221 కోట్లను మాత్రమే ఖర్చు చేయడం జరిగింది. ఈ సంవత్సరం రూ. 613 కోట్లు కేటాయించారు. ఆ విధంగా నిధులను కేటాయించి, తగ్గించే పరిస్థితి రాకుండా అందరికీ న్యాయం చేయడానికి ప్రయత్నం చేయాలని తమరి ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

పురపాలక సంఘాలకు కేటాయించిన నిధులు కూడా సరిపోవు. కొత్తగా 50 మున్సిపాలిటీలను ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ఆ 50 కొత్త మున్సిపాలిటీలకు తగిన నిధులు, కార్యాచరణను ప్రకటించి అమలు చేయవలసిందిగా ఈ సందర్భంగా తమరి ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శాంతి భద్రతల విషయానికి వస్తే, దిల్‌సుఖ్‌నగర్ బాంబు పేలుళ్ల ఘటనలో అనేకమంది అమాయక ప్రజలు చనిపోయారు. రాష్ట్రంలో అనేక నేరాలు, ఘోరాలు జరుగుతున్నాయి. వీటన్నింటినీ అరికట్టి ఈ రాష్ట్రానికి ఒక మంచి భద్రత కలిగిన ప్రభుత్వాన్ని అందించాలని కోరుతూ, బడ్జెటుపై ప్రసంగించడానికి ఇంత సమయాన్ని కేటాయించి నాకు సహకరించినందుకు తమరికి, విన్నందుకు సభ్యులందరికీ నా హృదయపూర్వక నమస్కారాలను తెలియజేస్తూ శెలవుతీసుకుంటున్నాను.

2.50pm

శ్రీ పాలడుగు వెంకట్రావు ః అధ్యక్షా, సర్వశ్రీ చేరుపల్లి సీతారాములు, దాడి వీరభద్ర రావు, జల్లి విల్సన్, కందుల లక్ష్మీ దుర్గేష్ ప్రసాద్ గార్లకు ఇంకా మిగతా అనేక మంది మిత్రులకు తిరిగి ఏదో ఒక రూపంలో ప్రజా నాయకులుగా వచ్చే పరిస్థితులు రావాలని, ప్రజా సంక్షేమాన్ని కొనసాగించాలని మీకు నా అభినందనలు తెలియజేసుకుంటున్నాను. శ్రీ పి.వి. నరసింహారావు గారి బిడ్డగా శ్రీ పి.వి. రంగారావు గారికి గ్రీటింగ్స్ చెబుతున్నాను. అలాగే శ్రీ దాడి వీరభద్ర రావు చాలా మంచి వక్తగా, పాజిటీవ్ అప్రోచ్‌తో ఉన్నటువంటి మిత్రుడిగా ఉన్నారు వారికి కూడా ప్రత్యేకమైన గ్రీటింగ్స్ చెబుతున్నాను.

ముఖ్యంగా ఈ బడ్జెట్ మీద ఇంతకు ముందు కూడా రెండు సార్లు మాట్లాడడం జరిగింది. లీడర్ ఆఫ్ ద హౌజ్ గారికి పార్లమెంట్ దగ్గర నుండి ఇక్కడి వరకు చాలా అనుభవం ఉంది. Egalitarian viewలో బడ్జెట్ ఫ్రేమ్ అవుతుంది తప్ప, holistic approach తో రాష్ట్రంలో ఉన్న పరిస్థితిని, పేదరికాన్ని, అవసరాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని బడ్జెట్ చేయడం లేదు. దానిలో ఇక్కడ ఇంత చేశారు,

అక్కడ అంత చేశారని చెప్పడానికి సాధ్యం కాదు. దానిలో విమర్శ అంతకన్నా సాధ్యం కాదు. విమర్శ చేయచ్చు గాని, ఆ రకంగా నేను పూనుకోలేదు. ఒక రాజకీయ నాయకుడిగా నాకు ఒక దృక్పథం ఉంది, ఆ దృక్పధాన్ని చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది. ముఖ్యంగా వ్యవసాయానికి సంబంధించి ఒక కొత్త పద్ధతిలో రైతాంగాన్ని ఆకట్టుకొని వారికి ఉన్నటువంటి నిరాశ నుండి బయట పెట్టి వారందరికి మేమున్నామనే ఒక భరోసా ఇచ్చి రైతాంగం ప్రొడక్షన్‌లోకి వెళ్లేట్టు అనేకచోట్ల హామీలిచ్చినట్టు చెప్పడం కూడా జరిగింది. ఎలాగు కష్టాలు తప్పవు కాబట్టి, ఉన్న కష్టాలలో అందరం కలిసి భాగం పంచుకుందామనే ఒక ఆలోచనతో కొత్తగా వ్యవసాయ కార్యాచరణ ప్రణాళికను పెట్టడం జరిగింది. దీనిలో పెద్దలు ఒక విషయం అర్థం చేసుకోవాలి. నా అభిప్రాయాన్ని మాత్రమే చెబుతున్నాను. మొన్న మూడు యురోపియన్ బ్యాంకులు యాక్సిస్, హెచ్.డి.ఎఫ్.సి మరియు ఇతర మరేదో బ్యాంకు మొత్తం మూడు బ్యాంకుల్లో కూడా సరళీకృత విధానం వచ్చిన తరువాత అవి నల్ల డబ్బుకు నాయకత్వం వహిస్తున్నాయి. ఇంతకుముందు స్టేట్ బ్యాంక్ కానివ్వండి మిగతా బ్యాంకుల్లో వైటే తప్ప, బ్లాక్‌కు స్కోపు లేదు. కాని ఇక్కడ బ్లాక్ మరియు వైట్ రెండు రకాల అకౌంట్స్ పెట్టుకొని ఈ దేశంలో ఉన్న ఎకానమీని దెబ్బతీసేటువంటి పరిస్థితుల్లో ఈ మూడు బ్యాంక్‌లు పని చేస్తున్నాయి. ఇది నా మాట మాత్రం కాదు, ఛానెల్స్‌లో వచ్చింది. ఛానెల్స్‌లో వచ్చిన తరువాత బ్యాంకులను అడిగితే అబ్బెబ్బే అలాంటిదేమీ లేదని చెప్పారు. మనము సరళీకృత విధానాన్ని రెకమండ్ చేయాలని 1990లో శ్రీ పి.వి. నరసింహారావు తిరుపతిలో తీర్మానం తీసుకున్న దగ్గర నుంచి నాకు అనుమానమే. అందుకు కావలసిన ఉన్నత విద్యా ప్రమాణాలు మన దగ్గరలేవు. వెనుకబాటు తనం, నిరక్షరాస్యత అధికంగా ఉండి, ప్రశ్నించే తత్వం తక్కువగా ఉన్న ఈ దేశంలో, ఖచ్చితంగా ఈ సరళీకృత విధానాన్ని అపహాస్యం చేస్తారు. క్యాపిటల్ ఎకానమీ ధనికులు ఇంకా ధనికులుగా అవడానికి పనికి వస్తుందే తప్ప, క్రింది వారికి సహాయం చేయడం కోసం కాదు. దానివల్ల ఏ ఒక్కరూ కూడా ముందుకు రారు. ఇది నేను చెబుతున్నది కాదు. చరిత్రకారులు చెప్పే మాట. స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత, స్వాతంత్ర్యానికి సంబంధం లేని వారందరు వ్యాపారంలోకి వచ్చి ఈ దేశం మొత్తాన్ని దోచుకుంటున్నారనే మాట వారు చెప్పడం జరిగింది. అదే ఉద్దేశంతో ఆనాటి నుండి అనుమానపడుతూ వచ్చాను, చివరికి బ్యాంకులు కూడా దానినే రుజువు చేశాయి. వ్యవసాయానికి ఒక కార్యాచరణ ప్రణాళికను ఎందుకు తీసుకువచ్చారు? వ్యవసాయానికి అది ఏవిధంగా ఉపయోగపడుతుందనే విషయాన్ని, లీడర్ ఆఫ్ ద హౌస్ చెప్పాలి. సార్, ఈరోజు అధార్ కార్డ్ పెట్టాం. మోటార్ సైకిల్‌కైతే ఇన్యూరెన్స్ ఉంది. ఒక్క గడియారాలకు తప్ప, అన్ని మెకానికల్ వస్తువులకు భారతదేశంలో ఇన్యూరెన్స్ ఉంది. ఎలాగైతే ప్రతి మనిషికి ఆధార్ కార్డు ఉండాలనుకున్నామో అలాగే ప్రతి ఎకరానికి ఖచ్చితంగా ఇన్యూరెన్స్ ఎందుకు ఉండకూడదో నాకైతే అర్థం కావడం లేదు. క్రాప్ వేస్తే ఒక పద్ధతి, క్రాప్ వేయకపోతే ఒక పద్ధతి. మెట్ట ప్రాంతంలో ఒక క్రాప్ ఉందనుకోండి, ఆ క్రాప్ వేయగానే విఏవో గాని ఎమ్మార్వో గాని ఆ క్రాప్ విషయాన్ని ఏదైనా బ్యాంక్‌తో టై-అప్ చేసి ఇన్యూరెన్స్ తరపున రెండు వందలు గాని, మూడు వందలు గాని ఇన్యూరెన్స్ తరపునా ఇంత తీసుకుంటున్నామని చెప్పి, ఒకవేళ ఆ క్రాప్ ఏమైనా ఫెయిల్

అయితే, న్యాచురల్ కలామిటీస్ గాని వస్తే, ఇదిగో వారికి ఇంత జమకడతామని ఆ బాధ్యతను గనుక ఆ బ్యాంకుల మీద పెడితే ఈరోజు రైతులకెవరికైనా నష్టం వస్తుందా? అని నేను అడుగుతున్నాను. ప్యాడీకి 30లక్షల ఎకరాల వరకే సాగునీరు అందించే పరిస్థితులున్నాయనుకోండి, దానిలో పొరపాటున రెండు లక్షల ఎకరాలకి తుఫానులో గాని ఇంకో దానిలో గాని నష్టం వచ్చినట్లైయితే, ఇన్స్యూరెన్స్ క్రింద డబ్బులు చెల్లించుతున్నారు కాబట్టి రాష్ట్రం మొత్తానికి ఇన్స్యూరెన్స్ కంపెనీ చెల్లిస్తుంది కదా. అప్పుడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఈజీ అవుతుంది. అలా కాకుండా రైతు బాధ్యతంతా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నెత్తిమీద వేసుకొని, బజార్లో మనం మాటలు పడుతున్నాం. దేశం మొత్తంలో పంటనష్టానికి బీమా పథకం గనుక ఉంటే, దేశానికి లాభమా? ఎవరికి లాభం? ఖచ్చితంగా తేల్చుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది. స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 60 సంవత్సరాలు అయినా కూడా, నా భూమికి గ్యారంటీ లేకుండా, నా పంటకు గ్యారంటీ లేకుండా, ఈ స్వాతంత్ర్యం ఎవరికోసం వచ్చిందండి? ఈ భూమి మీద పండిన పంటకి గ్యారంటీ కావాలి. ఆ పండించే రైతుకు గ్యారంటీ కావాలి. ఇన్స్యూరెన్స్ వారు పెద్ద, పెద్ద కంపెనీలకు గ్యారంటీ ఇస్తున్నారు కదా. కార్లకు ఇన్స్యూరెన్స్ ఉంది కదా.

మ 3.00

బీమా లేని రంగం ఏదో చెప్పండి. ఒక్క వ్యవసాయానికి తప్ప మిగిలిన అన్ని రంగాలకు బీమా సదుపాయం ఉంది. అలాంటిది వ్యవసాయానికి బీమా సదుపాయం ఎందుకుండకూడదు. ఒకసారి అడిగితే సమితి వారీగాను, మరొకసారి అడిగితే గ్రామం వారీగా అంటారు. అలాగే ఇంకొకసారి అడిగితే ఫలానా పంటకు, ఫలానాచోట అంటారు. ఇవాళ ఈ దేశాన్ని నమ్ముకుని రైతులందరూ ఎక్కువ పెట్టుబడి పెట్టారు. అంతకుముందు నాలుగువేల రూపాయలు అయ్యే ఒక పంట, ఇవాళ ఇరవై వేలు, పాతిక వేల రూపాయలకు చేరుకుంది. అంటే పెట్టుబడి పెరిగింది. పెట్టుబడి పెరిగిందంటే తనకు తిరిగి వస్తుందనే ఆశతోనే వేయడం జరుగుతుంది. కానీ పెట్టుబడికి మీరు హామీ ఇవ్వడం లేదు. ఆధార్ కార్డులకు సాంకేతికతను ఉపయోగించి ఏ విధంగా చేస్తున్నారో, అదే విధంగా కమ్యునికేషన్ సిస్టమ్‌ను ఉపయోగించుకుంటే రైతుకు హామీ ఇవ్వడడానికీ, ప్రకృతి వైపరీత్యాల నుండి బయటపడడానికి కచ్చితంగా ప్రభుత్వానికి అవకాశం ఉంటుంది. దానితోబాటు ఈ దేశంలో ఎక్కువగా పంటలు రావడానికి అవకాశముంది. ఇటీవల రాష్ట్రంలో సుమారు 22, 23 లక్షల ఎకరాల వరి దిగుబడి తగ్గినట్లు మనవద్ద ఉన్న లెక్కలనుబట్టి అర్థమవుతుంది. భారతదేశమంతా కూడా ఈ పరిస్థితి ఉంది. ఈ పరిస్థితి ఉన్నపుడు వరి పాలసీ చేయాలి. మీరు పుట్టుకతోనే పాలసీలు చేసుకోవచ్చు. వరికి మాత్రం ఎందుకు చేయకూడదు?

శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర్‌రెడ్డి : అది లోక్‌సభలో చెయ్యాలి. అక్కడికి వెళ్ళి మీరు చెయ్యండి.

నేను పార్లమెంట్‌కు వెళితే తప్పకుండా చేస్తాను. వ్యవసాయ రంగానికి హామీ ఇచ్చే పక్షంలో ఒక బీమా పాలసీని కూడా ప్రవేశపెడితే గ్రామాలలో ఏ రైతులూ కూడా ఇబ్బందిపడే పరిస్థితి రాదని మనవి చేస్తున్నాను. గ్రామాలలో, పట్టణాలలో కొన్నివేల బియ్యం మిల్లు పరిశ్రమలు, ఇతర పరిశ్రమల విషయంలో నాకున్నటువంటి కచ్చితమైన అభిప్రాయాన్ని మంత్రిగారికి ఇక్కడ మనవి చేస్తున్నాను. గ్రామానికి రావాల్సిన డబ్బు కూడా రావడం లేదు. ఇటీవల రెండు, మూడుసార్లు మా జిల్లా కలెక్టర్‌గారితో కూడా మాట్లాడడం జరిగింది. ఒక పరిశ్రమ ఒక గ్రామంలో పెట్టాలంటే ఐదువేలు, పదివేల రూపాయల వరకు ఆ గ్రామానికి రావాల్సి ఉంటుంది. అది రావడంలేదని జిల్లా కలెక్టర్‌గారికి రుజువు చేశాను. అప్పుడు కలెక్టర్‌గారు ఒక నాలుగు నియోజకవర్గాలు తీసుకుని సర్వే చేయిస్తానని చెప్పి రెండు నెలలు అయిపోయింది. ఇప్పటివరకూ చేయలేదు. ఈ ప్రాంతాలలో ఇన్ని పరిశ్రమలు, కోళ్ళఫారాలు, బియ్యం మిల్లులు ఉన్నాయి. వారంతా కూడా మన భూమిని, విద్యుత్‌ను తీసుకున్నారు. ఆ గ్రామానికి రావలసిన సదుపాయాలు కనీసం 3 శాతం, 4 శాతం, 5 శాతంగా మాత్రమే ఉంటోంది. ఎక్కువ శాతం అందచేస్తే రోడ్లు, మంచినీళ్ళు, విద్య అవకాశాలను వారికి అందించడానికి ఆస్కారముంటుందనీ, సమీక్ష చేయమని జిల్లా కలెక్టర్‌గారిని కోరాను. ఇప్పటికీ సమాచారం సున్నాగానే ఉంది కానీ ఈ విధంగా జరిగిందని చెప్పడం కూడా జరగలేదు. రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా గ్రామాలలో ఉన్న పరిశ్రమలకు సంబంధించిన సంఖ్యను తీసుకుంటే, సౌకర్యాలు, సదుపాయాలు కనీసం 50 శాతం వరకు రావలసి ఉన్నా రావడం లేదు. ఫలితాలన్నీ ఆ పరిశ్రమలు స్థాపించిన యజమానులకు, వాణిజ్య పన్నుల శాఖకు మాత్రమే వెళ్తోంది కానీ ఆ గ్రామాలకు మాత్రం న్యాయం జరగడంలేదు. దీనిమీద రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా మీరు పరిశోధన ఏమైనా చేయగలరా? నా రాష్ట్రంలో ఉన్న వనరులు ప్రజలకు ఉపయోగపడడం కానీ, న్యాయమైన పద్ధతులలో కానీ రావడం లేదు. దీనికి మనకు ఏ రకమైన శాఖ లేదు. జిల్లా కలెక్టర్, మండల రెవెన్యూ అధికారి తప్ప మనకు ఫీడ్‌బ్యాక్ చేయడానికి ఏ రకమైన వ్యవస్థ లేదు. ఒక సంవత్సరమో, రెండు సంవత్సరాలో సమయం తీసుకుని ఇది కాదు అని చెప్పడానికి మాత్రమే మన వద్ద వ్యవస్థ ఉంది. ఈ రాష్ట్రాన్ని అరవై సంవత్సరాల తరువాత కూడా ఆర్థికంగా పటిష్టపరచుకోలేకపోయాము. ఎవరో ఒకరి మీద ఆధారపడే పద్ధతి ఈ దేశానికి మంచిది కాదు. మన పక్కన ఉన్న ప్రపంచం ఎలా ఉంది? ఆ దేశం ఏ విధంగా పరిపాలిస్తున్నారు? మన విషయంలో ఎందుకు ఈ విధంగా జరుగుతోందనేది ప్రశ్నించుకోవాలి. ప్రజాస్వామ్యమనేది ఒక పెద్ద కారణం కావచ్చు. ప్రజాస్వామ్యమని పూర్తిగా ఒప్పుకోవడమనేది లిబరల్ పాలసీ చాటున చేయడమనేది నాకైతే బోధపడడం లేదు. లిబరల్ పాలసీ అనేదానిమీద ప్రజాస్వామ్యాన్ని అడ్డంపెట్టుకుని దోచుకోవడానికి ఒక వ్యవస్థ భారతదేశంలో ఉంది. దీనిని మనం అరికట్టలేకపోతే ఈ దేశాన్ని పరిపాలించడం కష్టమవుతుంది. ఈ పరిపాలన మీ చేతిలో కానీ, మా చేతిలో కానీ ఉండదు. వాళ్ళ చేతులలోకి వెళ్ళిపోయే పరిస్థితి ఉంది. నేను ఎవరికీ వ్యతిరేకంగా మాట్లాడడంలేదు. నా దేశాన్ని నేను కాపాడుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది.

శ్రీ సి.రామచంద్రయ్య : మీరు చెప్పేది సరియైనదే నేను కాదనడంలేదు. But for past two decades our economy is in transformation. A State controlled economy is being converted into a capitalist controlled economy or market controlled economy. So, whenever there is a transformation, unless you put in efficient and effective regulators, the players are going to take advantage of the situation. That is how in some of the sectors some scandals have come. That doesn't mean that the entire economy is on wrong track. Second thing as far as banks are concerned, I am fully aware that the Indian banks are on a very very sound footing in the international arena. I am telling this because I had the privilege of reviewing the performance of all the banks of this country twice being a Member of the Finance Commission. Unless you generate the wealth, you cannot create an egalitarian society for which we have been striving. So, the wealth has to be generated, you collect from the capable people. The entire philosophy of taxation depends upon ability to pay. Those who are capable of paying collect from them. Those who are unable to have two square meals a day or comfortable living provide them with social security. That is what happening in Finland. I had the privilege of staying in Finland for five days నేను ఎందుకు చెప్తున్నానంటే ఎకానమీ అనేది మొత్తం ట్రాన్స్‌ఫర్‌మిషన్‌లో ఉన్నపుడు కొన్ని రెగ్యులారిటీస్ డిఫెక్టివ్‌గా ఉన్నపుడు అడ్వాంటేజ్ తీసుకున్నాము. వాటన్నిటినీ సరిచేయడం జరగుతోంది. ఉదాహరణకు బీమా పాలసీని తీసుకుంటే, బీమా పాలసీ మొట్టమొదట వ్యవసాయానికి లేనేలేదు. మెల్లగా వ్యవసాయ రంగానికి తీసుకువచ్చాము. Initially Insurance Companies were totally reluctant to undertake the agricultural insurance. I was the Member of the Committee and we have very strongly advocated. మాకు నష్టాలు వస్తాయి. ఎక్కువ నష్ట పరిహారాలు ఉంటాయని బీమా కంపెనీలు అంగీకరించలేదు. జీవితబీమాలో అయితే చనిపోయేవారి సంఖ్య తక్కువగా ఉంటుంది కానీ పంటకు బీమా విషయానికి వస్తే నష్టాలు మాత్రం ఎక్కువ ఉంటాయనీ వారు అంగీకరించలేదు. తరువాత మెల్లగా ట్రాన్స్‌ఫర్మేషన్ జరిగి పాలసీలు కూడా అదేవిధంగా వస్తున్నాయి. ఒకానొక సమయంలో దీనిని అభివృద్ధి చేయడం జరుగుతుంది. మీరు చెప్పినటువంటి సలహాలు, సూచనలు తప్పకుండా పరగిణనలోకి తీసుకుంటాము. But State cannot act in isolation, it is a State Government. Federal Government policies also linked, కాబట్టి సుధాకర్‌గారు చెప్పినట్లు మిమ్మల్ని మేమందరమూ ఏకగ్రీవంగా లోక్‌సభకు పంపిస్తే అక్కడ మీ అభిప్రాయాలను బాగా వినిపించగలరు.

మ. 3.10

నేను ముందుగానే ఈ బడ్జెట్ పై ప్రసంగించడానికి ప్రిపేర్ అయి వచ్చాను. ఇక్కడ కొన్ని అంశాలను తమ దృష్టికి తీసుకువస్తాను. ప్రస్తుతం మన పరిస్థితులు ఏ విధంగా ఉన్నాయంటే, మొత్తం భూమి అంతా కదిలిపోయే పరిస్థితి వస్తే చాలా కష్టం అవుతుంది. ఆ పరిస్థితులను మనం రెక్టిఫై చేసుకోలేనప్పుడు ఏ విధంగా రక్షించుకోవాలనే దానికోసం ప్రయత్నం చేస్తాము. అదేవి ధంగా, డెమొక్రసీ పరిపాలనా విధానంలో కూడా అదే సైకిల్ తిరుగుతుంది. అధ్యక్షా, నేను కంట్రోల్ అకానమీ ఉండాలని నేను ఖచ్చితంగా అనడంలేదు. Unless there is something economy in my State and in my hand,

what is that offer to the people. వీటినే సభ్యులు శ్రీ నారదాసులక్ష్మణరావు, శ్రీ ఎం.వి.ఎస్. శర్మగారు కూడా అడుగుతారు. అసలు నా దగ్గర ఏం ఉందంటే, what should I offer to the people of Andhra Pradesh and to the people of India నేను అందుకనే మొట్టమొదటి నుంచి అన్నట్లుగా ఇండివిడ్యువల్ అకానమీ కావాలని అంటున్నాను. మనకు స్టేట్ ఎకానమీ వద్దు, ఎందుకంటే, మొత్తం ఎకానమీ అంతా వారి చేతులలోకి వెళ్ళిపోయిన తరువాత అనేక ఇబ్బందులు వస్తాయనీ, వారు ఇబ్బందులు పెట్టగలరనీ నేను తమ ద్వారా ఈ ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తున్నాను. డెమొక్రటిక్ ఎకానమీని ఒప్పుకుంటే, మనకు ఖచ్చితంగా సోషలిస్టు ఎకానమీ కావాలి. లేకపోతే, మన రాజ్యాంగంలో శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీగారు సోషలిస్ట్ ఇన్ ది స్టేట్ అనే పదాన్ని ఆవిడ మార్చవలసిన అవసరం లేదని, ముందుకు వెళితే సరిపోయేది. కాదని సోషలిస్ట్ అకానమీ మన చేతులలో ఉండాలనీ, otherwise I can't attend to the people of the poor, to the people needy అని పెద్ద పెద్ద మాటలు చెప్పి, ఈ రోజున దెబ్బతింటామన్నారు. ఆ రకంగా మనకు కంట్రోల్డ్ అకానమీ ఉండాలని, తద్వారా మన దేశం అభివృద్ధిచెందుతుందని చెప్పారు. అలాంటప్పుడు మనం ఇతర దేశాలను గమనిస్తూ, మనకు ఏ మేరకు కావాలో అంతవరకూ మాత్రమే తీసుకుని, మిగిలినవాటిని వదిలెయ్యాలి. ఎందుకంటే, బేసిక్ ప్రిన్సిపల్స్‌లో మనం ఏ విధంగా ప్రారంభమయ్యామో, వాటిని మనం తొలగించుకుని ముందుకు వెళ్ళడమంటే, we will land in disaster, we will land in problems అసలు మనం ఇందిరాగాంధీ గారి అకానమీని కాదన్న రోజున, మీరు అనవసరంగా ముందుకు వెడుతూ ఉంటే, మిమ్మల్ని వందమందో, 50మందో బంధించవలసిన పరిస్థితి వస్తుంది. అందువలన నేను తమ ద్వారా మనవిచేసేదేమిటంటే, State must be at the highest వారి చేతులలోనే ఉండాలని కోరుతున్నాను.

ఇక రెండవ అంశం ఏమిటంటే, నేను ఖమ్మం జిల్లా కలెక్టరు గారిని ఆ ప్రాంతాలను రెవ్యూచేయమన్నాను. ఎందుకంటే, ఫ్యాక్టరీలు ఉన్న కొన్ని వందల గ్రామాలను కనుక పరిశీలించినట్లయితే, ఆ ప్రాంత ప్రజలకు ఏమైనా ఇబ్బందులు వస్తున్నాయా లేదా అనే విషయాన్ని తెలుసుకోమన్నాను. అదేవిధంగా, మార్కెట్లో ఉన్న కమిటీలను పరిశీలించినట్లయితే, అక్కడి కమీషనర్‌ని వాటి ఆదాయం ఎంత అంటే, సుమారు రూ.600కోట్లు అన్నారు. ఈరాష్ట్రం ఏమిటి, రూ.600 కోట్లు ఏమిటి? కనీసం, ఒక రూ.20,000కోట్లు అయినా మనకు ఆదాయం ఉండాలి. ఎందుకు లేదని ఆయనను అడిగితే, నేను క్రొత్తగా వచ్చానని అన్నారు. మీరు క్రొత్తగా వచ్చారు, బాగానే ఉంది. What is the market surplus? అసలు మార్కెట్లో మీకు ఎన్ని వస్తువులు వస్తున్నాయి, మీకు ఎన్ని వస్తువులు సర్‌ప్లస్ అయ్యాయి, దానివల్ల మీకు వచ్చే ఆదాయం ఎంత అంటే, వాటికి సంబంధించిన అకౌంట్స్ ఏమీ లేవన్నారు. అంటే, మార్కెట్‌కు వచ్చే ధాన్యం, ప్రత్తి ఏదైనా ప్రతి వస్తువు మార్కెట్‌కు వచ్చి తీరాలి. అలా మార్కెట్‌కు వచ్చినప్పుడు ఖచ్చితంగా మార్కెట్ సెస్సు జరగాలి. అవేమీ లేకుండా, ఒక 2, 3 శాతం మాత్రమే మార్కెట్ సొసైటీలకు ఇచ్చి వెడుతుంటే, ఈ రాష్ట్రానికి ఆదాయాన్ని ఎక్కడ నుండి తీసుకువస్తారు? ఆ రోజున ఆ ఆదాయాలకు

గండివచ్చే పరిస్థితి వస్తోందని మీకు ఒక ఉదాహరణగా చెప్పదలచాను. మార్కెట్ ఆదాయాలకు సంబంధించి హై కాడర్‌లో ఉన్న ఐఎఎస్ అధికారులను మీరు ఏర్పాటు చేసి, ఈ మార్కెట్ల ద్వారా ఖచ్చితంగా, న్యాయంగా ఎంత ఆదాయం రావాలో కనుక్కోమనండి. నేను తమరికి మనవిచేసేదేమిటంటే, కేవలం 10 శాతం కూడా రావడం లేదు. మనకు ఉన్న మార్కెట్ సర్‌ప్లస్ ఎంతో తెలియనటువంటి దశలో మనకు ఇంత కమ్యూనికేషన్ ఉన్నా, ఏమీ తెలియనటువంటి పరిస్థితిలో ఆ మార్కెట్ అకానమీ ఉంది. ఇది మీకు ఎలా అర్ధమవుతుంది? హర్యానాలో ఒక మనిషి నులక మంచంమీద పడుకున్నాడు, అతని దగ్గరకు ఒక వ్యక్తి వచ్చి తాను తెచ్చిన బంగాళదుంపలను ఒక సంచీలో పోసి, డబ్బులు తీసుకుని వెళ్ళిపోయాడు. వాళ్ళ ఇష్టం వచ్చినప్పుడు వస్తున్నారు, అమ్ముకుంటున్నారు, వెళ్ళిపోతున్నారు. మనకు ఆసియాలోనే అతి పెద్ద మార్కెట్ యార్డు వరంగల్‌లో ఉండేది. ఈ రోజున ఆ పరిస్థితి ఎలా ఉందో ఒకసారి తెలుసుకోండి. I am trying to add something to the State Government నేను ఏ మంత్రులను ఉద్దేశించి మాట్లాడడం లేదు. You are going by default in some ways అధికారులో, మీరో ఎవరో ఒకరు ఎగ్జిక్యూటివ్ కాబట్టి, మీరు దీనిపై కొంత బాధ్యత వహించి ఈ రాష్ట్రాన్ని రక్షించాలని కోరుతున్నాను.

ఇక విద్యారంగానికి సంబంధించి మాకు ఉన్న అభిప్రాయాలను మా మిత్రులు కొంతమంది కాదంటారు కానీ, ఈరకమైనటువంటి వ్యత్యాసాలలో కార్పొరేట్ ఎడ్యుకేషన్ వచ్చిన తరువాత ఆ పాఠశాలల యొక్క విధానాలు ఏమిటి? గ్రామాలలో ఉన్న 5వ తరగతి పాఠశాలలకు ఏమైనా రిలవెన్సు ఉందా? ఈ రోజున గ్రామాలలో ఉన్న రిక్షా కార్మికుడు కూడా తన పిల్లలకు రూ.10,000; రూ.5,000లు కట్టి కార్పొరేట్ పాఠశాలల్లో చేర్పించే దశకు మనం చేరుకున్నాము. అంటే, అందరికీ సమాన స్థాయిలో ఉండే సమాజాన్ని మనం నిర్మించగలిగితే, ఆ తేడాలు రావు. ఈకార్పొరేట్ పాఠశాలల్లో చదువుతున్న పిల్లలు ఎంత మంది సైంటిస్టులు అవుతున్నారో, మిగిలిన వారు ఏ విధంగా అవుతున్నారో, ఒకసారి పరిశీలించండి. ఒకసారి ఆలోచించినట్లయితే, ఈ పాఠశాలల్లో ఎక్కువగా దోపిడీనే జరుగుతోంది. మీరు నారాయణ, చైతన్య కాలేజీలను కనుక చూసినట్లయితే, మీ ఇష్టం వచ్చినట్లు ఏ కార్పొరేట్ వ్యవస్థను అయినా తీసుకోండి, వారి మీద ఏ విధమైన చెక్ కానీ, లేబరెటరీలకు, మరుగుదొడ్లు ఏ విధమైన వసతులు లేవు. అక్కడ ఉండేది కేవలం ఒక మేడ, అందులో చీకటి గదులే ఎక్కువగా ఉంటాయి. కార్పొరేట్ వ్యవస్థ వచ్చిన తరువాత పిల్లలు ఎలా చదువుతున్నారో, తల్లిదండ్రులు అడగరు. మేడమీద కీ బొమ్మలు ఏవైతే ఉన్నాయో, అవి చేస్తున్న శబ్దం చూసి మా పిల్లలు బాగా చదువుతున్నారని వెళ్ళిపోతున్నారు. ప్రస్తుతం ఆ పరిస్థితుల్లో మనం మా పిల్లలను ఆ విధంగా పెట్టి, వాళ్లు ఏం చదువుతున్నారో తెలుసుకోలేని పరిస్థితిలో ఉన్నారు. కనీసం ఆ పిల్లలకు జ్ఞానం ఏమైనా వస్తుందా, లేకపోతే బొత్తిగా పిల్లలను పట్టించుకోకుండా ఉంటున్నారు...

డా. గేయానంద్ ః అధ్యక్షా, మేము చెప్పే విషయాలు కేబినెట్ మంత్రులు కూడా వినాలి.

(అంతరాయం)

శ్రీ పాలడుగు వెంకట్రావు ః అధ్యక్షా, నేను మాట్లాడడం కోసమో, ఇతరులను విమర్శించడం కోసమో మాట్లాడాలన్న ఉద్దేశ్యం నాకు లేదు. I want my own India in my own idea.

మ.3.20

నెహ్రూ గారు కోరుకున్న ఇండియా నాకు కావాలి. అది ఎవరు ఇస్తారో వారి కోసం నేను వెతుకుతున్నాను. ఈ రోజున కార్పోరేటు స్కూళ్ళలో 10% అయినా దళితులను, బి.సిలను చేర్చుకుంటున్నారా? మీరు పర్సంటేజ్‌లను బట్టి స్కాలర్‌షిప్‌లు ఇస్తున్నారు. సంతోషం. కానీ ఎడ్యుకేషన్ ఇనిస్టుట్యూట్‌ల వల్ల ఎవరైతే డబ్బులు సంపాదిస్తున్నారో వారు ఒక పది శాతం అన్నా దళితులను, బి.సిలను హాస్టళ్ళలో పెట్టుకొని, సమాన స్థితిలో అందరినీ చూసేలా ప్రయత్నం చేస్తున్నారా. అలా ఉంటే చెప్పమనండి. దేశానికి ఈ వ్యత్యాసం చాలా ప్రమాదకరమైనదని సూచిస్తున్నాను. కుల ప్రస్తావన లేని దేశం సురక్షితంగా ఉంటుంది. వర్గ పోరాటాలు ఉంటే ఏమికాదు. మనం దానిని సరిచేసుకోవచ్చు. కానీ కుల విభేదాలు వస్తే ఏమి జరుగుతుంది. అలాంటి విభేదాలోకి దేశాన్ని నెడదామా? అసలు కార్పోరేటు స్కూళ్ళలో దళితులు, అగ్ర కులాలు, డబ్బు ఉన్నవారు ఎంత మంది ఉన్నారో ఒక్కసారి సర్వే చేయించండి. కార్పోరేటు స్కూళ్ళలో చేర్పించిన తల్లితండ్రుల పిల్లలు, దీనికి బాధ్యత వహించాల్సి ఉంటుంది. ఇది చాలా ప్రమాదకరమైన పరిస్థితి. అందుకనే నేను మీ ద్వారా మంత్రిగారి చేప్పేది ఏమిటంటే, ఎడ్యుకేషన్‌లో ఇంత వ్యత్యాసం ఉండటం మంచిది కాదు. దీనిని సరిచేయడానికి ప్రయత్నం చేయాలి. చివరికి జంబ్లింగ్ విషయంలో – మూడు సంవత్సరాల క్రితం మేము జంబ్లింగ్ పద్ధతిని ఒప్పుకుంటామని, అందరికీ న్యాయం చేస్తామని చెప్పిన ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఈ సారి, ఈసారి, ఈసారి అని చెప్పి వాయిదా వేస్తున్నారు. జంబ్లింగ్ లేదు అంటే, ముందే లేదని చెప్పాలి. దానివల్ల వచ్చే ప్రమాదం ఏమీ లేదు. ముందు ఉందని, తరువాత లేదని చెప్పి, కార్పోరేటు విద్యా సంస్థలకు చెందిన పిల్లలు నాతోని ఆడుకుంటున్నారు. నాతోనే ఆడుకుంటున్నారు. ఇతరులతో అని నేనెందుకు చెప్పాలి. మన సమాజంతో ఆడుకుంటున్నారు. దీనిని కంట్రోల్ చేయలేరా? అదే పాఠశాలల్లో ఎన్నికలు ఉంటే, పరిస్థితి వేరే విధంగా ఉండేది. పాఠశాలల్లో ఎన్నికలు లేకపోవడం వల్ల లీడర్‌షిప్ చచ్చిపోయింది. ఇంతకు ముందు అనేక మంది నాయకులు ఆ పాఠశాలల నుంచే వచ్చారు. కానీ ఈ రోజున విద్యార్థులకు ఎన్నికలు లేవు. There is no ground for them to learn from the society. దీనిని మీరు ఎలా ఆలోచిస్తారో నాకు తెలియదు.

అధ్యక్షా, విద్యుత్‌కు సంబంధించి పెద్ద చర్చ జరుగుతోంది. ఈ చర్చలో నేను ఎవరినీ విమర్శించడం లేదు. కానీ, తప్పుచేసింది మాత్రం కిరణ్ కుమార్ రెడ్డిగారు, రాజశేఖర రెడ్డిగారు మాత్రం

కాదు. 1974వ సంవత్సరంలో ఈ సమస్య మొదలయింది. అప్పుడు మనం సర్‌ప్లస్‌లో ఉన్నాము. ఆ తరువాత నుంచీ సమస్య మొదలయింది. ఎందుకంటే, మనం ప్రైవేటు వారి మీద ఆధారపడ్డం మొదలు పెట్టాము. రూ.135 కోట్ల పెట్టుబడితో మేము ప్రాజెక్టును ఏర్పాటుచేస్తామని శ్రీ తాతారావుగారు చెపితే, రూ.330 కోట్లకు ఆ ప్రాజెక్టును ప్రైవేటు సంస్థలకు అప్పగించారు. అంటే, మన జెన్‌కో చేయవలసిన ఉత్పత్తిని, ప్రైవేటు సంస్థలకు అప్పగించాము. ఈ తప్పు ప్లానింగ్ కమీషన్ చేతిలో జరిగింది. ప్లానింగ్ కమీషనా దేశాన్ని నడిపేది ? అంటే ఏ రాష్ట్రానికి ఎంత డబ్బుకావాలి, ఇనిస్ట్యూషనల్ మొబలైజేషన్ ఎలా ఉండాలనే ఖచ్చితమైన అంచనాలు ప్లానింగ్ కమీషన్‌కు ఉండేవి. ఈ రోజున రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రులు అన్ని విషయాలను నిర్ణయిస్తున్నారు. వరల్డ్ బ్యాంకులతో ఒప్పందం చేసుకుంటున్నారు. This is disaster to the Country. ఈ రకమైన పరిస్థితిలో ఏమి చేయాలో రాష్ట్రానికి అర్థం కావడం లేదు. States become sovereign. మనం చేసిన తప్పులకు మనల్ని, మనమే నిందించుకోవాలి.

ఇక ఫారెస్టు , సీలింగ్, టెంపుల్ భూముల విషయానికి వస్తే, సుమారు రెండు లక్షల ఎకరాల సీలింగు భూములు ఉన్నాయి. రెవెన్యూ శాఖ వారు ఏనాడైనా సీలింగ్ ల్యాండులను రెవ్యూ చేశారేమో అడగండి. లాయర్లను అడ్డం పెట్టుకొని, చిన్న చిన్న కారణాలతో కోర్టులలో స్టేలు తెచ్చుకొని వారు భూములను అనుభవిస్తున్నారంటే, ఇది న్యాయం కాదు. ఇక దేవాలయ భూముల విషయానికి వస్తే, పెద్ద తిరుపతిని వదిలిపెట్టండి, దానిని తప్పించి మీ దగ్గర ఉన్న ఆస్థి ఎవరికీ లేదు.

3.30pm

చివరగా ఒక విషయం మనవి చేస్తున్నాను. కరప్షన్ గురించి మాట్లాడుదామని అనుకున్నాను గానీ దాన్ని వదిలేశాను. ఒక విషయం మాత్రం మనవి చేస్తున్నాను. ఇది పర్సనల్‌గా నాకుండే అభిప్రాయం. నక్సలైట్ల విషయం ఇది. నేను pro-naxalite కాదు, anti-naxalite కాదు. కానీ వారు(నక్సలైట్లు) చేసే త్యాగాలు వ్యధా అయిపోతున్నాయి. మీ ప్రయోజనం మీకు దక్కడం లేదు, మీవల్ల ప్రజలకూ దక్కడం లేదు, సంఘానికీ దక్కడం లేదు. మీరు అనవసరంగా చనిపోతున్నారు. అనేక సమస్యలు బజారులో ఉన్నాయి. ఈ సమస్యల మీద concentrate చేయకుండా మీరు అనవసరంగా అడవుల్లో బలైపోతు న్నారు. అనేక సంవత్సరాలపాటు ఒక సిద్ధాంతాన్ని పట్టుకుని ... కాంగ్రెస్ పార్టీ గాంధీ సిద్ధాంతం పట్టు కుంటే 30, 40 ఏళ్లలో అటో ఇటో తేలిపోయింది. కానీ మిమ్ములను నమ్మి 40, 50ఏళ్లుగా ఫాలో అవు తున్న కేడర్ ఏదైతే ఉందో ఆ కేడర్ ఈరోజు ఎక్కడ తేలాలో, ఎక్కడ తేలుతారో, గమ్యం ఏమిటో, ఏమి సాధి స్తారో తెలియని పరిస్థితిలో ఉంది. వాళ్లు అమరులై పోతున్నారు. I request the leaders of naxalites to think of. మిమ్ములను మీరు విమర్శ చేసుకోండి. అందులో చాలామంది thinkers ఉన్నారు, ఒకరి ద్దరు కాదు, మాకన్నా బాగా think చేసే వాళ్లు నాకు తెలిసి 20, 25 మంది ఉన్నారు. అది చేయకుండా, డిస్కస్ చేయకుండా ఏదైతే కుర్రాళ్లను ఆవిధంగా చేస్తున్నారో దాని వల్ల దేశానికి ఎటువంటి ఉపయోగం

లేదు. మీ వల్ల ఇంకా కొంత మంది బలైపోతున్నారు. మీరు అడవుల్లో ఉన్నందు వల్ల ఇక్కడ దోపిడీకి ఛాన్స్ ఎక్కువైంది. ఇది గాకుండా ఉండాలంటే మీరు ఇక్కడికి వచ్చి బజారులో ఉద్యమాలు చేయాలి . ప్రజాస్వామ్యం అన్నది పెద్ద ఆయుధం . ఆ ఆయుధాన్ని ఉపయోగించుకోకుండా, అడవుల్లోకి వెళ్లి తుపాకి పట్టుకుంటే, అదెలా ఆయుధం అవుతుంది? I humbly requet the naxalites to think of themselves, to think of their policies. ఎన్నో సంవత్సరాలుగా జరుగుతున్నటువంటి ఈ విషయం గురించి నేను మాట్లాడకుండా వెళితే, I go by default. అందుకే మీద్వారా, మంత్రిగారి ద్వారా రిక్వెస్ట్ చేసేదేమంటే, మీరందరూ బాగా ఆలోచించే మనుష్యులు కాబట్టి, డెమోక్రటిక్‌గా ఆలోచించి, ప్రజల కోసం, ఉద్యమాల కోసం మీరు కొంత రీట్రీట్ కావలసిన అవసరం ఉందని తెలియజేస్తూ సెలవు తీసు కుంటున్నాను, థ్యాంక్యూ .

శ్రీ ఆర్. పద్మరాజు (అసెంబ్లీ) : అధ్యక్షా, ఆర్థికశాఖా మంత్రి శ్రీ ఆనం రామనారాయణ రెడ్డి గారు ప్రవేశపెట్టిన ఈ బడ్జెటు మీద మాట్లాడడానికి అవకాశం కల్పించినందుకు మీకు నా హృదయపూ ర్వక ధన్యవాదలు తెలియ జేస్తున్నాను. ఈ బడ్జెటు బడుగు, బలహీన వర్గాలు, మైనారిటీ, రైతు సంక్షేమం కోసం పెద్ద పీట వేసిన బడ్జెటుగా భావిస్తున్నాను, అభివర్ణిస్తున్నాను. ఈ బడ్జెటు రూపకల్పన చూసినట్లయితే, 2012-13 సంవత్సరంకన్నా ఇది సుమారు 10శాతం హెచ్చుగా ఉన్న భారీ బడ్జెటు . యావత్ భారతదేశంలో అత్యంత భారీ బడ్జెటు ప్రవేశపెట్టిన ఘనత మన రాష్ట్రానికే దక్కిందని ఈ సంద ర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను. కొత్తగా ఏవిధమైన పన్నులు వేయకుండా రాష్ట్ర సమగ్రాభివృద్ధికి కృషి చేయాలనే ఒక సత్సంకల్పంతో తయారుచేసిన బడ్జెటుగా భావిస్తున్నాను. మరీ ముఖ్యంగా ఈ బడ్జె టులో ఉన్నటువంటి విషయాలను కూలంకషంగా మనం ఒకసారి విశ్లేషణ చేస్తే దానిలో మూడు విష యాలు కొత్తదనం చూపించే విధంగా ప్రస్ఫుటంగా మనకు కనిపిస్తాయి. యస్సీ సబ్‌ప్లాను గానీ, యస్టీ సబ్‌ప్లాను గానీ వారి జనాభా దామాషానుబట్టి ఈ బడ్జెటులో కేటాయింపులు జరపడం అన్నది చారిత్రాత్మ కమైన ఘట్టం . దీనికి చట్టబద్ధత కల్పించడం కూడా ఒక విప్లవాత్మకమైన నిర్ణయమని ఈ సందర్భంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి శ్రీ కిరణ్ కుమార్ రెడ్డిగారిని ప్రత్యేకంగా అభినందిస్తున్నాను. యావత్ భారతదేశంలో ఎక్కడా లేనటువంటి ఈ చట్టాన్ని మన రాష్ట్రం ముందుగా తీసుకొచ్చింది, దానికి చిత్తశుద్ధి ఉన్నటువంటి వ్యక్తులుగా మనమందరమూ నిరూపించుకునే అవకాశం మనకు వచ్చిందని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, ఈ రాష్ట్రంలో షెడ్యూల్డ్ తెగల వారు 16.2శాతం ఉన్నారు. షెడ్యూల్డ్ ట్రైబ్స్ ఈ రాష్ట్రంలో 6.6శాతం ఉన్నారు. వారికి చేసినటువంటి కేటాయింపులు బడ్జెటులో చూస్తే, యస్సీ ఉప ప్రణాళికకు సంబంధించి రూ.8585కోట్లు దీంట్లో పొందుపరచడం జరిగింది. యస్టీలకు సంబంధించి రూ.3666కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది. ఆ కేటాయింపుల నిష్పత్తి చూస్తే యస్సీలకు 16.21శాతం ఇచ్చి

నట్లయితే, యస్టీల జనాభా 6.6శాతం ఉన్నప్పటికీ ఈ ప్రణాళికలో వారికి నిర్ధేశించిన బడ్జెటు చూస్తే అది 6.92శాతంగా ఉంది. జనాభాకు మించి దీంట్లో పొందుపరచడం జరిగిందంటే అది రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి బడుగు బలహీన వర్గాలపై ఉన్న చిత్త శుద్ధి ఏమిటో ప్రస్ఫుటంగా కనిపిస్తోంది.

రెండో విషయానికి వస్తే – వ్యవసాయ రంగానికి ఒక కార్యాచరణ ప్రణాళిక తయారుచేసుకుని ఆ రంగంలో ఉన్న వ్యవసాయదారులందరికీ కూడా అన్ని రకాలుగా రక్షణ కల్పించాలని, దాని వల్ల మంచి ఫలితాలను సాధించడం ద్వారా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అభివృద్ధిలో ముందుకు వెళ్లాలనే ఆశయంతో శ్రీ కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి గారి నేతృత్వంలోని కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం సంకల్పించిందనే విషయాన్ని మనవి చేస్తున్నాను. పరిపాలనా విభాగానికి సంబంధించిన వాళ్లు చేసే సూచనల ఆధారంగా తయారుచేసిన బడ్జెటులో ప్రజాప్రతినిధులుగా ఉన్న మనం విభిన్న విభాగాలకు సంబంధించిన వాటిని కూలంకషంగా చర్చించాలనే సత్సంకల్పంతో స్టాండింగ్ కమిటీలను ఏర్పాటు చేసుకోవడం, ప్రతి విభాగానికి కేటాయించిన నిధులు సత్ఫలితాలు ఇచ్చే విధంగా చేయాలనే ఆలోచనతో అన్ని పార్టీలకు చెందిన వారిని ఆ కమిటీలలో సభ్యులు చేర్చి, చర్చలు విస్తృతంగా చేయడం ద్వారా న్యాయం చేయాలనే ఆలోచనతో చేసినటువంటి ఈ ప్రక్రియలు కూడా ఈ బడ్జెటులో ఒక ప్రత్యేకతను సంతరించుకున్నాయని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను.

విభిన్న రంగాలకు చేసిన కేటాయింపులను ఒకసారి చూసినట్లయితే, ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సంక్షేమ అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు ఏవిధమైన పెద్ద పీట వేసిందో అవగతం అవుతుంది. 2004కి ముందు ఈ రాష్ట్ర ఆర్థిక ముఖ చిత్రాన్ని ఒకసారి చూద్దాం . 2004లో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చే నాటికి అస్తవ్యస్తంగా ఉన్న ఆర్థిక వ్యవస్థకి, పట్టాలు తప్పిన ఆర్థిక వ్యవస్థకి ఒక చక్కని మార్గ నిర్ధేశకతనిస్తూ, క్రమశిక్షణను పాటిస్తూ, వ్యయాన్ని సక్రమంగా చేస్తూ, ఎక్కడ అవకాశాలున్నా రాబడిని రాబట్టి ఒక చక్కని సమతుల్యతతో, చక్కని ఆర్థిక లక్ష్యంతో ముందుకెళ్లడం, యఫ్ఆర్బియం చట్టపరిధిలోనే ఖర్చులు చేసుకుంటూ ఒక క్రమశిక్షణ కలిగిన ఆర్థిక వ్యవస్థను తయారుచేసుకున్నామని సగర్వంగా చెబుతున్నాను. ప్రపంచంలోనే విభిన్న దేశాల ఆర్థిక వ్యవస్థలు నష్టపోయిన పరిస్థితుల్లో, 2008లో వచ్చినటువంటి ఆర్థికమాంద్యానికి యావత్ ప్రపంచం కుప్పకూలిపోయిన పరిస్థితుల్లో, ఈ భారత దేశం గానీ ఆంధ్రప్రదేశ్లో ఉన్నటువంటి ఈ ప్రభుత్వం క్రమశిక్షణతో ఆర్థిక రంగాన్ని ముందుకు తీసుకెళ్లడమన్నది ఈనాడు రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి ప్రజానీకం ఆనందంగా ఉండడానికి కారణమని మనవి చేస్తున్నాను.

2004లో తలసరి ఆదాయం రూ.25వేలకే పరిమితమైంది. 2011-12లో రూ.69995లు ఉంది. 2012-13లో తలసరి ఆదాయం సుమారుగా రూ.77277 లుగా ఉంది. మనలో ఆర్థిక క్రమశిక్షణ, మనం చేస్తున్న సంక్షేమ అభివృద్ధి కార్యక్రమాలే దీనికి దృష్టాంతమని మనవి చేస్తున్నాను. The per capita

income in the State has increased three fold. రూ.25వేలు ఉన్నది ఈరోజు రూ.77వేలకు వచ్చిందంటే, ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆర్థిక వ్యవస్థలో క్రమశిక్షణ తీసుకరావడం వల్లే ఇది వచ్చిందని మన మందరమూ గర్వంగా చెప్పుకునే అవకాశం ఉందని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను.

మ. 3.40 & 3.50

అధ్యక్షా, ఏ పార్టీ అధికారంలో ఉన్నా అప్పులు తీసుకోవడం, తీర్చడమనేది సర్వసాధారణంగా జరుగుతూనే ఉంటుంది. ఆస్తులకు, అప్పులకు ఉన్న రేషియోను మనం చూసినట్లయితే.. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చాలా ఆర్థిక క్రమశిక్షణతో ఉందనే విషయం తెలియనిది కాదు. గతంలో ఉన్న ప్రభుత్వాలు బయట నుండి తీసుకువచ్చిన అప్పులను దుర్వినియోగం చేయడం వల్ల ఆర్థిక వ్యవస్థ కుంటుపడిన పరిస్థిని చూశాం. మరల దానిని ట్రాక్‌లోకి తీసుకురావడానికి ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎంతో క్రమశిక్షణతో కృషి చేసిందని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను.

రాష్ట్రంలో దాదాపు 13.61 లక్షల మహిళా స్వయం సహాయక గ్రూపులున్నాయి. దానిలో దాదాపు 1.41కోట్ల మంది మహిళలు సభ్యులుగా ఉన్నారు. మహిళల సాధికారత కోసం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తీసుకునే చర్యలను చూస్తే ఆశ్చర్యాన్ని కలిగిస్తాయి. భారతదేశం మొత్తంలో ఉన్న స్వయం సహాయక గ్రూపులు బ్యాంకుల నుండి తీసుకునే లింకేజీలో సగానికి పైగా మన రాష్ట్రంలోని స్వయం సహాయక గ్రూపులు ఉపయోగించుకుంటున్నాయి. క్రమ శిక్షణతో వారు తీసుకున్న అప్పులను కచ్చితంగా తీర్చడం ద్వారా వడ్డీ లేని ఋణాలను పొందే అవకాశం వచ్చే జులై,1 వ తేదీ నుండి కలుగుతుందని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తరపున సగర్వంగా తెలియజేస్తున్నాను. మొన్నటి వరకు పావలా వడ్డీకి ఇచ్చిన ఋణాలను ఇక మీదట ఆ గ్రూపులు తీసుకునే ఋణాలలో 5 లక్షల వరకు ఎటువంటి వడ్డీ ఉండదనే విషయాన్ని ఈ సందర్భంగా గుర్తు చేస్తున్నాను. మైక్రో ఫైనాన్స్ ద్వారా ఋణాలు తీసుకున్న మహిళలు చాలా ఇబ్బందులు పడుతున్నారనే ఉద్దేశ్యంతో మైక్రో ఫైనాన్స్‌కు సరైన బుద్ధి చెప్పాలని కిరణ్‌కుమార్ రెడ్డి గారి ప్రభుత్వం ఆలోచన చేసి ఒక చట్టాన్ని తీసుకువచ్చింది. వారి కబంధ హస్తాలలో మహిళలు చిక్కకుండా ఉండేందుకుగాను 'స్త్రీ నిధి' అనే ఒక బ్యాంకును పెట్టి అడిగిన 24 గంటలలోనే వారికి కావలసిన ఋణాన్ని అందించే సౌకర్యాన్ని ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కల్పించిందంటే.. రాష్ట్రంలో ఉన్న మహిళలపై ఉన్న మమకారం, ప్రేమాభిమానాలను తెలియజేస్తునందని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. దేశ వ్యాప్తంగా వివిధ బ్యాంకుల ద్వారా మహిళా స్వయం సహాయక గ్రూపులకు దాదాపు రూ.50వేల కోట్లను ఋణాలుగా ఇస్తుంటే, వాటిల్లో దాదాపు రూ.25వేల కోట్లను మన రాష్ట్రంలోనే ఉన్న స్వయం సహాయక గ్రూపులకు ఇస్తున్నాయంటే ఆర్థిక క్రమ శిక్షణ ఎంత ఉందనే దృష్టాంతాన్ని మరొకసారి తెలియజేస్తున్నాను.

వ్యవసాయ రంగం గురించి ప్రత్యేకంగా చెప్పాల్సిన అవసరం లేదు. రాష్ట్ర ప్రజానీకంలో దాదాపు 60 శాతం వ్యవసాయంపై ఆధారపడి జీవిస్తున్నారనే విషయం అందరికీ తెలిసిందే. ఈనాడు రాష్ట్రంలో ఉన్న దాదాపు 1.40కోట్ల మంది రైతాంగానికి లక్ష రూపాయల వరకు తీసుకున్న పంట ఋణాలకు వడ్డీ లేని విధంగా ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అందిస్తోంది. ఈ రకమైన సౌకర్యం ఏ ఇతర రాష్ట్రాలలో కూడా లేదని మనవి చేస్తున్నాను. రాష్ట్ర రైతాంగానికి పెద్ద పీట వేయాలని, క్లిష్ట పరిస్థితులలో రైతాంగాన్ని ఆదుకోవడం ద్వారా రాష్ట్ర సమగ్రాభివృద్ధికి పాటుపడాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఈ విధమైన విప్లవాత్మక నిర్ణయాన్ని తీసుకోవడం జరిగిందని ఈ సందర్భంగా తెలియచేస్తున్నాను. మొన్నటి వరకు పావలా వడ్డీకే ఋణాలివ్వడం జరిగింది. కాని, ఈరోజు ఆ పావలా వడ్డీ కూడా లేకుండా సకాలంలో ఋణాలు చెల్లించే రైతాంగానికి తోడుగా ఉండాలనే ఆలోచనతో ఈ నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగిందని తెలియజేస్తున్నాను.

ఇటీవల కాలంలో వచ్చిన నీలం తుఫాను కోస్తా, తెలంగాణ ప్రాంతాలలో ఉన్న రైతాంగాన్ని కుప్పకూలే విధంగా చేసింది. చేతికివచ్చిన పంటను నోటి దాకా రానివ్వకుండా చేసిన ఆ తుఫాను వల్ల నష్టపోయిన అనేక మంది రైతులను ఆదుకోవాలనే ఆలోచనతో ఒక చక్కటి నిర్ణయాన్ని తీసుకొని రూ.6000లుగా ఉన్న ఇన్‌పుట్ సబ్సిడీని రూ.10,000ల వరకు పెంచిన ఘనత ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి, రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి కిరణ్‌కుమార్ రెడ్డి గారికే దక్కిందని సగర్వంగా తెలియజేస్తున్నాను. గతంలో ఈ రాష్ట్రాన్ని పరిపాలించిన తెలుగుదేశం పార్టీ హయాంలో హెక్టారుకు రూ.1500లు మాత్రమే పరిమితంగా పెట్టుబడి రాయితీ ఇచ్చే పరిస్థితి ఉండేది. తదుపరి వచ్చిన ఈ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం దానిని రూ.4,000లకు తీసుకురావడం, తరువాత కిరణ్‌కుమార్ రెడ్డి గారు ముఖ్యమంత్రిగా రాష్ట్ర పగ్గాలు చేపట్టిన తరువాత దానిని రూ.6000లు చేయడం, ఆయన హయాంలోనే తరువాత రూ.10,000లకు పెంచడమనేది రైతుల మీద ఆయనకున్న అపారమైన ప్రేమకు నిదర్శనమని తెలియజేస్తున్నాను. అదే విధంగా, కనీస మద్దతు ధర విషయంలో కూడా ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎంతో కృషి చేస్తోంది. నాడు 2004 వ సంవత్సరానికి ముందు క్వింటాలు వరికి ఉన్న కనీస మద్దతు ధర రూ.570ల నుండి ఈనాడు రూ.1280లకు తీసుకువచ్చింది ఈ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వమేనని మనవి చేస్తున్నాను. సన్నరకాలు క్వింటాలుకు రూ.1280లు ఉన్నా పెరిగిన ఖర్చులతో అది కూడా రైతాంగానికి సరిపోదనే ఉద్దేశ్యంతో రాష్ట్ర పౌర సరఫరాల సంస్థ ద్వారా సన్నరకాలను రూ.1500లకు కొనాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ముందుకు వెళ్లిందని తెలియజేస్తున్నాను. ఇది రైతుకు కాస్త ఊరట కలగడానికి దోహదపడుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

రాష్ట్రంలో ఉన్న సామాన్య ప్రజానీకానికి ఆహార భద్రత కల్పించాలనే ఉద్దేశ్యం ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఉంది. రాష్ట్రంలో దాదాపు 2.25లక్షల తెల్ల రేషన్ కార్డులున్నాయి. దానికి సంబంధించి దాదాపు 7.50కోట్ల మంది కూడా రెండు పూటలా సరైన తిండి తినాలనే ఉద్దేశ్యంతో, వారికి ఆహార భద్రత కల్పించాలనే ఆశయంతోనే ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, కిరణ్‌కుమార్ గారి ప్రభుత్వం రెండు రూపాయల కిలో

బియ్యాన్ని కేవలం ఒక రూపాయికే అందించే విధానాన్ని అమలులోకి తీసుకువచ్చింది. ఒక బియ్యమే ఇస్తే సరిపోతుందా? నిత్యావసర వస్తువుల ధరలు ఆకాశాన్ని అంటుతున్నాయని ప్రతిపక్షాలు గగ్గోలు పెడుతున్నాయి. రాష్ట్రంలోనే కాదు, దేశంలోనూ, అంతర్జాతీయంగా కూడా నిత్యావసర వస్తువుల ధరలు విపరీతంగా పెరిగిన పరిస్థితి నుండి సామాన్యులకు కాస్త ఊరట కలిగించాలనే ఉద్దేశ్యంతో, సామాన్యులందరికీ నిత్యావసర వస్తువులను తక్కువ ధరలకు అందించాలనే నిర్ణయాన్ని తీసుకొని గోధుమలు, గోధుమ పిండి, బియ్యం, కందిపప్పు, పంచదార, ఉప్పు, పసుపు, చింతపండు వంటి 9 రకాల నిత్యావసర వస్తువులను ఒక గంపగుత్తగా తక్కువ ధరకు ఇచ్చే పథకాన్ని రాబోయే ఉగాది నుండి ప్రారంభించబోతుంది. దీని కోసం బడ్జెట్‌లో ఇప్పటికే రూ.660 కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది. ఈ విధంగా కిలో రూపాయి పథకానికి, నిత్యావసర వస్తువులను చాలా తక్కువ ధరకు సరఫరా చేయడానికి బడ్జెట్‌లో దాదాపు రూ.3221కోట్లను కేటాయించడం చాలా విప్లవాత్మక చర్యగా నేను భావిస్తున్నాను.

నీటిపారుదల రంగం గురించి మాట్లాడ వలసిన అవశ్యకత ఉంది. 2004 న సంవత్సరంలో అధికారంలోకి వచ్చిన కాంగ్రెస్ పార్టీ నిస్సారంగా ఉన్న భూములన్నింటికి సాగునీటిని అందించడం ద్వారా లక్షలాది ఎకరాలను మరల సాగులోకి తీసుకురావాలని, సాగులో ఉన్న భూములకు స్థిరీకరణ కల్పించాలనే ఉద్దేశ్యంతో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 82 జల యజ్ఞం ప్రాజెక్టులను చేపట్టడం జరిగింది. ఇప్పటికే దాదాపు 16 ప్రాజెక్టులను పూర్తి చేసి దాదాపు 21.43లక్షల ఎకరాలకు సాగునీరు అందించడమే కాకుండా, దాదాపు 4.25లక్షల ఎకరాలను స్థిరీకరణ చేసిన ఘనత ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి దక్కింది. వచ్చే సంవత్సరాంతానికి మరో 30 ప్రాజెక్టులను పూర్తి చేయడం ద్వారా అదనంగా 30 లక్షల ఎకరాలకు సాగునీరు అందించాలనే ఆశయంతో ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కృషి చేస్తుందని తెలియజేస్తున్నాను. దాదాపు 60, 70 శాతం పనులు పూర్తి అయిన 50 ప్రాజెక్టులను ప్రాధాన్యతా క్రమంలో మొత్తం పనులను త్వరితగతిన పూర్తి చేసి వచ్చే సంవత్సరాంతానికి దాదాపు 30 లక్షల ఎకరాలకు సాగునీరు అందించాలనే చిత్తశుద్ధితో ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కృషి చేస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను.

విద్యుత్తు విషయంలో చాలా ఇబ్బందికరమైన పరిస్థితిని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎదుర్కొంటున్నదని మనవి చేస్తున్నాను. ఎప్పుడూ లేని విధంగా విద్యుత్తు లేమితో ఇబ్బంది పడుతున్నటువంటి పరిస్థితి ఈనాడు రాష్ట్రంలో ఉంది. విద్యుత్తు సమస్యపై ప్రతిపక్షాలన్నీ ఘోషిస్తున్నాయి. మేమంతా కూడా ఆక్రోశిస్తున్నాము. విద్యుత్తు ఉత్పత్తి తగ్గడం వల్ల రాష్ట్రం మొత్తానికి ఇబ్బంది కలుగుతుందనే మాట వాస్తవమని మనవి చేస్తున్నాను. రాష్ట్రంలో దాదాపు 16348 మె.వా విద్యుత్తును ఉత్పత్తి చేస్తున్నా అది సరిపోయే పరిస్థితి లేదు. విద్యుత్తు ఉత్పత్తి చేసే సంస్థలు పూర్తి సామర్ధ్యంతో పని చేసే స్థాయిలో లేవు. ఒక ప్రక్కన శ్రీశైలం, నాగార్జునసాగర్ వంటి జలాశయాలన్నీ నిండుకొనడం వల్ల అవసరమైన హైడల్ విద్యుత్తును ఉత్పత్తి చేయలేని పరిస్థితి ఉంది. మరొకప్రక్క, మనకు నమ్మకంగా గ్యాస్ ఇస్తామని చెప్పిన

గ్యాస్ ఉత్పత్తి సంస్థలు గ్యాస్ సరఫరా చేయని కారణంగా 3700 మెగా వాట్ల ఉత్పత్తి సామర్థ్యం ఉన్న యూనిట్లు రాష్ట్రంలో ఉన్నప్పటికీ కూడా దాదాపు 800 మెగా వాట్లను మాత్రమే ఉత్పత్తి చేస్తున్నాయంటే ఎంత దయనీయమైన పరిస్థితిలో ఉన్నామో ఒకసారి అర్థం చేసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఇటీవల జరిగిన ఒక దృష్టాంతం గురించి సభ దృష్టికి తీసుకువస్తాను. విద్యుత్తు ఉత్పత్తి లేమితో ఇబ్బందికరమైన పరిస్థితులలో ఉన్నా దాదాపు నాలుగైదు నెలల క్రితం మనకు రావాలసిన గ్యాస్‌లో రెండు ఎంఎంఎస్ఎండిని దబోల్ ప్రాజెక్టుకు మళ్లించినప్పుడు ఆనాడు రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి తక్షణమే స్పందించి రాష్ట్రానికి సంబంధించిన ఎం.పీలందరినీ కూడా తీసుకొని సంబంధిత కేంద్ర మంత్రితో, ప్రధాన మంత్రితో మాట్లాడడానికి వెళ్లడం జరిగింది. అప్పుడు వెళ్లిన డెలిగేషన్‌లో నాకు కూడా అవకాశం కలిగిందని సగర్వంగా తెలియజేస్తున్నాను. ప్రధానమంత్రి గారికి అర్థమయ్యే విధంగా చెప్పడం ద్వారా రెండు రోజులలోనే దబోల్ ప్రాజెక్టుకు మళ్లించిన ఆ గ్యాస్‌ను మరల మనకే ఇచ్చారని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను. ఇది చాలా పెద్ద అచీవ్‌మెంట్. మన గ్యాస్‌ను వేరే వాళ్లకు మళ్లించడం వల్ల ఇబ్బంది కలిగిందనే విషయాన్ని మనవి చేస్తూ, ఇప్పుడున్న పరిస్థితులలో కృష్ణా, గోదావరి బేసిన్లలో ఉన్న గ్యాస్ నిక్షేపాలను మన అవసరాలు తీరిన తరువాత మాత్రమే మిగిలిన వారికి ఇవ్వాలని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. గోదావరి బేసిన్‌లో ఉత్పత్తి అయ్యే గ్యాస్ వల్ల ఇతర ప్రాంతాలు సస్యశ్యామలమయ్యే పరిస్థితి ఉన్నా ఇక్కడ ఉత్పత్తి అయ్యే గ్యాస్ మన అవసరాలకు ఉపయోగపడడం లేదనే బాధ మా గోదావరి జిల్లాల ప్రజలలో కచ్చితంగా ఉంది. దీనికి సంబంధించి ఇటీవలనే అమలాపురంలో ఉద్యమం కూడా చేశామని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. ఎక్కడైతే విద్యుత్తు లేమి ఉందో అక్కడ ప్రగతి కూడా కుంటుపడుతూ వస్తుంది.

రాష్ట్రంలో జరుగుతున్న పారిశ్రామిక ప్రగతి గురించి ప్రత్యేకంగా నేను చెప్పాల్సిన అవసరం లేదు. జనవరి, 2012వ సంవత్సరంలో జరిగిన కాన్ఫడరేషన్ ఆఫ్ ఇండియన్ ఇండస్ట్రీ వల్ల రాష్ట్రానికి దాదాపు రూ6.47లక్షల కోట్లు పెట్టుబడిగా వచ్చే పరిస్థితి ఉంది. దీని వల్ల దాదాపు 6.70లక్షల మందికి ఉద్యోగవకాశాలు వస్తాయి. ఇప్పటికే దాదాపు రూ.1.30లక్షల కోట్లకు సంబంధించి ఒప్పందాలు చేసుకున్న దృష్టాంతాలు మనం చూశాం. ఇటీవలనే వారం,పది రోజుల క్రితం మెదక్ జిల్లాలోని జహీరాబాద్‌లో మహీంద్రా అండ్ మహీంద్రా కంపెనీ దాదాపు రూ.350కోట్ల పెట్టుబడితో ట్రాక్టర్లను తయారు చేసే పరిశ్రమను ప్రారంభించింది. అక్కడ సంవత్సరానికి సాలీనా లక్ష ట్రాక్టర్లను ఉత్పత్తి చేసే పరిస్థితి ఉంది. అసియాలోనే పెద్దదైన పరిశ్రమను ఇక్కడ ప్రారంభించారంటే పారిశ్రామిక రంగానికి ఎన్ని ఆకర్షణీయమైన అవకాశాలను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కల్పిస్తుందో ఒకసారి అర్థం చేసుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది. రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రితోపాటు మంత్రులందరూ కూడా రాష్ట్ర సర్వతోముఖాభివృద్ధికి కృషి చేస్తున్నారని తెలియజేస్తున్నాను. రాష్ట్రంలో ఎన్నో రకాల విపత్తులు వచ్చాయి. ఎన్నో ఉద్యమాలు జరుగుతున్నాయి. ప్రాంతీయ విద్వేషాలు ఉన్నాయి. ఒక ప్రాంతంలో ఒక విషయం జరుగుతుంటే మరొక ప్రాంతంలో

విద్వేషాలు చెలరేగే పరిస్థితి ఉంది. మన లక్ష్యాన్ని సాధించుకోవడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేసే కృషికి ఎవరూ అడ్డుపడకూడదని మనవి చేస్తున్నాను. మనమంతా చేదోడువాదోడుగా కలిసిమెలసి పని చేసిన రోజునే రాష్ట్ర సమగ్రాభివృద్ధి జరుగుతుంది తప్ప ఏదో ఒక ప్రాంతంలో అభివృద్ధి జరుగుతుంటే దానిని అడ్డుకోవాలనే భావన సరైనది కాదని మనవి చేస్తున్నాను.

పోలవరం ప్రాజెక్టు గురించి ప్రత్యేకంగా చెప్పాల్సిన అవసరం లేదు. షుమారు రూ.16000కోట్లతో అంచనా వేసిన పోలవరం ప్రాజెక్టు కోసం ఇప్పటికే దాదాపు రూ.4000కోట్లు ఖర్చు పెట్టడం జరిగింది. మరో రూ.4,500కోట్ల మేర టెండర్లను ఖరారు చేసి పనులను ప్రారంభించడానికి సిద్ధంగా ఉన్న పరిస్థితి ఉంది. పోలవరం తక్షణమే పూర్తి చేసుకున్నట్లయితే కేవలం తూర్పు, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలే కాకుండా రాష్ట్రంలోని విశాఖపట్టణం నుండి నెల్లూరు జిల్లాల వరకు, తెలంగాణ ప్రాంతంలోని అన్ని జిల్లాల వారికి శ్రీరామరక్షగా ఉపయోగపడుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. అది ఒక జిల్లాకో లేక ఒక ప్రాంతానికో సంబంధించిన ప్రాజెక్టు కాదని ప్రజలందరికీ తెలియజేయవలసిన ఆవశ్యకత ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. కొంతమంది అవగాహన లేమితో ఈ ప్రాజెక్టు ఒక ప్రాంతానికే పరిమితమైందన్న భావనతో లేనిపోని కక్షలు, కార్పణ్యాలు తీసుకురావడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు.

అదే విధంగా, ప్రాణహిత-చేవెళ్ల ప్రాజెక్టు కూడా తెలంగాణ ప్రాంతంలో ఉన్నటువంటి ఐదారు జిల్లాలకు లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ ద్వారా త్రాగు, సాగునీటి సౌకర్యాన్ని కల్పించడానికి దోహదపడుతుందనేది మనందరికీ తెలిసిన విషయమే. పోలవరం ప్రాజెక్టు ద్వారా దాదాపు 970 మె.వా విద్యుత్తు ఉత్పత్తి అవడం ద్వారా ప్రాణహిత-చేవెళ్ల లాంటి ప్రాజెక్టుకు లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ చేయడానికి దోహదపడుతుందనే విషయం గురించి ఆలోచన చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ రెండు ప్రాజెక్టులను జాతీయ ప్రాజెక్టులుగా తీర్చిదిద్దాలనే ఆలోచనతో, లక్ష్యంతో ముందుకు వెళ్లుతున్న రాష్ట్రాధినేత కిరణ్‌కుమార్ రెడ్డి గారు కచ్చితంగా విజయాన్ని సాధిస్తారని ఆశిస్తున్నాను. ఈ మహా యజ్ఞంలో మనందరమూ కూడా కలిసిమెలిసి సహకరించాలని మనవి చేస్తున్నాను.

సమాచార, సాంకేతిక రంగం అభివృద్ధి గురించి చెప్పుకోవాల్సిన ఆవశ్యకత ఉంది. ముఖ్యంగా సమాచార, సాంకేతిక రంగంలో ఉన్న పరిశ్రమలకు ఆంధ్రప్రదేశ్ ఎన్నో రకాలైన ఆకర్షణీయమైన ప్రోత్సాహకాలను ఇచ్చిందని మనవి చేస్తున్నాను. సమాచార, సాంకేతిక రంగం అందించే సేవలలో దేశం మొత్తంలో రాష్ట్రం వాటా 11.4 శాతం ఉన్నందుకు మనందరమూ గర్వించాలి. సమాచార, సాంకేతిక రంగానికి మన ప్రభుత్వం ఇస్తున్న ప్రోత్సాహకాల వల్ల, రాబోయే రోజులలో మరిన్ని బెనిఫిట్స్‌ను కల్పించడం ద్వారా ప్రస్తుతం దేశంలో నాల్గవ స్థానంలో ఉన్న ఈ రంగం యావత్ భారతదేశంలోనే అగ్రగామిగా నిలబడే అవకాశం వస్తుందనే విషయాన్ని మనవి చేస్తున్నాను.

శాంతి,భద్రతల కోసం బడ్జెట్‌లో దాదాపు రూ.5,381కోట్లను పొందుపరచడం జరిగింది. మహిళలపై జరుగుతున్న అత్యాచారాలను, ఈ మధ్య జరుగుతున్న తీవ్రవాద కార్యకలాపాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని పోలీసు విభాగానికి ఆధునిక ఆయుధాలను అందించడానికి కాని, వాళ్లకు అవసరమైన శిక్షణను ఇవ్వడానికి దోహద పడే విధంగా బడ్జెట్‌లో ఇంత పెద్ద మొత్తాన్ని కేటాయించడం చాలా ముదావహం. అభినందనీయమైన విషయం.

ఇందిర జలప్రభ పథకం ద్వారా దాదాపు 10 లక్షల మంది ఎస్సీ, ఎస్టీలకు సంబంధించిన బీడు భూములను సాగులోకి తీసుకురావడానికి ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కృషి చేస్తుంది. ఎన్ఆర్ఈజిఎస్, ఆర్ఐడిఎఫ్ నిధులతో ఈ కార్యక్రమాన్ని చేయడం జరుగుతోందని మనవి చేస్తున్నాను.

మైనార్టీ వర్గాల సంక్షేమానికి 2012-13 వ ఆర్థిక సంవత్సరం బడ్జెట్‌లో రూ.429కోట్లను కేటాయిస్తే, 2013-14 వ ఆర్థిక సంవత్సరానికి రూ.1027కోట్లను కేటాయించడం వల్ల మైనార్టీలపై ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఉన్న చిత్తశుద్ధికి, ప్రేమాభిమానాలకు ఇది దృష్టాంతమని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను.

అదే విధంగా, బడుగు, బలహీన వర్గాల సంక్షేమానికి గడచిన సంవత్సరం రూ.3041కోట్లను కేటాయిస్తే, ఈ సంవత్సరం బడ్జెట్‌లో రూ.4017కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది. గత సంవత్సరంతో పోలిస్తే ఇది 40 శాతం అధికమని, అదే విధంగా మైనార్టీల సంక్షేమానికి 50 శాతానికి మించి కేటాయించడం జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను.

అన్ని రంగాల అభివృద్ధికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేస్తున్న కృషికి రాబోయే రోజులలో మంచి ఫలితాలను ఇవ్వడం ద్వారా ఆంధ్రప్రదేశ్ అక్షర క్రమంలోనే కాక, అభివృద్ధి పథంలో కూడా ఎప్పుడూ అగ్రస్థానంలోనే ఉంటుందని నేను కచ్చితంగా, ధైర్యంగా చెప్పగలను. దానికి మనందరమూ కూడా చేతులు కలపాల్సిన అవసరం ఉందని తెలియజేస్తున్నాను. అభివృద్ధి, సంక్షేమ కార్యక్రమాలతో ముందుకు వెళ్లుతున్న కిరణ్‌కుమార్ గారి ప్రభుత్వం రాబోయే రోజులలో మరిన్ని మంచి కార్యక్రమాలను తీసుకురావడానికి ప్రయత్నం చేస్తుందని ఆశిస్తున్నాను.

ప్రాథమిక విద్య బాగా పటిష్టంగా ఉన్నట్లయితేనే రాష్ట్రం కాని, దేశం కాని అభివృద్ధి చెందుతూ ముందుకు వెళ్లుతుందని తెలియజేస్తున్నాను. ఎస్సీ, ఎస్టీ, మైనార్టీ, బలహీన వర్గాలు మరియు ఆర్థికంగా వెనుకబడిన వర్గాలలోని అర్హులైన దాదాపు 28లక్షల మంది విద్యార్థినీ, విద్యార్థుల ఫీజు రీ-ఇంబర్స్‌మెంట్

కోసం దాదాపు రూ.4626కోట్లను ఈ సంవత్సరం బడ్జెట్‌లో కేటాయించడం జరిగింది. గత సంవత్సరం అంటే.. 2012-13వ సంవత్సరంలో రూ.2676కోట్లు మాత్రమే కేటాయించడం జరిగిందని ఈ సందర్భంగా గుర్తు చేస్తున్నాను. అంటే.. రాష్ట్రంలో ఉన్న ఈ వర్గాల వారందరికీ ఉన్నత చదువును అందించడం ద్వారా వాళ్లు స్వయం సహాయకంగా ఎదగడానికి, వాళ్ల కాళ్ల మీద వాళ్లు నిలబడే విధంగా మంచి ఉద్యోగావకాశాలు కల్పించడం ద్వారా వారి భవిష్యత్తును బంగారుబాటగా తీర్చిదిద్దాలనే ఆశయంతో చేస్తున్న ప్రక్రియ ఇది. ఈ ప్రక్రియలో అందరూ సహకరించాలని మనవి చేస్తున్నాను.

4.00pm

దీనిలో తరతమ భేదాలు లేవు. ప్రజాస్వామ్యంలో బలవంతునికి, బలహీనునికి వ్యత్యాసం లేని పరిస్థితి కల్పించాలనేదే ఈ రాష్ట్రప్రభుత్వం యొక్క ఉద్దేశ్యం. సంక్షేమ కార్యక్రమాలను మరింతగా ముందుకు తీసుకువెడుతూ ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రగతిపథంలో ఉండాలని అందరి మన్ననలను పొందాలని ఆశిస్తున్నాను. ఈ రాష్ట్రప్రభుత్వం రైతు, మహిళ, యువత పక్షపాతి. ముఖ్యంగా యువకులకు ఉపాధి కల్పించాలనే ఆశయంతో రాజీవ్ యువకిరణాల పేరుతో ఒక మంచి కార్యక్రమాన్ని ముఖ్యమంత్రి శ్రీ ఎన్. కిరణ్‌కుమార్ రెడ్డి ప్రారంభించారు. 2014-15 సంవత్సరానికి 15లక్షలమందికి ఉపాధి కల్పించాలనేదే ఈ రాష్ట్రప్రభుత్వం యొక్క ఆశయం. ఇప్పటికే దాదాపు 2లక్షల 77వేల ఉద్యోగాలను కల్పించడం జరిగింది. వారికి ప్రత్యేకంగా శిక్షణ ఇవ్వడానికి వారికి కావలసిన శిక్షణనిచ్చేందుకు స్కిల్ డెవలప్‌మెంట్ ఫండ్‌ను కూడా ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. నిరుద్యోగులకు ఉపాధి అవకాశాలను కల్పించాలనే ఆశయంతో ముందుకు వెడుతున్న ఈ ప్రభుత్వం ఖచ్చితంగా ఈ బడ్జెటులో అన్ని వర్గాల వారికి సముచితమైన గౌరవం ఇచ్చిందని ప్రగాఢంగా విశ్వసిస్తూ నా హృదయపూర్వక ధన్యవాదాలు తెలియచేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎమ్.వి.ఎస్. శర్మ ః అధ్యక్షా, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పెట్టిన బడ్జెటు లక్ష్యం గురించి ముందుగా ప్రస్తావిస్తాను. 10శాతం వృద్ధిని లక్ష్యంగా పెట్టడం జరిగింది. ఈ సంవత్సరం 5.29 శాతం అభివృద్ధి ఉందని చెప్పారు. దేశం మొత్తం మీద ఉన్న అభివృద్ధితో నిమిత్తం లేకుండా మనం ఒక్కళ్లం ఒక ప్రత్యేక ప్రతిపత్తిలో ఉన్నట్లు భావించి పది శాతం అభివృద్ధి తీసుకురాగలమని చెప్పడం చాలా అవాస్తవికమని నేను భావిస్తున్నాను. నాకు చిన్నప్పటి సంఘటన గుర్తొస్తున్నది. చిన్నప్పుడు నేను మా అమ్మమ్మగారింటికి వెళ్లేవాడిని. మా పెద్దమావయ్య ఒకరోజు నన్ను పిలిచి నీకు మోటారు సైకిల్ కావాలా, స్కూటర్ కావాలా అని అడిగారు. నాకు సౌండ్ ఎక్కువ వస్తుందని మోటారు సైకిల్ కావాలని అడిగాను. అప్పుడు మా అమ్మమ్మ మా మేనమావయ్యని ఎక్కడనుండి కొంటావురా అని అడిగితే, అప్పుడు ఆయన జేబులోంచి లాటరీ టికెట్ తీసి ఈ లాటరీ తగిలితే నాకు ఇవాళ కనబడిన మొదటి మేనల్లుడికి వాడు అడిగింది కొనిపెడదామని అనుకుంటున్నాను అని చెప్పారు. ఆయనకు లాటరీ తగలలేదు, నాకు మోటారు సైకిల్

రాలేదు. అంటే ఇక్కడ 10శాతం వృద్ధి వస్తే ఇవన్నీ పంచిపెడతామని చెప్పారు. ఇప్పుడు ఆ పది శాతం వృద్ధి రావాలని కోరుకుంటున్నాము. బాధ్యత గల ప్రభుత్వం అసాధ్యమైనదానిని సాధ్యమని చెప్పడం భావ్యం కాదు. కేంద్రంలో ఉన్న ఆర్థికమంత్రిగారే పది శాతం వృద్ధి గురించి మాట్లాడలేదు. అక్కడ 6 శాతం 7 శాతం సాధిస్తేనే గొప్పగా అనుకుంటున్నారు. ఇక్కడ మాత్రం 10 శాతం వృద్ధి సాధిస్తామని ఏ నేపథ్యంలో చెబుతున్నారు? వ్యవసాయం దిగజారిపోయింది. మనకు ప్రాథమిక రంగం వ్యవసాయం. రెండవది పారిశ్రామిక రంగం. తృతీయ రంగం సేవా రంగం. ప్రాథమిక రంగంలో మన పెరుగుదల బాగా పడిపోయింది. ఇప్పుడు మన చేతిలో కూడా ఏమి లేని పరిస్థితి నెలకొంది. అంటే కరెంటు లేదు, వర్షాలు పడతాయన్న గ్యారంటీ కూడా లేదు. నిల్వలు సరిగ్గాలేవు, అంతా దైవాధీనంలాగా ఉంది. వ్యవసాయ రంగంలో అభివృద్ధి ఏ విధంగా సాధిస్తామనే దానిపై ఖచ్చితమైన కార్యాచరణ ప్రణాళిక కూడా లేదు. వ్యవసాయ బడ్జెట్ అయితే పెట్టారు గానీ, అందులో కూడా కార్యాచరణ ప్రణాళిక ఏమీ లేదు. కాబట్టి వ్యవసాయంలో ఖచ్చితంగా వృద్ధి సాధించడానికి నిర్దిష్ట కార్యాచరణ ప్రణాళిక లేదు. పారిశ్రామిక రంగంలో ముఖ్యంగా మాన్యుఫ్యాక్చరింగ్ సెక్టార్‌లో నెగెటివ్ గ్రోత్ ఉన్నది. దానికి విద్యుత్తు కోతలు కాంపౌండ్ చేస్తున్నాయి. ఇంతకుముందు సంపదను వృద్ధిచేయాలని సభా నాయకులు చెప్పారు. ఇప్పుడు సంపదను వృద్ధిచేసే ప్రాజెక్టు లేదు. పంపిణీ సంగతి తరువాత చూద్దాం. పారిశ్రామిక రంగానికి సపోర్టు లేదు. వ్యవసాయ అభివృద్ధికి సంబంధించి ఎకరానికి నిర్దిష్ట తలసరి ఉత్పత్తి పెంచేటటువంటి ప్రాజెక్టు లేదు. చైనాలో ఎకరానికి 85 బస్తాలు పండిస్తున్నారు. మన దగ్గర 40,45 పండుతున్నాయి. ఎకరానికి ఉత్పత్తి ఏ రకంగా పెంచాలనేదానిపై ఏ విధమైన కార్యాచరణ ప్రణాళిక లేదు. అలాంటప్పుడు వ్యవసాయ రంగంలో అభివృద్ధి సంశయంగానే ఉన్నది. పారిశ్రామిక రంగంలో మాన్యుఫ్యాక్చరింగ్ విభాగం సంక్షోభంలో ఉన్నది. అంతర్జాతీయ సంక్షోభ ప్రభావం మన ఆర్థిక శాఖమీద ఉంటుందని కేంద్ర ఆర్థిక శాఖామంత్రిగారు కూడా చెప్పారు. మన బడ్జెటులో కూడా దానిని ప్రస్తావించినట్లు ఉన్నారు. ఇంకా సంక్షోభం ఉంటుంది గానీ, అభివృద్ధి సాధిస్తామని ప్రభుత్వం చెబుత్నుదంటే చాలా అన్యాయమని ఈ సందర్భంగా నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఇది ప్రజల చెవిలో పూలు పెట్టడం తప్ప మరొకటి కాదని నేను మనవి చేస్తున్నాను. తలసరి ఆదాయం కూడా మూడు, నాలుగు రెట్లు పెరిగిందని అన్నారు. ఆ మాట విన్నప్పుడు నాకు ఒక విషయం గుర్తొచ్చింది. నాభార్య ఈ మధ్య నాతో ఒక మాట అన్నది – పెళ్లయినప్పుడు నా దగ్గర రూ.4000లు విలువైన బంగారం ఉండేది, ఇప్పుడు రూ.3,00,000లు విలువైన బంగారం ఉంది అని. నేను కొత్తగా చేయించింది ఏమీ లేదు. అప్పుడు ఎన్ని తులాలు ఉన్నదో, ఇప్పుడూ అంతే ఉంది. కాకపోతే ధర పెరిగింది. గతంలో నాలుగువేల రూపాయల బంగారం ఇప్పుడు మూడు లక్షల రూపాయలైంది. దాదాపు 25 రెట్లు పెరిగింది. ఆ పెరగడమనేది నా నిర్వాకమని చెప్పుకుంటే ఎంత అసందర్భంగా ఉంటుందో, తలసరి ఆదాయం పెరిగిందని చెప్పుకోవడం కూడా అంతే అసందర్భంగా ఉంటుందని నేను అభిప్రాయ పడుతున్నాను. మొన్ననే కంప్యూటర్ టీచర్ల జీతాల గురించి డైరెక్టర్ స్కూల్ ఎడ్యుకేషన్ వారిని అడిగితే సాధ్యం కాదు పొమ్మన్నారు. వారికి నెలకు రూ.2,500లు జీతం. అంటే

సంవత్సరానికి రూ.30,000లు. అందులో కూడా రెండు నెలల జీతమే ఇచ్చారు. మిగిలిన పది నెలల జీతం ఇవ్వలేదు. మరి వారి తలసరి ఆదాయం రూ.5000లు మాత్రమే. ఇది కూడా లేని వారిని అందరినీ కలిపి తీసి యావరేజ్ తీయడం సరి కాదు. రాజుగారి ఆవులు మరియు నావి కలిపి మొత్తం వంద అన్నట్లు తలసరి ఆదాయం పెరిగిందని చెప్పుకోవడం గొప్ప కాదు అధ్యక్షా. తలసరి ఆహార ధాన్యాల వినియోగం వంటివి కూడా పేర్కొనవలసి ఉన్నది.

శ్రీ సి. రామచంద్రయ్య ః జాతీయ స్థాయిలో జరిగేదానికి దీనికి కంపారిజనే లేదు.

శ్రీ ఎమ్.వి.ఎస్. శర్మ ః కంప్యూటర్ టీచర్‌ది ఉందా లేదా, వ్యవసాయ కూలీది ఉందా లేదా? తలసరి మీరు లెక్కవేసినప్పుడు వేరియేషన్ చెప్పాలి కదా! మహిళలలో ఉండే మోర్టాలిటీ రేటు, గర్భిణీ స్త్రీలకు, డెలివరీకి సంబంధించిన మోర్టాలిటీ రేటు, వారికున్న రక్తహీనత, వాళ్ల కొనుగోలు శక్తి చెప్పాలి కదా! అలా కాకుండా యావరేజి తీసి మేము బ్రహ్మాండంగా సాధించామని చెప్పడం సరి కాదు. It is not the correct way of looking at the economy. మొత్తం బడ్జెటు కూడా పెంచినట్లు చూపించారు. ఇందులో లెక్కలు వేస్తే మొత్తం పన్నులు. ప్రజల వద్దనుండి వసూలు చేసే పన్నులు చూసినట్లయితే మొత్తం రూ.72,442కోట్లు పన్నులు ఉన్నాయి. ఇందులో పేర్కొనని అంశం ఈ సంవత్సరం విద్యుత్ ఛార్జీల భారం. అది ఎవరిదో పరాయివారిది అన్న ధ్యాసతో అసలు పేర్కొనలేదు. ఎలక్ట్రిసిటీ రెగ్యులేటరీ అథారిటీ కూడ ప్రభుత్వానిదే కదా! డిస్కమ్ రెవెన్యూ లోటు రూ.12,723కోట్లు. 2010-11 సంవత్సరానికి ఫ్యూయల్ అడ్జస్ట్‌మెంట్ సర్‌ఛార్జి రూ.333కోట్లు , సెకండ్ క్వార్టర్ 2012-13 ఎఫ్.ఎ.సి రూ. 753కోట్లు, మూడవ క్వార్టర్ రూ.1068కోట్లు, నాలుగవ క్వార్టర్ 1600 కోట్లు మొత్తం రూ.16477కోట్లు ఈ సంవత్సరం రాష్ట్ర పన్నులకు తోడు ఇంధన భారం పడుతున్నది. ఈ రెండు కలిపితే రూ.88,919కోట్లు. ఈ సంవత్సరం అప్పు రూ. 20,280కోట్లు తెస్తున్నారు. ఇది కూడా ప్రజల మీద పడుతున్న భారమే. ప్రజలు దానిని ఏదో ఒక రూపంలో కట్టవలసిందే. ఇది కాకుండా ద్రవ్యలోటు 24,487కోట్లు. ఈ లోటు మొత్తం లెక్కవేసినట్లయితే రూ.1,33,688కోట్లు భారం పడుతున్నది. ప్రజల దగ్గర ప్రత్యక్షంగా పరోక్షంగా వసూలు చేసి తిరిగి ప్రజల సంక్షేమానికి ఖర్చు పెడుతున్నామని అంటున్నారు. అంటే ప్రజల నుండి వసూలు చేసేది ఎక్కువ, వారి సంక్షేమానికి ఖర్చు పెడుతున్నది తక్కువ. ఇందులో కూడా మనం గమనిస్తే లాంగ్ రేంజ్‌లో ఖర్చు పెడుతున్నది తక్కువ.

4.10 PM

ప్రణాళికా వ్యయం 41 శాతం పెరిగితే గత నాలుగు బడ్జెట్లలో నాన్-ప్లాన్ ఎక్స్‌పెండిచర్ 51 శాతం పెరిగింది. అంటే, ఆర్థిక వ్యవస్థలో నిజంగా సంపదను వృద్ధిచేయడానికి పెట్టే ఖర్చు తగ్గిపోతోంది. రోజువారీ దుబారాకు పెట్టే ఖర్చు పెరిగిపోతోంది. కాబట్టి దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థను భవిష్యత్తులో ముందుకు తీసుకువెళ్తుందనే దానికి ఎటువంటి గ్యారంటీ లేదు. కాబట్టి, ఈ బడ్జెటు ప్రజలపై విపరీతంగా భారాన్ని పెంచేటటువంటి బడ్జెటు. దానిని కనపడకుండా కొన్ని సంక్షేమ పథకాలకు కేటాయింపులు పెంచామని చెప్పినటువంటి బడ్జెటు. కేటాయింపులు పెంచడంలో కూడా ఒక డ్రామా ఉంది. ఆ విషయం నేను చెప్పడం కాదు, కాగ్ నివేదికలోనే ఈ విధంగా చెప్పడం జరిగింది. " 2010-11 లో ఉన్నట్లే, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ బడ్జెట్ రూపకల్పనా ప్రక్రియలో ఈ ఏడాది కూడా పలు లోపాలున్నాయి. బడ్జెట్ అంచనాల్లో లోపాలుండడం, వర్గీకరణ దోషాలను కొనసాగించడం, ఏ ప్రయోజనానికి కేటాయిస్తున్నారనే స్పష్టత లేకుండా (తర్వాత సరెండరు చేయడానికే అన్నట్లు) గంపగుత్త కేటాయింపులను చేయడం, కేటాయింపులను మించి ఖర్చు చేయడం, కేటాయింపులు లేకుండానే ఖర్చు చేయడం వంటివి జరిగాయి. అవసరానికి మించి నిధులను డ్రా చేయడం, సరైన వివరణలు లేకుండానే రీ - అప్రాప్రియేషన్లను చేయడం, బడ్జెట్లో నిధులు కేటాయించకుండానే ఖర్చు చేయడం ద్వారా పలు ప్రభుత్వ శాఖలు ఆర్థిక నియమాలను ఉల్లంఘించాయి. కొన్ని గ్రాంట్ల కింద ప్రతి ఏటా మిగుళ్లేర్పడటం, (అధ్యక్షా, ఇది ప్రత్యేకంగా గమనించాలి) మరికొన్ని గ్రాంట్ల కింద రూ. 500 కోట్లకు పైగానూ, బడ్జెట్ కేటాయింపులో 20 శాతానికంటే అధికంగానూ భారీ మిగుళ్లేర్పడటం బడ్జెట్ అంచనాల్లో ఖచ్చితత్వం లేకపోవడాన్ని సూచిస్తుంది." గత రెండేళ్లుగా బడ్జెట్ సందర్భంగా నేను ప్రస్తావించిన అంశాల్నే కాగ్ నివేదిక ధృవీకరించింది.

అధ్యక్షా, మనకు ఆదాయం తక్కువగా ఉన్నా, ఎక్కువగా చూపించి కేటాయింపులు చేస్తున్నాము. ఉదాహరణకు, రూ. 100 లు ఆదాయం ఉందనుకుంటే, రూ. 160 లు మనం బడ్జెట్ కేటాయింపులు చేస్తున్నాము. అందులో రూ. 100 లు మేరకే ఖర్చవుతోంది. రూ. 60 లు మేరకు కేటాయింపులే ఉంటాయి తప్ప ఖర్చవదు. అదంతా మిగులు రూపంలో చూపించడం జరుగుతుంది. భారీ మిగుళ్లు ఇక్కడ కనపడతాయి. కానీ, ఓవరాల్‌గా మిగిలిన రెవెన్యూ చూస్తే, సుమారు రూ. 1000 కోట్లు మిగులుతుంది. కాబట్టి ఇది బడ్జెట్ కేటాయింపులు అందరికీ చేసినా, కొంతమందికి మాత్రమే ఖర్చు పెట్టే పద్ధతి.

పూర్వం పాలసముద్రాన్ని చిలికినపుడు, అమృతం వస్తే దానిని మోహినీ అవతారం దేవతలకు పంచిపెట్టి, రాక్షసులకు మొండిచేయి చూపించినట్లు ఈ ప్రభుత్వం చేస్తోంది. ఇక్కడ దేవతలు ఎవరంటే ప్రయివేటు యజమానులు, కొద్దిమంది కాంట్రాక్టర్లు. రాక్షసులు ఎవరంటే ప్రజలు. మాకు మాత్రం మోహినీ అవతారం యొక్క నవ్వులు, మోహనరూపం తప్ప అందులోనుంచి అమృతం చుక్క ఒక్కటి కూడా రాదు. అదంతా అటే పోయే పరిస్థితి ఉంది. ఈ బడ్జెటు ఆ విధంగానే కొనసాగిస్తున్నారనేటటువంటిది నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను. ఎస్.సి., ఎస్.టి. సబ్‌ప్లాన్ విషయంలో

కూడా మేము అదే విధంగా అభిప్రాయపడుతున్నాము. మీరు చట్టం చేశారు, మేమంతా ఏకగ్రీవంగా దానిని బలపరిచాము. కానీ, ఈ బడ్జెట్‌లో కూడా కేటాయింపులు గ్యారంటీగా ఖర్చుపెట్టడానికి ఎటువంటి ప్రతిపాదన చేయలేదు. మళ్లీ నిధులు దారిమళ్లవనే దానికి గ్యారంటీ లేదు. ఎస్.సి., ఎస్.టి. సబ్‌ప్లాన్ నిధులను కూడా గ్యారంటీగా ఖర్చుపెట్టడానికి అవసరమైన ప్రతిపాదనలు లేనందువల్ల చట్టం ఉన్నప్పటికీ కూడా దానివల్ల వీసమెత్తు ఉపయోగం ఉండదనేది మా అభిప్రాయం.

ఉపాధి కల్పన అనే అంశంలో కూడా, ఈ బడ్జెట్ చాలా నిరాశాజనకంగా ఉంది. రాజీవ్ యువకిరణాలు, లక్షల ఉద్యోగాలు కల్పిస్తామనేవి జనరల్ ప్రొక్లమేషన్లుగా కనపడుతున్నాయి. నేను విశాఖపట్నంలో ఉన్న ఉపాధి కల్పనా కేంద్రానికి వెళ్లాను. "రికార్డుల్లో ఉద్యోగాలను కల్పించినట్లుగా మాకు అవసరమైన రిపోర్టును పంపించమని జిల్లా కలెక్టరుగారు మా నెత్తి మీద కూర్చుంటున్నారని, కానీ, నిరుద్యోగులు ఎవరూ ఉద్యోగాలకు రావడం లేదని, ఎందుకు రావడం లేదంటే, ఇక్కడకు వచ్చే ప్రయివేటు కంపెనీలు ఐదారువేలు జీతాన్ని చెల్లిస్తామని చెప్పి ఎంపిక చేసుకుని, వారిని తీసుకువెళ్లి కేవలం రూ. 2,500 లు లేదా రూ. 3 వేలు మాత్రమే చేతిలో పెట్టేసరికి వారు అక్కడ నుంచి పనులు మానుకుని వెనుకకు వస్తున్నారని" ఆ ఉపాధి కేంద్రంలో ఉన్న అధికారి నాతో చెప్పాడు. కాబట్టి ప్రభుత్వానికి రాజీవ్ యువకిరణాల మీద చిత్తశుద్ధి ఉంటే, రాజీవ్ యువకిరణాల పథకంలో కల్పించిన ఉద్యోగాలలో ఎంతమంది ఈ రోజు కొనసాగుతున్నారో లెక్కలు చెప్పమనండి. ఒక లక్ష ఉద్యోగాలు కల్పించాము. కానీ, అందులో 90 వేలమంది వెనుకకు వచ్చారంటే ఉపయోగం ఏముంది? ఉద్యోగాలిచ్చిన ఆ ఏజెన్సీలో నేను చూపించగలను. రాజీవ్ యువకిరణాల పథకంలో ఉద్యోగం పొందిన ప్రతి వంద మందిలో 90 మంది వెనుకకు తిరిగి వచ్చారు. కాబట్టి ఇదొక పబ్లిసిటీ స్టంట్‌లాగా ఉంది. 'కిరణం' అంటే అపుడపుడు ప్రసరించి మాయమయ్యే కిరణంలాగే ఉంది తప్ప నిరంతరం వెలిగే బల్బు లాగా లేదు. మాకు కిరణాలు వద్దు, మాకు నిరంతరం ఉండే ఉద్యోగం కావాలి. 1,16,000 పర్మినెంట్ ఉద్యోగాల భర్తీకి అనుమతిచ్చామని గత బడ్జెట్‌లో డిక్లేర్ చేశారు. వాటిలో ఎన్ని పోస్టులు భర్తీ అయ్యాయో ఈ సారి చెప్పనేలేదు. మళ్లీ మళ్లీ వాటిని చూపించి ఈ సారి చేస్తామని చెప్పడం తప్ప ఆ పోస్టులను భర్తీ చేయడం లేదు.

హైదరాబాదు తర్వాత ఉపాధి కల్పనలో ముఖ్యమైన కేంద్రమయిన విశాఖపట్నం ఎస్.ఇ.జడ్. లో సుమారు 30 వేల ఉద్యోగాలను కల్పిస్తామని చెప్పారు. కనీసం 3 వేల ఉద్యోగాలు కూడా లేవు. రెండు పెద్ద కంపెనీలైన విప్రో మరియు సత్యం కంపెనీలు విశాఖపట్నంలోని ప్రైమ్ లొకేషన్‌లో ప్రభుత్వ భూమిని తీసుకుని, వాటిలో బ్రహ్మాండమైన భవనాలను నిర్మించారు. 2005 వ సంవత్సరం నాటికే ఆ కంపెనీలలో 3 వేల ఉద్యోగాలను కల్పిస్తామని చెప్పారు. 2013 వ సంవత్సరం వరకూ ఆ ఉద్యోగాలను వారు కల్పించలేదు. ఆ భవనాలు వారి అధీనంలోనే ఉన్నాయి. అదేవిధంగా, మరో రెండు ఎస్.ఇ.జడ్.లు కూడా ఉన్నాయి. వారు కూడా ప్రభుత్వం నుంచి భూమిని తీసుకున్నారు. వారు కూడా నిరుద్యోగులకు

ఉద్యోగావకాశాలను కల్పించలేకపోయారు. ప్రభుత్వం నుంచి ఉత్త స్టేట్‌మెంట్లు తప్ప ఆచరణకు ఉపయోగపడేవేమీ అందులో లేవనేటటువంటిది నేను చెప్పదలచుకున్నాను.

ఉత్తరాంధ్ర విషయానికి వస్తే, ఆంధ్ర యూనివర్సిటీకి కేటాయింపులేమీ పెంచలేదు. దానికి చాలా లోటు ఉంది. ఘనమైన చరిత్ర ఉన్న ఆంధ్ర యూనివర్సిటీకి వారు అడిగిన బడ్జెటులో కనీసం సగం కూడా కేటాయించలేదు. ఈ సారి కనీసం ఒక్క రూపాయి కూడా బడ్జెటరీ సపోర్ట్ అనేది లేదు. శ్రీకాకుళంలో నూతనంగా ఏర్పాటు చేసిన అంబేద్కర్ విశ్వవిద్యాలయానికి కనీసం రూ. 25 కోట్లు ఇస్తే తప్ప ఆ విశ్వవిద్యాలయం టేకాఫ్ అవదు. ఆ విశ్వవిద్యాలయానికి ఎంతో కష్టపడి కేవలం రూ. 5 కోట్లు మాత్రమే కేటాయించారు. ఆ నిధులు జీతాలకు మాత్రమే సరిపోతాయి. ఆ నిధులు ఆ విశ్వవిద్యాలయం ఎస్టాబ్లిష్‌మెంట్‌కు ఏమాత్రం ఉపయోగపడవు.

శ్రీ గురజాడ అప్పారావుగారి 150 వ జయంతి సందర్భంగా ఈ సభలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు భోపాల్‌లోని భారత్‌భవన్ తరహాలో విజయనగరంలో ఒక కల్చరల్ సెంటర్‌ను ఏర్పాటుచేయడానికి మేము కృషి చేస్తామని హామీ ఇచ్చారు. ఈ బడ్జెటులో దానికి ఎటువంటి కేటాయింపు జరగలేదు. విశాఖపట్నం నుంచి సీలేరు, చింతపల్లి మీదుగా భద్రాచలం వెళ్లే రహదారిని హైవేగా అభివృద్ధి చేయాలనే డిమాండు చాలా కాలం నుంచి ఉంది. ఆ ప్రాంతం చాలా వెనుకబడి ఉంది. ఈ బడ్జెట్‌లో ఆ ప్రతిపాదనను తీసేశారు. అంటే, ఈ ప్రాంతం అదే విధంగా వెనుకబడి ఉండాలనే వారి లెక్క.

ఇంతకంటే అన్యాయం ఏమిటంటే, రూ. 7,104 కోట్లతో తలపెట్టిన ప్రాజెక్టు ఉత్తరాంధ్ర సుజల స్రవంతి. అయ్యా, ఆ ప్రాజెక్టును ఉంచారా లేదా రద్దు చేశారా అని గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారిని అడిగితే, రద్దు చేయలేదని ఈ సభలోనే ఆయన చెప్పారు. రికార్డుల్లో ఉంది, చూసుకోవచ్చు. ఆ రూ. 7,104 కోట్ల ప్రాజెక్టును ఎప్పుడు పూర్తిచేస్తారు అని అడిగితే శ్రీ పొన్నాల లక్ష్మయ్యగారు ఇరిగేషన్ శాఖా మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు 2014 – 15 కు పూర్తి చేస్తామని చెప్పారు. ప్రస్తుతం, ఆ ప్రాజెక్టు పరిస్థితి ఏమిటంటే, 2009 – 10 వ సంవత్సరంలో రూ. 50 కోట్లు కేటాయించారు. ఒక్క రూపాయి కూడా ఖర్చు చేయలేదు. 2010-11 వ సంవత్సరంలో కేవలం రూ. 10 కోట్లు మాత్రమే కేటాయించారు. ఇదేమిటండీ అని అడిగితే, ఎలాగూ ఖర్చు పెట్టని దానికి కేటాయింపులు ఎందుకని రూ. 10 కోట్లకు తగ్గించారు. 2011-12 వ సంవత్సరంలో రూ. 7 కోట్లు కేటాయించారు. 2012-13 వ సంవత్సరంలో రూ. 80 లక్షలు కేటాయించారు. ఈ సంవత్సరం రూ. 3 కోట్లు కేటాయించారు. ఈ నిధులేవీ ఖర్చు కాలేదు. ఉత్తరాంధ్ర సుజల స్రవంతి ప్రాజెక్టుకు ఒక్క రూపాయి కూడా ప్రభుత్వం ఖర్చు చేయకుండా 2014 వ సంవత్సరానికి ఆ ప్రాజెక్టును పూర్తిచేస్తాం, జలయజ్ఞం లక్ష్యాలను నెరవేరుస్తాం అని చెబుతున్నారు. ఉత్తరాంధ్ర ప్రజలు చాలా మెత్తవాళ్లు కాబట్టి ఎక్కడెక్కడివాళ్లో అక్కడకు వచ్చినా వారిని మళ్లీ నాయకులుగా, మంత్రులుగా

ఎన్నుకుని మళ్లీ ఇక్కడకు పంపిస్తున్నారు కాబట్టి ఏం చేసినా ఫర్వాలేదు అనుకున్నట్టుగా ఉన్నారు. ఈ విషయాలను మాత్రమే మా ఉత్తరాంధ్ర రైతులకు రెండు లేదా మూడు నెలలు మేము పనిగట్టుకుని ప్రచారం చేయదలచుకున్నాము. విశాఖపట్నంలో పరిశ్రమలు అనే భాగాన్ని తీసేస్తే, మిగిలిన విశాఖపట్నం, విజయనగరం, శ్రీకాకుళం జిల్లాలు మోస్ట్ బ్యాక్‌వర్డ్ ఏరియా అలాంగ్ విత్ నార్త్ తెలంగాణ.

ఉచిత విద్యుత్తును రాష్ట్రం మొత్తం మీద అతి తక్కువగా వాడుకుంటున్న జిల్లాలు విశాఖపట్నం, విజయనగరం, శ్రీకాకుళం. కావాలంటే రికార్డుల్లో చూసుకోవచ్చు. ప్రభుత్వం ఉచిత విద్యుత్‌ను సరఫరా చేస్తామని చెప్పినా ఒక బోరును పెట్టుకుని వ్యవసాయం చేయలేనంత వెనుకబాటుతనంలో ఉన్న రైతాంగానికి ఒక గొప్ప వరంగా ప్రభుత్వం డిక్లేర్ చేసి "ఉత్తరాంధ సుజల స్రవంతి, ఉత్త స్రవంతి" గా, జలం లేకండా, గాలికబుర్లు, పచ్చిమోసం తప్ప మరొకటి కాదు.

4.20pm

పెద్ద ప్రాజెక్టులైన ప్రాణహిత-చేవెళ్ల, పోలవరం వాటికి ఇస్తుందేమో అంటే, వాటికి కేంద్రం ఇస్తుందని అన్నారు. కేంద్రం ఇస్తుందని ముందే ఇక్కడి కోటాను తగ్గించారు. కేంద్రం ఇచ్చిందనుకోండి, కేంద్రం ఇస్తే ఇక్కడ ఉన్నటువంటి కోటాను ఇంకొక ప్రాజెక్టుకు మళ్లించవచ్చు. కాని కేటాయింపులు ఎందుకు తగ్గించాలి? ఆ లాజిక్కే చాలా తప్పని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను. కేంద్రం ఇచ్చే సహాయం అధనపు సహాయంగా ఉండాలే తప్ప, కేంద్రం ఇస్తుంది కాబట్టి నేనివ్వనంటే ఎలాగండి? కేంద్రం ఇచ్చేది, జాతీయ ప్రాజెక్టుకు ఇచ్చే అదనపు సహాయం. జలయజ్ఞం ఒక ఫైలెట్ ప్రాజెక్టుగా, ఫ్లాగ్‌షిప్ ప్రోగ్రాముగా పెట్టుకున్నప్పుడు, దాని కేటాయింపులు తగ్గించాలని, ఒక లాజికల్ ఆర్గ్యుమెంట్‌తో సపోర్ట్ చేస్తాం. వాళ్లు ఇస్తున్నారు కాబట్టి మేమిక్కడ కట్ చేస్తామంటే అది చాలా రెగ్రెసివ్ ఆలోచన. వెనక్కిపోయే ఆలోచన తప్ప, జలయజ్ఞాన్ని ముందుకు నడిపే ఆలోచన కాదు. జలయజ్ఞానికి విలువిచ్చేవారందరు కూడా దానిని వ్యతిరేకించే భావనతో అంటున్నారని నేను అనుకుంటున్నాను. ఏదేమైన ఈ రకమైన ఆలోచనతో బడ్జెట్ నడవడమనే దానివల్ల చాలా ఇబ్బందులున్నాయి. ముఖ్యంగా 6 లక్షల మంది పైగా కాంట్రాక్టు, డెయిలీ వేజ్, అవుట్ సోర్సింగ్ లాంటి రకరకాల వారిగా ప్రభుత్వంలో పనిచేస్తున్నారు. వీరికి జీతాలు నెలల తరబడి రావడం లేదు, ఉద్యోగం ఉంటుందో, పోతుందో? తెలియదు. 8, 10, 12 సంవత్సరాలు పనిచేసిన తరువాత రేపేమిటి నా పరిస్థితి అని ఆలోచించుకోలేని ధౌర్భాగ్య స్థితిలో వారున్నారు. నన్ను ఒక కాంట్రాక్టు లేడి ఎంప్లాయి అడిగింది. సార్ నేను, నా ఇంట్లో పెద్ద తగువులాడే పరిస్థితి వచ్చింది. ఎందుకంటే, బిడ్డని కనాలా? వద్దా అని తేల్చుకోలేని పరిస్థితిలో ఉన్నాను. ఎందుకంటే మెటర్నిటీ లీవ్ లేదు. బిడ్డను కనాలంటే ఉద్యోగం వదులుకోవాలి. అటువంటి ఒక దౌర్భాగ్య స్థితిలో ఉన్నాం మేము,

మాకు మెటర్నిటీ లీవ్ విత్ పే గ్రాంట్ చేయమని అడిగితే దానిని కూడా అంగీకరించలేని పరిస్థితిలో ప్రభుత్వం ఉంది. ఏం మానవత్వం అది?

శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి (మైకు లేకుండా) : ఎమోషనల్ ఉదాహరణలు ఎందుకు చెబుతారు?

శ్రీ ఎం.వి.ఎస్. శర్మ : ఎమోషనల్ కాదది. It is a real example. You have to answer that lady. That is a practical. ఆవిడ 25 ఏళ్లలో సర్వీస్‌లో చేరారు. ఇప్పటికి 8 సంవత్సరాలైంది సర్వీస్‌లో చేరి, దానితో ఆమెకు 33 సంవత్సరాలు. 33 సంవత్సరాల తరువాత కూడా ఆమె బిడ్డను ఎప్పుడు కనాలో తేల్చుకోలేక, ఆ ఉద్యోగం కూడా పర్మనెంట్ కాదని, కాంట్రాక్టు పద్ధతిలో ఉద్యోగం చేస్తున్నారు. ప్రతి సంవత్సరం కూడా రెన్యూవేబుల్. ఈ సంవత్సరం బిడ్డను కనాలంటే, ఉద్యోగం వదులుకోవడానికి సిద్ధపడాలి. అంటే మెడమీద కత్తి పెట్టి, అంటే అది ఒక inhuman approach, practiceగా, మెటర్నిటీ లీవ్ ఎందుకు మంజూరు చేయకూడదు? ఈ ప్రభుత్వం. ఇన్నేళ్లుగా మేము అడుగుతూవుంటే ఎందుకని బడ్జెట్‌లో దాని గురించి ప్రొవిజన్స్ ఉండవు? గవర్నర్ గారి ప్రసంగం మీద చర్చ పెట్టినప్పుడు కాంట్రాక్ట్, అవుట్ సోర్సింగ్ ఉద్యోగాల మీద చెప్పండి అంటే ఎందుకని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు దీనిమీద అవుట్ రైట్‌గా రెఫ్యూజ్ చేస్తున్నారు? Why that enemies towards six lakh people? ఏ ప్రోగ్రాములైతే ప్రభుత్వం చాలా గొప్పగా చెప్పుకుంటుందో, ఆ ప్రోగాములన్నింటిని ప్రజల్లోకి తీసుకువెళ్లి అమలుజరుపుతున్న వారిలో ప్రధానమైన పాత్ర కాంట్రాక్ట్, అవుట్‌సోర్సింగ్, Honorary based employees మాత్రమే. లేకపోతే మీరు వారందరిని తీసేయండి. చేతనైతే వారందరిని తీసేసి కార్యక్రమాలు నడపండి. అది అసాధ్యం. వాళ్లందరిని ఉంచుతారు, వాళ్లకి జీతాలు ఇవ్వరు, ఎప్పుడొస్తాయో తెలియదు. సెలవులుండవు, ఒక రకమైన కట్టు బానిసత్వంలో వాళ్లని ఉంచడం ఏ రకమైన ఆనందమండి? ఒక నాగరికమైన ప్రభుత్వానికి ఇటువంటి వ్యవహార శైలి ఏ రకంగాను తగదు. దయచేసి ఆ approach మార్చుకోవాలని కోరుతున్నాను. వారి ఉద్యోగాలకి, జీవితాలకి భద్రత ఎలా కల్పిస్తారు? వారికి రెగ్యులర్ ఎంప్లాయిస్‌తోపాటు సమానంగా జీతాలు ఇవ్వడానికి ఏమి చేస్తారనే విషయాలు మీరు ఆలోచించకపోతే చాలా పెద్ద మూల్యాన్ని భవిష్యత్తులో చెల్లించుకోవాల్సిన పరిస్థితి ఉంటుందని తెలియజేస్తున్నాను. ఇటువంటి నెగెటివ్ ధోరణులు, ప్రధానంగా బడ్జెట్ ఉన్న వాటిని నేను ఎత్తి చూపాలని అనుకొంటున్నాను. "ఒకడు జీతం తీసుకొని బస్సు ఎక్కాడు, బస్సు ఎక్కిన తరువాత వాడి జేబులో నుండి ఒకడు పర్సు కొట్టేశాడు. పర్సు కొట్టేసిన వాడు, వాని వెనుకాలే ఉన్నాడు. ఈలోపు కండక్టరు వచ్చి పర్సు పోగొట్టుకున్న వాడిని టికెట్టు అడిగాడు. జేబులు తడుముతుంటే డబ్బులు లేవు. ఆ పర్సు కొట్టి వేసిన వాడే, అదేంటండి కండెక్టరు గారు, టికెట్టు లేదని దిగిపోమంటారా? కుదరదు నేనే ఆయన టికెట్టు తీస్తానని టికెట్టు తీసాడు. ఈ పర్సు పోగొట్టుకున్నాయన ఆ దొంగతో మీకు ఆ జన్మాంతం

ఋణపడి ఉంటానని అన్నారు". రాష్ట్ర ప్రజలు కూడా ఆ రకంగానే, ఆజన్మాంతం వారి దగ్గర రూ.1,33,688కోట్లు లాగేసి రూ.40,000కోట్లు సంక్షేమం రూపంలో తిరిగి ఇచ్చినందుకు మీకు ఆజన్మాంతం ఋణపడి ఉంటారు.

శ్రీ నారదాసు లక్ష్మణరావు : అధ్యక్షా, బడ్జెట్ మీద ప్రసంగించడానికి నాకు అవకాశం ఇచ్చినందుకు మీకు మొదటగా నా ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ ఎన్. కిరణ్‌కుమార్ రెడ్డి గారి మూవిస్ పతాకం మీద, ఆర్థిక మంత్రి శ్రీ ఆనం రాంనారాయణ రెడ్డి గారి దర్శకత్వంలో గత సోమవారం నాడు శాసన మండలిలో విడుదలైనటువంటి రూ.1,61,348కోట్ల భారీ బడ్జెట్ చిత్రం పాత రీళ్లకు కొత్త రంగు అద్దినట్లుగా ఉంది. దానికి సెన్సార్ లేదు. ఇష్టం వచ్చినట్లుగా భారీ బడ్జెట్‌తో విడుదలైనటువంటి చిత్రం. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యొక్క ఈ భారీ బడ్జెట్‌కు ఏ మాత్రం లక్ష్య శుద్ధి గాని, చిత్తశుద్ధి గాని లేనటువంటి అతుకుల బొంత అని అభిప్రాయపడుతున్నాను. సమాజంలో ఉన్నటువంటి అన్ని సంపదల కంటే మానవ సంపద గొప్ప సంపద. ఆ మానవ సంపదలో ముఖ్యమైనటువంటి వారు యువకులు. ఈరోజు ఆ యువకులకు ఉద్యోగం లేక, ఉపాధి లేక రోడ్లమీద తిరుగుతున్నారు. ప్రపంచంలో ఏ దేశంలో లేని విధంగా భారతదేశంలో యువకులు అత్యధిక సంఖ్యలో ఉన్నారు. 120 కోట్ల మంది జనాభాలో దాదాపు 65 శాతంగా 85 కోట్ల మంది యువకులే ఉన్నారు. 85 కోట్ల మంది యువకులు భారతదేశంలో ఉంటే, అదే నిష్పత్తిలో మన రాష్ట్రంలో కూడా కోట్లాది మంది యువకులున్నారు. ఈ యువకులకు ఉపాధి లేదు, ఉద్యోగం లేదు, మరి వారి యొక్క ప్రతిభను గాని సామర్థ్యాన్ని గాని, వారి సేవలను వినియోగించుకొనే అవకాశం కూడా లేకుండా పోయి, మానవ వనరులను ఉపయోగించుకోలేక పోవడం వల్ల కూడా రాష్ట్ర ఆర్థికాభివృద్ధి తద్వారా రాష్ట్ర అభివృద్ధి కుంటుపడేటువంటి అవకాశం ఉంది. ఈ యువకులను, యువ శక్తిని రాష్ట్రాభివృద్ధికి వినియోగించుకోలేకపోతే వారి లోపల అశాంతి, అసంతృప్తి చెలరేగి ఈ ప్రభుత్వం మీదనే తిరగబడే అవకాశాలు ఉంటాయి. అందుకనే బడ్జెట్‌లో ఈ యువకుల ఉపాధి కోసం గాని, ఉద్యోగాల కోసం గాని ఇతరత్రా సౌకర్యాల కోసం భారీ బడ్జెట్‌ను రూపొందించి వారి యొక్క సంక్షేమం కోసం బడ్జెట్‌ను కేటాయించాలని ఈ సందర్భంగా మీద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఇకపోతే, "చదువు ఉండి నీతి లేకపోతే అవినీతిపరులు అవుతారు." "చదువు ఉండి నీతి ఉంటే చిరుద్యోగులు అవుతారు, తెలంగాణాలో అయితే నిరుద్యోగులు అవుతారు". ఈరోజు తెలంగాణాలో లక్షలాది మంది నిరుద్యోగులు ఉన్నటువంటి పరిస్థితి ఉన్నది. "కండలు ఉండి నీతి లేకపోతే, రౌడీలు అవుతారు", "కండలు ఉండి నీతి ఉంటే, కొండలనైనా పిండిచేసే కూలీలు అవుతారు". ఈరోజు తెలంగాణాలో కూలీలుగా ఉందామన్నా కూడా కూలీ కూడా దొరకని పరిస్థితి ఉంది. అందుకనే పొట్ట చేత పట్టుకొని తట్ట మోయడానికి ముంబాయి, గల్ఫ్ దేశాలైన దుబాయి లాంటి ప్రాంతాలకు వలస పోయేటువంటి పరిస్థితి తెలంగాణాలో నెలకొని ఉంది. అసలు బడ్జెట్ రూపకల్పనే లోపభూయిష్టంగా ఉందని భావిస్తున్నాను. బడ్జెట్ రూపకల్పన ఏ రకంగా

ఉండాలనే విషయంలో ప్రముఖ ఆర్థిక శాస్త్రవేత్త "గుల్నార్ నిర్దార్" తన ఏషియన్ డ్రామాలో – "బడ్జెట్ రూపకల్పనలో ప్రజాప్రతినిధుల భాగస్వామ్యం ఉండాలి. ప్రజల అవసరాలు, ఆకాంక్షలకు, కోరికలకు బడ్జెట్ అద్దంపట్టాలని" పేర్కొన్నారు.

సా 4.30

అదే విధంగా 'అభివృద్ధి అంటే అమెరికా తరహా కాదు, మా ప్రజల కలలను నిజం చేయడం మా ముందున్న కర్తవ్యం. చైనా పునర్నిర్మాణానికి పునరంకితమవుదామనీ, అందుకోసం ఏ ఒక్కరినీ అనుసరించం, అనుకరించమని' చైనాలో బడ్జెట్‌ను ప్రవేశపెట్టేటప్పుడు చైనా అధ్యక్షుడు జిమ్‌థింగ్ అన్నారు. బడ్జెట్‌ను తయారుచేసే ముందు ఆర్థిక మంత్రి ఆధ్వర్యంలో ప్రభుత్వ ఆధికారులు సమాచారాన్ని సేకరించి బడ్జెట్‌ను రూపొందించడమనేది మన దగ్గర ఆనవాయితీగా ఉంది. కానీ బడ్జెట్ రూపకల్పనలో ప్రజా ప్రతినిధులకు కూడా భాగస్వామ్యం ఉన్నట్లయితే ఆ బడ్జెట్ గొప్ప బడ్జెట్‌గా రూపొందే అవకాశముందనేది నా అభిప్రాయం. ఎందుకంటే బడ్జెట్ అనేది ప్రజల కోరికలను, అవసరాలను, వారి ఆకాంక్షలను, వారి అభివృద్ధిని తీర్చే విధంగా బడ్జెట్ ఉండాలి. రోజూ ప్రజలలో ఉండేటటువంటి ప్రజా ప్రతినిధులకు ప్రజల అవసరాలు, కోరికలు ఏమిటో తెలుస్తుంది. కనుక ఏ రకమైన అభివృద్ధి కావాలనేది నిర్ధారించడానికి, బడ్జెట్ తయారు తయారవుతున్నపుడే ఒక ఆరు నెలలపాటు ప్రజా ప్రతినిధులను భాగస్వాములను చేసి వారి సూచనలు తీసుకున్నట్లయితే బడ్జెట్ మీద శాసన సభలలో కానీ, శాసన పరిషత్తులో కానీ ప్రత్యేకంగా ఇంత సేపు చర్చించే అవకాశం ఏమీ ఉండకుండా ఉంటుంది. అందుకే బడ్జెట్ తయారీలోనే ప్రజా ప్రతినిధులను భాగస్వాములను చేయాలి.

ఆర్థికమంత్రి గారు అధికారుల సహాయంతో ఆనవాయితీగా, ఒక సాంప్రదాయంగా సమాచారాన్ని సేకరించి రూపొందించే బడ్జెట్‌ను ఒకరోజు శాసన మండలిలో చదవడం ద్వారా ఆ బడ్జెట్‌లో ఉండే వివరాలు పూర్తిగా తెలిసే అవకాశం లేకపోయే పరిస్థితి ఉంటుంది. ఆ లోపలే ప్రభుత్వం గొప్ప బడ్జెట్ అని కీర్తించడం, ప్రతిపక్షాలు ఆనవాయితీగా అందులో ఏమి ఉందో తెలుసుకోకుండానే, సరిగా అవగాహన చేసుకోకుండానే 'పాత సీసాలో కొత్త సారా' అనో, లేకపోతే 'ప్రజా వ్యతిరేక బడ్జెట్' అనో అప్పటికప్పుడు వ్యాఖ్యానించే పరిస్థితి ఇప్పుడు మనం చూస్తున్నాం. అందుకే బడ్జెట్ రూపకల్పనలో ప్రజా ప్రతినిధులను భాగస్వాములను చేసి వారి ద్వారా వచ్చిన ప్రతిపాదనలు, సూచనలను తీసుకుని బడ్జెట్ తయారుచేస్తే అది చాలా ఉపయోగకరంగా ఉంటుంది. చట్టసభలలోపల సమయం కూడా వృధా కాకుండా ఉంటుందని నేను భావిస్తున్నాను.

ఇకపోతే సంక్షేమం, అభివృద్ధి సమన్వయంతో పరస్పర పూరకాలుగా ఉండాలి. ఇప్పుడు ప్రవేశ పెట్టిన ఈ బడ్జెట్‌లో సంక్షేమం కానీ, అభివృద్ధి కానీ లేదు. బంగారు గనులలో బంగారాన్ని బయటకు తీస్తే వచ్చే ఆదాయం కన్నా, భూమికి, నీటి వసతి కల్పిస్తే వచ్చే ఆదాయం ఎక్కువ అని సర్ ఆర్థర్ కాటన్ భావించి, ఆ రోజు ధవళేశ్వరం వద్ద ఆనకట్ట నిర్మాణం చేయడంతో 12 లక్షల ఎకరాలకు నీటి వసతి కలిగి ఈరోజు ఆ ప్రాంతం సస్య శ్యామలంగా ఉండడానికి కారణమైంది. రాష్ట్ర అభివృద్ధికి ఉపయోగపడే నీటిపారుదల, వ్యవసాయం, ఇంధనం, గ్రామీణాభివృద్ధి వంటి రంగాలకు కోత విధించడం ద్వారా మరి రాష్ట్ర అభివృద్ధి ఏ విధంగా సాధ్యమవుతుందో ఆలోచించాలి.

అదేవిధంగా తెలంగాణా అయితే సకల సంపదలున్నా, తెలంగాణా ప్రజలు అష్ట దరిద్రులుగా ఉన్నారు. తెలంగాణాలో నిధులు, నీళ్ళు, నియామకాల విషయంలో ఇప్పటికీ అన్యాయం జరుగుతూనే ఉంది. అందుకే తెలంగాణా పోరాటం జరుగుతోంది. ఇక తెలంగాణా నీటి ప్రాజెక్టుల విషయం తీసుకుంటే జూరాల ప్రాజెక్టు, బీమా ప్రాజెక్టు, రాజోలుబండ డైవర్షన్ స్కీమ్, కోయిల్‌సాగర్ ఎత్తిపోతల పథకం, కల్వకుర్తి ఎత్తిపోతల పథకం, నెట్టెంపాడు, పెద్దమర్రూర్ ఎత్తిపోతల పథకం, శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టు, ఎస్.ఆర్.ఎస్.పి వరద కాలువ, నిజాంసాగర్, సింగూర్ ప్రాజెక్టు, ఎల్లంపల్లి ప్రాజెక్టు, ఇవన్నీ కూడా నిజాం పాలనలోనే ప్రారంభించబడి, ఉమ్మడి రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత నిధులు కేటాయించక మధ్యలోనే ఆగిపోయి అవి అందించాల్సిన నీటిని అందించక ఇవాళ తెలంగాణా ఎడారిగా మారిపోయింది.

కృష్ణానది 69 శాతం, గోదావరి నది 70 శాతం తెలంగాణాలో ప్రవహిస్తుంది. నీటి కేటాయింపులు మాత్రం తెలంగాణాకు రావలసింది రాకపోవడంతో, తెలంగాణాలో సకల సంపదలున్నా కూడా అష్ట దరిద్రంగా ఉండే పరిస్థితి వచ్చింది. గోదావరి నీళ్ళు, గోదావరిఖని బొగ్గు తెలంగాణావి. కానీ గోదావరి నీళ్ళతోటి, గోదావరిఖని బొగ్గుతో తయారయ్యే విద్యుత్‌కు తెలంగాణాలో కటకటలాడాల్సి వస్తుంది. నేదునూరు ప్రాజెక్టును ఆ రోజు వై.యస్.రాజశేఖర్ రెడ్డిగారు ప్రతిపాదిస్తే, శ్రీ రోశయ్యగారు ప్రారంభించారు. దానికింద రైతులు వందలాది ఎకరాల భూములు కోల్పోయారు. విద్యుత్ వస్తుందని చెప్పి తక్కువ నష్టపరిహారానికి వాళ్ళు భూములను ఇవ్వడం జరిగింది. అయితే ఇప్పటికీ నేదునూరు ప్రాజెక్టు, ఉత్పత్తి మొదలుపెట్టలేదు. ముఖ్యమంత్రిగారిని దీనిమీద వివరణ అడిగితే వారు చెప్పిన సమాధానం వింటే నేదునూరు పవర్ విద్యుత్తు, గ్యాస్ ప్లాంట్ అనేది ఇక వచ్చే అవకాశం లేనట్లుగానే తెలుస్తోంది. ఇక శంకర్‌పల్లి ప్రాజెక్టు 1800 మెగా వాట్స్ విద్యుత్‌ను ఉత్పత్తి చేసే ప్రాజెక్టు. ఈ రకంగా తెలంగాణాలో వ్యవసాయమంతా విద్యుత్ మీదనే ఆధారపడి ఉంది. విద్యుత్ లేకపోతే ఒక ఎకరం కూడా పండే పరిస్థితి లేదు. ఆంధ్రాలో అయితే కాలువలకు కాలు అడ్డం పెడితే వేలాది ఎకరాలకు నీరు అందుతుంది. కానీ తెలంగాణాలో పంటలన్నీ బోరు బావులు, వ్యవసాయ బావుల మీదనే ఆధారపడి ఉంది. కానీ ముఖ్యమైనది విద్యుత్తు. తెలంగాణాలో విద్యుత్ ఉత్పత్తి అయ్యే విద్యుత్ ప్రాజెక్టులకు

అవకాశం ఉన్నప్పటికీ వాటిని నెలకొల్పకపోవడమంటే తెలంగాణా పట్ల వివక్షకు నిదర్శనగా భావిస్తున్నాము.

కరువు మండలాల గుర్తింపులో వివక్ష, మెడికల్ కాలేజీల పెంపుదలలోనూ వివక్ష. ఈ రకంగా తెలంగాణాలో వివక్షలపర్వం కొనసాగుతోంది. కరీంనగర్‌లో శాతవాహన విశ్వవిద్యాలయం పరిపాలనా భవనానికి, వసతిగృహాల భవనాలకు, అంతర్గత రహదారులకు, ప్రహరీగోడకు సుమారు వంద కోట్ల రూపాయలు అవసరముందని ప్రతిపాదనలు పంపితే ఐదు కోట్ల రూపాయలు మాత్రమే కేటాయించి ఆ విశ్వవిద్యాలయానికి వివక్ష చూపించడం, ఇది తెలంగాణాలోని విద్యా వ్యవస్థ పట్ల చూపిస్తున్న వివక్షకు నిదర్శనం. తెలంగాణా సాగునీటి ప్రాజెక్టు ప్రాణహిత-చేవెళ్ళకు గత సంవత్సరం రు.1050 కోట్లు కేటాయిస్తే ఈ రోజు ఈ బడ్జెట్‌లో రు.782 కోట్లు, ఎస్.ఆర్.ఎస్.పి ఒకటి, రెండు ఫేజులకు గతంలోరు.400 కోట్లు కేటాయిస్తే ఈ సంవత్సరం రు.200 కోట్లు కేటాయించారు. ఎస్.ఆర్.ఎస్.పి వరదకాలువకు రు.900 కోట్లకు ప్రతిపాదన పంపితే రు.520 కోట్లు మాత్రమే కేటాయించారు. ప్రాణహిత-చేవెళ్ళకు జాతీయహోదా కొరకు ప్రయత్నం చేస్తున్నామంటున్నారు కానీ దానిని కేంద్రప్రభుత్వం మీదకు నెట్టివేసి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తన బాధ్యతల నుంచి తప్పించుకోవాలని చూస్తోంది. పోలవరం ప్రాజెక్టు నిర్మాణం పట్ల ఎవరికీ అభ్యంతరం లేదు. పోలవరం ప్రాజెక్టు కడుతున్నపుడు తెలంగాణాలో ఉన్నటువంటి ఎల్లంపల్లి, శ్రీరాంసాగర్, ఎస్ఆర్ఎస్‌పి వరద కాలువ, ప్రాణహిత-చేవెళ్ళకు వాటితో సమానంగా ఎందుకు నిధులు కేటాయించరనేది మా ప్రశ్న.

సా.4.40

ఇకపోతే, కాంతానపల్లి ప్రాజెక్టును కూడా వెంటనే నిర్మించాలి. వ్యవసాయానికి ప్రత్యేక కార్యాచరణను ప్రవేశపెడుతున్నామని చెప్పారు. వ్యవసాయ రంగంలో ప్రత్యేక కార్యాచరణ ద్వారా రైతులను రాజులను చేస్తామంటున్నారు. కానీ, భూమి లేని రైతులకు వ్యవసాయ కార్యాచరణ ఏ రకంగా ఉపయోగపడుతుంది. రైతులకు భూమి మీద హక్కు దక్కనప్పుడు ఈ వ్యవసాయ బడ్జెట్ ఎక్కువగా కార్పొరేట్ వ్యవసాయానికే ఉపయోగపడేటటువంటి అవకాశం ఉంది. వ్యవసాయ కూలీలు శాశ్వత కూలీలుగా కాకుండా, వ్యవసాయదారులుగా మారినప్పుడే ఈ రాష్ట్రం ఉత్పత్తి సామర్థ్యాన్ని పెంచగలుగుతుంది. అదేవిధంగా, ఉత్పత్తి, పంపిణీల మధ్య సరైనటువంటి సమన్వయం లేకపోవడం వలన ధరలు కూడా విపరీతంగా పెరిగిపోతున్నాయి. దాదాపు బియ్యం, గోధుమలు 30 శాతం ఎఫ్.సి.ఐ. గోదాములలో నిల్వ ఉండి ఆ

సరుకు అంతా ఎందుకూ పనిరాకుండా చెడిపోతున్నాయా అనేది మా అనుమానం. అంతేగాకుండా, ఆ ధాన్యం అంతా నల్లబజారుకు తరలిపోతోందా అనే అనుమానం కూడా కలుగుతోంది. కాంగ్రెస్ పాలనలో ఏనాడూ ప్రజల అభివృద్ధికి సంబంధించి తగిన బడ్జెట్‌లను కేటాయించలేదు. అందుకొరకే, ఈ యొక్క బడ్జెట్ అనేది తెలంగాణాకు ఒక వివక్ష చూపినటువంటి బడ్జెట్‌గా మేము భావిస్తున్నాము. తెలంగాణాలో ఉన్నటువంటి పరిశ్రమలను, మూతపడినటువంటి పరిశ్రమలను తెరవడానికి ఈబడ్జెట్‌లో ఎటువంటి కేటాయింపులు లేవు. ఈరోజున తెలంగాణాలో ప్రతి పల్లె కూడా కళ తప్పి కూలిపోతున్నవే ఎక్కువగా కనిపిస్తున్నాయి. అక్కడ శిలాఫలకాలు తప్ప చిప్ప నీళ్లు కూడా రానటువంటి పరిస్థితి ఉంది. కాలువలు త్రవ్వుతున్నారు కానీ, తట్టెడు మట్టి తియ్యలేనటువంటి పరిస్థితి ఉంది. ఇటువంటి బడ్జెట్ తెలంగాణాకు ఏ రకంగా న్యాయం చేస్తుందని మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాను.

అంతేగాకుండా, ఈ బడ్జెట్ యువకులకు, ప్రత్యేకమైనటువంటి పథకాలను ప్రవేశపెట్టి, వారిని తీర్చిదిద్దే విధంగా బడ్జెట్‌లో కేటాయింపులు చెయ్యాలి. యువశక్తిని కనుక నిర్వీర్యం చేస్తే, రాష్ట్ర శక్తి కూడా నిర్వీర్యం అవుతుంది. అందుకొరకే ఈ బడ్జెట్‌లోపల యువకులకు ఎక్కువ కేటాయింపులు చేయాలని, తెలంగాణాలో ఉన్నటువంటి పెండింగ్ ప్రాజెక్టులకు కూడా త్వరగా నిధులు మంజూరు చేసి, వాటిని పూర్తి చేయాలని, చేనేత రంగానికి నిధులు కేటాయించాలని కోరుతున్నాను. అదేవిధంగా, గల్ఫ్‌లో ఉన్న మన భారతీయులను ఇక్కడకు తీసుకురావాలనే ప్రయత్నం చేయాలని మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. అలాగే, మైనారిటీలకు, ఎస్.సి., ఎస్.టి.ల సబ్‌ప్లాన్ నిధులను మళ్ళించకుండా, బి.సి.లకు కూడా ఎస్.సి., ఎస్.టి., సబ్ ప్లాన్ నిధులను ఏ విధంగా అయితే కేటాయించారో, అదేవిధంగా బి.సి.లకు కూడా ప్రత్యేకమైన సబ్‌ప్లాన్‌ను పెట్టి బడ్జెట్‌లో అందరికీ సర్వతోముఖాభివృద్ధికి కేటాయింపులు చేయాలని, సవరణలు కూడా ఈ రకంగా చేయాలని, మీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి, ఆర్థిక మంత్రిగారికి విన్నవిస్తూ, ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. జైహింద్, జై తెలంగాణ.

శ్రీ కె. జనార్ధన్ రెడ్డి (మహబూబ్‌నగర్, రంగారెడ్డి, హైదరాబాదు) : అధ్యక్షా, 2013-14 సంవత్సరానికి గాను, గౌరవ ఆర్థిక శాఖామాత్యులు శ్రీ ఆనం రామనారాయణ రెడ్డిగారు రూపొందించిన బడ్జెట్‌ను ఈ సభలో లీడర్ ఆఫ్‌ది హౌజ్ శ్రీ సి. రామచంద్రయ్య గారు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్‌పై ప్రసంగించే అవకాశం కల్పించినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. ఈ అంశాలపై కొంతమంది పెద్దలు ఆవేదన చెందడం జరిగింది. ఇది పెద్దల సభ. ఎందుకంటే, మనం పెద్దలను గౌరవించుకుంటే బావుంటుందనే ఉద్దేశ్యంతోటి, బడ్జెట్ ప్రవేశ పెట్టినప్పుడే కౌన్సిల్‌లో బడ్జెట్ ప్రసంగాన్ని చదివే వారి పేరును రూపొందిస్తే బావుంటుందనే ప్రతిపాదనను మనం చేయడం జరిగింది. ఆ విధంగా, సి. రామచంద్రయ్య గారు లీడర్ ఆఫ్ ది హౌజ్‌గా ఈ సభలో ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్‌పై నాకు ప్రసంగించడానికి అవకాశం ఇచ్చినందుకు మరొక్కసారి మీకు కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా, ఏ ప్రాంతం గానీ అభివృద్ధి చెందాలన్నా,

దారిద్ర్య రేఖకు దిగువన ఉన్న ప్రతి కుటుంబం అభివృద్ధి చెందినప్పుడు మాత్రమే మన రాష్ట్రం అభివృద్ధి చెందుతుందనే ఒక మంచి ఉద్దేశ్యంతో దేశంలోనే ప్రప్రథమంగా మన రాష్ట్రంలో షెడ్యూల్డ్ కులాల, గిరిజనుల ఉప ప్రణాళికలను చట్టబద్ధంగా తీసుకువచ్చిన శ్రీ ఎన్. కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి గారి ప్రభుత్వాన్ని నేను అభినందిస్తున్నాను. ఏదైనాసరే, ఈనాడు బడ్జెట్ రూపకల్పనలో ఒక వాక్యాన్ని వాడడం జరిగింది. ప్రజాస్వామ్యం అంటే, అత్యంత బలహీనులు సైతం, అత్యంత బలవంతులతో సమానంగా అవకాశం పొందడమేనని బడ్జెట్ రూపొందించిన ఈ వాక్యం ప్రకారం ఈ రాష్ట్రం అభివృద్ధి చెందాలంటే దారిద్ర్య రేఖకు దిగువన ఉన్న షెడ్యూల్డు కులాలు, గిరిజన కులాలకు సంబంధించిన వ్యక్తులు అభివృద్ధి చెందినప్పుడు మాత్రమే ఈ రాష్ట్రం అభివృద్ధి చెందుతుందనే ఒక మంచి లక్ష్యంతో, ఈ నాడు వాటికి చట్టబద్ధత కల్పించినందుకు చాలా సంతోషంగా ఉంది. ఆ విధంగా దేశంలోనే అన్ని రాష్ట్రాలకు ఒక ఆదర్శవంతంగా ఈ ప్రణాళికను రూపొందించినందుకు ఈ ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తున్నాను. మా ఉద్దేశ్యం ఏమిటంటే, మనం ఏ ప్రణాళికను ప్రజలలోకి తీసుకువెళ్ళినా, ఏ చట్టం తీసుకువచ్చినా, ఆ చట్టంపై అవగాహన కలిగినప్పుడు మాత్రమే దానికి న్యాయం జరిగే అవకాశం ఉంటుంది కనుక ఏ ప్రాంతం, ఏ రాష్ట్రం, ఏ దేశం అభివృద్ధి చెందాలన్నా, విద్యాపరంగా అభివృద్ధి జరిగినప్పుడే మిగిలిన అభివృద్ధి సాధ్యమవుతుందని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను. అందరినీ విద్యావంతులుగా మార్చినప్పుడు మాత్రమే మనం తీసుకువచ్చిన ఈ ప్రణాళికలకు న్యాయం జరిగే అవకాశం ఉంటుందని మీ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను. అందుకే ఇతర విషయాల జోలికి ఎక్కువ వెళ్ళకుండా ఒక ఉపాధ్యాయ ప్రతినిధిగా విద్యారంగంలో తీసుకురావలసిన మార్పులు, ఈనాడు సమాజ అభివృద్ధిలో విద్యారంగం కీలకమైనది కనుక అందులో రావలసిన మార్పులకు సంబంధించి కొన్ని అంశాలను మీ ముందుకు తీసుకువచ్చే ప్రయత్నం చేస్తానని తమ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

ఈనాడు సామాజిక న్యాయాన్ని మేము కోరుతున్నాము. అన్ని వర్గాలకు సమానంగా న్యాయం జరగాలంటే, అది కేవలం విద్యారంగం నుంచి ప్రారంభం కావలసిన అవసరం ఉందని తమ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను. విద్య అనేది కులంతోనూ, డబ్బుతోనూ, మతంతోనూ వచ్చేది కాదు, ఏ వ్యక్తికి అయినా విద్యను అభ్యసించే అవకాశాన్ని కల్పిస్తే, వారిలో ఉన్న తెలివితేటలు వెలికివచ్చే అవకాశం ఉంది కనుక, అందరికీ సమానంగా విద్య చదువుకునే పరిస్థితిని కల్పించాలి కానీ, విద్య కొనుక్కునే పరిస్థితిని కల్పించకుండా, విద్యపరంగా పలు మార్పులను తీసుకురావలసిన అవసరం ఉందని తమ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను. ఉన్నవారికి ఒక విద్య, లేని వారికి ఒక విద్య అనేది కాకుండా, ఇంతకు ముందే పెద్దలు శ్రీ పాలడుగు వెంకట్రావు గారు ఆవేదన వ్యక్తం చేయడం జరిగింది. ఈనాడు కార్పొరేట్ విద్యా వ్యవస్థ ఈ నాడు విద్యారంగాన్ని శాసిస్తున్నదనేది యదార్థమన్న విషయాన్ని మీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తున్నాను. ఎందుకంటే, రానురాను విద్యాప్రమాణాలు పడిపోతున్నాయి. గత సంవత్సరం జరిగిన ఫిజిక్స్ పరీక్షను చూసినట్లయితే, ప్రభుత్వ కళాశాలలో చదివిన విద్యార్థులు అధిక శాతంలో

ఉత్తీర్ణులయ్యారు. ప్రశ్నాపత్రంలో డైరెక్టుగా ప్రశ్నలు ఇవ్వలేదు కాబట్టి, తిరిగి పరీక్షను నిర్వహించాలని ఈనాడు విద్యావ్యవస్థను శాసించే స్థాయికి కార్పొరేట్ వ్యవస్థ వచ్చిందంటే ఒకసారి అందరూ సమాలోచన చెయ్యవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. ఆ విధంగా, ఈనాడు విద్యావ్యస్థలో అందరికీ సమాన న్యాయం తీసుకురావలసిన అవసరం ఉంది.

ఈనాడు ప్రభుత్వ పాఠశాలల పరిస్థితిని మీకు వివరిస్తాను. ఏదైనా ఒక క్రొత్త ఔషధాన్ని కనుక్కొన్నప్పుడు, ఆ ఔషధాన్ని ఎలుకలపైనా, ఇతర మూగ జీవులపైన ప్రయోగం చేసి, సక్సెస్ అయిన తరువాత దానిని మనపై ఉపయోగించే పరిస్థితిని చూస్తున్నాము. ఈనాడు ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో చదివే విద్యార్థుల పరిస్థితి ఆ విధంగా మారిందనే మీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తున్నాను. మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వంలో విద్యావ్యవస్థ అనేదానికి మనం ఒక రూపకల్పన చేసుకున్నప్పుడు మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యొక్క విద్యావిధానం ప్రభుత్వ, ప్రైవేటు పాఠశాలలకు అయినా, ఒకే విద్యావిధానం ఉండాలి. కానీ, ఈనాడు ప్రభుత్వ పాఠశాల విద్యావిధానం పైన ఒక సంవత్సరం ఫ్లాప్, మరొక సంవత్సరం ఫ్లిప్ అని, మరొక సంవత్సరం సిసి అని ఈ విధంగా ప్రయోగాలు చేస్తూ, ప్రయోగాలే మిగిలిపోయే పరిస్థితి ఈనాడు ప్రభుత్వ పాఠశాల యొక్క విద్యావ్యవస్థ ఈవిధంగా కుంటుపడుతోందనే విషయాన్ని మనం ఆలోచన చేయవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉందని తమ ద్వారా ఈ ప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తున్నాను.

మ.4.50

విద్యా వ్యవస్థలో మార్పును తీసుకురావడానికి ఆ ప్రయోగాలు ఎందుకు చేయలేకపోతున్నారో ఒక్కసారి ఆలోచన చేయండి. ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో ఎన్‌రోల్‌మెంట్ తగ్గడానికి కారణమేమిటో ఒక్కసారి ఆలోచించాలి. ఈనాడు పిల్లలలో అవగాహన పెరిగింది. రెండు సంవత్సరాలు రాగానే ప్లే స్కూల్ అంటున్నారు, మూడు సంవత్సరాలు రాగానే ఎల్.కె.జి అంటున్నారు. కానీ, ఐదు సంవత్సరాలకు స్కూళ్ళలో చేర్పించాలనే ఆలోచన ఎంతమంది తల్లితండ్రులకు ఉంటుంది. ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో పూర్వ, శిశు తరగతులను అమలు పరచాలి. దీనిద్వారా ప్రభుత్వ విద్యావ్యవస్థను కాపాడే అవకాశం ఉంటుందని తెలియజేస్తున్నాను.

ప్రైవేటు విద్యా సంస్థలను ప్రోత్సహించే విధంగా ఈనాటి పరిస్థితులు ఉన్నాయి కాబట్టి, ప్రాథమిక విద్యలో పూర్వ శిశు తరగతులను ఏర్పాటు చేసి, మూడు సంవత్సరాలు దాటిన ప్రతి పిల్లవాడినీ ప్రభుత్వ పాఠశాలలో చేర్పించే విధంగా ప్రయత్నం చేయాల్సిన అవసరం ఉంది. ఇంకొక దురదృష్టకరమైన విషయం ఏమిటంటే, మన విద్యావ్యవస్థలో డిజిటల్ సిస్టం ద్వారా విద్యాబోధన జరుగుతున్నది. ఇరవై సంవత్సరాల క్రితం ఉత్తరప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో రేడియో పాఠాలు విజయవంతం

అయ్యాయని, ఇప్పుడు మన ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో వాటిని పరిచయం చేస్తున్నారు. ఈ పోటీ ప్రపంచంలో కార్పోరేటు విద్యా సంస్థలలో డిజిటల్ పద్ధతిలో విద్యాబోధనలో మెరుగులు తీసుకువస్తుంటే, మనం ఇంకా పాత పద్ధతిలోనే రేడియో పాఠాలను అమలు చేయడానికి ప్రయత్నం చేయడం ఎంతవరకు సమంజసం. ఇంకొక ముఖ్య విషయం ఏమిటంటే, సుమారు 40 సంవత్సరాల క్రితం ఉన్న జిల్లా ఉప విద్యాలయ శాఖ అధికారుల సంఖ్యే ఇప్పటికీ కొనసాగుతోంది. అప్పుడు ఉన్నటువంటి పాఠశాలలు ఎన్ని, ఇప్పుడు ఉన్నటువంటి పాఠశాలలు ఎన్ని. పర్యవేక్షణ చేసే అధికారులు లేకపోవడం వల్ల, విద్యా ప్రమాణాలు పడిపోతున్నాయి. ఇంటి యజమాని లేకపోతే ఇంటి పరిస్థితి ఏ విధంగా ఉంటుందో, పరిపాలనా అధికారి లేకపోతే విద్యావ్యవస్థ కూడా అలానే ఉంటుంది. ఉప విద్యాశాఖాధికారుల పోస్టుల సంఖ్యను పెంచాల్సిన అవసరం ఉంది.

ప్రాథమిక పాఠశాలలను చూసినట్లయితే, ఐదవ తరగతి వరకు ఉన్న ప్రాథమిక పాఠశాలల్లో, కేవలం రెండు గదులు మాత్రమే ఉండి, అందులోనే పాఠాలను నేర్పుతుంటారు ఉపాధ్యాయులు. ఇలాంటి పరిస్థితులలో విద్యా ప్రమాణాలు మెరుగు పడాలంటే, ఎలా మెరుగుపడతాయి. విద్యా వ్యవస్థలో మార్పులు తీసుకురమ్మంటున్నాము. జ్ఞాపక శక్తికి సంబంధించినవి కాకుండా జ్ఞానానికి సంబంధించిన విధానాన్ని రూపకల్పన చేయమంటున్నాము. ప్రశాంత వాతావరణంలో విద్యను అభ్యసించే అవకాశాన్ని విద్యార్థులకు, విద్యాబోధన చేసే అవకాశం ఉపాధ్యాయులకు కల్పించండి.

గత సంవత్సరం టి.వి ఛానెల్ వారు చేసిన ఒక సర్వేలో 40% మంది విద్యార్థులు మూత్ర సంబంధిత వ్యాధులతో బాధ పడుతున్నారని నివేదిక రావడం జరిగింది. ప్రతి పాఠశాలలో పరిశుభ్రమైన వాతావరణాన్ని, మూత్ర శాలలను, మౌలిక వసతులను నెలకొల్పే విధంగా చర్యలు తీసుకోవాలి. ఆ విధమైన చర్యలు తీసుకుంటేనే గానీ, బడుగు, బలహీన వర్గాలకు చెందిన విద్యార్థులకు న్యాయం జరుగుతుంది. చాలా పాఠశాలలో ఉపాధ్యాయులు లేక విద్యార్థులు ఇబ్బంది పడుతున్నారు. అటెండర్, స్వీపర్‌లు, నైట్ వాచ్‌మెన్‌లు ఉండరు. పాఠశాలల తరగతి గదులు ఎవరు శుభ్రం చేసుకోవాలి, బెల్లు ఎవరు కొట్టాలి. ఉపాధ్యాయుడా, హెడ్‌మాస్టరా? చెత్త డబ్బాలను పెట్టడానికి ఎక్కడా స్థలం లేకపోతే, పాఠశాలల్లో పెడుతున్నారు. చుట్టుప్రక్కల వారు కూడా చెత్తను తీసుకువచ్చి పాఠశాలల ముందు వేసే సంఘటనలు అనేకం ఉన్నాయి. అలాంటి వాతావరణంలో విద్యను ఎలా అభ్యసిస్తారు. ఏదైనా సరే, నేను ఒకటే కోరుతున్నాను. ఉచిత నిర్బంధ ప్రాథమిక విద్యా చట్టాన్ని తీసుకువచ్చారు. అందుకు సంతోషం. అయితే, దానిని 5 సంవత్సరాల నుంచి 14 సంవత్సరాల వరకూ కాకుండా, 3 సంవత్సరాల నుంచి 15 సంవత్సరాల వరకు తీసుకురావాలి. ఈనాడు విద్యకు సంబంధించి చేపట్టే కార్యక్రమాలు, రూపొందించే కార్యక్రమాలు తరగతి గదికి సంబంధించిన వ్యక్తి రూపొందించినట్లయితే, అవి విజయవంతం అయ్యే

అవకాశం ఉంటుంది. మన దేశ పరిస్థితులకు, మన సాంప్రదాయాలకు అనుగుణంగా విద్యావిధానాన్ని రూపొందించుకోవాలి కానీ, ఈనాడు మన యొక్క విద్యావిధానం దిగుమతి విధానం అయింది.

ఎడ్యుకేషన్ డిపార్టుమెంటును నాన్ వెకేషన్ డిపార్టుమెంటు క్రింద మార్చమంటున్నాను. వేసవి సెలవులు కేవలం విద్యార్థులకు మాత్రమే ఇచ్చి, ఉపాధ్యాయులకు మాత్రం వృత్తికి సంబంధించిన నైపుణ్య శిక్షణా తరగతులను కానీ, బడిఈడుగల పిల్లలను పాఠశాలల్లో చేర్చుకునేందుకు చర్యలు తీసుకునే విధంగా నిర్ణయం తీసుకుంటే బాగుంటుంది. సామాజిక న్యాయం రావాలంటే, ప్రాథమిక విద్యా విధానాన్ని ప్రభుత్వ ఆధీనంలోకి తీసుకురావాలి. ఉపాధ్యాయ సంఘాలు కూడా ఎప్పుడూ ఉపాధ్యాయుల సమస్యల గురించే మాట్లాడుతారు కానీ, విద్యార్థుల సమస్యలను గురించి మాట్లాడరు. విద్యా ప్రమాణాల గురించి వీరికి పట్టింపు ఉండదు. ఒక ఉపాధ్యాయుడు అభద్రతా భావంతో ఉంటే, ఒక తరమే నష్ట పోతుంది. ఉపాధ్యాయుడు నిశ్చింతగా పని చేయాలంటే, అతని ఎలాంటి సమస్యలు ఉండకూడదు.

5.00pm

అదే ఒక ఆఫీసులో పని చేసే క్లర్క్ ఫైల్ పుటప్ చేస్తే ఆయన తర్వాత ఆ ఫైలును ముగ్గురు, నలుగురు పరి శీలించే అధికారం ఉంటుంది. ఆ క్లర్క్ తర్వాత సూపరింటెండెంట్, అడిషనల్ డైరెక్టర్, సంబంధిత అధి కారి చూస్తారు. కానీ ఉపాధ్యాయులు అంకితభావంతో బోధించాలంటే వారి సమస్యలు విద్యా ప్రమాణా లతో ముడిపడి ఉన్నాయనే విషయాన్ని ఆలోచించాలని తెలియజేస్తున్నాను. విద్యకు సంబంధం లేని అధికారులతో విద్యారంగం నడుస్తోంది, ఇదెంత వరకు న్యాయమో ఒకసారి ఆలోచించాలి. ఎడ్యుకేషన్‌తో సంబంధం లేని అధికారులతో ఈరోజు ఆర్‌వియం ప్రాజెక్టు నిర్వహించబడుతోంది. విద్యపై అవగాహన లేని అధికారి విద్యాధికారిగా ఉన్నట్లయితే ఏవిధంగా విద్యా ప్రమాణాలు మెరుగుపడతాయో ఆలోచించ వలసిన అవసరం ఉంది.

భాషా పండితులకు సంబంధించి యాక్ట్ 1/2005, ఎయిడెడ్ ఉపాధ్యాయులకు సంబంధించి యాక్ట్ 37/2005, ఈ రెండు యాక్ట్‌లను సవరించవలసిందిగా నేను ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. గతంలో మోహన్‌రెడ్డి గారి నేతృత్వంలో మేమందరమూ పోడియం వద్దకు వచ్చి ధర్నా చేసినపుడు హామీ ఇవ్వడం జరిగింది. చట్టమన్నది మనం రూపొందించిందే. ప్రతి ఉద్యోగి తను రిటైర్ అయ్యేనాటికి కొన్ని కలలు కంటాడు. నేను రిటైర్ అయినపుడు నాకు రిటైర్‌మెంటు బెనిఫిట్స్ వస్తాయి, దాంతో ఒక ఇల్లు కట్టుకోవాలనో, పిల్లల పెళ్లిళ్లు చేయాలనో ఆలోచనతో ఉంటాడు. కానీ ఈరోజు దురదృష్టమేమంటే – ఈ రెండు యాక్ట్‌ల వల్ల అటు భాషా పండితులు, ఇటు ఎయిడెడ్ టీచర్స్ ఎఫెక్ట్ అయి, వాళ్లు రిటైర్ అయితే వచ్చే రిటైట్‌మెంటు బెనిఫిట్స్ మొత్తం రికవరీకి పోను, పెన్షన్ నుంచి కూడా రికవరీ జరిగే పరిస్థితి ఏర్ప డిందంటే, ఇక అతను ఏవిధంగా తన పదవీ విరమణ జీవితాన్ని ప్రశాంతంగా గడుపుతాడో ఒకసారి ఆలో

చించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. పౌరుల్లో ఒక భాగంగా వాళ్ల పరిస్థితి ఆలోచించి, ఆ రెండు యాక్టులను సవరించే చర్యలు చేపట్టాలని నేను ప్రభుత్వాన్ని డిమాండ్ చేస్తున్నాను.

తెలుగు బాట పేరున సాంస్కృతిక సంబరాలను నిర్వహించారు. ప్రపంచ తెలుగు మహాసభలను మనం ఘనంగా నిర్వహించుకున్న విషయం అందరికీ విదితమే. ఈరోజు ముఖ్యమంత్రిగారికి తెలుగు భాషపై అమితమైన అభిమానం ఉంది. తెలుగు భాషను అభివృద్ధి చేయాలనే సంకల్పంతో ఉన్నారు. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో చదివే ప్రతి విద్యార్థీ తప్పనిసరిగా తెలుగు భాష నేర్చుకోవాలనే సంకల్పంతో వారు జీఓ తీసుకొచ్చినందుకు నేను నిజంగా అభినందిస్తున్నాను. వారికి తెలుగు భాషపై ఉన్న ఆసక్తిని అభినందిస్తూ, భాషా పండితుల పోస్టులను అప్‌గ్రేడ్ చేయవలసిన అవసరం వుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఈరోజు రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ఉన్నత పాఠశాలల్లో 8700మంది ద్వితీయ శ్రేణి భాషా పండితులు – స్కూల్ అసిస్టెంట్ల విధులు నిర్వహిస్తున్నారు. తెలుగు భాషను దృష్టిలో పెట్టుకుని, ప్రతి అప్పర్ ప్రైమరీ స్కూలులో ఒక స్కూల్ అసిస్టెంట్(తెలుగు) పోస్టును మంజూరు చేసే చర్యలు తీసుకోవాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

స్వయంగా ఒక క్రీడాకారుడైన ముఖ్యమంత్రి గారు క్రీడాకారులకు ఉన్నత చదువుల్లో గానీ, ఉద్యోగాలలో గానీ రెండు శాతం రిజర్వేషన్ కల్పించినందుకు నిజంగా వారిని అభినందిస్తున్నాను. క్రీడాప్రాంగణాలు నిర్మించడానికి బడ్జెటులో రూ.280కోట్లు కేటాయించినందుకు వారిని అభినందిస్తున్నాను. ఏదైనా సరే పాఠశాల విద్య నుంచే ఇంప్లిమెంటు చేసినపుడే అది సక్సెస్ అయ్యే అవకాశం ఉంటుంది. ఈరోజు వ్యాయామ విద్యకు కూడా మిగతా సబ్జెక్టులతోబాటుగా టైమ్ టేబుల్ ఎలాట్ చేయడం జరిగింది. ముఖ్యమంత్రిగారు హామీ ఇచ్చిన మేరకు నేడు వ్యాయామ విద్యను ఒక సబ్జెక్టుగా తీసుకొచ్చారు, నిజంగా దాన్ని స్వాగతిస్తున్నాం, వారిని అభినందిస్తున్నాం . ప్రాథమిక స్థాయి నుంచే వ్యాయామ ఉపాధ్యాయుల నియామకం చేయాలి. ఉన్నత పాఠశాలల్లో ఫిజికల్ డైరెక్టర్ పోస్టులను మంజూరు చేయాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. టైము టేబుల్ పెట్టి ఈరోజు వ్యాయామ విద్యను ఒక సబ్జెక్టుగా తీసుకొచ్చి ఇంప్లిమెంటు చేస్తున్నందుకు సంతోషపడుతున్నాం . అయితే ప్రతి ఉన్నత పాఠశాలకు ఒక ఫిజికల్ డైరెక్టర్ పోస్టు, ప్రతి ప్రైమరీ స్కూల్‌కు ఒక పిఇటి పోస్టు మంజూరు చేసినపుడు మాత్రమే అది సమంజసంగా ఉంటుంది. ఈరోజు విద్యార్థులు వాతావరణ కాలుష్యం, పరిసరాల ప్రభావం తదితర కారణాలతో బాగా మానసిక ఒత్తిడికి గురవుతున్నారు, వారికి శారీరక దారుఢ్యం అవసరం కనుక , నేడు వ్యాయామ విద్య ఆవశ్యకత ఎంతో ఉంది కాబట్టి వ్యాయామ ఉపాధ్యాయ పోస్టులను చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. విద్యను ఒక రిసోర్స్‌గా ఆలోచించాలి, భవిష్యత్తులో సమాజం అభివృద్ధి చెందాలంటే విద్య యొక్క ప్రాముఖ్యత ఎంతో వుంది గనుక విద్యపై ప్రత్యేక దృష్టి పెట్టడానికి ప్రయత్నం చేయవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. ఆ మేరకు విద్యా వ్యవస్థలో మార్పులు తీసుకరావలసిన అవసరం ఉందని తెలియజేస్తున్నాను.

పట్టణ ప్రాంతాలలో ఉండే ప్రభుత్వ భూములను కాపాడే విధంగా చర్యలు తీసుకోవాలని డిమాండు చేస్తున్నాను.

(అధ్యక్షస్థానంలో శ్రీ మహ్మద్ జానీ ఉన్నారు.)

పట్టణాలలో ఉండే ప్రభుత్వ భూముల్లో అక్రమ నిర్మాణాలను మేము చూడడం జరిగింది. బహుళ అంతస్తుల మేడలు నిర్మించేంత వరకు సిటీ ప్లానింగ్ ఆఫీసర్స్ ఏమి చేస్తున్నారో ఒకసారి ఆలోచన చేయవలసిన అవసరం ఉంది. పూర్తిగా నిర్మాణం చేపట్టిన తర్వాత ఇది అక్రమ నిర్మాణమంటూ కూలగొట్టడం ఎంతవరకు సమంజసమో ఆలోచన చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఈ విషయంలో తగిన చర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరం ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రభుత్వ ఆస్తులు, ప్రభుత్వ భూములు ప్రజలకు ఉపయోగపడేలా వాటిని సంరక్షించుకోవాలి. చాలా ప్రాంతాలలో నేను చూశాను, ప్రభుత్వ పాఠశాలలకు చెందిన స్థలాలలో ఇళ్లు నిర్మించేంత వరకు సంబంధిత అధికారులు చప్పుడు చేయకుండా ఉంటారు, నిర్మించిన తర్వాత ఒత్తిడి తీసుకొచ్చి కూలగొడుతున్నారు. బహుళ అంతస్తులు నిర్మించేంత వరకు మరి ఆ సిబ్బంది ఏమి చేస్తున్నారో ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉంది. బడ్జెటు ద్వారా ఎన్నో రంగాలను అభివృద్ధి చేయడం జరిగింది. గుమ్మిలోని బియ్యం గుమ్మిలోనే ఉండాలి, బిడ్డలు మాత్రం దొడ్డుగా ఉండాలంటే అది సాధ్యమయ్యే పని కాదు. ఏ పథకమైనా, ఏ ప్రణాళికైనా దాన్ని ప్రతి పౌరునికి నిజాయితీగా చేరవేయవలసిన అవసరం ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. మేము ప్రశ్నలు వేస్తే ఆ ప్రశ్నలు వచ్చే అవకాశం లేకుండా పోతోంది. పెద్దల సభను గౌరవంగా నిర్వహించుకునే ప్రయత్నం చేద్దాం . ఈ సభా నిర్వహణలో కొన్ని మార్పులు తీసుకొస్తే బాగుంటుందేమో ! ఎందుకంటే ఈరోజు ప్రజలు మనల్ని గమనిస్తున్నారు. సభలో మా సమస్యల మీద ఏవిధంగా చర్చిస్తున్నారు, వాటిని పరిష్కరించేందుకు ఏవిధంగా ముందుకు వెళుతున్నారనే ఆలోచనతో ప్రజలు ఉన్నారు గనుక ఈ ఉభయ సభలను మరి కొన్ని రోజులు అదనంగా నిర్వహిస్తే బాగుంటుంది. మనది గౌరవప్రదమైన పెద్దల సభ గనుక ప్రతి విషయంపై సమగ్రంగా చర్చించి, భవిష్యత్తులో ఎదురయ్యే ఇబ్బందులపై కూడా చర్చించి, ప్రభుత్వానికి తగు సూచనలు ఇచ్చే విధంగా ఈ సభ పాటుపడాలని కోరుతున్నాను.

ఎక్సైజ్ విషయానికి వస్తే – నాకు తెలిసినంత వరకు ఎప్పుడైతే ప్రొహిబిషన్ పెట్టారో అప్పటి నుంచీ దీని మీద మోజు ఎక్కువైనట్లుంది. ఒక మంచి ఉద్దేశ్యంతో గతంలో యన్.టి. రామారావు గారు ప్రొహిబిషన్ పీరియడ్ పెట్టారు. ఆ సందర్భంగా ఇదేదో చేసేస్తున్నారనే ఆలోచనతో లేని వాళ్లు కూడా నేర్చుకున్న పరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయి. యువతను సన్మార్గంలో పెట్టడానికి ప్రయత్నం చేయాలి. భవిష్యత్తులో ఉత్పన్నమయ్యే సమస్యలు/ఇబ్బందులను ముందే గ్రహించి, మన సభలో మంచి చర్చ చేసి వాటి

పరిష్కారం కోసం సలహాలు, సూచనలు ఇచ్చి, మన ద్వారా సమాజానికి ఒక మంచి సంకేతం పంపించడా నికి ప్రయత్నం చేయాలి.

5.10pm

నా అదృష్టమో, దురదృష్టమో తెలియదు గానీ నేను కోరగా, కోరగా రెండు ప్రశ్నలు వచ్చాయి. ఒకటి బాక్సైట్ గనుల గురించి, రెండవది విద్యుత్తు గురించి. ఆ రెండు రోజులు సభ జరగలేదు. మా తెలంగాణాలో వీధిభాగవతాలు జరిగేటప్పుడు ఒక మాట అనేవారు – రాక రాక అవకాశం వచ్చిందని వీధిభాగవతం చూద్దామని గొర్రెల కాపరి మొదటిసారి వెడితే ఎవరో తుంటరి భుజాలమీద కూర్చున్నాడట. మొదటి సారి చూశావు కదా ఎలా ఉందిరా భాగవతం అంటే, భాగవతం బాగానే ఉంది కానీ, బరువు మాత్రం బాగాలేదు అన్నాడట. ఇప్పుడు మా పరిస్థితి అలాగే ఉన్నది. చట్టసభలలో రాక రాక సంవత్సరానికి ఒకటో, రెండో ప్రశ్నలు వస్తే ఆ రెండు ప్రశ్నలమీద కూడా చర్చించకుండా ఉండే పరిస్థితి రావడం దురదృష్టంగా భావిస్తున్నాను. పెద్దల సభనైనా మనం సక్రమంగా వినియోగించుకోవాలి. రెండు, మూడు రోజులు సభ నడవకుండా సాధించింది ఏమిటి? పెద్దల సభలోనైనా ఒక సబ్జెక్ట్ మీద విపులంగా చర్చించే విధంగా సమగ్రమైన ప్రణాళిక రూపొందించాలని కోరుకుంటున్నాను. మంచి ఉద్దేశ్యంతో సమాజంలో అన్ని వర్గాల వారికి న్యాయం జరిగే విధంగా, ప్రతి కుటుంబానికి ఒకటి కన్నా ఎక్కువ వసతులు కల్పించాలనే సంకల్పంతో ఈ ప్రభుత్వం చేపడుతున్న మంచి కార్యక్రమాలను మేము సమర్థిస్తున్నాము.

అధ్యక్షా, దేశంలోనే మొట్టమొదటిసారిగా ఎస్సీ, ఎస్టీ ఉప ప్రణాళికపై చట్టబద్ధత కల్పించినందుకు ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తూ, భవిష్యత్తులో బి.సి. ఉపప్రణాళికకు చట్టబద్ధత కల్పించే విధంగా ప్రయత్నం చేయాలని కోరుకుంటున్నాను. ఈ సమాజంలో దారిద్ర్యరేఖకు దిగువన ఉన్న ప్రతి కుటుంబం లబ్ధి పొంది ఉన్నత స్థానాన్ని పొందే విధంగా ఈ ప్రభుత్వం కృషి చేస్తున్నందుకు అభినందిస్తూ, నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు మీకు కృతజ్ఞతలు తెలియచేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ తేలుకుట్ల గోపాల వెంకట కృష్ణారెడ్డి (స్థానికసంస్థలు) : గౌరవనీయులు శ్రీ ఆనం రామనారాయణరెడ్డి గారు తయారు చేసిన బడ్జెట్ శాసనమండలి ఫ్లోర్ లీడర్ ద్వారా ప్రవేశపెట్టబడిన దానిపై ప్రసంగించేందుకు అవకాశం ఇచ్చినందుకు మొట్టమొదట మీకు ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటూ, సమాజంలో, రాష్ట్రంలో, దేశంలో అభివృద్ధికి ప్రధాన సూచికలు ముఖ్యంగా మూడు. అవి విద్య, వైద్యం,

ఉపాధి. విద్య గురించి ప్రధానంగా గౌరవనీయులు శ్రీ కాటేపల్లి జనార్ధన్ రెడ్డి గారు సుదీర్ఘంగా ఉపన్యసించారు. చరిత్రలో చెప్పుకోవాలంటే కీ.శే. బి. ఆర్. అంబేద్కర్‌గారు మహాత్మాగాంధీగారిని ఒప్పించి communal award ద్వారా విద్యను ప్రాథమిక హక్కుగా సంపాదించడం జరిగింది. స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత విద్యను ప్రాథమిక హక్కుగా రాజ్యాంగంలో పొందుపరచుకున్నాము. తరువాత, పలు కమిటీల సూచనల ద్వారా విద్యను అభివృద్ధి పథంలో తీసుకు వచ్చాము. ఆ విధంగా తీసుకువచ్చిన తరువాత కూడా విద్య ఎందుకు కునారిల్లింది? అప్పుడున్నటువంటి విద్యా వ్యవస్థ సమూలంగా ప్రక్షాళన చేయవలసిన అవసరం ఇప్పుడెందుకు వచ్చింది? మనమందరం బాగానే చదువుకున్నాము. మనం చదువుకునే రోజుల్లో విద్యను ఆర్జించడం కోసం విద్యా బోధకులే కాకుండా, తల్లిదండ్రులు, ప్రభుత్వం, విద్యార్థులు అందరూ కృషి చేశారు. కానీ, శ్రీ కె. జనార్ధన్ రెడ్డి చెప్పేది ఎంతసేపూ ఏకోన్ముఖంగా ఉన్నది. ఇది చతుర్ముఖం. ఇందులో నలుగురు ఉన్నారు. వారు ఉపాధ్యాయులు, విద్యార్థులు, తల్లిదండ్రులు, ప్రభుత్వం. ఎంతసేపూ ఉపాధ్యాయులు మాకు ఇంకా సౌకర్యాలు కావాలి, ఇది కావాలి అది కావాలని అంటున్నారు కానీ, అసలు వ్యవస్థ ఎందుకు కునారిల్లింది అని ఆలోచించడం లేదు. ప్రైవేటు వ్యవస్థ పునాదులు ఏర్పరచుకుని ప్రభుత్వాన్నే ఎదిరించే స్థితికి ఎందుకు వచ్చిందని మీరేమైనా ఆలోచిస్తున్నారా? దానికేమైనా తగిన ప్రణాళిక ఇచ్చారా అనేది మనకు మనం ప్రశ్నించుకోవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉన్నది. ఇప్పటి పరిస్థితులలో నిర్బంధ విద్యా-హక్కు చట్టం తీసుకువచ్చాము. గత పదిహేను, ఇరవై సంవత్సరాలనుండి ప్రైవేటు విద్య నెమ్మది నెమ్మదిగా పునాదులు ఏర్పరచుకుని ప్రభుత్వ విద్యా వ్యవస్థలనే కూలద్రోసే పద్ధతిలోకి వెళ్లిపోయింది. అలా జరగడానికి కారణం ఎవరని నేను నిందించను కానీ, తిలా పాపం తలా పిడికెడు అని మాత్రం చెప్పగలను. ఇందులో అందరూ బాధ్యులే. శ్రీ ఎన్. కిరణ్‌కుమార్ రెడ్డి గారి ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత దానిని నియంత్రించేందుకు గాను కొన్ని చర్యలు చేపట్టి ఒక జి.వోను తీసుకురావడం జరిగింది. తరువాత దానిమీద హైకోర్టుకు వెళ్లి స్టే తీసుకురావడం జరిగింది. ఆ స్టేని తీసివేసి దేశంలో ఉన్న మిగతా రాష్ట్రాలలో ప్రైవేటు విద్యాసంస్థలను ఏ విధంగా నియంత్రణకు తీసుకువచ్చారో ఆ విధంగా తీసుకురావలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉన్నది. మన రాష్ట్రంలో ప్రత్యేకించి ప్రాథమిక విద్య మరీ కునారిల్లిపోయింది. కారణాలు ఇవీ అని నేను చెప్పడం లేదు గానీ, మనం పనిచేయవలసినన్ని గంటలు పనిచేసి విద్యార్థులకు బోధించవలసిన విషయాలను సంగ్రహంగా బోధిస్తున్నామా లేదా అనేది మనకు మనం నిర్ణయించుకోవాలి. అందుకు ప్రభుత్వం, తల్లిదండ్రులు కూడా తోడ్పడాల్సిన అవసరం ఉన్నది. గతంలో ఉపాధ్యాయులు ఇండ్ల వద్దకు వచ్చి మీ పిల్లలు బాగా చదవడంలేదని, ఫలానా సబ్జెక్టులో వెనకబడి ఉన్నారు నా దగ్గరకు సాయంత్రం పంపించండి నేను చెబుతానని అనేవారు, ఇప్పుడటువంటి వ్యవస్థ ఉందా అని మనకు మనమే ప్రశ్నించుకోవలసిన అవసరం ఉన్నది. తల్లిదండ్రులు ప్రైవేటు విద్యకోసం డబ్బులు చెల్లించి తమ పిల్లలను ఉదయం 6గంటలకు పంపించి సాయంత్రం 6గంటల వరకూ వాళ్లను ఎందుకు అవస్థ పెడుతున్నారు? ఇప్పుడు కొంత ప్రయత్నం జరిగింది. ఉన్నత పాఠశాలల్లో ఫలితాలు బాగున్నాయి. డియస్సీ వచ్చిన తరువాత మంచి ఉపాధ్యాయులు

రావడం జరిగింది. చక్కటి విద్యను అందించబట్టే ప్రభుత్వ ఉన్నత పాఠశాలల్లో ఫలితాలు బాగా ఉన్నాయి. బాగా బోధించిన ఉపాధ్యాయులను ప్రోత్సహించమని మేము కూడా చెబుతున్నాము. లోపాలున్నాయి, కరక్టే, కాదనడం లేదు. ఎమ్.ఈ.వోల అపాయింట్‌మెంట్స్ లేవు. బోధనేతర సిబ్బంది, వాచ్‌మెన్‌లు లేరు. ఏ ప్రణాళిక ద్వారా ఈ పరిస్థితులను మెరుగుపరచగలమో సూచనలు ఇవ్వాలి. ఏ విధంగా ప్రాథమిక విద్యను పైకి తీసుకురావాలో తెలియచేయాలి గానీ, మనకు మనమే విమర్శించుకుంటూ పోతే ఎలా? అయితే, నిర్మాణాత్మకమైన విమర్శ చేయండి. అలా చేసినట్లయితేనే మనం ప్రైవేటు విద్యను నియంత్రించగలము. ఫీజులను నియంత్రించగలము. అలా చేసినప్పుడే మనం ప్రాథమిక విద్యను సరైన గాడిలో పెట్టగలమని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను.

ఫీజు రీయంబర్సుమెంట్ విషయంలో మనం పప్పులో కాలు వేశాము. రూ.2లక్షలు, రూ.3లక్షలు పెట్టి పదవతరగతి మరియు ఇంటర్మీడియట్ వరకూ ప్రైవేటు విద్యాసంస్థలలో చదివే వారు కూడా ఫీజు రీయంబర్సుమెంటుకు అర్హులు అని అంటున్నారు. అక్కడ రెండు లక్షలు కట్టే విద్యార్థి ఫీజు రీయంబర్సుమెంటుకు అర్హులా? ఇది అధికారులు చర్చించుకోవాలి. దీనిని ఏ విధంగా మార్చితే మళ్లీ, మన ప్రభుత్వ హైస్కూల్సు, కాలేజీలు గాడిలోకి వస్తాయి? అందుకు సరైన నిబంధనలు తీసుకురావలసిన అవసరం ఉన్నది.

5.20 PM

ప్రభుత్వ కళాశాలల్లో చదివిన వారికే ఫీజు రీఇంబర్స్‌మెంట్ ఇవ్వడం జరుగుతుందనే నిబంధనను తీసుకురమ్మనండి. అప్పుడు వాణిజ్యంగా మారిన విద్య కొంతవరకూ తగ్గుతుంది. ప్రభుత్వ ఇంజనీరింగు కాలేజీలను ఇంకా పెంచి, ప్రయివేటు ఇంజనీరింగు కాలేజీలను తొలగించినట్లయితే ప్రభుత్వ విద్యాసంస్థలు అభివృద్ధి చెందుతాయని తమరి ద్వారా ప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తున్నాను.

నేను హామీల అమలు కమిటీ ఛైర్మన్‌గా కూడా పనిచేయడం జరిగింది. విద్యకు సంబంధించిన 37/2005 చట్టాన్ని ఆర్థిక శాఖ ఎందుకు వ్యతిరేకిస్తున్నదో అర్థం కావడం లేదు. ఏ చట్టం అయినా ప్రాస్పెక్టివ్‌గా ఉంటుందిగానీ రిట్రాస్పెక్టివ్‌గా ఉండదు. కానీ, ఈ చట్టంలో 1980 వ సంవత్సరం నుంచి 2005 వ సంవత్సరం వరకూ ఎయిడెడ్ పాఠశాలల్లో లబ్ధిపొందిన వారినుంచి సొమ్మును రికవరీ చేయాలని చెప్పడం నిజంగా ఆమోదించవలసిన విషయం కాదు. సభలో విద్యాశాఖా మంత్రిగారు దానిని ఆమోదించారు. కానీ, సభ బయట ఆయనను అడిగితే "చట్టంలో ఆ సెక్షన్ తీసివేయడానికి ఆర్థికశాఖ ఒప్పుకోవడం లేదని" చెబుతున్నారు. ఇది విచిత్రమైన పరిస్థితి. హామీల అమలు కమిటీ ఎందుకు ఉందో మాకు కూడా అర్థంకాని పరిస్థితి వచ్చింది. రిట్రాస్పెక్టివ్‌గా వదిలేసి, ఎవరైతే 2005 వ సంవత్సరం నుంచి లబ్ధి పొందారో వారివద్ద నుంచి సొమ్మును రికవరీ చేయమనండి. నేనయితే ఏ చట్టంలోనూ రెట్రాస్పెక్టివ్‌గా అమలయ్యే దాఖలాలను చూడలేదు.

జిల్లాకు ఒక విశ్వవిద్యాలయాన్ని ఏర్పాటు చేస్తామని చెప్పారు. ఏదో ఫలహారం పెట్టినట్లుగా ఒక్కొక్క విశ్వవిద్యాలయానికి రూ. 2 కోట్లు లేదా రూ. 5 కోట్లు అని కేటాయిస్తూ పోతున్నారు. కానీ, క్వాలిటీ ఎక్కడ ఉంది? ఒక ప్రయివేటు ఇంజనీరింగు కళాశాలలోనే ఒక ప్రొఫెసర్ ఉంటే, ఇద్దరు అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్లు, ఆరుగురు లెక్చరర్లు ఉండాలి. కానీ, రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ఉన్న ప్రొఫెసర్లు 3 వేలు కూడా లేరు. ఇప్పుడున్న ఇంజనీరింగు కళాశాలల లెక్కను బట్టి చూస్తే, రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ఉన్న కళాశాలల్లో 80 వేలకు పైగా పి.హెచ్.డి. కలిగి ఉన్న ప్రొఫెసర్లు కావాలి. ఈ ఇంజనీరింగు కళాశాలలు ఎట్లా నడుస్తున్నాయి? ఫీజు రీఇంబర్స్‌మెంట్ విషయంలో ఒక టాస్క్‌ఫోర్స్ కమిటీని నియమించారు. ఆ కమిటీ వీటన్నింటినీ పరిశీలించి ఆ కళాశాలను మూసివేసే ప్రయత్నం చేస్తుందా? లేనట్లయితే కావలసిన ప్రొఫెసర్లను, అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్లను ఎక్కడనుంచైనా తీసుకువచ్చి నియమించే పరిస్థితి ఉంటుందా? ప్రపంచస్థాయిలో పేరున్న ఒక్క విశ్వవిద్యాలయం కూడా మన దేశంలో లేదు. మన దేశంలో ఉన్న విశ్వవిద్యాలయాలు మొదటి 200 వ స్థానాలలో కూడా లేవు. మన విశ్వవిద్యాలయాల క్వాలిటీ ఎంత ఉందో దీని ద్వారా రుజువవుతోంది. విద్యారంగంలో మనం ఏ మాత్రం ముందంజలో ఉన్నామో మనమంతా తెలుసుకోవాలి. వెనుకటి రోజుల్లో ఉన్నటువంటి విద్యను తిరిగి మళ్లీ ఆస్థాయికి తీసుకురావడానికి, విద్యా ప్రమాణాలను పెంచడానికి ప్రతి ఒక్కరూ కృషి చేస్తే తప్ప ఇది సాధ్యపడదు. ఎందుకంటే, ఇల్లు పదిలంగా ఉండాలంటే పునాది బాగుండాలి. ప్రాథమిక విద్య ఎప్పుడైతే బాగుంటుందో తప్పకుండా ఉన్నత విద్య కూడా బాగుంటుంది. ప్రాథమిక విద్య నుంచి సాంకేతిక విద్య వరకూ ప్రభుత్వం సరైన చర్యలను తీసుకోవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది.

ప్రాథమిక ఆరోగ్యం విషయానికి వస్తే, ఎన్ని ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలు పనిచేస్తున్నాయి, ఎన్ని పనిచేయడం లేదు? పనిచేయని ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలను ఏ విధంగా ముందుకు తీసుకురావాలనే దిశగా ఆలోచించాలి. ఒక ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రంలో ఎంతమంది ఇన్‌పేషెంట్లు, ఎంతమంది ఔట్‌పేషెంట్లు ఉన్నారు? డాక్టర్లు ఉన్నారా, లేదా? పేషెంట్లకు మందులను ఇస్తున్నారా, లేదా? ముఖ్యమంత్రి సహాయనిధి ద్వారా పాముకాటుకు రూ. 60 వేలతో చికిత్స చేయడం నేను చాలా చోట్ల చూడడం జరిగింది. ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రంలో పాము కాటుకు ఇంజెక్షన్లు అందుబాటులో ఉంచితే అక్కడే ఇవ్వవచ్చు. కానీ, ఆ రోగి ప్రయివేటు ఆసుపత్రికి వెళ్లి వైద్యం చేయించుకోవడం, ఆ చికిత్స ఆరోగ్యశ్రీ పథకంలో లేకపోవడం వల్ల దానికి కూడా ప్రభుత్వం డబ్బును చెల్లించవలసి వస్తోంది. ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలు, డాక్టర్లు, మందులు అందుబాటులో ఉన్నా ప్రభుత్వం డబ్బును చెల్లించవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. అందువల్ల, ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలను రిఫరెల్ ఆసుపత్రులుగా కూడా తీసుకురావాలి. వాటి ద్వారా రిఫరెన్స్ వస్తేనే, ప్రభుత్వ ఆసుపత్రుల్లోగానీ, ప్రయివేటు ఆసుపత్రుల్లోగానీ, జిల్లా కేంద్రాలలో వైద్యం అందించే విధానం వస్తేనే తప్ప ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలు

బాగుపడే పరిస్థితి లేదు. ఆ ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలలో డాక్టర్ల పోస్టుల భర్తీ అవుతోందా, లేదా అని చూసేవారు కూడా లేరు.

ఆరోగ్యశ్రీ పథకంలో కూడా ప్రభుత్వం ఒక విధానాన్ని మార్చాలి. ప్రయివేటు ఆసుపత్రులలో కాకుండా, ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులలో వైద్యం చేయించుకుంటేనే ఆరోగ్యశ్రీ పథకం వర్తిస్తుందనే నిబంధనను తీసుకురావాలి. దానివల్ల ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులలో వసతులు, సౌకర్యాలు కూడా వస్తాయి. డాక్టర్లకు కూడా ఎక్కువ డబ్బు వచ్చే అవకాశం ఉంటుంది. ఈ విధానాన్ని ఆరోగ్యశ్రీ పథకంలో తీసుకురావలసిన అవసరముంది. వైద్య విధానంలో ఈ రకమైన మార్పులు తీసుకువచ్చి, ప్రాథమిక ఆరోగ్యకేంద్రాలలో కూడా అన్ని రకాల వసతులు, సౌకర్యాలను కల్పించినట్లయితే, ప్రభుత్వం పేదప్రజలకు కూడా చేరువయ్యే అవకాశముంటుందని తమరి ద్వారా ప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తున్నాను.

ఉపాధిహామీ పథకాన్ని తేది 2.2.2006 న 13 జిల్లాలలో ప్రవేశపెట్టి, ఆ తరువాత రాష్ట్రంలోని ఇతర జిల్లాలలో ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. అక్టోబర్, 2012 వ సంవత్సరం వరకూ లెక్కలను పరిశీలిస్తే, సుమారు రూ. 22 వేల కోట్లను గ్రామీణ ఉపాధి హామీ పథకం క్రింద ప్రభుత్వం ఇవ్వడం జరిగింది. ఆ మొత్తంలో రూ. 16 వేల కోట్లు లేబర్‌కు చెల్లించడం జరిగింది. సుమారు రూ. 5 వేల కోట్లు మెటీరియల్ కాంపోనెంట్‌కు కేటాయించారు. కానీ, గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు సభలో చెప్పిన ప్రకారం మనకున్న అసెట్స్ కేవలం రూ. 600 కోట్లు మాత్రమే. దీనిని ప్రణాళికా బద్ధంగా చేయాలి. దీనికోసం అధికారులు కూడా కొంత సహకరించాలి. పెద్ద మొత్తంలో ఈ పథకం కోసం రూ. 22 వేల కోట్లు ఖర్చు చేసినపుడు అసెట్స్ ఏ మోతాదులో ఉండాలి? హామీల కమిటీ రాజస్థాన్‌ను పర్యటించినపుడు ఉపాధి హామీ పథకంలో వారు ఖర్చు చేసిన మొత్తంలో దాదాపు 70 నుంచి 80 శాతం అసెట్స్‌ను క్రియేట్ చేస్తున్నామని చెప్పారు. వారినుంచైనా తెలుసుకుని, ఇంత పెద్ద ఎత్తున చేస్తున్న ఉపాధి హామీ పథకం క్రింద అసెట్స్‌ను కూడా పెట్టుకోవాలి. రూ. 1.60 లక్షల కోట్ల బడ్జెట్‌లో విద్యారంగానికి 10 శాతం, రూ. 16 వేలకోట్లు కేటాయించినట్లుగా ఉపాధి హామీ పథకంలో రూ. 22 వేల కోట్లు కేటాయించినపుడు 10 శాతం కూడా అసెట్స్‌కు కేటాయించలేదు. దీనికోసం సుదీర్ఘంగా ఆలోచిస్తే తప్ప, నిధులు ఖర్చయినా, అసెట్స్ క్రియేట్ అయ్యే పరిస్థితి కనపడడంలేదు.

వ్యవసాయరంగం విషయానికి వస్తే, మనం ప్రత్యేక కార్యాచరణ ప్రణాళికను పెట్టుకోవడం జరిగింది. చాలా సంతోషం. కానీ, దానిని మూడు ముక్కలు చేశారు. దానిని తిరిగి ఒకే ముక్కగా చేయాలి. గతంలో వ్యవసాయం, పశుగణాభివృద్ధి, ఉద్యానవనాలు ఈ మూడూ ఒకే శాఖ క్రింద ఉండేవి. ఇప్పుడు వాటిని మూడు శాఖలుగా చేశాము. మళ్లీ వాటిని ఒకే గొడుగు క్రిందకు తీసుకువస్తేనే వ్యవసాయంరంగంలో మంచి చర్యలను తీసుకునే అవకాశముంటుంది. గౌరవ సభ్యులు డా.ఎమ్.వి.రావుగారు వ్యవసాయశాస్త్రంలో నిపుణులు కాబట్టి వ్యవసాయపరిశోధన గురించి

ఇంతకుముందు ఆయనను అడిగాను. వ్యవసాయం రంగంలో పరిశోధన క్రింద కేటాయించిన బడ్జెట్ చాలా తక్కువ, మనం చేసేది 'ఆల్‌మోస్ట్ జీరో' అని ఆయన నాతో చెప్పారు.

5.30pm

వ్యవసాయ యూనివర్సిటికి గాని, పరిశోధనకి గాని నిధులిచ్చేదే చాలా తక్కుక, అందులో ఖర్చు అయ్యేది కూడా జీరో అని చెప్పారు. అంటే, పరిశోధనలో వ్యవసాయం తరపున చాలా వెనుకబడి ఉన్నాం. దానిని ఆ పరిశోధనకి తీసుకువచ్చి, ఆ పరిశోధనని తిరిగి ఎక్స్‌టెన్షన్ ద్వారా మళ్ళీ ఫీల్డ్‌కి తీసుకువెళ్లగలిగినప్పుడే బాగుంటుంది. అలాగే మంచి, మంచి విత్తనాలు అభివృద్ధి చేస్తున్నామని మనము చాలా గొప్పగా చెప్పుకుంటున్నాం. ఆ విత్తనాలు 80 శాతం విత్తనాలను ప్రైవేటు కంపెనీ వారే అభివృద్ధి చేస్తున్నారు. మనం కేవలం మార్కెటింగ్ లాగానే ఉపయోగపడుతున్నాం. A.P. Seeds Developing Corporation అని పెట్టుకొని కేవలం మార్కెటింగ్ లాగానే ఉపయోగించుకుంటున్నాం గాని ప్రైవేటువారు 80 శాతం ఉత్పత్తి చేస్తుంటే కనీసం మనం 50 వరకైనా ఎందుకు రాలేమని ఆలోచించడం లేదు. ఇప్పటికైనా అటువంటి ఆలోచన ఏమైనా కలుగజేసుకొని ప్రభుత్వం తరపున విత్తనాల అభివృద్ధి 50 శాతమైన ఉండేటట్లు చూసుకోవలసిన పరిస్థితి ఉంది. వ్యవసాయంలో పరిశోధనలు కూడా చేపట్టవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉందని మీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తున్నాను. అలాగే రెవెన్యూ సదస్సులని ఇప్పుడు పెట్టుకుంటున్నాం. పర్యావరణ గురించి ఇప్పుడు మాట్లాడుకుంటున్నాం. దాని గురించి గౌరవ సుప్రీంకోర్టు జడ్జిమెంట్ ఒకటి ఉంది. The Hon'ble Supreme Court of India in S.L.P No. 4787 of 2001 held thus:-

"It is important to notice that the material resources like forests, tanks, ponds, hillocks have to be maintained to have delicate ecological balance. They need to be protected for proper and healthy environment, which enables the people to enjoy the quality of life, which is the essence of right guaranteed under Article 21 of the Constitution of India. The Government including the Revenue authorities should have bestowed their attention to develop the same, which would, on one hand have prevented the ecological disaster and on the other hand, provided better environment for the benefit of public at large.

Such a vigil would also help in maintaining ecological balance and protecting environment in regard to which, this Court has repeatedly expressed its concern. Such measures must be taken at the grass-root level, if they were to become Nation's pride."

మనం రెవెన్యూ సదస్సులు పెట్టుకుంటున్నాం గాని ఎన్నో లక్షల ఎకరాల చెరువులు, కుంటలు దురాక్రమణకు గురైన పరిస్థితి ఉంది. GHMC పరిధిలో ఉన్నటువంటి కుంటలు, చెరువులకు

సంబంధించిన రికార్డులను పరిశీలించడం జరిగింది. అందులో HMDA పరిధిలో 375 చెరువులు, కుంటలు ఉన్నాయి. అందులో 50 హెక్టార్ల కంటే ఎక్కువ వైశాల్యం కలవి 15 ఉన్నాయి. వాటిలో ఎన్నింటిలో నీరుంది, ఎన్నిచోట్ల ఆక్రమణలకు గురయ్యాయనేది తెలిసిన విషయమే. అసలు అది ప్రజల ఆస్థి. కొంతమంది దురాక్రమణ దారులు ఆక్రమణలు చేస్తూ ఉంటే, గౌరవ సుప్రీంకోర్టు 2001లోనే మొట్టికాయలు వేయడం జరిగింది. ఈ దురవస్థని ఇప్పటికైనా గాని సక్రమంగా చేయవలసిన అవసరం ఉందని మీ ద్వారా సభ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. అలాగే మెయిన్ రోడ్డులో వెళ్తున్నప్పుడు రోడ్డు ప్రక్కన "లే అవుట్స్" కుప్పలు, తెప్పలుగా కనిపిస్తూ ఉంటాయి. కాని, ఆర్.డి.ఓ. కార్యాలయానికి గాని వి.ఆర్.ఓ. అధికారుల దగ్గరకు వెళితే అందుకు సంబంధించిన సమాచారం మాకు ఏం రాలేదని అంటారు. రోడ్డు ప్రక్కనే ఉన్నదానికి conversion of land ఉందా? దానికి నాలా క్రింద అనుమతి ఇచ్చారా? అని అడిగితే ఏం మాట్లాడరు. పోనీ వారు "లే అవుట్ " వేశారు, అమ్ముకున్నారు. అమ్ముకున్న తరువాత అయినా గాని గ్రామ కార్యదర్శి, ఆ రోడ్ల కొరకు 10 per cent of the landని రిజిష్టర్ చేసుకోవాలి. Town and Country rule ప్రకారం అది పంచాయతీ ఆస్తి. అది ఎంతవరకు చేస్తున్నాం మనం. మన ఆస్తిని మనం కాపాడుకోలేని పరిస్థితుల్లో మనం ఉన్నాం. కొన్ని రోజుల తరువాత "లేఅవుట్స్" వేసి అమ్ముకొని వెళ్లిపోతారు. తరువాత ఆయా లేఅవుట్స్ లో ఉంటున్న ప్రజలు రోడ్ల కోసమని ప్రజాప్రతినిధులను అడుగుతారు. అలాగే ప్రభుత్వం వేసినటువంటి "లేఅవుట్స్"కి కూడా రోడ్లు మరియు మిగతా సదుపాయాలు మనం చేయడం లేదు. ఉదాహరణకు పిడుగురాళ్లలో ఇందిరమ్మ "లేఅవుట్" లో 850 మంది లబ్ధిదారులకి ఇండ్లు ఇవ్వడం జరిగింది. కాని అక్కడ డబ్బులు చెల్లించినప్పటికీ లైటింగ్, రోడ్లు, మురుగు కాల్వలు, మంచినీరు గాని ఇంతవరకు గృహ నిర్మాణ శాఖ వారు ఆ సదుపాయాలు కల్పించలేదు. ప్రభుత్వం చేసినటువంటి "లేఅవుట్" లోనే మనం అభివృద్ధి చేయకుండా వదిలేస్తే ప్రజాప్రతినిధుల మీద దాడి జరిగేటువంటి పరిస్థితులు కూడా ఉన్నాయని మీ ద్వారా సభ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. అలాగే ప్రణాళికా వ్యయం, ప్రణాళికేతర వ్యయం. ప్రణాళిక వ్యయం తీసుకుంటే రూ.59వేల కోట్లు ఉంది. ప్రణాళికేతర వ్యయం రూ.1.01వేల కోట్లు ఉంది. బడ్జెట్‌లో తీసుకున్నట్లైతే ప్రణాళికేతర వ్యయం-రూ.72.5 శాతం ఉంది. ప్రణాళికేతర వ్యయం క్రింద ఇంత పెద్ద ఎత్తున ఖర్చు పెడితే, ప్రణాళిక వ్యయం క్రింద కొంత మేరకే మనం ఖర్చు పెడుతున్నాం. 27.5 శాతం ప్రణాళిక బడ్జెట్ క్రింద ఉంటే, మిగతా 72.5 శాతం ప్రణాళికేతర వ్యయం క్రింద ఉండడమంటే, ఈ వ్యత్యాసం చాలా ఎక్కువగా ఉంది. ఆ ప్రణాళికేతర వ్యయాన్ని ఎంతవరకు మనం తగ్గించాలో అంతవరకు తగ్గించేందుకు మనం ప్రణాళిక చేపట్టాలి. ఉదాహరణకు ఫైనాన్స్ అకౌంట్స్ అని చాలా పెద్ద పుస్తకాలు ఇస్తున్నాం. ఇప్పుడు వచ్చేటువంటి లేటెస్టు టెక్నాలీజీలో దీనిని మనం సి.డి.లో రూపొందించి కొంత వరకు ఖర్చును అరికట్టవచ్చు. ఇదొక చిన్న ఉదాహరణ, ఇదేదో పెద్ద ఉదాహరణగా చెప్పడం లేదు. ప్రణాళికేతర వ్యయాన్ని ఎంతవరకు మనం తగ్గించాలో అంతవరకు తగ్గించేందుకు అధికారులు ప్రణాళికలు చేపట్టాలని మీద్వారా సభకు తెలియజేస్తున్నాను. అటవీ శాఖను తీసుకుంటే, రెడ్ శాండల్ గురించి పెద్ద ఎత్తున

విషయాలు వస్తున్నాయి. అది ఎందుకు జరిగిందంటే, కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు అనుమతినివ్వక పోవడం వల్ల జరిగింది. మా హామీలు-అమలు కమిటీలో నాలుగు సార్లు చర్చించాం. అది ఎందుకు వచ్చింది అని చూస్తే, రెడ్ శాండల్ అనుమతులు కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి రావాలని తెలిసింది. కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి అనుమతి రాకపోవడంతో ఉన్నటువంటి దానిని బ్లాక్‌లో ఎక్కువ రేటుకు అమ్ముకోవడం జరుగుతోంది. కాని ప్రభుత్వం నిర్ణయించే రేటు మాత్రం చాలా తక్కువ. కనీసం ఉన్న వాటినైనా, పట్టుకున్న వాటిని అమ్ముకోవడానికైనా గాని కేంద్ర ప్రభుత్వ అనుమతి రావాలి కాబట్టి అధికారులు తొందరగా కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి అనుమతులు పొందేట్లు ప్రయత్నం చేయాలని మీద్వారా సభకు తెలియజేస్తున్నాను. అలాగే విదుత్తు గురించి మనం చాలా, చాలా మాట్లాడుతున్నాం. ఒకచోట కేంద్రం విద్యుత్తు పెడతామంటే వద్దో మెగ్రో అంటున్నారు. ఎక్కడ పెట్టాలి? ప్రతిపక్షాలు ఏవైతే ఉద్యమాలు లేవనెత్తుతున్నాయో ప్రతిపక్షాలుగా మీరే చెప్పండి. అక్కడికి వెళతారు విద్యుత్తు వద్దని అంటారు. ఇక్కడికి వస్తారు విద్యుత్తు కావాలని అంటారు. ఈ కేంద్రాలు సముద్ర తీరానికి దగ్గరలో ఉండాలి. ఎందుకంటే, బొగ్గుని మనం దిగుమతి చేసుకోడానికి ఎంతమేరకు మనకు వీలైతే అంతమేరకు సముద్రపు ఒడ్డుకు దగ్గరగా ఉండాలి. సముద్రపు ఒడ్డుకు దగ్గరగా ఉన్నప్పుడే రవాణా చార్జీలు తగ్గుతాయి. ఇంధనం చార్జీలు కూడా బ్యాలెన్స్‌గా మెయింటేన్ చేయడానికి వీలుంటుంది. నేను ప్రతిపక్షాలకు విన్నవించుకునేది ఏమింటంటే, ఫలాన చోట అనువుగా ఉంది, ఇది వద్దండీ అని చెప్పండి. మేమేమి కాదనట్లేదు. పంట పొలాలు నాశనం చేయమని చెప్పడం లేదు. మొన్న సుదీర్ఘంగా గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు విద్యుత్తుని ఎంతకైనా కొనేందుకు సిద్ధంగా ఉన్నామని చెప్పారు. కాని కారిడార్ మాత్రం లిమిటెడ్‌గా ఉంది. దానిని పెంచేటువంటి ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. ఆ ప్రయత్నానికి మీరందరు కూడా సహకరించండి. కారిడార్ వచ్చినట్లైతే, తొందరలోనే దేశంలో ఎక్కడినుంచైనా తక్కువ ధరలో విద్యుత్తును కొనే అవకాశం ఉంటుందని మీద్వారా సభకు తెలియజేస్తున్నాను.

సా 5.40

శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రి శ్రీ కిరణ్‌కుమార్ రెడ్డి గారి సారథ్యంలో ఆర్థికమంత్రి శ్రీ ఆనం రామనారాయణరెడ్డిగారు రూపొందించి, ఇక్కడ లీడర్ ఆఫ్ ది హౌజ్ శ్రీ రామచంద్రయ్యగారు ప్రవేశపెట్టిన ఈ బడ్జెట్ మీద ప్రసంగించే అవకాశం కలిగినందుకు మొట్టమొదట మీకు, సభకు కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను. గ్రామస్థాయి, కుటుంబస్థాయి, రాష్ట్ర స్థాయి, దేశ స్థాయిలో ఎక్కడైనా కానీ ఏ పని చేయాలన్నా, ఒక సంకల్పం, చిత్తశుద్ధి ఉండాలి. ఈ రాష్ట్రానికి సంకల్పం, చిత్తశుద్ధి ఉంది. కాబట్టే ఒక సదుద్దేశంతో రాష్ట్ర విస్తృత ప్రయోజనాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని సంక్షేమాన్ని, అభివృద్ధిని సమతుల్యంగా పెట్టుకుంటూ, ఒక ధృడసంకల్పంతో రు.1,61,348 కోట్లతో ఒక అర్థవంతమైన, ఆదర్శవంతమైన, సంక్షేమ, అభివృద్ధి బడ్జెట్‌ను ప్రవేశ పెట్టడం జరిగింది. శుభం పలకమని. . . ఎక్కడో సామెత చెప్తే ఇంకేదో అంటే బాగుండదు రికార్డులో. ఈ రోజు సామెతలను గ్రామస్థాయిలో కూడా అనుకుంటాము.

బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టేటప్పుడు ప్రజా ప్రతినిధుల నుండి కూడా సూచనలు తీసుకోవాలని గౌరవ సభ్యులు శ్రీ నారదాసు లక్ష్మణరావుగారు అన్నారు. ఆయన మనస్ఫూర్తిగా అన్నారో, అలవాటులో పొరపాటుగా అన్నారో కానీ వాస్తవం చెప్పారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం కూడా బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టేటప్పుడు కాన్ఫిడరేషన్ ఆఫ్ ఇండియన్ ఇండస్ట్రీ, ఏఐసిసి ఆఫీస్ బేరర్స్, కొన్ని రైతు సంఘాలు ఇవన్నీ కూడా వచ్చాయి. ప్రజా ప్రతినిధుల సూచనలనేది మంచి ఆలోచనే. రాబోయే బడ్జెట్‌లో తప్పనిసరిగా రెండు, మూడు నెలల ముందు రాష్ట్ర ప్రభుత్వంలోని ఏ పార్టీవారు ఉన్నా, ప్రజా ప్రతినిధుల నుండి ఒక పది సూచనలకు మించకుండా తీసుకోవడంలో తప్పులేదు. అసలు ఈ బడ్జెట్‌లో ఏముంది, ఏ ఏ రంగాలకు ఎంత కేటాయించారు? ఇవన్నీ మాకు అనవసరం, పనికిరాని బడ్జెట్, ఇది అబ్రకదబ్ర బడ్జెట్, ఇది ప్రజా వ్యతిరేక బడ్జెట్, ఇది పాత సీసాలో కొత్త సారా బడ్జెట్ అనే భావనతో ప్రతిపక్షాలు ఉన్నాయని శ్రీ నారదాసు లక్ష్మణరావు ఆన్ రికార్డు చెప్పారు. కాబట్టి ప్రతిపక్షాలకు కానీ, సభ్యులందరికీ కానీ నేను చెప్తున్నదొక్కటే. నిర్మాణాత్మకమైన సూచనలివ్వండి. దయచేసి మనసుపెట్టి ఇందులో ఏముందనేది ఆలోచించండి. ఎవరైనా ఒక పరిశ్రమ పెట్టాలన్నా, ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో పరిస్థితులు ఏ విధంగా ఉన్నాయో చూద్దామన్నా ప్రజా ప్రతినిధుల మాటలు వింటే వాళ్ళు ఎనభై కిలోమీటర్ల వేగంతో వస్తే, నూట అరవై కిలోమీటర్ల వేగంతో వెనక్కు వెళ్ళిపోయే పరిస్థితి ఉంది. ఇప్పుడే కృష్ణారెడ్డిగారు చెప్పినట్లు సద్విమర్శలు నిర్మాణాత్మకంగా ఉండాలి. లోపాలు ఎక్కడ జరుగుతున్నాయో చెప్పండి. నిధులు మళ్ళింపు అవుతున్నాయి కాబట్టి ఎస్.సి, ఎస్.టి ఉప ప్రణాళిక తీసుకువచ్చి చట్టబద్ధత కల్పించి, వాటిని చివరి పైసా వరకూ కూడా ఆ వర్గాలకు చెందేవిధంగా చేయాలనే సదుద్దేశంతో ముఖ్యమంత్రిగారి ఆధ్వర్యంలో మానిటరింగ్ కౌన్సిల్‌ను, స్టేట్ కౌన్సిల్ పెట్టి చేయడం వల్ల ప్రతి రాష్ట్రం కూడా మన రాష్ట్రాన్ని ఆదర్శంగా తీసుకోవడమనేది గర్వకారణమని చెప్తున్నాను. అది శ్రీ కిరణ్‌కుమార్ రెడ్డిగారి సారథ్యంలో ఎస్.సి, ఎస్.టిలకు చేస్తున్న, చేసి చూపిస్తున్నటువంటి పరిస్థితి అని ఈ సందర్భంగా నేను మీకు మనవి చేస్తున్నాను. ఎస్.సిలకు రు.8585 కోట్లు, ఎస్.టిలకు 3666 కోట్లు, మొత్తం బడ్జెట్‌లో ఎస్.సిలకు 16.21 శాతం, ఎస్.టిలకు 6.92 శాతం కేటాయించారు. ఇలా చేసినందుకు కనీసం మంచిమాట చెప్పాలి. ఎక్కడైనా లోపాలుంటే చెప్పండి సరిదిద్దడానికి ఉంటుంది. కానీ ఏదేమైనా బడ్జెట్ ఎలా చూస్తే అలా కనబడుతుంది. నాకు మాత్రం ఆన్ రికార్డు ఇది జనరంజకమైన బడ్జెట్, అర్థవంతమైన బడ్జెట్, ఆదర్శవంతమైన బడ్జెట్. అభివృద్ధిని, సంక్షేమాన్ని, బలహీనవర్గాల వారిని, దారిద్ర్యరేఖకు దిగువన ఉన్న కుటుంబాలను పైకి తీసుకువచ్చే బడ్జెట్ ఇది. రైతులు, పరిశ్రమలు, విద్యార్థులు, మైనారిటీలు, వెనుకబడిన వర్గాల మేలుకోరే బడ్జెట్ ఇది. ఇంత బ్రహ్మాండంగా సమాజంలో ఏ వర్గాలను కూడా విస్మరించకుండా రూపొందించి, సభ ఆమోదం కొరకు ఉంచిన ఈ బడ్జెట్‌ను నేను మనస్ఫూర్తిగా ఆహ్వానిస్తున్నాను. 2011-12 సంవత్సరం ఎఫ్.ఆర్.డి.ఎఫ్ నిర్దేశించిన పరిమితి ప్రకారం మొత్తం ద్రవ్య బాధ్యతలు జి.యస్.డి.పిలో 29.60 శాతం మించకూడదని ఉంటే ద్రవ్య బాధ్యతలను జి.యస్.డి.పిలో 22.27 శాతం తగ్గించడం ద్వారా రాష్ట్ర

ప్రభుత్వం మెరుగ్గా పనిచేసిందని ఈ రోజు కాగ్ రిపోర్టు ఇచ్చింది. ఇది కనీసం చదువుకోవాలి. కొన్ని లోపాలు కూడా ఉన్నాయి. ప్రజాపద్దుల కమిటీలో మా దృషికి కూడా వచ్చాయి.

శ్రీ విటపు బాలసుబ్రహ్మణ్యం : కాగ్ అనేది బైబిల్ కానీ, ఖురాన్ కానీ, భగవద్గీత కానీ కాదు.

శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి : కాగ్ అనేది బైబిల్ కాకపోయినా, భగవద్గీత కాకపోయినా వారి భాషలోనే రాజ్యాంగ పదవులున్నా, ప్రజాపద్దుల కమిటీ ద్వారా చట్టసభలో అత్యున్నత వ్యవహారాలున్నా, అటు శాసనసభలో కానీ, ఇటు శాసన పరిషత్తులో కానీ కాగ్‌కు పరిమితులున్నా, లోపాలను ఎత్తిచూపించినా, ప్రభుత్వానికి ఏ సమయంలోనైనా వివరణ ఇచ్చుకునే అవకాశం, అధికారుల ద్వారా సమాచారాన్ని సేకరించే అవకాశం, ప్రజాపద్దుల కమిటీలో రాజ్యాంగబద్ధంగా ప్రతిపక్ష సభ్యుడినే ఛైర్మన్‌గా చేసినటువంటి పరిస్థితి ద్వారా మనం ఇందులో పేరాలను డ్రాప్ చేయవచ్చు, ఉంచవచ్చు. అదే ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పేది. మీరు అర్థం చేసుకుని మాట్లాడితే బాగుంటుంది. అందులో ఏమీలేదు. మీరు పరీక్షించి, రంధ్రాన్వేషణ చేసి, భూతద్దములో పెట్టి విమర్శ కోసం మాట్లాడే మాటలైతే మీ పరిస్థితి అలాగే ఉంటుంది, మా పరిస్థితి ఇలాగే ఉంటుంది. రాబోయే ఏప్రిల్ నెల 11వ తేదీ శ్రీ విజయనామ సంవత్సర ఉగాది సందర్భంగా, వచ్చే సంవత్సరమంతా కూడా ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చిత్తశుద్ధితో పనిచేసి విద్యుత్ సమస్యలను కూడా అధిగమించి, ఈ ప్రజల మన్ననలను పొంది, మరలా విజయం మాదే అవుతుంది. మీ యొక్క పరిస్థితి అట్లాగే ఉంటుందని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. ఏదేమైనా, మైనారిటీలకు గత సంవత్సరం రు.488 కోట్లు ఇస్తే, ఈ సంవత్సరం రు.1027 కోట్లు , సాంఘిక సంక్షేమ శాఖకు గత సంవత్సరం రు.2067, ఈ సంవత్సరం రు.4121 కోట్లు, గిరిజన సంక్షేమానికి గత సంవత్సరం రు.1540 కోట్లు ఇస్తే, ఈ సంవత్సరం రు.2112 కోట్లు, పర్యాటక, యువజన సంక్షేమశాఖకు గత సంవత్సరం రు.448 కోట్లు, ఈ సంవత్సరం రు.600 కోట్లు ఇచ్చారు. వెనుకబడిన తరగతులకు ఎప్పుడూ కూడా ఆదరణ అదీ, ఇదీ అని చెప్పి తుప్పుపట్టిన గందరగోళ పథకాలు గత ప్రభుత్వం పెడితే, వారు కలలో కూడా ఊహించని విధంగా గత సంవత్సరం రు.3017 కోట్లు, ఈ సంవత్సరం రు.4029 కోట్లు ఇచ్చింది చిత్తశుద్ధి ఉన్న ఈ ప్రభుత్వం.

కాబట్టి వికలాంగులకు కానీ, పంచాయితీరాజ్‌కు కానీ, గ్రామీణ శాఖకు కానీ, ఆరోగ్య శాఖకు కానీ ఎక్కడైనా ఏ విభాగంలో చూసినా కానీ ఎక్కువగానే కేటాయించడం జరిగింది. ఇక కొత్త పథకాల విషయానికి వస్తే, ప్రజల మీద భారం ఉండకూడదని ఏప్రిల్ 11వ తేదీ నుంచి అతి తక్కువ ధరలో తొమ్మిది వస్తువులను కలిపి చౌకధరల దుకాణాల ద్వారా అందించాలనే ఉద్దేశంతో రు.660 కోట్లు కేటాయించిన ఈ ప్రభుత్వాన్ని, పౌరసరఫరాల శాఖను మనస్ఫూర్తిగా శ్రీ కిరణ్‌కుమార్ రెడ్డిగారి సారధ్యంలో ఈ అర్థవంతమైనటువంటి, ప్రజల మేలుకోరేటటువంటి ఈ ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తున్నాను.

సా.5.50

అదేవిధంగా, ఇందిరమ్మ అమృతహస్తం, రాజీవ్ దీవెన, మైనారిటీలకు బ్యాంకుల ద్వారా ఆర్థిక సహాయ పథకాలు, క్రొత్త రైల్వేలకు వందకోట్ల రూపాయల డిపాజిట్లు, మార్కెట్ ఇంటర్‌వెన్షన్ కార్యక్రమం ద్వారా మిగిలిన రైతాంగాన్ని ఆదుకొనేందుకు వందకోట్లు, తెలుగుబాట కార్యక్రమం, సౌరశక్తి, ఈ రకంగా చెప్పుకుంటూ పోతే ఈ ప్రభుత్వం అనేక కార్యక్రమాలను చేస్తోంది. నేను తమ ద్వారా మనవిచేసేదేమిటంటే ప్రస్తుత సమయం సభ మూడ్ ఏరకంగా ఉన్నా కానీ, మీరు అవకాశం ఇస్తే, అన్ని విషయాలను చెప్పేందుకు నేను ప్రయత్నం చేస్తాను. ఏదిఏమైనా కానీ, ఈరోజు అన్నీ అంకెల ఆధారంతోనే మాట్లాడుతున్నాను. నేను చెప్పే విషయాలను ప్రతిపక్ష సభ్యులు కొంచెం మనసు పెట్టి ఆలోచించండి. ఎప్పుడైనా లేని విషయాలను మాట్లాడుకునేది ఎలక్షన్ల సమయంలోనే కానీ, చట్ట సభలలో ఉన్నప్పుడు కనీసం వాస్తవాలు మాట్లాడుకునే దమ్ము, చిత్తశుద్ధి ఉంటే, ఈ రాష్ట్ర ప్రజలకు, రాష్ట్ర ప్రయోజనాలకు మంచి జరుగుతుంది. అసలు ఇవేమీ లేకుండా, ఇది ఆబ్రాకదబ్రా బడ్జెట్, మాయా బడ్జెట్ అంటే ఇక చెప్పేదేముంది? సభ్యులు మంచి మనసుతో, మంచి కళ్లు పెట్టుకుని చక్కగా చూడండి, చెవులతో వినండి, చక్కగా అర్థం చేసుకోండి, శ్రీ నారదాసు లక్ష్మణరావు అటువైపు నుంచి మాట్లాడినా, పూర్తిగా చదవకుండానే కేవలం ప్రజా వ్యతిరేక బడ్జెట్ అని చెప్పకండి. కాబట్టి మేము చెప్పే అంశాలను అర్థం చేసుకుని, కంపారిజన్ చేసుకుని, అప్పటికీ, ఇప్పటికీ ఎలా ఉంది, ఇప్పుడు పరిస్థితులు ఎలా ఉన్నాయో ఆలోచించండి. ప్రస్తుతం త్రాగునీరు ఇబ్బందులున్నా వాటిని అధిగమిస్తాము, అలాగే విద్యుత్ సమస్యలకు సంబంధించి ఉద్యమాలు జరుగుతున్నాయి, వాటిని కూడా అధిగమిస్తాము. వాటికి సంబంధించి సహేతుకమైన కారణాలు చెప్పినప్పటికీ, ఈ సమస్యలు ప్రజల మీద అధికభారాన్ని మోపుతున్నాయనీ, మీ ద్వారా నేను రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిగారినీ, ఈ ప్రభుత్వాన్ని కూడా ఒప్పించి కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కూడా ఒప్పించో, మెప్పించో తప్పనిసరిగా ఈ బర్డెన్‌ను తగ్గించవలసిన అవసరం ఉందని తెలియజేస్తాను. ఎందుకంటే, ఈ బడ్జెట్ ప్రజల మేలుకోసం ప్రవేశపెట్టింది. నేను హౌజ్‌కు వస్తూ, రాబోయే సంవత్సరపు పంచాంగాన్ని కూడా చూసి వచ్చాను. ఏప్రెల్ 11 నుంచి శ్రీ విజయ నామ సంవత్సరంలో పుష్కలంగా వర్షాలు పడతాయనీ, పంటలు బాగా పండుతాయని ఉంది. మేము కూడా ఆ భగవంతుణ్ణి ప్రార్థించేదేమిటంటే, ఈ సభద్వారా మంచి జరుగుతుందని, తప్పనిసరిగా మీకు ఆ తిట్టే అవకాశం కూడా ఇవ్వబోమని, ఆ పరిస్థితిని కల్పించవద్దని, మేలు జరుగుతుందని ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను. అధ్యక్షా, నేను హౌజ్ ఆఫ్‌ది మూడ్‌ని కూడా చూసుకుని, నాకు నేను సంక్షిప్తమైపోయి కొన్ని విషయాలనే చెపుతాను. కేంద్రప్రభుత్వం జాతీయ మాన్యుఫాక్చరింగ్ విభాగం క్రింద చిత్తూరు జిల్లా పీలేరులో, మెదక్ జిల్లా జహీరాబాద్‌లో సుమారు 12,500 ఎకరాలలో అంతర్జాతీయ స్థాయి మౌలిక సదుపాయాలతో రెండు

నేషనల్ ఇన్వెస్టిమెంట్ అండ్ మాన్యుఫాక్చరింగ్ జోన్లను (ఎన్ఐఎంజెడ్) ఏర్పాటు చేస్తే వాటివల్ల సుమారు ఆరు లక్షల మందికి ఉద్యోగావకాశాలను కల్పించడానికి అవకాశం ఉంటుంది. వీటిద్వారా సుమారు రూ.30,000కోట్లు ఆదాయం వచ్చే అవకాశం ఉంది. ఏదిఏమైనా ఈ రాష్ట్రప్రభుత్వం శ్రీ ఎన్. కిరణ్‌కుమార్ రెడ్డిగారి సారధ్యంలో ప్రపంచపటంలోకూడా ఆనాడు మన రాష్ట్రంలో జరిగిన బయో సదస్సు కార్యక్రమం, ప్రపంచ తెలుగు మహాసభలు జరుపుకున్నాము, రాబోయే కాలంలో ప్రపంచ వ్యవసాయ సదస్సును కూడా జరుపుకోబోతున్నాము. ఏ రకంగా చూసినా కెపాసిటీ, కేపబులిటీ, అడిలిటీ, స్పీడ్ ఆఫ్ యాక్షన్ మొదలైన క్వాలిటీస్ అన్నీ ఉన్న ఈ ప్రభుత్వం శ్రీమతి సోనియాగాంధీ గారి నాయకత్వంలో, శ్రీ ఎన్. కిరణ్‌కుమార్ రెడ్డిగారి సారధ్యంలో ఎన్ని సమస్యలు ఉన్నా, అన్నింటికి పరిష్కార మార్గాలను కనుగొని వాటిని సాధించే చిత్తశుద్ధి, దాపరికం లేకుండా, పారదర్శకతతో ప్రజల ముందు ఉంచి, ఏదిఏమైనా మేము ప్రజలను మోసం చేసే వాళ్ళం కాకుండా, 420 అసోసియేషన్, 840 అసోసియేషన్ కాకుండా, చెవుల్లో పూలు పెట్టే పరిస్థితి కాకుండా, స్వంతవాళ్ళకి కూడా వెన్నుపోటు పొడవకుండా, చిత్తశుద్ధితో ఈ ప్రభుత్వం కార్యక్రమాలను చేస్తుందని తమ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. ఏది ఏమైనా..

శ్రీ పోట్ల నాగేశ్వరరావు : అధ్యక్షా, ఆయన చెప్పే అంకెలు 420, 840 బడ్జెట్‌లో ఉన్నాయా అని అడుగుతున్నాను. ఆయన అక్కడ నిలబడి అబద్ధాలు మాట్లాడుతున్నారు...

శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి : అంటే, మీరు మాట్లాడేవి ఏమన్నా ఉన్నాయా...

శ్రీ పోట్ల నాగేశ్వరరావు : మా బడ్జెట్‌లో చర్లపల్లి జైలు లేదు...

శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, వాళ్లు మాట్లాడేవి రికార్డులలోకి వెడతాయి. ఎల్.ఓ.పి.గారు, అటువైపు నుంచి ఏం మాట్లాడారో, దుర్మార్గపు ప్రభుత్వం అని, దోపిడీ ప్రభుత్వం అనీ, ఒకాయన దొంగతో కూడా పోల్చారు...

శ్రీ పోట్ల నాగేశ్వరరావు : మీ పార్టీ, మీ నాయకుడే....

శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి : మీ నాయకుడు ఎన్.టి. రామారావే చంద్రబాబు నాయుడికి సర్టిఫికేట్ ఇచ్చి పోయాడు...ఈ భూప్రపంచంలో చంద్రబాబునాయుడు లాంటి దౌర్భాగ్యుడు, దగాకోరు, వెన్నుపోటు దారుడు... ఎవరినీ అడగక్కరలేదు ఎన్.టి.రామారావుగారే చెప్పారు.... జామాత, దశమగ్రహం అని సర్టిఫికేట్ ఇచ్చిపోయారు... పాపం ఆయన ఆత్మ పైన ఎక్కడో ఉండి ఘోషిస్తూ ఉంటుంది... ఇవన్నీ మేము చెప్పేవి కావు, రికార్డులు చదువుకోండి,

(అంతరాయం)

శ్రీ పోట్ల నాగేశ్వరరావు ః వై.ఎస్. రాజశేఖర్ రెడ్డిగారి ఆత్మే ఘోషిస్తూ ఉంది...

శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి ః అధ్యక్షా, ఇవన్నీ కాదు, కార్మిక ఉపాధికి, రాజీవ్ యువకిరణాలకు కూడా ఈ ప్రభుత్వం చేయూతనిస్తోంది. అధ్యక్షా, వీళ్ళకి ఎక్కడ చిత్తశుద్ధి ఉంది, ఏదో మాట్లాడతారు. చదువుకోండి, మేము చెప్పేది చిత్తశుద్ధితో వినండి, దమ్మున్న ప్రభుత్వం, చేవ ఉన్న ప్రభుత్వం, పనిచేసే ప్రభుత్వం ఇది. మీలాంటి వారి సర్టిఫికేట్లు అక్కరలేదు, ప్రజల సర్టిఫికేట్లు ఈ ప్రభుత్వానికి కావాలి. బరాబర్ ఈ ప్రభుత్వం ప్రజల మన్ననలు పొంది, జనరంజకంగా పరిపాలన చేసే రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి శ్రీ ఎన్. కిరణ్‌కుమార్ రెడ్డి సారథ్యంలో, శ్రీమతి సోనియాగాంధీగారి నాయకత్వంలోనూ, వారి ఆశీస్సులతోనూ, కేంద్ర,రాష్ట్రప్రభుత్వం మేలైన, మెరుగైన పరిపాలన చేసుకుంటూ, జనరంజకంగా మరల ప్రజల మన్ననలు పొంది, పరిపాలనలోకి వస్తామని మనవిచేసుకుంటూ, మీరు ఇచ్చిన అవకాశానికి ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటున్నాను. జైహింద్.

(అంతరాయం)

శ్రీ పోట్ల నాగేశ్వరరావు (స్థానికసంస్థలు) ః అధ్యక్షా, ఈ ప్రభుత్వం, బడ్జెట్ అంతా అంకెల గారడీ. ఇది 9వ బడ్జెట్. నిన్న పెట్టినటువంటి వ్యవసాయ బడ్జెట్ కూడా మసిపూసి మారేడుకాయ చేశారు. రూ.98,000కోట్లు ఈ రాష్ట్రంలో వ్యవసాయానికి ఇస్తున్నట్లుగా, అది మొదటిసారి అయినట్లుగా, అంకెలలో చూపించారు. రూ.75,000కోట్లు బ్యాంకులు అప్పులు ఇస్తాయంటే, దానిని బడ్జెట్‌లో కలిపేస్తారు. రూ.13,000కోట్లు జలయజ్ఞానికి పెడతామంటే, దానిని వ్యవసాయ బడ్జెట్‌లో చూపిస్తారు. మిగతా మత్స్యపరిశ్రమలు, కోపరేటివ్ సొసైటీలు మొదలైన వాటికి ఇచ్చేవి అన్నీ కలిపి లెక్కలు వేసి మొత్తం రూ.95,000కోట్లకు తేల్చి, చివరికి వ్యవసాయానికి రూ.3,000కోట్లు మిగిల్చారు. ఈ రోజున పెద్దపెద్ద మాటలు మాట్లాడినటువంటి వారు వ్యవసాయానికి సంబంధించి 2009వ సంవత్సరం ఎన్నికల తరువాత 9 గంటలు నిరంతరాయంగా ఉచిత విద్యుత్ ఇస్తామని చెప్పి 7 గంటలు ఇస్తామని 5 గంటలకు తీసుకువచ్చి, కనీసం 3 గంటలు కూడా ఇవ్వలేనటువంటి దుస్థితిలో ఉన్న ఈ ప్రభుత్వం వ్యవసాయం గురించి మాట్లాడుతోంది. ఎన్నికల వాగ్దానంలో లక్ష పంపుసెట్లకు ప్రతి సంవత్సరం వ్యవసాయానికి కరంటు ఇస్తామని, 50,000 కనెక్షన్లను తాత్కాల్ పద్ధతిలో ఇస్తామని, సుమారు 1,50,000 కనెక్షన్లకు 10 సంవత్సరాలలో దాదాపు 15 లక్షల కనెక్షన్లు ఇవ్వవలసినటువంటి ఈ ప్రభుత్వం 7,52,000 కనెక్షన్లు ఇచ్చి వ్యవసాయంలో కీర్తి సంపాదించింది. ఈ రోజు వ్యవసాయంలో మనకు పాతపద్ధతిలో వంగడాలు లేవు. బి.టి. టెక్నాలజీలో విత్తనాలు తెచ్చుకోవడం, వ్యవసాయ పరిశోధనలు లేకపోవడం, వ్యవసాయ

పరిశోధనలు చేసి మనం విత్తనాలు అందించలేనటువంటి పరిస్థితి, ఇళ్ళల్లో కూడా మనం విత్తనాలను దాచుకోలేని పరిస్థితి ఈ రోజు రాష్ట్రంలో వ్యవసాయరంగానికి దాపురించింది. ఈరోజు వ్యవసాయ రంగానికి సంబంధించి 1.96 శాతం గ్రోత్ రేట్ కూడా లేనటువంటి పరిస్థితి ఉంది. అది మత్స్య శాఖ, మిగిలిన ఉద్యానవనాలు అన్నీ కలిపితే ఈ రోజున 1.96 శాతం వచ్చినటువంటి పరిస్థితిలో గ్రోత్‌రేట్ పడిపోతోంది. లాండ్ హోల్డింగ్స్‌ను కనుక చూసినట్లయితే, 1.2 నుంచి 1.08 హెక్టార్లకు పడిపోయింది.

సా.6.00

ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత వ్యవసాయానికి సంబంధించిన ప్రత్యేక బడ్జెట్ పెట్టి, వ్యవసాయానికి ఇంత చేస్తున్నాము, అంత చేస్తున్నాము, మాది రైతుల ప్రభుత్వం అని చెప్పి, నామ మాత్రంగా నిధులను వ్యవసాయానికి కేటాయించింది. వ్యవసాయ రంగాన్ని నిర్లక్ష్యం చేయడం వల్ల ల్యాండు హోల్డింగ్స్ పడిపోతున్నాయి. ఉత్పత్తి తగ్గిపోయింది. ఉత్పాదన చేసినటువంటి వస్తువుల ధరలు పడిపోయాయి. మీరన్నీ బాగా చేస్తే, ప్రజలు మీ ప్రభుత్వాన్ని ఆదరిస్తారు, పువ్వుల్లో పెట్టి చూసుకుంటారు. ఈ తొమ్మిది సంవత్సరాలలో సుమారు 22,500 మంది రైతులు ఎందుకు చనిపోయారో, అలాంటి పరిస్థితులు ఎందుకు వచ్చాయో, ఒక్కమాటైనా ఈ ప్రభుత్వం చెప్పిందా? కనీసం వ్యవసాయ బడ్జెట్‌లోనైనా కంటి తుడుపుగా, వారికి సానుభూతిగా ఒక్క మాట కూడా మాట్లాడలేదు. మీరన్నీ బాగా చేస్తుంటే, గిట్టుబాటు ధరలు ఇచ్చి ఉంటే, రైతుకు లాభం చేకూరే నిర్ణయాలు తీసుకుని ఉంటే, ఈనాడు క్రాప్ హాలిడే ఎందుకు ప్రకటించారు. అన్నపూర్ణ లాంటి ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో క్రాప్ హాలిడేని ప్రకటించే పరిస్థితి ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తెచ్చిపెట్టిందని చెప్పడానికి నేనేమీ వెనకాడటం లేదు.

ఉగాది నుంచి పౌర సరఫరాల శాఖ వారు తొమిది సరుకులను ఇస్తున్నామని, దానిని రూ.660 కోట్లు ఖర్చు అవుతుందన్నారు. ఈ పథకం ద్వారా ఒక కుటుంబానికి సుమారు రూ.1260/-లు పొదుపును తీసుకువస్తామని చెపుతున్నారు. పౌర సరఫరాల శాఖకు గత సంవత్సరం కంటే, కేవలం రూ.56 కోట్లు అదనంగా కేటాయించి రూ.660 కోట్లు ఎలా ఖర్చు పెడతారు. అవి ఎందులో నుంచి ఇస్తారో చెప్పారా? అసలు మీరు ఎప్పుడు ఇవ్వబోతున్నారు, ఎన్నికల ముందు ఇస్తారా, ఒక రోజు ఇచ్చి మానేస్తారా అనే ప్రస్తావనే రాలేదు. ఈ తొమ్మిది సంవత్సరాలలో 29 సార్లు పెట్రోలు, 20 సార్లు డీజిల్ రేట్లు పెంచారు. జూన్ 5, 2008వ సంవత్సరంలో క్రూడ్ ఆయిల్ ధర 130 డాలర్లు ఉన్నప్పుడు పెట్రోల్ ధర రూ.56 ఉంది. ఈనాడు 110 డాలర్లు క్రూడ్ ఆయిల్ ఉన్నప్పుడు పెట్రోల్ ధర రూ.78 ఎందుకయింది. దీనిని మీరు ఎలా జస్టిఫై చేస్తారు. అదే విధంగా, పౌరసరఫరాల విషయానికి వస్తే, కిలో బియ్యం ధర రూ.13లు వున్నది ప్రస్తుతం రూ.45 అయింది. మీరు ఇవన్నీ మాట్లాడరు. కానీ చంద్రబాబు నాయుడు గారి హయాంలో రూ.25,000 కోట్ల బడ్జెట్ ఉంది, మేము వచ్చిన తరువాత బడ్జెట్‌ను భారీగా పెంచామని

చెపుతున్నారు. అన్ని వస్తువుల ధరలు పెరిగినపుడు, ఆటోమాటిగ్‌గా బడ్జెట్‌కూడా పెరుగుతుంది. దానిని మీరు గొప్పగా చెపుతున్నారు. అది మీ ఘన కీర్తి కాదు.

కేవలం నాలుగు కేజీలు మన బియ్యం ఇస్తున్నారు. ఉల్లిపాయలు, చింతపండు, కందిపప్పు, బెల్లం, ఇతర వస్తువులు ఎవరు ఇవ్వాలి. ఈ రోజు పారిశ్రామిక రంగం తిరోగమన దశలో ఉంది. ఈ ప్రభుత్వాన్ని నమ్మిన ఔత్సాహికులైన పారిశ్రామిక వేత్తలు అనేక మంది, పరిశ్రమలను నడిపించడానికి బ్యాంకులలో అప్పులు తెస్తే, నెలలో పట్టుమని పది రోజులు కూడా పరిశ్రమలు నడవడం లేదు. బ్యాంకులకు కట్టవలసిన వాయిదాలను కట్టలేని దుస్థితిలో వారు ఉన్నారు. ఖమ్మం జిల్లాలో ఉన్న గ్రానైట్ పరిశ్రమలో పనిచేయడానికి వచ్చిన శ్రామికులు వెనుదిరిగి పోయిన సంఘటన మాకందరికీ గుర్తు ఉంది. దాదాపు పది లక్షల చిన్న తరహా, మధ్య తరహా పరిశ్రమలు మూత పడ్డాయి. మీ ప్రభుత్వం ఉపాధి కల్పించడం అనేది మాయ. మీరు చెప్పే లెక్కలు, ప్రవేశ పెట్టే పథకాలు అంతా మాయ.

6.10pm

ఈరోజు రాజీవ్ యువకిరణాల పేరుతో ఇచ్చిన ఉద్యోగాలకు సంబంధించి లబ్ధిదారులు పేపర్లలో ఇచ్చిన ఇంటర్వ్యూలను ఎక్కడో చదివాను. బట్టలు షాపులు, రెడీమేడ్ షాపుల్లో ఉద్యోగాలు ఇస్తామని తీసుకొచ్చి, వాళ్లతో బట్టల మూటలు మోపిస్తుంటే ఆ ఉద్యోగాలు మానేస్తున్న పరిస్థితి వచ్చిందని చెబుతు న్నారు, వాళ్ల ఇంటర్వ్యూను పేపర్లో చూశాను. ఇచ్చిన ట్రెయినింగ్ వేరు, వాళ్లకు ఇప్పించిన ఉద్యోగం వేరు. దాన్ని భరించలేక, రాజీవ్ యువకిరణాల పేరుతో ప్రభుత్వం ఇచ్చిన ఉద్యోగాలలో 80శాతం మంది అభ్యర్థులు తిరిగి వెనక్కి వెళ్లిపోయారని ఈ సభాముఖంగా తెలియజేస్తున్నాను. ఉపాధి కల్ప నలో ఈ ప్రభుత్వం ఏమీ చేయలేకపోయింది, ఉన్న ఉద్యోగాలను ఊడగొట్టిందే తప్ప కొత్త ఉద్యోగాలు ఇవ్వలేకపోయింది.

(డెప్యూటీ ఛైర్మన్ శ్రీ నేతి విద్యాసాగర్ అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు.)

ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ప్రధాన ఆదాయ వనరు మద్యం . రూ.20వేల కోట్ల పైచిలుకు ఆదాయాన్ని సంపా దించుకుని రాజీవ్ ఆరోగ్యశ్రీ కి వెయ్యి కోట్లు ఖర్చు పెట్టామంటున్నారు. అంటే ఒకవైపు ప్రజల ఆరోగ్యాన్ని చెడగొడుతున్నారు, మరొక వైపు ప్రజలను బాగు చేస్తున్నామంటున్నారు. ఆదాయం కోసం ప్రజారో గ్యాన్ని పణంగా పెడుతోంది, దానికి ప్రభుత్వమే బాధ్యత వహించాలి. మద్యానికి సంబంధించి ఈ రాష్ట్రంలో అనేక కుంభకోణాలు జరిగాయి. వాటిపై నిజాయితీతో కూడిన విచారణకు ఈ ప్రభుత్వం ఆదే శించడంలో విఫలమైందని చెప్పడానికి తెలుగుదేశం పార్టీ ఏమాత్రం వెనకాడడం లేదు. ముఖ్యమంత్రిగా రిది పాపం తప్పులేదు, మంచివారే కానీ ఈ ప్రభుత్వానికి రాహుకాలం వచ్చింది. ఈ ప్రభుత్వానికి కేతువు

కూడా సహకరించలేదు. రాహువు కేతువులు వక్రచూపు చూస్తున్నందువల్ల మంచి టైములో ముఖ్య మంత్రి కాలేకపోయారు.

శాంతిభద్రతలు ఈ రాష్ట్రంలో చాలా సజావుగా, బ్రహ్మాండంగా ఉన్నాయని చెబుతున్నారు. ఒక్క వామ పక్ష తీవ్రవాద విషయంలో తప్ప శాంతిభద్రతల విషయంలో ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం విఫలమైందని చెప్పవచ్చు. పేలుళ్లు జరిగాయంటే కెమరాలున్నాయని అంటున్నారు. ఉంటే ఇంత వరకు నేరస్తులను ఐడెంటిఫై చేయలేదు. మహిళల మీద అత్యాచారాలు, స్కూలుకు పోయే చిన్న పిల్లల మీద అత్యాచారా లు, కాలేజీకి పోయే విద్యార్థినుల మీద అత్యాచారాలు జరుగుతున్నాయి. అందులో ఈ రాష్ట్రానికి మంచి ర్యాంకు, రికార్డు ఉంది. నేరాల గురించి ఈరోజు పొద్దున చాలా మంది చెప్పారు. అనేక నేరాలు, ఘోరాలు జరుగుతున్నాయి, ఈ రాష్ట్రంలో శాంతిభద్రతల విషయంలో ప్రభుత్వం విఫలమైంది. ఈ పది సంవత్స రాల కాలంలో బాంబు పేలుళ్ల వల్ల దేశంలో మొత్తం 900 మంది చనిపోతే ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం వాటా పది శాతం ఉంది. దీంట్లో కూడా రాష్ట్రానికి రికార్డు ఉంది. శాంతిభద్రతల విషయంలో ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఉన్న చిత్తశుద్ధి, చొరవను ప్రజలు గమనిస్తున్నారు. దీనిపై మనం అనుకున్న దానికంటే ప్రజలు ఎక్కువగా ఆలోచిస్తున్నారు, ఇదివరకటిలాగా ప్రజలు ఎకాఎకిన రోడ్లు మీదకు రాకపోయినా టైముకి వాళ్లకు ఏ బుద్ధి చెప్పాలో అది చెప్పడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు.

చేనేత రంగానికి నాలుగు సంవత్సరాల నుంచి కేటాయింపులు చేస్తున్నారు గానీ ఖర్చు మాత్రం జరగడం లేదు. ఇప్పటి వరకు చేనత రంగంలో 800 మంది కార్మికులు చనిపోతే కనీసం 200, 300మందికి కూడా ప్రభుత్వం నుంచి అందవలసిన సహాయం అందలేదని చెబుతున్నాను. చేనేత రంగాన్ని పట్టించుకుని, ఇవ్వవలసిన రాయితీలు సరైన టైముకి ఇచ్చి ఉంటే 800మంది మరణించే వాళ్లుకాదని చెప్పదలుచుకున్నాను.

విద్యారంగం మీద చాలా మందికి చాలా అపోహలున్నాయి. ప్రధానమంత్రి ఏర్పాటు చేసిన టీము, టెక్నికల్‌గా ఆ టీమును ఏమంటారో నాకు తెలియదు గానీ, టెక్నికల్ ఎడ్యుకేషన్ మీద, పిహెచ్‌డి ల మీద సర్వే చేయమని చెబితే, 80వేల మంది పిహెచ్‌డి చేసినటువంటి వాళ్లు ఈ దేశానికి అవసరమని ఆ కమిటీ చెప్పింది. నిన్న లేదు మొన్న హ్యూమన్ రిసోర్సెస్ మినిస్ట్రీ వేసిన కాకోద్కర్ కమిటీ – 8వేల నుంచి 10వేల మంది పిహెచ్‌డిలు చేసిన వాళ్లు ఈదేశానికి అవసరమని రిపోర్టు ఇస్తే, మన రాష్ట్రంలో పిహెచ్‌డి లు ప్రదానం చేసే యూనివర్శిటీలు, రీసెర్చ్ చేసే యూనివర్శిటీలే తక్కువయ్యాయి. విదేశాల నుంచి తీసుకొచ్చి విద్య బోధించలేరు. చైనాలో ప్రతి సంవత్సరం 12వేల మంది పిహెచ్‌డి లు తీసుకుంటు న్నారు. అమెరికాలో 8వేల మంది ప్రతి సంవత్సరమూ పిహెచ్‌డి లు తీసుకుంటున్నారు. మన దగ్గర ఎందుకు అలా తీసుకోవడం లేదు, ఎందుకు లేరు ఈదేశంలో అన్న దాని మీద ప్రభుత్వాలు శ్రద్ధ పెట్టవల

సిన అవసరం వుంది. ఈరోజు ప్రైమరీ ఎడ్యుకేషన్ లెవెల్‌లో ఒకటో తరగతి నుంచి ఐదో తరగతి వరకు 15శాతం, ఐదు నుంచి పదో తరగతి వరకు 45శాతం డ్రాపవుట్స్ ఉన్నారు. దానికి ప్రభుత్వం తీసు కుంటున్న చర్యలేమిటో చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది. డ్రాపవుట్స్ లేకుండా గ్రామీణ ప్రాంతాలలో పేద విద్యార్థులు చదువుకునే పరిస్థితి లేదు. ఎందుకంటే 22వేల స్కూలు బిల్డింగులు కట్టాలి. కానీ మనం 7వేలు మాత్రమే కట్టాం . ఎప్పుడు బిల్డింగులు కటిస్తాము, ఎప్పుడు వారికి చదవు నేర్పిస్తాం? ఎప్పుడు ఈ రాష్ట్రంలో 65శాతం మించి లిటరసీ వస్తుంది? పేదలను ఏమీ తెలియకుండా ఉంచితే మనం ఆడినట్లు ఆడవచ్చు, పాడినట్లు పాడవచ్చనే పద్ధతిలో ప్రభుత్వాలు సాగుతున్నాయి. పేదలకు మన విషయం తెలి యకుండా, మనం ఏమి చేస్తున్నామో తెలియకుండా ఉంచుతున్నాం . మనం ఈ బడ్జెటు గురించి ఇక్కడ మాట్లాడుతుంటే గ్రామాలలో ఉండే పేదలకు ఏమీ తెలియడం లేదు.

అధ్యక్షా, ఎలక్ట్రిసిటీ ప్రధానమైన సబ్జెక్టు . ఎలక్ట్రిసిటీకి సంబంధించి తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం 1994 నుంచి 2004 వరకు 5100మెగావాట్లు సాధిస్తే, 2004 నుంచి ఇప్పటి వరకు కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం కేవలం 5వేల మెగావాట్లు మాత్రమే అదనంగా సాధించింది. ఆరోజు రూ.25వేల కోట్ల బడ్జెటు ఉన్న రోజుల్లో 5వేల మెగావాట్లు మేము సాధిస్తే, రూ.1.61లక్షల కోట్ల బడ్జెటున్న ఈరోజున మీరెన్ని మెగావాట్లు తీసుకరావాలి? చంద్రబాబు నాయుడు ఆనాడు ఇన్ని కేటాయింపులు చేస్తే మేము ఈనాడు ఇన్ని కేటా యింపులు చేశామంటున్నారు. ఆయన వంద చేస్తే మేము ఐదు వందలు చేశామంటున్నారు . మరి ఆయన 5వేల మెగావాట్లు సాధిస్తే, మీరెందుకు 25వేల మెగావాట్లు సాధించలేదని ప్రభుత్వాన్ని అడుగు తున్నాను. అది మీ బాధ్యత కాదా? మీకుడబ్బు లేదా? ప్రభుత్వ వైఫల్యం లేదని పదే పదే చెబుతు న్నారు. రాజశేఖర్ రెడ్డి గారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్న రోజున, ఆయన నడిస్తే వర్షం పడిందన్నారు, ఆయన నడిస్తే వరి పొలాలు పంట పండాయని చూపించారు. ఈరోజు ప్రాజెక్టుల్లో నీళ్లు నిండుకున్నాయని మీరంటున్నారు. అంటే వర్షం పడితే మీదే కీర్తి, ఎండిపోతే కూడా మీదే కీర్తి . వర్షాలకు గ్యారంటీ ఉంటుందా? పడవచ్చు, పడకపోవచ్చు . శ్రీశైలం ప్రాజెక్టులో నీళ్లు లేవు, సాగర్‌లో నీళ్లు లేవు కాబట్టి కరెంటు లేదంటే మేము చీకట్లో మగ్గి చావాలా? నీళ్లు లేవు కాబట్టి మేము కరెంటు ఇవ్వలేకపోతున్నా మంటే, అది ప్రభుత్వం బాధ్యతతో చెప్పవలసిన సమాధానమా? అని అడుగుతున్నాను. అలాంటి క్రైసి స్‌ను మేనేజ్ చేయడానికి ప్రభుత్వం ఉండాలని నేను కోరుకుంటున్నాను. ఆ క్రైసిస్‌ను మేనేజ్ చేయలేక, ఉన్నటువంటి పరిస్థితులను తట్టుకుని నిలబడలేక, ప్రాజెక్టులలో నీళ్లు లేవు, శీతాకాలం వస్తే చలి పెడు తుంది కాబట్టి కరెంటు అక్కర్లేదు, అప్పటికి కరెంటు పరిస్థితి మెరుగుపడుతుంది లేకపోతే పగలు సూర్యుని ద్వారా సోలార్ ఉపయోగించుకోండి, రాత్రి పూట కరెంటు లేకుంటే చంద్రుని వెలుగులో ఉండ మని చెప్పడం ఏమిటి?

6.20 & 6.30

అధ్యక్షా, ఎకోలాజికల్ బ్యాలెన్స్‌ను మెయిన్‌టేయిన్ చేయడం కోసం రాష్ట్రంలో అటవీ శాఖ ఫంక్షనింగే లేదు. గిరిజనుల కోసం అటవీ హక్కుల చట్టాన్ని తీసుకువచ్చిన తరువాత డీ-ఫారెస్టేషన్ చాలా శర వేగంగా జరిగిపోతుంది. ఎంత వేగంగా అంటే.. అంతర్జాతీయ ప్రమాణాల ప్రకారం 33 శాతం అడవులు ఉండాలని నిబంధన ఉన్నా, పుస్తకాలలోని లెక్కల ప్రకారం ఈ రాష్ట్రంలో 23 శాతం అడవులు మాత్రమే ఉన్నాయని తెలుపుతున్నా, వాస్తవానికి అది 15.3 శాతానికి మించి లేవు. అంటే.. ఉండవలసిన దానిలో 40 శాతం అడవులు కూడా లేవు. భవిష్యత్తులో వర్షాలు రాకపోయినా, రాష్ట్రంలో దుర్భిక్ష పరిస్థితులు ఏర్పడ్డా , విద్యుత్తు లేకపోయినా, రైతులు ఉరి వేసుకున్నా , క్రాప్ హాలిడే తీసుకువచ్చినా అన్నింటికి ఈ ప్రభుత్వమే బాధ్యత వహించాల్సిన అవసరం ఉంటుంది.

అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో ఉన్న అవినీతిని గురించి వేరే చెప్పాల్సిన అవసరమే లేదు. రాష్ట్రంలో అవినీతి 'కడుపుతో ఉన్న అమ్మ కనక మానదు, అధికారంలో ఉన్న అయ్య తినక మానడు' అన్న విధంగా ఉంది. భారతదేశంలో మొట్టమొదటి సారిగా ఒక పార్టీకి సంబంధించిన నాయకులను, ప్రభుత్వ పరిపాలనలో ప్రధాన పాత్రను వహించే ఐ.ఏ.ఎస్., ఐ.పి.ఎస్ అధికారులను జైలుకు పంపిన ఘన కీర్తి ఈ ప్రభుత్వానికే దక్కింది. ఇంకా జైలుకు పంపాల్సిన మంత్రుల లిస్ట్ చాలా ఉంది. కనీసం డజను మంది మంత్రులైనా జైలుకు పోవాల్సిన పరిస్థితి ఉంది. కాని, ఆ మంత్రులను జైలుకు పోకుండా అడ్డుకుంటున్న ఘనకీర్తి భారతదేశంలో ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికే దక్కుతుందని తెలియజేస్తున్నాను. అవినీతిలో ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం దేశంలో మొదటి స్థానంలో ఉంది కాబట్టి ఇంతకు ముందు నేను చెప్పిన స్కీం కూడా ఈ రాష్ట్రంలోనే పెట్టాల్సిన అవసరం ఉంది. రూ.1.60లక్షల కోట్ల బడ్జెట్‌ను కాదు, రూ.2లక్షల కోట్ల బడ్జెట్‌ను పెట్టినా ఈ ప్రభుత్వానికి చిత్తశుద్ధి లేదు. బడ్జెట్‌లో కేటాయించిన మొత్తాన్ని ఖర్చు పెట్టడానికి కాని, అమలు చేయడానికి కాని ఈ ప్రభుత్వానికి శక్తి లేదు. శక్తి హీనులైనటువంటి ప్రభుత్వం ఇది.

శ్రీ ఎల్లారెడ్డిగారి శివరామి రెడ్డి (స్థానికసంస్థలు) : అధ్యక్షా, తెలుగుదేశం అధికారంలో ఉన్నప్పుడు తెచ్చిన అప్పులు ఎంతో చెప్పమనండి.

శ్రీ పోట్ల నాగేశ్వర్ రావు : అధ్యక్షా, మేము తెచ్చిన అప్పులు రూ.55వేల కోట్లు. ఈ ప్రభుత్వం దానిని 1.75లక్షల కోట్లను చేసింది. గత 9 సంవత్సరాల కాలంలో ఈ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం దాదాపు రూ.1.20లక్షల కోట్లను అప్పుగా తీసుకువచ్చింది. మేము అప్పుగా తీసుకువచ్చింది కేవలం రూ.55వేల కోట్లు మాత్రమే.

(ట్రెజరీ బెంచెస్ నుండి అంతరాయం)

జల యజ్ఞం క్రింద 86 ప్రాజెక్టుల కోసం దాదాపు రూ.75వేల కోట్లను ఖర్చు పెట్టినా కనీసం 75 ఎకరాలకు కూడా నీళ్లు ఇవ్వలేని పరిస్థితి ఈ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వానిది. ఏ ప్రాజెక్టు క్రింద ఒక ఎకరానికి కూడా నీళ్లు ఇవ్వలేదు.

(ట్రెజరీ బెంచెస్ నుండి అంతరాయం)

86 ప్రాజెక్టుల కోసం రూ.75వేల కోట్లు ఖర్చు పెట్టింది. గత సంవత్సరం జలయజ్ఞానికి కేటాయించిన రూ.15వేల కోట్లలో రూ.7వేల కోట్లు మాత్రమే ఖర్చు పెట్టింది. రూ.2లక్షల కోట్లతో పూర్తి చేయాల్సిన ప్రాజెక్టులకు ప్రతి సంవత్సరం 15వేల కోట్లు కేటాయిస్తూ, రూ.7వేల కోట్లు మాత్రమే ఖర్చు పెట్టుకుంటూ పోతే ఎన్ని వందల సంవత్సరాలకు ఈ జల యజ్ఞం ప్రాజెక్టులు పూర్తి అవుతాయి? క్షేత్ర స్థాయిలో పనిచేయించే ఇంజనీర్లు లేరు. కేటాయించిన 15వేల కోట్లను కూడా ఖర్చు పెట్టే పరిస్థితి ఇరిగేషన్ డిపార్ట్‌మెంట్‌కు లేదని తెలిసినా, మసి పూసి మారేడు కాయను చేస్తుంది ఈ ప్రభుత్వం. ప్రజల కళ్లకు గంతలు కట్టి ఈ పిచ్చి బడ్జెట్‌ను చూపిస్తోంది. ఇంత తక్కువ కేటాయింపులతో ఇంకా 25 సంవత్సరాలకు కూడా జలయజ్ఞం ప్రాజెక్టులను ఈ ప్రభుత్వం పూర్తి చేయలేదని తెలియజేస్తున్నాను.

ఒక చిన్న ఉదాహరణ. పోలవరం ప్రాజెక్టు పూర్తయితే ఆ ముంపు నీళ్లల్లో నుండి మా దగ్గరున్న ఇందిరా సాగర్ ఎత్తిపోతల పథకానికి నీళ్లు ఇవ్వాలి. ఆ పథకానికి ఇప్పటికే పైపులైన్లు వేశారు. కాలువలు త్రవ్వారు. పంట భూములను నాశనం చేశారు. పోలవరం ప్రాజెక్టు ఎప్పుడు కడతారో తెలియదు? ఇక్కడ ఇందిరాసాగర్ హెడ్‌వర్క్స్ ఎక్కడ పెడతారో కూడా తెలియకుండా ఈ ప్రాజెక్టుకు రూ.2500కోట్లు ఎందుకు ఖర్చు పెట్టారు? ఎన్ని సంవత్సరాలకు నీళ్లు ఇస్తారని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర రెడ్డి ః అల్లాఉద్దీన్ అద్భుత దీపం పెట్టగానే తూ మంత్రకాళీ అంటే కాలువలు రావు. నీళ్లు రావు. దానికి ముందు కొన్ని పనులు జరగవలసి ఉంటుంది. ముందు కాలవలు త్రవ్వకుండా నీళ్లు ఎలా వస్తాయి?

శ్రీ పోట్ల నాగేశ్వర్ రావు ః అధ్యక్షా, మరొక ఉదాహరణ చెబుతాను. రాజీవ్‌సాగర్ దుమ్ముగూడెం ఎత్తిపోతల పథకానికి 10 టి.ఎం.సీల నీళ్లు నిలువ ఉండే విధంగా బ్రిటిష్ వాళ్లు కట్టిన ఆనకట్ట ఉంది. అక్కడ ఇంతవరకు హెడ్‌వర్క్స్ పనులు మొదలు పెట్టలేదు. ఎక్కడో ఉన్నటువంటి ఇందిరాసాగర్‌కు హాం ఫట్.. ఊం ఫట్ అని అంటున్నారు. కాని బ్రిటీష్ వారి దయవల్ల 10 టి.ఎం.సీల నీళ్లు నిల్వ ఉండే విధంగా దుమ్ముగూడెం దగ్గర ఆనకట్ట ఉంది. దానిలో నుండి హెడ్‌వర్క్స్‌ను పూర్తి చేసి నీళ్లను ఇవ్వవచ్చు కదా? పోలవరానికి ఎంతవరకు ఫీజిబిలిటి ఉంది? పోలవరం ప్రాజెక్టును కట్టవలసిందే. కాని, ఇచ్చంపల్లి ప్రాజెక్టు పనులను పూర్తి చేసి దానికి బ్యాలెన్సింగ్ రిజర్వాయర్‌ను పెట్టుకొని తెలంగాణలో ఉన్న వరంగల్, ఖమ్మం

జిల్లాలలో ఉన్న 4 లక్షల ఎకరాల ఆయకట్టుకు నీళ్లు ఇస్తూ, పోలవరం ప్రాజెక్టును బ్యాలెన్స్ చేయవచ్చనే విషయాన్ని మాత్రం ఈ ప్రభుత్వం మర్చిపోతుంది.

శ్రీ టి.జి.వి. కృష్ణారెడ్డి : అధ్యక్షా, పోలవరం ప్రాజెక్టుకు, మిగతా వాటికి సంబంధం లేదు. మాకు నీళ్లే రావు. ఆయన ఏమి చెబుతున్నారు?

డెప్యూటీ ఛైర్మన్ : కృష్ణారెడ్డి గారూ.. దయచేసి కూర్చోండి.

శ్రీ పోట్ల నాగేశ్వర్ రావు : అధ్యక్షా, గోదావరి మీదనే ఇచ్చంపల్లి, పోలవరం ఉంది. ఒకటి ఎగువ భాగంలో ఉంటుంది. రెండవది దిగువ భాగంలో ఉంటుంది. ఆ ప్రాంతానికి కూడా నేను పడవలో వెళ్లి వచ్చాను. అక్కడ కూడా బ్రిటిష్ వాళ్లు కట్టిన చిన్నపాటి ఆనకట్ట ఉంది. కృష్ణారెడ్డి గారికి దాని గురించి నాలెడ్జ్ లేకపోవచ్చు కాని దానిని కట్టడం వల్ల ఎక్కువ నీటిని నిల్వ చేసే అవకాశం ఉండడతోపాటు, హైడల్ పవర్ వచ్చే అవకాశం ఉంది. రెండు పంటలు పండించడానికి, పోలవరం ప్రాజెక్టును విజయవంతంగా నిర్మించుకోవడానికి, గోదావరి క్రింద ఉన్న ఆయకట్టును కాని, కృష్ణా డెల్టాలో ఉన్న ఆయకట్టును కాని ఒక ఎకరం కూడా ఎండిపోకుండా పంటలు పండించుకునే అవకాశం ఇచ్చంపల్లి ప్రాజెక్టు ద్వారా వస్తుందని ఈ ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను.

రైతు ప్రభుత్వమని చెబుతున్న ఈ ప్రభుత్వం రైతాంగాన్ని ఆదుకోవడం కోసం తక్షణమే చర్యలు చేపట్టాలని, బడ్జెట్‌లో ఆ మేరకు మార్పులు చేయమని కోరుతున్నాను. అంకెల గారడీ కాకుండా న్యాయం జరిగే పద్ధతిలో రైతులను ఈ ప్రభుత్వం ఆదుకోవాలని కోరుకుంటూ, ఈ అవకాశాన్ని ఇచ్చిన మీకు ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటూ, సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ దాడి వీరభద్రరావు (స్థానికసంస్థలు) : అధ్యక్షా, ఈరోజు ఫైనాన్స్ బిల్లు ఆమోదం పొందాల్సి ఉంది. ఆర్థిక శాఖ మంత్రి గారి రాక కోసం సభ వేచి ఉంది. గతంలో శాసనసభలో ఫైనాన్స్ బిల్లు ఆమోదం పొందిన తరువాత మరుసటి రోజు ఇక్కడ ప్రవేశపెట్టి ఆమోదం పొందే వారు. గత నాలుగు సంవత్సరాలు ఒకేలా జరిగాయి. గత సంవత్సరం నుండి కొంత తప్పు చేశామేమోననిపిస్తోంది. బి.ఎ.సీలో మనం తీసుకున్న నిర్ణయం తప్పు అని అనిపిస్తోంది. ప్రస్తుతం తీసుకున్న నిర్ణయం ప్రకారం.. రెండు చోట్ల ఒకే రోజు ఆమోదం పొందడం వల్ల సభ్యులకు కొంత ఇబ్బంది కలుగుతుంది. ఒకేరోజు అక్కడ, ఇక్కడ ఉండడం వల్ల మాట్లాడేవారికి కూడా టెన్షనే. ఆర్థిక శాఖ మంత్రి గారు సభకు వస్తే మధ్యలోనే స్పీచ్‌ను ఆపివేయవలసి వస్తుందనే టెన్షన్ సభ్యులలో ఉంది. గత సంవత్సరం నుండి ఈ సమస్య రావడం మొదలైంది. ఇకనుండైనా మనం ఈ పద్ధతిని మార్చుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది.

ఇకపోతే.. లీడర్ ఆప్ ది హౌస్‌ను అభినందిస్తున్నాను. ఎందుకంటే.. కనీసం ఆయనకు రిలీఫ్ ఇచ్చే రెండో మంత్రి గారు కూడా సభలో లేరు.

(సభలో నవ్వులు)

ఆయనకు రిలీఫ్ ఇచ్చే పరిస్థితి కూడా లేదు. ఇది చాలా దురదృష్టకరం. ఎందుకంటే.. ఒక విప్ వెళ్లి ఇద్దరు మంత్రులను కష్టపడి తీసుకువస్తే.. వచ్చిన ఆ ఇద్దరు మంత్రులూ పారిపోయారు.

(నవ్వులు)

అసెంబ్లీలోనే మంత్రులందరూ ఉన్నారేమోనని కొంతమందిని తీసుకురావడానికి విప్ గారు వెళ్లితే అక్కడ కూడా 10 మంది మంత్రులకు మించి లేని పరిస్థితి ఉంది. మంత్రులు అక్కడా ఉండక, ఇక్కడా ఉండక ఏమై పోతున్నారో అర్థం కావడం లేదు. ఇది చాలా దురదృష్టకరమైన వాతావరణం. చట్ట సభ అన్నప్పుడు.. మనకు కేటాయించిన గ్రూపు మంత్రులు ఇక్కడ ఉండాలి. ఆ సంప్రదాయాన్ని కొనసాగించేటట్లు ప్రభుత్వానికి ఒక డైరక్షన్‌ను చైర్ ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉంది. ఇకనుండైనా ఇక్కడ కేటాయించిన మంత్రులు సభలో ఉండాల్సిన అవసరం ఉందని ఇనిసిస్ట్ చేస్తూ చర్యలు తీసుకోవాలని తమకు మనవి చేస్తున్నాను.

రెండవది, ఈరోజుతో పదవీ విరమణ చేస్తున్న సభ్యుల గురించి టీ బ్రేక్ తరువాత మాట్లాడదామని ఛైర్మన్ గారు అన్నారు. టీ బ్రేక్ తరువాత మాట్లాడడానికి కుదరలేదు. బడ్జెట్‌పై ప్రసంగాన్ని మొదలు పెట్టడం జరిగింది. ఈరోజుతో పదవీ విరమణ చేస్తున్న 22 మంది శాసన పరిషత్తు సభ్యులలో నేను తప్ప మిగతా ఫ్లోర్ లీడర్లు కూడా ఉన్నారు. మే,2 వ తేదీ వరకు నేను ఉంటాను.

పదవీ విరమణ చేస్తున్న వారిలో పట్ట అభద్రుల నియోజవర్గాల నుండి ఎంపికైన సర్వశ్రీ కచ్చా జార్జ్ విక్టర్, చిగురుపాటి వరప్రసాద్, నారదాసు లక్ష్మణరావు గార్లు, ఉపాధ్యాయ నియోజకవర్గాల నుండి ఎంపికైన సర్వశ్రీ గాదె శ్రీనివాసులు నాయుడు, బి. మోహన్ రెడ్డి, చుక్కా రామయ్య గార్లు, స్థానిక సంస్థల నుండి ఎంపికైన సర్వశ్రీ వై.వి.బి. రాజేంద్రప్రసాద్, వై. శివరామిరెడ్డి గార్లు, ఎం.ఎల్.ఏ కోటా నుండి ఎంపికైన సర్వశ్రీ ఎస్. ఇంద్రసేన్ రెడ్డి, ఐ.బి.ఎ. మస్కతి, చేరుపల్లి సీతారాములు, జల్లి విల్సన్ , పొంగులేటి సుధాకర రెడ్డి, కందుల లక్ష్మీ దుర్గేష్ ప్రసాద్, సిద్దా రాఘవరావు, పొగాకు యాదగిరి, శ్రీమతి పుల్లా పద్మావతి , శ్రీమతి భారతి ధీరావత్ గార్లు, అలాగే గవర్నరు కోటా నుండి నామినేట్‌చేయబడ్డ శ్రీ కనుకుల జనార్ధన్ రెడ్డి, డా. పి.వి. రంగారావు, డా. ఎం.వి. రావు, శ్రీమతి అంగూరి లక్ష్మీ శివ కుమారి గార్లు

ఉన్నారు. వీరిలో పొంగులేటి సుధాకర రెడ్డి గారు, కందుల లక్ష్మీ దుర్గేష్ ప్రసాద్ గారు, గాదె శ్రీనివాసులు నాయుడు గారు, శ్రీమతి అంగూరి లక్ష్మీ శివ కుమారి గారు తిరిగి ఎన్నికైనారు. పొగాకు యాదగిరి గారు దురదృష్టవశాత్తు ఈరోజున ఈ లోకంలో లేరు. ఈ రోజుతో పదవీ విరమణ చేస్తున్న 22 మందిలో సిపిఐ ఫ్లోర్ లీడర్ శ్రీ జల్లి విల్సన్ గారు, సిపిఎం ఫ్లోర్ లీడర్ శ్రీ చేరుపల్లి సీతారాములు గారు, టి.ఆర్.ఎస్ ఫ్లోర్ లీడర్ శ్రీ నారదాసు లక్ష్మణరావు గారు, డిపిఎఫ్ ఫ్లోర్ లీడర్ శ్రీ బి. మోహన్ రెడ్డి గారు ఉన్నారు. వీరందరితో మనం కలిసి పనిచేయడం చాలా అదృష్టంగా భావిస్తున్నాను.

(అధ్యక్ష స్థానంలో గౌరవ ఛైర్మన్ ఉన్నారు)

రాజకీయపరమైన విభేదాలు ఉన్నప్పటికీ, ఫ్లోర్ లీడర్లు కానివ్వండి, ఎం.ఎల్.సీలు కానివ్వండి, విప్‌లు కానివ్వండి, చీఫ్ విప్‌లు కానివ్వండి, ఏఐసీసీ జనరల్ సెక్రటరీ కానివ్వండి వీరంతా తమ సారధ్యంలో స్నేహపూర్వకమైన వాతావరణంలో పనిచేసినందుకు గర్విస్తున్నాను.

(హర్షద్వానాలు)

ఎందుచేతనంటే.. ఏదైనా ఇష్యూ వస్తే, దాని మీద అందరూ కలిసి మాట్లాడడం, ఆ ఇష్యూ మంచిదని అనిపిస్తే కాంగ్రెస్ ఎం.ఎల్.సీలు కూడా దానిని సపోర్ట్ చేస్తూ పరిష్కరించాలని ప్రభుత్వంపై ఒత్తిడి తీసుకువచ్చేందుకు ప్రయత్నించారు. It is a record.

(హర్షద్వానాలు)

అది అద్భుతమైన చర్య. కాజ్ కోసం పార్టీలకతీతంగా కౌన్సిల్లో ఫైట్ చేస్తారనే భావనను కల్పించగలిగామనే దానిలో ఎటువంటి సందేహం లేదని భావిస్తున్నాను. అలాగే, ఎక్కడైతే తప్పు జరుగుతుందో అక్కడ ప్రభుత్వాన్ని నిలబెట్టే అవకాశాన్ని తమరు మాకు కల్పిస్తున్నారు. తప్పు లేని చోట ప్రభుత్వాన్ని ప్రొటెక్ట్ చేయడానికి చర్యలు తీసుకోవడం కూడా జరుగుతోంది. అటు, ఇటు రెండు విధాలుగా జరుగుతున్నాయి.

నా సహచర ఫ్లోర్ లీడర్లు సర్వశ్రీ విల్సన్ గారు, సీతారాములు గారు, మోహన్‌రెడ్డి గారు , లక్ష్మణరావు గారు వారి విధి నిర్వహణలో చాలా బ్రహ్మాండంగా పని చేశారని భావిస్తున్నాను. ఏదైనా ఇష్యూ వస్తే అందరూ కలిసి ఫైట్ చేయడం జరిగింది. ప్రజా ప్రయోజనాల కోసం శాసన పరిషత్తు గౌరవాన్ని కాపాడుతూ, ఏ విధమైన ద్వేష భావాలు, విద్వేషాలు లేకుండా సభను నడిపించడంలో ఇక్కడున్నటువంటి ఫ్లోర్ లీడర్లందరూ కృషి చేశారని తెలియజేస్తున్నాను. రిటైర్ అవుతున్న 22 మంది శాసన పరిషత్తు సభ్యులలో నలుగురు తిరిగి ఎంపికైనారు. మిగిలిన వారు ఈరోజు సభ నుండి ఎక్జిట్

అవుతున్నందుకు చాలా బాధగా ఉంది. వారికి భగవంతుడు మంచిని చేకూర్చాలని మా పార్టీ తరపున ప్రార్థిస్తూ, మరొకసారి అభినందనలు తెలియచేస్తున్నాను. విధి నిర్వహణలో నేను కాని, వారు కాని సంతృప్తితో పనిచేయడానికి అవకాశం ఇచ్చిన తమకు కూడా మా కృతజ్ఞతలు తెలియపరుస్తున్నాను.

(హర్షధ్వానాలు)

శ్రీ బి. మోహన్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, కిరణ్‌కుమార్ రెడ్డి గారి ప్రభుత్వంలో ఆర్థిక శాఖామాత్యులు రామనారాయణ రెడ్డి గారు..

శ్రీ సి. రామచంద్రయ్య : సర్, మనం రిటైరయ్యే మెంబర్ల గురించి మాట్లాడేందుకు సమయాన్ని కేటాయించాలని అనుకున్నాము.

మిస్టర్ ఛైర్మన్ : మోహన్‌రెడ్డి గారు కూడా ఈరోజు రిటైరవుతున్నారు.

శ్రీ సి. రామచంద్రయ్య : సర్, మిగతా మెంబర్లకు కూడా వారి అభిప్రాయాలు చెప్పే దానికి, అభినందనలు తెలిపే దానికి అవకాశం ఇవ్వమని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ ఛైర్మన్ : బడ్జెట్‌పై మాట్లాడడం అయిన తరువాత రిటైరయ్యే మెంబర్లు మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇద్దాం. మోహన్ రెడ్డి గారు.. మీరు కంటిన్యూ చేస్తూ, రిటైరయ్యే మెంబర్ల గురించి నాలుగు మాటలు చెప్పండి. మరల అవకాశం వస్తే మాట్లాడుదురు కాని.

శ్రీ బి. మోహన్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, ఆర్థిక శాఖామాత్యులు ఆనం రామనారాయణ రెడ్డి గారు చక్కటి బడ్జెట్‌ను ప్రవేశ పెట్టడం జరిగింది. కిరణ్‌కుమార్ రెడ్డి గారి నాయకత్వంలో ఎస్సీ, ఎస్టీ సబ్-ప్లాన్ చరిత్ర సృష్టించిందని చెప్పక తప్పదు. ఇప్పుడు ఆ వర్గాలు చాలా సంతోషంగా ఉన్నాయనే విషయాన్ని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను. 2012-13వ సంవత్సరం బడ్జెట్‌ను, 2013-14 వ సంవత్సరం బడ్జెట్‌తో పోల్చి చూసినప్పుడు సాంఘిక సంక్షేమం, గిరిజన సంక్షేమం, వెనుకబడిన తరగతుల సంక్షేమం, మైనార్టీ సంక్షేమం, మహిళల మరియు వికలాంగుల సంక్షేమ శాఖలకు బడ్జెట్‌లో గతంలో కంటే ఎక్కువ కేటాయింపులు చేయడం పట్ల నేను హర్షం ప్రకటిస్తున్నాను.

6.40pm

ఏ విధంగా అయితే, పేద ప్రజలకు ఇందిరమ్మ గృహాల పేరిట ఇండ్లు కట్టించి ఇస్తున్నారో అదే విధంగా ప్రభుత్వ ఉపాధ్యాయులు మరియు ఎయిడెడ్ టీచర్లకు కూడా ప్రభుత్వ స్థలాలు ఇచ్చి, వాటికి లోన్లు ఇచ్చి వారు రిటైర్ అయ్యే లోపు స్వంత ఇల్లు ఉండేటట్లుగా చర్యలు తీసుకుంటే వారికి చాలా సంతోషంగా ఉంటుందని తెలియచేస్తున్నాను. నిజామాబాదు జిల్లాలో 100 సీట్ల మెడికల్ కాలేజీని ఏర్పాటు చేయడం హర్షదాయకం. అందుకొరకు కావలసిన సిబ్బందిని, ఇతర మౌలిక సదుపాయాలను పూర్తి చేయడానికి గాను కావలసిన బడ్జెటును కేటాయించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. జూనియర్ కాలేజీలో లెక్చరర్ పోస్టులు, డిగ్రీ కాలేజీలో లెక్చరర్ పోస్టులు, ప్రిన్సిపాల్ పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నాయి. వాటిని వెంటనే భర్తీ చేసినట్లయితే మరింత మెరుగైన విద్యా ప్రమాణాలు రావడానికి అవకాశముంటుందని ఈ సందర్భంగా తెలియచేస్తున్నాను. పాఠశాల విద్యకు సంబంధించి గత సంవత్సరం రూ.15,510కోట్లు కేటాయిస్తే, ఈ సంవత్సరం రూ.16,990కోట్లు కేటాయించారు. చాలా తక్కువ మొత్తంలో పెంచడం జరిగింది. ఏ విధంగానూ సరిపోదని తమ ద్వారా ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, మధ్యాహ్న భోజన పథకం ద్వారా సుమారు 10లక్షలమంది విద్యార్థుల హాజరు పెరిగింది. ముఖ్యమంత్రిగారు మెస్ ఛార్జీలను కూడా పెంచడం జరిగింది. ఇంకా మెరుగైన భోజనం పెడితే హాజరు శాతం మరింత పెరిగే అవకాశం ఉందని ఈ సందర్భంగా తెలియచేస్తున్నాను. పాఠశాలల్లో మౌలిక సదుపాయాల కొరత తీవ్రంగా ఉన్నది. తరగతి గదులు, టాయిలెట్లు వంటివాటిని నిర్మించడానికి ప్రత్యేకంగా శ్రద్ధ తీసుకోవలసిన అవసరం ఉన్నది. ఉపాధ్యాయ పోస్టులు, అటెండరు, స్వీపరు, నైట్ వాచ్‌మెన్, రికార్డ్ అసిస్టెంట్ తదితర పోస్టులన్నీ స్కూల్ తెరిచే లోపల భర్తీ చేసినట్లయితే మంచి ప్రయోజనాలు వచ్చే అవకాశం ఉంటుంది. ప్రభుత్వం డిఎస్సీల ద్వారా అన్ని రకాల పోస్టులను భర్తీ చేసినట్లయితే ఇంకా మంచి ప్రయోజనాలను అందించగలిగే అవకాశముంటుందని ఈ సందర్భంగా తెలియచేస్తున్నాను. రాష్ట్రంలో 90శాతం ఎమ్.ఈ.వో పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నాయి. మండలాల్లో ఏ సమాచారం కావాలన్నా ఎమ్.ఈ.వో నుండి రావాలి. అక్కడనుండి జిల్లా విద్యాశాఖాధికారి తద్వారా డైరెక్టర్, అక్కడనుండి సెక్రటరీ వరకూ సమాచారం చేరాలంటే ఎమ్.ఈ.వో పోస్టులు కీలకమైనవి. కాబట్టి ఆ పోస్టులను వెంటనే భర్తీ చేయాలి. అవి 90 శాతం ఖాళీలుండడం వల్ల ప్రాథమిక స్థాయిలో సమస్యలు ఎదురవుతున్నాయి. ప్రభుత్వ, పంచాయతీరాజ్ ఉపాధ్యాయుల మధ్యన ఒక అవగాహన వచ్చింది కాబట్టి ఖచ్చితంగా రేషియో ప్రకారం ఉపాధ్యాయుల పోస్టులను భర్తీ చేయాలని ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఎమ్.ఈ.వో పోస్టులు భర్తీ అయినట్లయితే విద్యా ప్రమాణాలు మరింత మెరుగవుతాయని ఈ సందర్భంగా తెలియచేస్తున్నాను. ఇకపోతే, ఉర్దూ పాఠశాలల్లో కూడా పోస్టులను మంజూరు చేయడం లేదు. ముఖ్యంగా లెక్కలు, ఇంగ్లీషు, ఫిజిక్స్ పోస్టులకు ఇబ్బంది కలుగుతోంది కాబట్టి ఉర్దూ పాఠశాలలకు విద్యాశాఖలో ప్రత్యేకంగా బడ్జెటును కేటాయించి వాటిని అభివృద్ధి చేయవలసిన అవసరం ఉన్నది. అన్ని పాఠశాలలో పి.ఈ.టిలను ఫిజికల్ డైరెక్టర్లుగా అప్‌గ్రేడ్ చేయాలి. ద్వితీయ భాషా పండితులను గ్రేడ్ 1

భాషా పండితులుగా అప్‌గ్రేడ్ చేయాలి. సుమారు 8000 ఉన్నత పాఠశాలల్లో గ్రేడ్ 1 భాషా పండితులు లేరు. భాషను నేర్పించే పండితుడే లేనప్పుడు సోషల్ స్టడీస్, సైన్సు మిగతా సబ్జెక్టులను విద్యార్థి ఎలా నేర్చుకుంటాడు? కాబట్టి యుద్ధ ప్రాతిపదికపైన గ్రేడ్ 1 భాషా పండితుల పోస్టులను క్రియేట్ చేయవలసిన అవసరమున్నది. గ్రేడ్ 11 పండిట్ పోస్టులను అప్‌గ్రేడ్ చేయవలసిన అవసరమున్నది. క్రీడలను ఒక సబ్జెక్టులాగా స్వీకరించాలని గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక జి.వో.ను జారీ చేశారు కాబట్టి ఖచ్చితంగా ప్రైమరీ స్కూలుకు పి.ఈ.టీ, హై స్కూలుకు ఫిజికల్ డైరెక్టర్ పోస్టులను మంజూరు చేయవలసిన అవసరం ఉందనే విషయాన్ని మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. గతంలో శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు గారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు రూ.398లు మాత్రమే ఇవ్వడం జరిగింది. పేరుకు మాత్రం ప్రత్యేక ఉపాధ్యాయులని పెట్టి జీతం తక్కువ ఇచ్చారు. వాళ్లకు నోషనల్ ఇంక్రిమెంట్ ఇవ్వాలని ఉపాధ్యాయ సంఘాలు కోరుతూ ప్రభుత్వంపై ఒత్తిడి తీసుకురావడం జరుగుతున్నది. వారికి నోషనల్ ఇంక్రిమెంట్ ఇవ్వాలని డిమాండ్ చేస్తున్నాము. గిరిజన పాఠశాలల్లో పనిచేస్తున్నటువంటి ఉపాధ్యాయులకు కూడా తగిన ప్రోత్సాహకాలను ఇవ్వవలసిన అవసరమున్నది. వాళ్ల పాఠశాలలు అడవుల్లో ఉన్నాయి. మేము చూడడానికి వెళ్లినప్పుడు కూడా నిజంగా వాళ్లు ఎలా పనిచేస్తున్నారా అని మేము ఆశ్చర్యపోయాము. కాబట్టి వారికి కొన్ని ఇన్సెంటివ్స్ అదనంగా ఇచ్చి, తగు సౌకర్యాలు కల్పించవలసిన అవసరమున్నదని ఈ సందర్భంగా తెలియచేస్తున్నాను. ఇంగ్లీషు మీడియం ప్రభుత్వ పాఠశాలలైన 'సక్సెస్ పాఠశాల'ల విషయానికి వస్తే ఈ సంవత్సరం జూన్‌కు 11వ తరగతి ప్రారంభం కావలసి ఉన్నది. కానీ, ఇంతవరకూ ప్రభుత్వం ఏం చేస్తున్నదనే విషయాన్ని చెప్పలేదు. 11వ తరగతి ప్రారంభం అవుతుందా, లేదా? అక్కడ తరగతి గదులు ఉన్నాయా, లేవా? ప్రిన్సిపల్ పోస్టు వస్తుందా, లేదా? పోస్టు గ్రాడ్యుయేషన్ టీచర్లు ఎక్కడ నుండి వస్తారు? స్కూలు అసిస్టెంట్లకు ప్రమోషన్ వస్తుందా లేదా అనే విషయాలను ఏమీ చర్చించలేదు. ఎమ్.ఎల్.సీలతో గానీ, రాష్ట్ర ఉపాధ్యాయ సంఘాలతో గానీ చర్చించి విద్యాశాఖ అధికారులు ఇంతవరకూ ఏ నిర్ణయం కూడా తీసుకోలేదు. కనీసం ఇప్పటికైనా సరే, ఉపాధ్యాయ సంఘాలతో, ఎమ్.ఎల్.సీలతో చర్చించి జూన్‌లో 11వ తరగతిని ప్రారంభించి ఆయా పాఠశాలల్లో అర్హత గల ఉపాధ్యాయులకు ప్రమోషన్ ఇచ్చి ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో, జిల్లా పరిషత్ పాఠశాలల్లో ఇంగ్లీషు మీడియం ఇంటర్మీడియట్‌ను ఇంట్రడ్యూస్ చేసినట్లయితే మంచి ఫలితాలు రావడానికి అవకాశముంటుందని తెలియచేస్తున్నాను. ఈ సంవత్సరం జూన్‌లో 11వ తరగతి వస్తే , తదుపరి సంవత్సరం జూన్‌లో 12వ తరగతి వస్తుంది.

6.50 PM

పది లక్షల మంది ఉద్యోగ, ఉపాధ్యాయ కార్మికుల కోసం పే రివిజన్ కమీషన్‌ను నియమించాలని వారు కోరగానే గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు పాత కమిషన్ టెర్మ్ పూర్తికాకుండానే కొత్త పి.ఆర్.సి.ని వేయడం జరిగింది. గతంలో, పే రివిజన్ కమీషన్‌ను ప్రభుత్వం నియమించడానికి అసెంబ్లీకి లక్షల మంది ఉద్యోగులతో ర్యాలీలు, ధర్నా కార్యక్రమాలు చేసేవాళ్లం. రకరకాల ఉద్యమాలు చేస్తే తప్ప పే రివిజన్ కమీషన్‌ను ఆయా ముఖ్యమంత్రులు నియమించేవారు కాదు. కానీ, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి, శ్రీ ఎన్.కిరణ్‌కుమార్ రెడ్డిగారు ఎటువంటి ఉద్యమాలు, గొడవలు లేకుండానే ఉద్యోగ, ఉపాధ్యాయ కార్మికులు అడగగానే పే రివిజన్ కమీషన్‌ను నియమించి చరిత్ర సృష్టించారని చెప్పక తప్పదు.

అనేక వస్తువుల ధరలు పెరుగుతూ ఉన్నాయి. పెట్రోల్, డీజల్ ధరలు ఎప్పుడు పెరుగుతాయో తెలియదు. వాటి ధరలు పెరగడం రూ. 2 లకు పైగా పెరుగుతుంది. తగ్గితే 27 లేదా 52 పైసలు తగ్గుతుంది. కాబట్టి, ఈ ధరల పెరుగుదలను తట్టుకోవాలంటే ఖచ్చితంగా ఉద్యోగ, ఉపాధ్యాయ కార్మికులకు కాస్త ఊరట కలుగుతుందనే ఉద్దేశ్యంతో గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు పెద్దమనసుతో పే రివిజన్ కమీషన్‌ను నియమించారు. తేది 1.7.2013 తో ప్రారంభమయ్యే 10 వ పి.ఆర్.సి. ద్వారా బ్రహ్మాండమైన స్కేళ్లు ఇచ్చి, మంచి జీవన ప్రమాణాలతో బ్రతకగలమన్న ధైర్యాన్ని ఉద్యోగ, ఉపాధ్యాయ కార్మికులకు ఇవ్వాలని తమరి ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, ప్రతి టీచరూ ఒక స్వంత కారును కలిగి ఉండాలి. లెజిస్లేటర్లు, వ్యాపారస్థులు, ఇంకా ఎవరెవరో కార్లలో తిరుగుతారు. వీరందరినీ తయారుచేసేవారు టీచర్లు. ఇక్కడున్న వారందరూ కూడా టీచర్లు మంచిగా పాఠాలను బోధిస్తేనే ఇక్కడవరకూ వచ్చారు. వీళ్లంతా కార్లలో తిరుగుతారు. ఆ టీచర్లు మాత్రం సైకిల్‌పై లేదా సైకిల్ మోటర్‌పై తిరుగుతారు. కాబట్టి, రూ. 10 లక్షలు వారికి వడ్డీ లేకుండా రుణమిస్తే, ఆ టీచరు 60 నెలలలోపు తిరిగి కట్టేస్తాడు. కారును కొనాలనే అభిలాష ఉన్న టీచర్లకైనా వడ్డీ లేకుండా రుణాన్ని ఇప్పించి వారిని ప్రోత్సహించవలసిందిగా తమరి ద్వారా ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తున్నాను.

విద్యుత్ కొరత వల్ల పల్లె నుంచి పట్టణ ప్రజలందరూ ఎన్నో ఇబ్బందులను ఎదుర్కొంటున్నారు. అవసరమైతే, పక్క రాష్ట్రాలనుంచి కొనుగోలు చేసి, సబ్సీడీని ఇచ్చి అందరికీ నిరంతరాయ విద్యుత్‌ను సరఫరా చేయవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వంపై ఉన్నదని తెలియజేస్తున్నాను. ఇటువంటి చక్కని బడ్జెట్‌ను అందించిన ఆర్థికశాఖామాత్యులు శ్రీ ఆనం రామనారాయణరెడ్డిగారికి, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ ఎన్.కిరణ్‌కుమార్ రెడ్డి గారికి కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తూ, నాకీ అవకాశం ఇచ్చిన తమరికి నా హృదయ పూర్వక కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ వాకాటి నారాయణరెడ్డి (వాకాటి నారాయణరెడ్డి) : అధ్యక్షా, బడ్జెట్ ప్రసంగంపై మాట్లాడడానికి నాకీ అవకాశం ఇచ్చిన తమరికి ముందుగా నా ప్రత్యేక కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను. మా జిల్లాకు చెందిన ఆర్థికశాఖామంత్రి శ్రీ ఆనం రామనారాయణరెడ్డిగారు, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ ఎన్.కిరణ్‌కుమార్ రెడ్డిగారి సారధ్యంలో చక్కగా రూపొందించిన బడ్జెట్‌ను మనకందించడం జరిగింది.

ముఖ్యంగా, శ్రీ కిరణ్ కుమార్ రెడ్డిగారు దళితులయొక్క జీవన ప్రమాణాలను పెంచడానికి ప్రత్యేక శ్రద్ధ వహించి, బడ్జెట్‌ను రూపొందించినందుకు వారికి నా హృదయపూర్వక కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా, సంక్షేమం, అభివృద్ధి అనే రెండు అంశాలను దృష్టిలో ఉంచుకుని ఈ బడ్జెట్‌ను తయారుచేయడం జరిగింది. మహిళలు, విద్యార్థులు, రైతులు, ఆరోగ్యం మొదలైన అన్ని ప్రధాన అంశాలను దృష్టిలో ఉంచుకుని ఈ బడ్జెట్‌ను రచించడం జరిగింది. మా స్వంత జిల్లా అయిన నెల్లూరు జిల్లాలో నూతన వైద్య కళాశాలను కూడా ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. అందుకోసం, ప్రత్యేకంగా గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ ఎన్. కిరణ్‌కుమార్‌రెడ్డి గారికి నా హృదయపూర్వక కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను.

ఈ రోజున్న విద్యుత్ పరిస్థితి ఎందుకు వచ్చిందో ప్రతి ఒక్కరికీ తెలుసు. కానీ, ప్రతిపక్షాలు వారి పాత్రను వారు పోషించాలి కాబట్టి ఈ విషయంలో ప్రభుత్వాన్ని ఇరుకున పెట్టేందుకు వారు ప్రయత్నం చేస్తూనే ఉన్నారు. ప్రజాప్రతినిధులుగా, ఈ విషయంపై మనమంతా ఆలోచించవలసిన అవసరముంది. 1974 వ సంవత్సరం వరకూ కూడా ఎక్కడా ఇబ్బంది లేకుండా విద్యుత్ మనకందరికీ అందుబాటులో ఉండేది. ఆ తరువాత, కాంగ్రెస్ మరియు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వాలు ముందుచూపు లేకుండా ఎంత విద్యుత్ అవసరం ఉన్నది అనే ఆలోచన లేకుండా ఈ రోజున ఈ పరిస్థితికి దిగజారిపోవలసి వచ్చింది. దీనికి కారణం ఒక్క పార్టీ అని కాకుండా, ప్రజాప్రతినిధులందరూ అనే విషయాన్ని మనమందరం గుర్తుంచుకోవాలి. రాబోయే తరం వారికి అయినా సరే ఇటువంటి ఇబ్బంది రాకుండా మనమంతా కలసి ఈ సమస్యను ఏ విధంగా అధిగమించాలో ఆలోచించి నిర్ణయాలు తీసుకుంటే బాగుంటుందనే విషయాన్ని తమరి ద్వారా సభ్యులందరికీ తెలియజేస్తున్నాను.

నేడు కాంగ్రెస్ పార్టీమీద, కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం మీద ప్రతిపక్షాలన్నీ కూడా బురద జల్లుతున్నాయి. మనం కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వంలో ఏ విధంగా ముందుకెళ్తున్నామనేది ఒక్కసారి ఆలోచించినట్లయితే అర్థమవుతుంది. కరవుకాటకాల వల్ల, బొగ్గుగనులు సక్రమమైన మార్గంలో అందుబాటులో లేకపోవడం వల్ల, గ్యాస్ నిక్షేపాలు నిలిచిపోవడం వల్ల నేడు విద్యుత్ కోసం చాలా ఇబ్బందులను ఎదుర్కొంటున్నాము. కేంద్రప్రభుత్వంలో ఉన్న గౌరవ ప్రధానమంత్రి, డా.మన్మోహన్‌సింగ్‌గారు నేడు భారతదేశ శ్రేయస్సుకోసం అణు విద్యుత్‌ను తీసుకురావలనే ఆలోచనతో ముందుకు వచ్చిన సందర్భంలో భాగస్వామ్యపక్షాలు,

ప్రతిపక్షాలన్నీ కూడా ప్రభుత్వాన్ని కూల్చేస్తాం, మీరు దానిని పెట్టడానికి లేదని చెప్పినా, ఆయన తన పదవి ముఖ్యం కాదు, ఈ దేశం యొక్క శ్రేయస్సే ముఖ్యమని గుర్తించి, దేనికీ వెనుకాడకుండా ఆ బిల్లును కూడా ప్రవేశపెట్టి మన పొరుగు రాష్ట్రమైన తమిళనాడులో అణు విద్యుత్తును కూడా తీసుకురావడానికి కంకణం కట్టుకోవడం జరిగింది. ఈ ఘనత కాంగ్రెస్ పార్టీకే దక్కుతుందని ప్రతిపక్షపార్టీలన్నీ ఈ విషయాన్ని గుర్తుంచుకోవలసిందిగా తమరి ద్వారా నేను గౌరవసభ్యులందరినీ కోరుతున్నాను. గతంలో బడ్జెట్‌పై సీనియర్ సభ్యులంతా సభలో మాట్లాడేవారు. ఈ మధ్యకాలంలో అయితే, అరుచుకోవడం, మైకులు విరుచుకోవడం, సభలో అంతరాయం కలిగించడం, ఆ తరువాత బడ్జెట్ మాత్రం పాసయిపోతోంది. కానీ, ఈ రోజు స్థాయి సంఘాలను నియమించి, ప్రతి ఒక్క సభ్యునికి బడ్జెట్‌పై చర్చించే అవకాశం కల్పించడం అనే ఒక కొత్త కార్యక్రమానికి శ్రీకారం చుట్టినందుకు గౌరవ ఆర్థికశాఖామంత్రిగారిని, గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారిని నేను ప్రత్యేకంగా అభినందిస్తున్నాను. స్థాయి సంఘాలను ఏర్పాటు చేయడం వల్ల బడ్జెట్‌పై పూర్తి స్థాయిలో చర్చ జరిగి అవసరమైన నిబంధనలను తీసుకురావడానికి అవకాశముంటుంది.

బడ్జెట్‌లో అన్ని రకాల విషయాలను పొందుపరిచి చాలా చక్కగా రూపొందించారు. కానీ, ఆ నిధులు ఎంతవరకూ ఖర్చు అవుతున్నాయనే విషయం గురించి కూడా ఆలోచించవలసిన అవసరముంది. ప్రతి నెలలో సంక్షేమ నిధులు, అభివృద్ధికి కేటాయించిన నిధులు ఖర్చవుతున్నాయా, లేదా అని ఆలోచించాలి. ఒక పౌరునిగా ప్రతి ఒక్కరూ ఈ విషయంపై శ్రద్ధ తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది.

7.00pmః

దీనికి సంబంధించి సబ్ కమిటీలు వేసి సక్రమంగా నిర్వహిస్తున్నాయా, లేదా? ఖర్చులు కావడం లేదా? ఎందుకు కావడం లేదు? అన్నటువంటి విషయాన్ని పూర్తిగా కూలంకషంగా చర్చించుకొని మొదటి మాసంలో ఏవిధంగా ఖర్చు అయ్యాయి? అదేవిధంగా త్రైమాసికంలో ఎంత ఖర్చయ్యాయి? ఆరు నెలల్లో ఎంత ఖర్చయ్యాయి? తొమ్మిది మాసాల్లో ఎంత ఖర్చయ్యాయి? సంవత్సరం అంతా కూడా బడ్జెట్ ఖర్చు అయ్యిందా, లేదా? ఎందువల్ల ఖర్చు కావడం లేదు? దీనిమీద పూర్తిగా ఆలోచన చేసి అప్పటికప్పుడే ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువచ్చి దీనిమీద ఒక నిర్ణయం తీసుకోవడమనేది ముఖ్యం కాబట్టి, దీనిమీద మానిటరింగ్ కమీటీలు వేసి మన సభలో కానివ్వండి, అటు శాసన సభలో కానివ్వండి మానిటరింగ్ కమిటీలు వేసి ఈ యొక్క నిధులు సక్రమంగా లబ్ధిదారులకి చేరే విధంగా ఖర్చు జరుగుతున్నాయా, లేదా? అనే విషయాన్ని తెలిపేందుకు కమిటీలు వేస్తే బాగుంటుందని చెప్పి తెలియజేస్తూ, మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి గారి నాయకత్వంలో ఇంత భారీ బడ్జెట్‌ను ప్రవేశపెట్టినందుకు అలాగే ఆర్థిక మంత్రి గారికి మరియు సంబంధిత గౌరవ మంత్రి వర్యులందరికి కూడా ప్రత్యేక కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తూ, భవిష్యత్తులో అందరికీ మంచి జరగాలని, మంచి ఆశయాలతో ముందుకు పోతున్నటువంటి

ఈ ప్రభుత్వంలో ఇంకా కూడా ఎక్కడైనా తప్పులు జరిగినా సభ దృష్టికి తీసుకువచ్చి వాటిని చర్చించుకొని ముందుకు తీసుకువెళతారని ఆశిస్తూ, ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ఛైర్మన్ గారికి ప్రత్యేక కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తూ, సెలవు తీసుకుంటున్నాను. జై హింద్.

శ్రీ ఆనం రామనారాయణ రెడ్డి : అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు సర్వశ్రీ దాడి వీరభద్ర రావు, ఆర్.రెడ్డప్ప రెడ్డి, జల్లి విల్సన్, చేరుపల్లి సీతారాములు, పాలడుగు వెంకట్రావు, ఆర్. పద్మరాజు, ఎం.వి.ఎస్. శర్మ, కాటేపల్లి జనార్ధన్ రెడ్డి, నారదాసు లక్ష్మణరావు, టి.జి.వి. కృష్ణా రెడ్డి, పొంగులేటి సుధాకర రెడ్డి, పోట్ల నాగేశ్వర్ రావు, బి. మోహన్ రెడ్డి, వాకాటి నారాయణ గారు గౌరవ సభ్యులందరూ 2013-14 బడ్జెట్ ప్రతిపాదనలపైన వారి సూచనలు, సలహాలు ఇవ్వడం జరిగింది. ఈనాడు ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రాష్ట్ర ప్రజానికం యొక్క అనేక అవసరాలు, మౌళిక వసతులు అలాగే ప్రజల మధ్యన ఉన్నటువంటి సమస్యలను అన్నింటిని పరిగనలోకి తీసుకొని పూర్తి స్థాయిలో ప్రభుత్వం ప్రజలకు జవాబుదారిగా ఉండే విధంగా ప్రధానమైనటువంటి మూడు క్రొత్త మార్గాలతో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ కిరణ్‌కుమార్ రెడ్డి గారి నాయకత్వంలో ఈ బడ్జెట్‌ను ప్రవేశ పెట్టడం జరిగిందని తమరి ద్వారా గౌరవసభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. ప్రధానమైనటువంటి మొట్టమొదటి నూతన విధానం భారతదేశంలోనే ఏ రాష్ట్రం ఇంతవరకు కనీసం ప్రయత్నం కూడా చేయనటువంటి కార్యక్రమం ఎస్సీ/ఎస్టీ సబ్ ప్లాన్ చట్టాన్ని తీసుకువచ్చి ఆ చట్టం రూపంలో ఏవైతే అణగారిన వర్గాలు ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్నాయో? ఏ మొత్తమైతే రాజ్యాంగ బద్ధంగా వారికి కేటాయించాలో? ఆ కేటాయింపులను వారికి అందించాలి, పూర్తి స్థాయి ఆ వర్గాల ప్రయోజనాల కోసం ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కట్టుబడి ఉండాలి. నూటికి నూరు శాతం కేటాయించినటువంటి నిధులను వారి యొక్క ప్రయోజనాలకు ఖర్చు చేయాలన్న ఆలోచనతో, లక్ష్యంతో ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సబ్ ప్లాన్ చట్టాన్ని తీసుకువచ్చి, ఈరోజు బడ్జెట్‌లో నిధులను కేటాయించడం, ఆ నిధుల యొక్క విషయాలన్నింటిని కూడా మీకు బడ్జెట్ ప్రసంగంలో చెప్పడం జరిగింది. అధ్యక్షా, రెండవ విషయం, ఈ రాష్ట్రంలో మరొక ప్రధానమైన అంశం వ్యవసాయ రంగం. వ్యవసాయాధారితమైనటువంటి ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో వ్యవసాయ రంగానికి పెద్దపీట వేయాలని ఈ రాష్ట్రంలో రైతులను ఆదుకొని వారికి అండగా నిలబడి రైతు ప్రయోజనాలని కాపాడి చిత్తశుద్ధితో ఈ ప్రభుత్వం రైతు యొక్క ఆర్థిక గమనాన్ని వేగవంతం చేసి ఆర్థిక పరిపుష్టిని సాధించే కార్యక్రమంలో వ్యవసాయ విధానాన్ని రూపకల్పన చేసి ఆ విధానాన్ని కూడా బడ్జెట్ ప్రసంగంతోటి జత చేసి సభలో పెట్టడం జరిగింది. మూడవ విధానం ఇది శాసన సభకు, శాసన మండలికి సంబంధించినటువంటి విషయం. గడిచిన అనేక సంవత్సరాలుగా చూస్తూ వస్తున్నాం. మరీ ముఖ్యంగా 3, 4 సంవత్సరాలుగా చూస్తు వస్తున్నాం. బడ్జెట్ మీద సభ్యులు చర్చించేది, సమీక్షించేది గతంతో పోలిస్తే చాలా తగ్గిపోయింది. అలాగే బడ్జెట్ డిమాండ్లను ప్రవేశపెడితే ఈ డిమాండ్లను సైతం రాజకీయ ప్రయోజనాలకు వాడుకొని అన్ని రాజకీయ పార్టీలకు తమ, తమ రాజకీయ అజెండాని ముందు పెట్టాలనే ఆలోచన తప్ప, ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టిన ఈ డిమాండ్ల పైన ఒక

సమగ్రమైనటువంటి చర్చ చేసి, మెరుగైనటువంటి ఫలితాన్ని ఈ రాష్ట్ర ప్రజలకు అందించే ప్రయత్నం చేద్దామనే దానిలో నేను ఒకర్ని పేరు పెట్టి చెప్పలేను కాని ఇంచుమించుగా అందరికీ రాజకీయ అజెండానే ముందుకు వచ్చింది. ఈ రాజకీయ అజెండా ముందుకు వచ్చిన సందర్భంలో బడ్జెట్ సమీక్షలు లేవు, డిమాండ్ల మీద చర్చలు లేవు. మరింత మెరుగైనటువంటి విధానాన్ని ప్రభుత్వానికి సూచించి ప్రభుత్వాన్ని తదనుగుణంగా ఈ రాష్ట్ర ప్రజలకి బాధ్యత కలిగిన ప్రభుత్వంగా మమ్మల్ని బలోపేతం చేయడానికి ప్రయత్నం జరగడం లేదు. అందుకనే ఇక్కడ మీ నాయకత్వంలో, అక్కడ శాసన సభలో సభాపతి గారి నాయకత్వంలో, శాసన సభాపతిగా ఉండి ఈనాడు ఈ రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నటువంటి శ్రీ ఎన్. కిరణ్‌కుమార్ రెడ్డి గారు మీ అందరి యొక్క ఆలోచనతో, మీ సారథ్యంలో అనేక రాష్ట్రాలు, అలాగే భారత పార్లమెంటు ప్రొసీజర్లన్నీ కూడా గమనంలోకి తీసుకొని గౌరవ ప్రతిపక్ష నాయకుల్ని, అనేక పక్షాల నాయకుల్ని వివిధ రాష్ట్రాలకి, కేంద్ర పార్లమెంటరీ వ్యవస్థ దగ్గరకు తీసుకువెళ్లి అక్కడ వారందరితో చర్చించిన తరువాత Budgetary Standing Committees అనేవి తీసుకువచ్చినట్లైతే, స్టాండింగ్ కమిటీల్లో రాజకీయ విధానాలకి అవకాశం ఉండదు కాబట్టి ఈ డిమాండ్లు మరింత చర్చకి దగ్గరగా వస్తాయి. సమీక్షలు చేయడానికి అవకాశం ఉంటుంది. దానితో ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి మంచి సూచనలు, సలహాలు ఈ యొక్క డిమాండ్లు చర్చకు వస్తాయని చెప్పి ఒక ఆలోచన చేసి మీ చొరవ వల్ల వివిధ స్థాయి సంఘాలను ఏర్పాటు చేయడానికి, 12 స్థాయి సంఘాలకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కాని మీరు, సభాపతి గారిచ్చిన ఆలోచనతో ఈరోజు ఒక కొత్త విధానాన్ని పెట్టాం. అందుకనే ఈరోజు బడ్జెట్ Vote on Account తీసుకుంటున్నాం. లేదంటే మీకు తెలుసు, మార్చి 31 కంతా పూర్తి స్థాయి బడ్జెట్‌ను మనం తీసుకునే వాళ్లం. కాని ఈరోజు Vote on Account మూడు మాసాలకి తీసుకొని ఈ మూడు మాసాల్లో స్థాయి సంఘాల చర్చలు చేసుకొని వాటిలో అంతర్గత చర్చల్లో వచ్చేటువంటి అనేక ఆలోచనల్ని ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి అందించినట్లైతే అనేకమంది సూచనలు, సలహాలతో మెరుగైనటువంటి ఫలితాలను ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రజలకు అందించగలదనే ఉద్దేశంతో స్థాయి సంఘాలను తీసుకువచ్చాం. ఇది మొట్టమొదటి సంవత్సరం కాబట్టి ఈ బడ్జెట్ ప్రక్రియకే, ఈ బడ్జెట్ యొక్క చర్చలకే దీనిని పరిమితం చేసి రాబోయే ఆర్థిక సంవత్సరంలో ఈ యొక్క స్థాయి సంఘాలని మరింత విస్తృత పరచాలనే ఆలోచన ప్రభుత్వం కూడా సూచించడం జరిగింది.

రా 7.10

అందుకనే ఈ మూడు ప్రధానమైన విధానాలతో ఇవాళ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఈ బడ్జెట్ కేటాయింపులు కానీ, బడ్జెట్‌ను ఆమోదించే ప్రక్రియలో మీ ముందుకు రావడం జరిగిందని తెలియజేస్తున్నాను. శాసనసభలో బడ్జెట్‌పైన చర్చ జరిగి, అక్కడ ఫైనాన్షియల్ స్టేట్‌మెంట్ మీద చర్చ జరిగి, బిల్ పాసైన తరువాత రాజ్యాంగ బద్ధంగా కౌన్సిల్‌కు తీసుకురావాలి. అయితే ఇంత సమయం వేచి ఉండి ఈ కార్యక్రమంలో మొదటగా ప్రభుత్వానికి సహకరించినందుకు గౌరవ సభ్యులందరికీ ధన్యవాదాలు

తెలియజేస్తున్నాను. అలాగే రెండవ విషయం, బడ్జెట్‌పైన, ప్రభుత్వ అడ్రస్‌పైన చర్చ జరిగితే ప్రభుత్వంలో ఉన్నటువంటి అనేక పరిస్థితులను మీరు వేలెత్తి చూపితే సమాధానం చెప్పే అవకాశం, సరిచేసుకునే అవకాశం ప్రభుత్వానికి ఉంటుంది. కానీ ఆ సభలో ఆ చర్చ జరగలేదు. ఈ చర్చ జరగలేదు. రెండూ కూడా ఇవాళ ఆమోదింప చేసుకున్నాము. చర్చ లేకుండా రావడం ఒకింత ప్రభుత్వానికి బాధగా ఉన్నా ఇవాళ తప్పని పరిస్థితిలో అక్కడి నుండి పెద్దల సభకు రావడం జరిగింది. ఇక్కడ పూర్తి స్థాయిలో గవర్నర్ ప్రసంగంపై చర్చ జరగడం, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు సమాధానం చెప్పడం, బడ్జెట్‌పైన పూర్తిగా చర్చించడం, ఇవాళ ఆర్థిక మంత్రిగా నేను సమాధానం చెప్పడానికి అవకాశం లభించినందుకు సంతోషం.

మిస్టర్ ఛైర్మన్ ః గవర్నర్‌గారు సందేశం పంపించారు. ''నా ప్రసంగానికి ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ శాసనమండలి చేసిన తీర్మానం నాకు అందింది. అందుకు ధన్యవాదాలు'' అని తెలుపుతూ గవర్నర్‌గారి లేఖ కూడా నిన్ననే రావడం జరిగింది. సభకు వివరిస్తున్నాను.

(గౌరవ పాలకపక్ష, ప్రతిపక్ష సభ్యుల చప్పట్లు)

శ్రీ ఆనం రామనారాయణ రెడ్డి ః అధ్యక్షా, చాలా సంతోషం. కాబట్టి శాసన పరిషత్తులో మనకున్న ఒక ప్రత్యేకమైన ప్రతిపత్తి ఈ గౌరవ సభ పెద్దల సభగా పూర్తిస్థాయిలో దీనిని వినియోగించుకోవడంలో అందరినీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తరపున, ముఖ్యమంత్రిగారి తరపున హృదయపూర్వకంగా అభినందిస్తున్నాను. ఇవాళ అనేకమంది పెద్దలు అంకెలు గురించి మాట్లాడిన సందర్భంలో ఇది అంకెల గారడీ అనీ, లేకుంటే మరొకటి అని చెప్పడం జరిగింది. అధ్యక్షా, ఇవాళ మీకు చెప్పాల్సిన బాధ్యత నామీద ఉంది. 2013-14 సంవత్సరానికి సంబంధించి రు.1,61,348 కోట్ల బడ్జెట్‌ను ప్రవేశ పెట్టాము. 2012-13 సంవత్సరం బడ్జెట్ కన్నా ఇది 10.62 శాతం పెరుగుదలను చూపిస్తుంది. ప్రణాళికేతర వ్యయం రు.1,01,926 కోట్లు ఉంటే, ప్రణాళికా వ్యయం రు.59,422 కోట్లుగా ఉంది. 2004 సంవత్సరంలో అంటే గడిచిన ఎనిమిది, తొమ్మిది సంవత్సరాల వృద్ధి రేటును పరిశీలిస్తే రాష్ట్ర ఆదాయ వనరులు ఏ విధంగా పెరుగుతున్నాయో తెలుస్తాయి.

రాష్ట్ర జి.యస్.డి.పిలో 2003-04 సంవత్సరంలో రు.1,90,000 కోట్లుంటే 2011-12 సంవత్సరానికి వచ్చేటప్పటికి రు.6,55,181 కోట్ల పెరిగింది. ఇది 245 శాతం పెరుగుదల. అలాగే 2003-04 సంవత్సరంలో రు.43,480 కోట్లు ఉంటే 2012-13 సంవత్సరానికి వచ్చేసరికి ఇది రు.1,39,935 కోట్లుగా బడ్జెట్‌లో చూపించడం జరిగింది. ఇది 222 శాతం పెరుగుదలను సూచిస్తోంది. అంటే జి.యస్.డి.పిలో బడ్జెట్ శాతం 2003-04 సంవత్సరంలో 22.88 శాతంగా ఉంటే 2013-14 సంవత్సరానికి వచ్చేటప్పటికి జి.యస్.డి.పిలో బడ్జెట్ శాతం 18.78కు తగ్గించి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం స్వంత

ఆదాయాలను పెంచుకుని ఈ ఆదాయాల ద్వారా రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి మేలు కలిగించే ప్రయత్నం చేస్తున్నామని నేను మీకు మనవి చేస్తున్నాను.

అదే విధంగా ఈ ఆదాయాల ద్వారా రాష్ట్ర ప్రజలకు మేలు జరుగుతుందని నేను మీకు మనవి చేస్తున్నాను. గతంతో పోల్చి చూడడం, ఇప్పటి ప్రభుత్వం చేస్తున్న కార్యక్రమాలు ఇవన్నీ అంకెల గారడీ అనేదానికి సమాధానం చెబుతాయి. నేను ముందే చెప్పాను 2003-04 సంవత్సరంలో బడ్జెట్ జి.యస్.డి.పి శాతంలో 22.88 శాతం తేడా ఉంటే ఇవాళ 2012-13 సంవత్సరంలో రివైజ్డ్ ఎస్టిమేట్స్ వచ్చేటప్పటికి మేము18.95 శాతానికి తగ్గించుకోగలిగాము. కాబట్టి బడ్జెట్ కేటాయింపులకు మేము ఖర్చుచేసే డబ్బు ఈ రాష్ట్ర అభివృద్ధికి చేసేటటువంటి ప్రయత్నం పెద్ద ఎత్తున కొనసాగుతుంది. దీనిలో తేడా ఏమీలేదు. కాబట్టి అంకెల గారడీ అనేదానికి ఈ ఒక్క సమాధానం సరిపోతుందని నేను భావిస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, అప్పుల భారం, జి.యస్.డి.పిలో ఉన్న అప్పు గురించి ఆలోచిస్తే, అన్ని వివరాలు గతంలోనే పూర్తిగా చెప్పాను. మళ్ళీ కూడా చెప్పాల్సిన అవసరముంది. 2003-04 సంవత్సరంలో అంటే తొమ్మిది సంవత్సరాల నాటి ప్రభుత్వ అప్పు జి.యస్.డి.పిలో 30.93 శాతముంటే, ఇవాళ మేము 20.91 శాతానికి తగ్గించాము.

(అధికారపక్ష సభ్యుల చప్పట్లు)

అంటే ఇవాళ అభివృద్ధిరేటు ఎక్కువగా ఉంది. అప్పు తగ్గుతూ ఉంది. తక్కువ మొత్తాలు అప్పు తీసుకున్నా, ఎక్కువ అభివృద్ధిని సూచికల ద్వారా మేము సాధించగలుగుతున్నాము. వాస్తవానికి ఇవాళ ఉన్న లెక్కల ప్రకారమైతే జి.యస్.డి.పిలో 28.9 శాతంలోపు అప్పు ఉండాలని మాకు నిర్దేశం ఉంది. 28.9 శాతం అప్పును జి.యస్.డి.పిలో నిర్ధారించుకోగలిగే అవకాశమున్నా, ఇవాళ 20.70 శాతానికే దీనిని నియంత్రించుకోగలిగాము. ఆర్థిక విధానం, ఆర్థిక సంస్కరణలను ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేపట్టింది కాబట్టే ఈ యొక్క ఆలోచన ఈ రాష్ట్ర ప్రగతికి ఉపయోగపడుతుందని చెప్పి నేను మీకు మనవి చేస్తున్నాను.

పెట్టుబడి వ్యయం, అప్పుల గురించి చూస్తే గడిచిన ప్రభుత్వాలలో ఈ ప్రయత్నం ఏ మేరకు ఉన్నదంటే కేవలం 66.13 శాతం మాత్రమే పెంచుకోగలిగారు. అప్పులు తేవడం తప్పు కాదు. అప్పుల్ని తెచ్చి ఆస్తుల్ని పెంచే ప్రయత్నం చేయాలి. ఆస్తుల్ని ఈ రాష్ట్ర ప్రగతికి సూచికలుగా, ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఆస్తి పెరిగిందంటే ఈ రాష్ట్ర ప్రజల ఆస్తి పెరిగిందనే భావన రావాలి. అందుకనే గత ప్రభుత్వాలు వాళ్ళు బాగా చేశారన్న సంవత్సరాలలో కూడా అంటే చివరి సంవత్సరం 2003-04 సంవత్సరం 66.13 శాతం

ఆస్తులకు, అప్పులకు వాళ్ళు తేడా చూపిస్తే, కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చాక 91.92 శాతం నుంచి మొదలుపెడితే, మొదటి ఐదు సంవత్సరాలలో 160.10 శాతానికి ఆస్తుల్ని మేము తీసుకురాగలిగాము. అలాగే ఇవాళ ఈ నాలుగు సంవత్సరాలలో 2012-13 సంవత్సరం ఇప్పటికి మాకున్న అంచనాల ప్రకారం పోల్చి చూసినట్లయితే దాదాపుగా 2010-11 సంవత్సరంలో 116 శాతం, 2011-12 సంవత్సరంలో 134 శాతం, 2012-13 సంవత్సరం వచ్చేటప్పటికి 111.59 శాతంగా ఆస్తుల్ని పెంచే విధంగా ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, తెచ్చిన అప్పులను కేవలం స్థిరమైన ఆస్తుల్ని అభివృద్ధి చేయడం కోరకే చేసింది. ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆస్తి పెరగడంతో రాష్ట్ర ప్రజల ఆస్తుల్ని పెంచడానికి చేసే ప్రయత్నమేనని చెప్పి ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను.

రా.7.20

కాబట్టి, గత ప్రభుత్వాలలో జరిగినటువంటి తప్పిదాలు, ఆనాటి అవసరాలు, ఆ నాటి విధానాలలో వాళ్లు పోయారు, కానీ, ఈనాటి విధానం, ఈనాటి ప్రభుత్వం యొక్క పనితీరు, తెచ్చిన అప్పు ప్రతి రూపాయి దానిని కొంత జత చేసి మేలైనటువంటి ఆస్తులను తయారుచేయడమే ఈ ప్రభుత్వం యొక్క లక్ష్యమని తమ ద్వారా మనవిచేస్తున్నాను. అదేవిధంగా, బడ్జెట్‌కు, అప్పుకు సంబంధించిన తేడా కూడా చెప్పవలసినవసరం ఉంది. 1994-95 సంవత్సరం నుండి అప్పులు ఎక్కువగానే తీసుకురావడం జరిగింది. 2003-04 సంవత్సరం నాటికి 35.17 శాతం అధికంగా అప్పులు తీసుకురావడం జరిగింది. మా ప్రభుత్వ హయాం వచ్చే సమయానికి ఈ రోజు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్‌తోటి అప్పు పెరుగుదల ఏ విధంగా ఉందంటే, నాడు 35 శాతం ఉన్న అప్పు, ఈనాడు 11.34 శాతానికి అప్పులు తగ్గించగలిగామని మీ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

(సభ్యుల చప్పట్లు)

దీనికి ప్రతిపక్ష సభ్యులు ఏమంటారంటే, మీరు విపరీతంగా టాక్సులు వేసి, వాటి ద్వారా అప్పులు తెచ్చుకునే అవకాశం లేదని అంటున్నారు. అధ్యక్షా, ఒకవేళ మేము అప్పులు తెచ్చినా, ఆ అప్పులను నిరర్థకం కాకుండా, సరైన మార్గంలో ఆస్తులను పెంచే ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ఆ విధంగానే ఏ మేరకు అప్పులు అవసరమో, అంతమేరకు మాత్రమే అప్పు తీసుకురావడం జరుగుతుంది. ఈ రోజు బడ్జెట్‌పై వచ్చిన పెరుగుదల 2012-13 సంవత్సరంలో 11.34 శాతానికి, ఇంకా మూడు రోజుల సమయం ఉంది కాబట్టి, 2013-14 సంవత్సరంలో 10.6 శాతానికి ఉంటుందని మేము అంచనా వేసుకోవడం జరిగింది. కాబట్టి, ఈ విధంగా రాష్ట్రప్రభుత్వం యొక్క ఆర్థిక విధానాలు, ముఖ్యమంత్రిగారు తీసుకున్న అనేక నిర్ణయాలు, మంత్రివర్గంలో నాతోటి ఉన్న సహచరులు చేసినటువంటి ఒక ప్రయత్నమే ప్రభుత్వ

ఆదాయవనరులను పెంచడం. ఎక్కడా కూడా లీకేజీలు లేకుండా, అవినీతికి తావులేకుండా, పారదర్శకమైన పాలనతో ఈ రాష్ట్ర ప్రజానీకానికి మెరుగైన ఫలితాలు ఇవ్వడానికే ఒక ప్రయత్నం చేయడం జరుగుతుంది.

మరొక విషయం ఏమిటంటే, తలసరి ఆదాయం, తలసరి అప్పుకు సంబంధించి చాలామంది మాట్లాడేటప్పుడు వాళ్లు ఏమైనా లెక్కలు సరిచూసుకున్నారా, లెక్కలు ఎక్కడైనా చూశారా? అవేమీ చేయలేదు. ప్రభుత్వ వెబ్‌సైట్లలోనూ, సిస్టమ్స్‌లోనూ అన్నీ లెక్కలు ఉన్నాయి. ఇది కేవలం గౌరవ సభ్యులే కాదు, ఈ విషయంలో మీడియా కానీ, అనేకరకాలైనటువంటి వివరణలను ఇచ్చేటప్పుడు కూడా సరైనటువంటి అంకెలను ప్రజల ముందు చెప్పడం లేదు. ఇటీవల ఒక పత్రికాసమావేశంలో బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టిన తరువాత మేమందరం కలిసి ఒక మీడియా సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేస్తే, అక్కడ ఒక పాత్రికేయ మిత్రుడు రూ.27,000 నుంచి రూ.29,000ల వరకూ తలసరి అప్పు ఉందని అడుగుతాడు. దీనిని ఏ విధంగా చూస్తారని అడిగారు. ఆ మిత్రుడికి ఆ లెక్క ఎక్కడ నుంచి వచ్చిందో, నాకయితే అర్థం కాలేదు. నేను ఒక ఎలక్ట్రానిక్ మీడియాకు ఇంటర్వ్యూకు వెళ్ళినప్పుడు అక్కడ ఉన్న ఆ మిత్రుడు కూడా నన్ను ఈ విధమైన లెక్కే అడిగాడు. ఈ రాష్ట్రంలో దాదాపు రూ.99,000రూపాయలను ఈ ప్రభుత్వం ఒక్కొక్క వ్యక్తి పైన అప్పు చేసింది. దీనికి ఎవరు బాధ్యత అని అడిగారు. కానీ, ఈ లెక్కలు ఏ విధంగా ఎలా అడుగుతున్నారంటే, వీటికి సంబంధించి ఈ ప్రభుత్వాన్ని అప్రతిష్టపాలు చెయ్యడానికి ఒక గ్లోబల్ ప్రచారం చేస్తున్నారు. ఇది సరైంది కాదు. వాస్తవాలు చెప్పండి, తప్పులు ఉంటే సరిచేసుకుందాం. ఒకళ్ళు రూ.27,000 అంటే, మరొకరు రూ.97,000 అంటున్నారు. కనుక ఇది సరైన పద్ధతి కాదు. అందుకని ఇవన్నీ మీ ముందు చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది. మీ ద్వారా ఈ సభకు తెలియజేయాలి. 2003-04 సంవత్సరంలో ఆనాడు ఉన్న తలసరి ఆదాయం రూ.21,931లు. అదేవిధంగా 2012-13 సంవత్సరానికి వచ్చేసరికి తలసరి ఆదాయం రూ. 77, 277లు. రూ.21,000 నుంచి రూ.77,000లకు తలసరి ఆదాయం పెరిగింది. అదేవిధంగా, 2003-04లో తలసరి అప్పు రూ.7,527లు ఉంటే, 2012-13లో రూ. 18,106లకు పెరిగింది. అంటే, తలసరి ఆదాయం పెరుగుదల 252 శాతం ఉంటే, తలసరి అప్పు కేవలం 140 శాతం మాత్రమే ఉంది. నేను చెప్పిన ఈ వాస్తవాలను రాష్ట్ర ప్రజల ముందు చెప్పండే కానీ, తప్పుల అంకెలతో, అంకెల గారడీ చేసి, ప్రజలను మోసం చేసే ప్రయత్నం చేయవద్దని నేను అందరినీ కోరుతున్నాను.

అప్పులు తేవడం, ఖర్చు చేయడానికి సంబంధించి నేను ఎవరికీ తీసిపోలేదు. ఈ ఖర్చులను చూసినట్లయితే, అవి అప్పులలో ఏ విధంగా ఉంటుందంటే, అప్పులు తెచ్చారు, ఖర్చు పెట్టారని అన్నారు. 2003-04 సంవత్సరంలో నెట్‌బారోయింగ్స్ ఖర్చులో 21 శాతం మాత్రమే ఉంది. అయితే, ఇది తెచ్చిన అప్పులు, ఖర్చు చేయడంలో సక్రమంగా నిర్వహణ జరగలేదని చెప్పి, అప్పటి నుండి నేను చేసిన

ప్రయత్నాలు, అనేక రకాలుగా తీసుకువచ్చిన సంస్కరణల ఫలితంగా, 2012-13 ఆర్.ఇ. వచ్చేవరకూ అంటే, రివైజ్డ్ ఎస్టిమేట్స్ వచ్చేవరకూ 15శాతంగా ఇది మిగులుతుందని, మేము వాటి తగ్గుదలకు తీసుకురావడానికి ఈ రాష్ట్రప్రభుత్వం పనిచేసిందని తమద్వారా మనవిచేస్తున్నాను. ఈ తలసరి అప్పు, తలసరి ఆదాయం రెండూ మీ ముందు పెట్టాము. వాస్తవ లెక్కలు మీ ముందు చెప్పడం జరిగింది. ఇవన్నీ రికార్డులలో ఉన్న విషయాలే. ఇది కేవలం నా దగ్గరే కాదు, కేంద్ర ప్రభుత్వ వెబ్‌సైట్లలో కూడా ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు సంబంధించి ఈ లెక్కలు అందుబాటులో ఉన్నాయి. అంతేగాకుండా, ఎకనామిక్ సర్వే రిపోర్టులో కూడా ఇవన్నీ ఉన్నాయి. అవేమీ చూడకుండా, ప్రభుత్వాన్ని నిందించడం మాత్రం సరైంది కాదని నేను తమ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు మనవిచేస్తున్నాను. అధ్యక్షా, 2008-09లో ఆర్థిక నిర్వహణకు సంబంధించి ఆర్థిక పద్దులు, ఆర్థిక శాఖ సరైనదారిలో ముందుకు వెళ్ళడానికి ఎఫ్.ఆర్.బి.ఎం. చట్టాన్ని తీసుకువచ్చాము. ఈ ఎఫ్.ఆర్.బి.ఎం. చట్టం తీసుకువచ్చి, ఈ చట్టంలో 3 శాతం ద్రవ్యలోటును జిఎస్‌డిపిలో తగ్గించుకోవడానికి ఎఫ్.ఆర్.బి.ఎం. చట్టంలో ఒక లక్ష్యాన్ని పెట్టుకుంటే, 2008-09 నుంచి ఈ రోజు వరకూ కూడా ఏనాడూ 3 శాతానికి మించి పైకి ఈ ప్రభుత్వం దాటలేదని తమ ద్వారా మనవిచేస్తున్నాను. ఈ రోజు ఏ చట్టాన్ని అయితే ఉభయ శాసనసభలు మంజూరు చేశాయో, ఈ శాసన సభల యొక్క చట్టాన్ని గౌరవించి, రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితులను దృష్టిలో ఉంచుకుని 3 శాతం ద్రవ్యలోటును నియంత్రించుకుంటూ వస్తున్నామే తప్ప మేము ఏ నాడూ కూడా ఆ అంకెను దాటలేదు. 2006-07 నాటికి ఈ ద్రవ్యలోటు ఎక్కువగా ఉంటే, ఆ లోటును 3 శాతం కంటే తక్కువగా 1.87 శాతానికి పరిమితం చేయడంతో, ఈ విధానాన్ని తరువాత సంవత్సరాలలో చేశాము. అలాగే 13వ ఆర్థిక సంఘం ద్రవ్యలోటు 2011-12లో కూడా 3 శాతంగా కొనసాగించాలని చెప్పి, రాష్ట్రప్రభుత్వానికి ఒక సిఫారసు చేసింది. 13వ ఫైనాన్స్ కమీషన్ ఇచ్చిన సూచనలను కూడా దృష్టిలో ఉంచుకుని, 2011-12 నాటికి జిఎస్‌డిపిలో 2.35 శాతానికే దీనిని పరిమితం చేశామే తప్ప, ఏ పరిస్థితిలో కూడా దాటిన దాఖలాలు లేదు. గడచిన ప్రభుత్వంలో ఈ ద్రవ్యలోటు 5.05గా నమోదయింది. కానీ, ఈరోజు ఈ ప్రభుత్వం 3 శాతానికి లోబడి ఈ ద్రవ్యలోటును సరిచేసుకుంటూ, ప్రభుత్వాన్ని ముందుకు నడుపుతున్నాము.

అధ్యక్షా, వేస్ అండ్ మీన్స్, ఓవర్ డ్రాఫ్టులు ఉన్నాయి. ఈ వేస్ అండ్ మీన్స్‌కు సంబంధించి ప్రభుత్వానికి అవసరమైనప్పుడు ఏ మాసంలో అయినా వేస్ అండ్ మీన్స్‌కు నిధుల కొరత వచ్చినప్పుడు మనం డబ్బులు తీసుకోవడానికి అవకాశం ఉంది. అలాగే ఓవర్ డ్రాఫ్ట్ తీసుకోవడానికి కూడా అవకాశం ఉంది. ఈ ప్రభుత్వం మాకు ఉన్నటువంటి వనరులను, మాకున్న ఆలోచనలను, ఆర్థిక చేపట్టినటువంటి ఒక నూతన ఒరవడి, విధాన ప్రక్రియ ద్వారా 2004 నుంచి 2012-13 వరకూ ఒక్క రోజు కూడా మా ప్రభుత్వం ఈ ఓవర్ డ్రాఫ్ట్‌కు వెళ్ళలేదు. ఇది మా ప్రభుత్వం యొక్క పనితీరుకు అద్దం పడుతుంది. అయితే, నేను ఓవర్ డ్రాఫ్టుకు వెళ్ళవద్దని అనడం లేదు, వెళ్ళవచ్చు. అయితే, అనవసరమైనటువంటి అప్పులు తీసుకురావద్దు. అనవసరంగా రిజర్వుబ్యాంకు నుంచి నిధులు ఓవర్‌డ్రాఫ్ట్‌లతో తీసుకురావడం,

తిరిగి వడ్డీలతో చెల్లించడం, ఇటువంటి ప్రక్రియ ఉండకూడదని, 2004వ సంవత్సరంలో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత, 2012-13వరకూ ఒక్క రోజు కూడా మేము ఓవర్‌డ్రాఫ్ట్‌కి వెళ్ళలేదని చెప్పడానికి ఈ రోజు మీ ముందు నేను సగౌరవంగా చెప్పగలుగుతున్నాను.

రా. 7.30

ప్రభుత్వ ఆదాయం, పన్ను వసూళ్ళలో అనేక మార్పులు తీసుకువచ్చాము. పన్ను వేయడం వాటిని వసూలు చేయడం గొప్ప కాదు. ఉన్నటువంటి పన్నులను రేషనలైజ్ చేసి, ఆ విధాన ప్రక్రియలను అవసరమైన చోట్ల మార్పు చేసి, సంబంధిత శాఖలకు సరైనటువంటి నిర్దేశిత లక్ష్యాలను ఇచ్చి, ఆ లక్ష్యాలను సాధించడంలో అ శాఖలలో ఉన్నటువంటి అధికారులు, మంత్రివర్యులు పారదర్శకమైన ప్రయత్నం చేశాక, 2008-09 సంవత్సరంలో పన్ను ఆదాయం 15.85 శాతానికి పెరిగిందని మనవిచేస్తున్నాను. అయితే, 2009-10 సంవత్సరంలో పన్ను ఆదాయం తగ్గి 5.45 శాతానికే పరిమితం అయింది. దీనికి కారణం ప్రపంచవ్యాప్తంగా వచ్చినటువంటి ఆర్థిక మాంద్యం. 2003-04 సంవత్సరంలో పన్నుల ద్వారా వచ్చిన ఈ రాష్ట్ర ఆదాయం రూ.17,410 కోట్లు ఉంటే, 20011-12 సంవత్సరానికి రూ.64,977 కోట్లకు పెరిగింది. 2013-14 సంవత్సరంలో మా అంచనాల ప్రకారం 15.78 శాతం ఉండవచ్చని భావిస్తున్నాము. వనరులను సమకూర్చడంలో మరింత వేగవంతంగా సంస్కరణలు అమలు చేస్తామని తెలియజేస్తున్నాను. ఈ రాష్ట్రాన్ని పూర్తిగా అభివృద్ధి పథంలో నడపడానికి నిధుల కొరత లేదని తెలియచేస్తున్నాను. ఇక సంక్షేమం విషయానికి వస్తే, 16.21 శాతం ఎస్.సి.ఎస్.పి సబ్‌ప్లాన్‌కు ఇవ్వాలి. ఆ లెక్క ప్రకారం 2013-14 సంవత్సరానికి రూ.8,585 కోట్లు షెడ్యూల్ కులాల ఉప ప్రణాళికకు, షెడ్యూల్ తెగల ఉప ప్రణాళికకు 6.92 శాతంగా, రూ.3,666 కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది. బి.సి సంక్షేమానికి 2013-14 సంవత్సరానికి రూ.4,029 కోట్లు, బి.సి ఫెడరేషన్లకు రూ.230 కోట్లు, బి.సి ఫైనాన్స్ కార్పోరేషన్‌కు రూ.100 కోట్ల నుంచి రూ.206 కోట్లకు పెంచడం జరిగింది. ఇది వెనకబడిన తరగతుల పై మా ప్రభుత్వానికి ఉన్న నిబద్ధత. ఇక మైనారిటీల సంక్షేమానికి 2004వ సంవత్సరం వరకూ కేటాయించింది రూ.151 కోట్లు. మా ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చాక మొదటి ఐదు సంవత్సరాలను తీసుకుంటే రూ.276 కోట్లు మంజూరు చేసి, ప్రతి సంవత్సరం నిధులను పెంచుకుంటూ పోయి, ఈ ఆర్థిక సంవత్సరానికి రూ.1,027 కోట్లు ప్రతిపాదించి, మొత్తం గడచిన ఐదు సంవత్సరాలలో రూ.2601కోట్లు కేటాయింపులు ఇచ్చి, మైనారిటీల సంక్షేమం కొరకు మా ప్రభుత్వం పెద్ద పీట వేసిందని తెలియజేస్తున్నాను.

(చప్పట్లు)

సబ్ ప్లాన్ ద్వారా దాదాపు రూ.12,500 కోట్లు, ఎస్.సి., ఎస్.టి సంక్షేమానికి ఖర్చు చేసే ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ఏ శాఖలను, వాటికి కేటాయించిన బడ్జెట్‌ను చూసినా, గతంలో ఉన్న ప్రభుత్వానికి మా ప్రభుత్వానికి పోలికే లేదు. అలాగే కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత కూడా మొదటి ఐదు సంవత్సరాలకు, ఇప్పటికీ పొంతన లేదు.

మహిళా శిశు సంక్షేమం విషయానికి వస్తే, 2001 నుంచి 2004వ సంవత్సరాల వరకు రూ.1246 కోట్లు ఖర్చు పెట్టారు. మా ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చాక మొదటి ఐదు సంవత్సరాలలో రూ.2240 కోట్లు ఖర్చు పెడితే, ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరాన్ని కలుపుకొని 2009 నుంచి 2013-14 సంవత్సరం వరకు రూ.9,838 కోట్లు మహిళా సంక్షేమానికి ఖర్చు పెడుతున్నాము. దాదాపు రూ. 36,000 కోట్లు సంక్షేమానికి ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఖర్చు చేస్తుందని, మీద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

అయితే, ప్రణాళికేతర వ్యయం పెరిగిపోతుంది. దాదాపు వెయ్యి కోట్ల రూపాయలు ప్రణాళికేతర వ్యయానికి ఖర్చు పెడుతున్నారని, మీ ప్రభుత్వానికి నిబద్ధత లేదని కొందరు సభ్యులు విమర్శించారు. కానీ అధ్యక్షా, ప్రణాళికేతర వ్యయంలో ప్రభుత్వ ఉద్యోగుల జీతాలు ఉన్నాయి. అవి దాదాపుగా రూ. 34,997 కోట్లు. పెన్షన్లు రూ. 14,209 కోట్లు. అలాగే తీసుకున్న రుణాలు, వడ్డీల చెల్లింపులు దాదాపు రూ. 22,000 నుంచి రూ.23,000 కోట్లు ఉంటాయి. కార్యాలయాల ఖర్చులు రూ.3,400 కోట్లు, ప్రభుత్వ ఆస్తులను నిర్వహించడానికి రూ. 1796 కోట్లు, ఇవి కాక ప్రణాళికేతర వ్యయంలో విద్యుత్ సబ్సిడీ, రూపాయికి కి.లో బియ్యం పథకం, ఇవి రెండూ కలిసి దాదాపు రూ. 8,700 కోట్లు అవుతుంది. వీటిలో ఎక్కడా కూడా తగ్గించలేము. ప్రణాళికేతర వ్యయాన్ని తగ్గించడానికి గత ప్రభుత్వాలు ప్రయత్నాలు చేశాయి. ఖాళీ అయిన ఉద్యోగాలను భర్తీ చేయలేదు. ఉద్యోగస్తులు లేక, సరియైన పరిపాలనా విధానం లేక రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కుంటు పడిపోయే పరిస్థితులలో, శ్రీ కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి గారు ముఖ్యమంత్రి అయ్యాక, రాష్ట్ర ప్రభుత్వంలో ఖాళీగా ఉన్న దాదాపు 1,16,000 ఉద్యోగాలకు అనుమతులు ఇచ్చి, భర్తీ ప్రక్రియలను ప్రారంభించారు.

7.40p.m.

ఇదే కాదు, ఆ 1.16లక్షల తర్వాత కొత్తగా మరొక 26వేల ఉద్యోగాలకు మంజూరీలు ఇచ్చాం . అవి కూడా భర్తీ చేయడానికి ఆదేశాలు ఇచ్చాం, ఆ ప్రక్రియ కూడా జరుగుతోంది. వీళ్లందరూ వచ్చినపుడు జీతభత్యాల కోసం మరింత నిధులు అవసరమవుతాయి, తప్పని పరిస్థితి ఇది, ఎక్కడా తగ్గించడానికి అవకాశం లేదు . ఉన్నటువంటి ఉద్యోగస్తులు ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వంలో, మనలో భాగం, మనలో వాళ్లూ ఒకటి, ఈ రాష్ట్ర అభివృద్ధిలో వాళ్లూ భాగస్వాములేనని మనం భావించాలని మీకు మనవి చేస్తున్నాను.

ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేనేత పరిశ్రమను మరచిపోయింది, చేనేత పరిశ్రమకు నిధుల కేటాయింపు గురించి చెప్పలేదన్నారు. బడ్జెటు ప్రసంగంలో నేను దాని మెన్షన్ చేయలేదు కానీ బడ్జెటులో ఈ సంవత్సరం పారిశ్రామిక రంగానికి ఇచ్చిన రూ.1120కోట్లలో రూ.215కోట్ల కేటాయింపులు చేనేత రంగానికి చేశామని మనవి చేస్తున్నాను. బడ్జెటు కేటాయింపులు ఘనంగా ఉన్నాయి కానీ ఖర్చు మాత్రం తక్కువగా ఉంది, మీరు పెట్టినటువంటి బడ్జెటును ఖర్చులో చూపించడం లేదంటున్నారు. ఈ సందర్భంగా మీద్వారా గౌరవ సభ్యులకు ఒక విషయం చెప్పాలి. 2003-04 వరకు, 1999 తప్ప , 90 శాతం ఖర్చు చేశాం . 2000-2001లో 84శాతం, 2001-02లో 87శాతం, 2002-03లో 87శాతం, చివరికి ఎన్నికల సంవత్సరంలో 95శాతం చేశారు. 2004లో కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చింది. 85శాతంతో మొదలు పెట్టాం . ప్రతి సంవత్సరమూ క్రమక్రమంగా పెంచుకుంటూ వచ్చాం . ప్రతి సంవత్సరం కూడడా 92శాతం నిధులు ఖర్చు చేస్తున్నాం . ఈ సంవత్సరం కూడా, ఇంకా మార్చి 31కి రివైజ్డ్ ఎస్టిమేట్స్ రావలసి ఉంది, ఈనాటి మా అంచనా దాదాపు 95శాతం ఖర్చు చేయగలమనే విశ్వాసం నా శాఖలో నాకుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఒక్క బడ్జెటు కేటాయింపులు చేయడమే కాదు, ఖర్చు చేయడం కూడా ఈ ప్రభుత్వానికి చేతనవుతుంది, ఖర్చు చేస్తుంది . ప్రజలకు సమగ్రమైన ప్రణాళిక అమలు చేయడంలో మాప్రభుత్వం ముందుంటుందే తప్ప ఏనాడూ వెనక్కి పోదని మీకు మనవి చేస్తున్నాను.

ముఖ్యమైన రంగాలకు సంబంధించిన కేటాయింపుల గురించి గౌరవ సభ్యులందరికీ తెలుసు . వాటి గురించి మళ్లీ నేను చెప్పనవసరం లేదు. కానీ ఈరోజు కొన్ని విషయాలు చెప్పవలసిన అవసరం వుంది. వ్యవసాయ విధానాన్ని మేము సభలో పెడితే ఏమన్నారు? వ్యవసాయ విధానంలో ఏముంది, అన్ని లెక్కలు కూడి ఒక మొత్తాన్ని చూపించారు, అదే కదా మీరు చేసింది అన్నారు. వ్యవసాయ బడ్జెట్ అన్నారు వ్యవసాయ ప్రణాళిక పెట్టారన్నారు. ఏమిటి మీరు చేసిన పని అని విమర్శించారు. నేను గతంలో కూడా చెప్పాను. మీముందు కూడా చెప్పాను. వ్యవసాయ బడ్జెటును ప్రవేశపెట్టాలని మేము చిత్తశుద్ధితో నిర్ణయం తీసుకున్నాం . అదే విధంగా మేము ప్రయత్నం చేశాం . అనేక రాష్ట్రాలలో తిరిగి చూడడం జరిగింది. అయితే వ్యవసాయ బడ్జెట్ అనే మరొక బడ్జెటును ప్రవేశపెట్టాలంటే .. లెజిస్లేచర్ ప్రొసీజర్ ఉంది, ఈ ప్రొసీజర్‌కి దాదాపు రెండు, మూడు మాసాలు పడుతుంది . తమరి ఆమోదం కావాలి, సభాపతి గారి ఆమోదం కావాలి, గౌరవ సభ్యులందరూ ఆమోదించవలసిన అవసరం ఉందనే విషయాన్ని గుర్తెరిగిన తర్వాత, ఈ బడ్జెటును ప్రణాళిక గా రూపు మార్చి ప్రణాళికగానే మేము సభలో పెట్టడం జరిగింది. నా బడ్జెటు ప్రసంగంలోనే వ్యవసాయ శాఖామంత్రి ఈ వ్యవసాయ ప్రణాళికను ప్రవేశపెడతారనే ఒక వ్యాఖ్యాన్ని మీముందు పెట్టడం జరిగింది. వ్యవసాయ విధానంలో అనేక శాఖలున్నాయి, దాదాపు 9శాఖలున్నాయి, 19 ఉపశాఖలున్నాయి. ఇంతవరకు ఒక సమగ్రమైన వ్యవసాయ విధానమంటూ రాలేదు. మేము ప్రాజెక్టులలోని నీళ్లు వదలుతున్నామని ఒకరంటారు, ఈ భూములు ఎంత సారవంతమైనవో తెలియదు, ఏ రకమైన విత్తనాలు కావాలో, ఏరకమైన పురుగు మందులు, ఎరు

వులు వాడాలో తెలియదు . వీటన్నింటినీ సమగ్ర విధానంలోకి తీసుకొచ్చి, అన్ని శాఖలను ఒక గొడుగు క్రిందకు తీసుకొచ్చి, వ్యవసాయ ప్రణాళికకు రూపకల్పన చేశాం, ఆకార్యక్రమానికి ఒక జీఓ కూడా జారీ చేయడం జరిగింది. ఒక గ్రూప్ ఆఫ్ మినిష్టర్స్, ఆయా 9శాఖల మంత్రులు అందులో ఉండి, శాఖాధిపతులందరూ కలిసి ప్రతి రెండు, మూడు మాసాలకు ఒకసారి సమగ్ర ప్రణాళికను సమీక్షించాలని, రైతులకు మరింత మేలు కలిగే విధంగా ప్రణాళిక ఉండాలని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పడం జరిగింది. సందర్భాన్ని బట్టి ముఖ్యమంత్రి గారు కూడా ఆ ప్రణాళికను రెవ్యూ చేయడం జరుగుతుందని ఆదేశాలు ఇచ్చిన ప్రభుత్వం మా ప్రభుత్వం అధ్యక్షా ! ప్రతి కార్యక్రమంలో కూడా మేము చిత్తశుద్ధితో పని చేశాం, రైతులకు మేలు చేయాలనే ప్రయత్నం చేశాం తప్ప మరొకటి కాదు. రైతుల పట్ల మొసలి కన్నీరు కారుస్తూ ఈరోజు ఎక్కడెక్కడో తిరుగుతున్నారు. ఒకరోజు ఫోటోలో బూటు కట్ చేసి చూపిస్తున్నారు, ఇంకొక రోజు ఫోటోలో మోకాలికి బ్యాండేజీ వేసి చూపిస్తున్నారు . మరొక రోజు స్టేజీ ఎక్కడో విరిగి పడిపోయిందని చూపిస్తున్నారు. ఇప్పుడు ఆ పరిస్థితి అవసరం లేదు. మాకు ఒక సమగ్ర ప్రణాళిక ఉంది. మాకొక ఆలోచన ఉంది. మాకొక విధానం ఉంది, ఆ విధానంతో ఈ రాష్ట్ర రైతాంగానికి మేలు చేసే పద్ధతిలో మేము ముందుకు వెళుతూనే ఉంటాం .

విద్య, వైద్య రంగాలకు ఈరోజు పెద్ద ఎత్తున నిధులు కేటాయించాం . విద్యా రంగానికి ప్లాన్ అండ్ నాన్‌ప్లాన్ కలిపి రూ.21వేల కోట్లను కేటాయించాం . అలాగే వైద్య రంగానికి ప్లాన్ అండ్ నాన్‌ప్లాన్ కలిపి రూ.6481కోట్లు కేటాయించాం . విద్యకు కేటాయింపులేమిటి, హెల్త్‌కు కేటాయింపులేమిటని అడుగుతున్నారు. ఏమి చెప్పాలి అధ్యక్షా వీళ్లకి ! 2001-04 మధ్య నాడున్న ప్రభుత్వం ఎడ్యుకేషన్‌కి ఖర్చు చేసింది రూ.16068కోట్లు . మా ప్రభుత్వం వచ్చాక మొదటి ఐదు సంవత్సరాలలో మేము ఖర్చు చేసింది రూ.22వేల కోట్లు . ఈరోజున్న ప్రభుత్వం ఐదు సంవత్సరాలలో ఖర్చు చేసింది రూ.82056కోట్లు . రూ.16వేల కోట్లు ఎక్కడ, రూ.82వేల కోట్లు ఎక్కడ? ఈ వ్యత్యాసం ఏమిటి? అన్ని రాజకీయ పార్టీలు పత్రికలలో చేసిన విమర్శలు నాదగ్గర ఉన్నాయి. మీరు నాకు సమయం ఇస్తే, ఏఏ రాజకీయ పార్టీలు పత్రికలలో ఏవిధంగా ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని విమర్శించాయో చెబుతాను, వాళ్లు చేసిన విమర్శలకు సమాధానం చెప్పడానికి నేను సిద్ధంగా ఉన్నాను, తమరు అనుమతిస్తే ఆ కార్యక్రమం మొదలు పెడతాను.

(అంతరాయం)

ఈ రాష్ట్ర ప్రజల ప్రయోజనాలను కాపాడడంలో ప్రభుత్వానికి ఎంత బాధ్యత ఉందో ప్రతిపక్షాలకు కూడా అంతే బాధ్యత ఉందనే విషయాన్ని గుర్తెరిగి, మాకు సహకరించడానికి ఉదయం నుంచీ వేచి ఉన్నందుకు వాళ్లకు నేను ధన్యవాదాలు తెలియజేశాను. వైద్య, ఆరోగ్య రంగానికి 2001-04 వరకు రూ.5582కోట్లు ఖర్చు చేశారు. మేము అధికారంలోకి వచ్చిన మొదటి 4,5 సంవత్సరాలలో రూ.7500కోట్లు ఖర్చు పెడితే,

2012-2013, 2013-14 అంచనాలతో రూ.27800కోట్లు. ఇది మా ప్రభుత్వం యొక్క చిత్తశుద్ధి . ఏ శాఖను తీసుకున్నా, ఏ ప్రణాళికను తీసుకున్నా, రాష్ట్ర ప్రజానీకాన్ని ముందుకు తీసుకెళ్లడంలో ఈ ప్రభుత్వం పెద్ద ఎత్తున పని చేస్తుందని, మా ఆర్థిక విధానాలను కొనసాగిస్తూ, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఆలోచనను కొనసాగిస్తూ, రాష్ట్ర ప్రజల యొక్క సంక్షేమం, అభివృద్ధిని సమదృష్టితో చూస్తుంది.

రా.7.50

అధ్యక్షా, ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి సంక్షేమం, అభివృద్ధి రెండూ, రెండు కళ్ళలాంటివి. రెండింటిని సమాంతరంగా అభివృద్ధి చేసుకుంటూ పేద, బడుగు వర్గాల యొక్క ప్రయోజనాలను సంక్షేమ దిశగా నడుపుతూ, ఈ ఆర్థిక సంవత్సరంలో ప్రవేశపెట్టబడిన 2013-14 సంవత్సర ఆర్థిక విధానానికి సభ్యులందరూ కూడా మద్దతు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. అదేవిధంగా, పెద్దలందరూ మాట్లాడిన విషయాలలో కొన్ని విమర్శలు కూడా ఉన్నాయి. స్థానికంగా ఉండే వాటిల్లో కొన్ని అవినీతి కార్యక్రమాలు చోటుచేసుకున్నాయని, మరికొన్నిచోట్ల అవినీతి చర్యలు జరిగాయనీ కొంతమంది గౌరవసభ్యులు అన్నారు. మా ప్రభుత్వం పూర్తి పారదర్శకతతో ఉంది. మా ప్రభుత్వంలో పూర్తి స్థాయిలో బడ్జెట్ కేటాయింపులను చేస్తున్న విషయం అందరికీ తెలిసినదే. దాడి వీరభద్రరావు గారు మాట్లాడుతూ, 2011లో ఎంత ఖర్చు పెట్టారని అడిగితే, దానికి నేను ముందే 91 శాతం మేర ఖర్చుపెట్టారని చెప్పాను. 2011-12లో 92 శాతం, 2012-13 సంవత్సరంలో ఎంత ఖర్చుపెట్టబోతున్నారని అడిగితే, రివైజ్డ్ ఎస్టిమేట్స్ ఈ ప్రభుత్వానికి ఇంకా రావలసి ఉందని, మా అంచనా 95 శాతం ఉంటుందని అనుకున్నామని చెప్పడం జరిగింది. తప్పనిసరిగా ఆ అంచనాలను, లక్ష్యాలను సాధించడం జరుగుతుంది. గత ప్రభుత్వాలలో ఏనాడూ రానటువంటి ఖర్చు ఈ ప్రభుత్వాలలో తీసుకువచ్చే ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. పెద్దలు శ్రీ చేరుపల్లి సీతారాములు గారు, పాలడుగు వెంకట్రావు గారు, రుద్రరాజు పద్మరాజు గారు, శ్రీ ఎం.వి.ఎస్. శర్మ గారు మాట్లాడారు. ఆయన ఎప్పుడూ నా పేరు చెప్పలేదని అడుగుతారు. శర్మగారు ప్రస్తుతం సభలో లేరు. టి.జి.వి. కృష్ణారెడ్డిగారు, పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి గారు అందరు పెద్దలూ మాట్లాడారు. ఈ రాష్ట్ర ప్రజలకు ఆర్థిక ప్రణాళికతో మరింత వెసులుబాటును అందించాలని గౌరవ సభ్యులందరూ చేసిన ఒక ప్రయత్నం ఇది. మీరు చేసిన సలహాలు, సూచనలను తప్పనిసరిగా ప్రతిఒక్క పదాన్ని గుర్తుంచుకుని, ఈ ఆర్థిక సంవత్సరంలో మేలైన వ్యవస్థ ద్వారా శ్రీ ఎన్. కిరణ్‌కుమార్ రెడ్డి గారి కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఈ రాష్ట్ర ప్రజలకు మేలైనటువంటి పరిపాలనను అందజేస్తామని తెలియజేస్తూ, తమరు నాకు కొన్ని మాటలు చెప్పడానికి అవకాశం ఇచ్చినందుకు తమకు గౌరవ సభ్యులకు, ఈ రాష్ట్రప్రభుత్వ ముఖ్యమంత్రిగారికి, ఈ రాష్ట్రప్రజలకు అందరికీ ప్రత్యేక ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ, సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

(సభ్యుల హర్షధ్వానాలు)

MR. CHAIRMAN: I received the following message from the Hon'ble Speaker, Andhra Pradesh Legislative Assembly:

"MESSAGE

In accordance with Rule 123 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly, I transmit a copy in each of the following Bills as passed by the Legislative Assembly today i.e., on 26th March, 2013 and signed by me:

1. The Andhra Pradesh Appropriation (Vote-on-Account) Bill, 2013 (L.A. Bill No.2 of 2013);

2. The Andhra Pradesh Appropriation (No.2) Bill, 2013 (L.A. Bill No.3 of 2013)"

GOVERNMENT BILLS

APPROPRIATION BILL NO.2 OF 2013

SRI ANAM RAMANARAYANA REDDY, (MINISTER FOR FINANCE): Chairman Sir, I beg to move that:

"That the Andhra Pradesh Appropriation (Vote-on-Account) Bill, 2013 (L.A. Bill No.2 of 2013)" be taken into consideration.

MR. CHAIRMAN: Motion moved.

APPROPRIATION BILL NO.3 OF 2013

SRI ANAM RAMANARAYANA REDDY, (MINISTER FOR FINANCE): Chairman Sir, I beg to move that:

"that the Andhra Pradesh Appropriation (No.2) Bill, 2012 (L.A. Bill No. 3 of 2013)" be taken into consideration.

MR. CHAIRMAN: Motion moved.

APPROPRIATION (VOTE-ON-ACCOUNT) BILL (L.A. BILL NO. 2 OF 2013)

MR. CHAIRMAN: The question is:

"That the Andhra Pradesh Appropriation (Vote-on-Account) Bill, 2013 (L.A. Bill No.2 of 2013)" be taken into consideration.

(PAUSE)

The motion was carried and the Bill was considered.

APPROPRIATION BILL (L.A. BILL NO. 3 OF 2013)

MR. CHAIRMAN: The question is:

"That the Andhra Pradesh Appropriation (No.2) Bill, 2013 (L.A. Bill No.3 of 2013)" be taken into consideration.

(PAUSE)

The motion was carried and the Bill was considered.

Clauses 2 & 3, Schedule Clause 1, Enacting Formula & Long Title:

MR. CHAIRMAN: The question is:

"That Clauses 2 & 3, Schedule Clause 1, Enacting Formula & Long Title" do stand part of both the L.A. Bill No.2 of 2013 & L.A. Bill No.3 of 2013.

(PAUSE)

The motion was carried and the Clauses 2 & 3, Schedule Clause 1, Enacting Formula and Long Title were added to the L.A.Bill No.2 of 2013 & L.A. Bill No.3 of 2013.

MR. CHAIRMAN: Now, clarifications.

శ్రీ వెంకట సతీష్ కుమార్ రెడ్డి సింగారెడ్డి (అసెంబ్లీ) : అధ్యక్షా, ఆర్థిక శాఖామంత్రిగారు ఈ బడ్జెట్‌పైన జవాబు చెబుతూ, 2003-04 సంవత్సరానికి 2012-13వ సంవత్సరానికి కొన్ని కంపారిజన్స్ ఇచ్చారు. తలసరి ఆదాయం, తలసరి అప్పు గురించి కూడా వివరణ ఇచ్చారు. అప్పుడు 35 శాతం తలసరి అప్పు ఉండేదని, తలసరి ఆదాయం రూ.21,000ల నుంచి సుమారు రూ.71,000లు అయినట్లు, తలసరి అప్పు రూ.18,000లు అయినట్లు గౌరవ ఆర్థిక శాఖామాత్యులు శ్రీ ఆనం రామనారాయణరెడ్డి గారు చెప్పారు. ఈ విషయంలో గౌరవ ఆర్థిక మంత్రిగారిని నేను ఒకటే విషయం అడగదలచుకున్నాను. 2004వ సంవత్సరం నుంచి ఇప్పటివరకూ ఏం చేసి ఈ రాష్ట్రప్రభుత్వం ఈ ప్రజల యొక్క ఆదాయం పెంచిందో మంత్రిగారు ఈ సభకు సమాధానం చెప్పవలసినవసరం ఉంది. 2004 నుంచి 2012 వరకూ ఇ.డి. అప్పిలెట్ అథారిటీ వారు రేపు అనేది లేకుండా, దోచుకున్నారు అనే రకంగా మీ నాయకులమీద తీర్పు వచ్చింది. మీరందరూ దోచుకున్నారు కాబట్టి, ఈ రోజు ....

(ట్రెజరీ బెంచెస్ వైపు నుండి అంతరాయం)

శ్రీ వెంకట సతీష్ కుమార్ రెడ్డి సింగారెడ్డి : అప్పిలేట్ అథారిటీ వాళ్లు చేసినటువంటి కామెంట్ ఇది. This is a fact which has come up. The appellate authority has made a categorical statement. రేపు అనేది లేకుండా మీరు దోచుకున్నారు కాబట్టే మీ తలసరి ఆదాయం పెరిగిందా? లేకపోతే, ఓబుళాపురం గనులన్నీ మీరు, మీ నాయకులు, వాళ్ళ పిల్లలందరికీ ఇచ్చారు కాబట్టే తలసరి

ఆదాయం పెరిగిందా? మీ నాయకులు, నాయకుల పిల్లలందరూ జైళ్ళల్లో కూర్చున్నారు కాబట్టి తలసరి ఆదాయం పెరిగిందా? ఇవన్నీ కూడా క్లారిటీ ఇవ్వవలసిందిగా తమ ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, ఇది ఉపన్యాసమా, క్లారిఫికేషనా?

(అంతరాయం)

శ్రీ వెంకట సతీష్ కుమార్ రెడ్డి సింగారెడ్డి : అధ్యక్షా, ప్రతి ఒక్క స్టేట్‌మెంట్‌ను ఫైనాన్స్ మినిష్టర్ గారు 2003 వరకూ చెప్పి, 2003 నుంచి కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ఏ రకంగా ఉందన్న విషయాన్ని చెప్పారు కాబట్టి నేను చెపుతున్నాను సార్. 2003 నుంచి ఈ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఏమైనా చేసిందంటే, గడచిన 1, 2 సంవత్సరాలలో ఏమైనా ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయేమో కానీ, అంతకు పూర్వం ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి అన్ని వనరులను దోచుకోవడమే లక్ష్యంగా ఈ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం పనిచేసిందని చెప్పేందుకు నాకు ఎటువంటి సంకోచం లేదు అధ్యక్షా. కేవలం ఇది ఒక్కటే కాకుండా, ఈ ప్రభుత్వం వారు వ్యవసాయ ప్రభుత్వమనీ, రైతు ప్రభుత్వం అని చెప్పుకుంటున్నారు. నేను ఈ సందర్భంగా మీ ద్వారా సభలో ఉన్న గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారికి, ఇతర మంత్రుల దృష్టికి తీసుకువచ్చేదేమిటంటే, గత సంవత్సరం రాయలసీమలో మేమందరం కూడా తీవ్రమైన కరవు బారిన పడ్డాము. ఇప్పుడు ఉన్న ఇన్సూరెన్స్ పాలసీ చాలా లోపభూయిష్టంగా ఉందనీ, ఏ రకంగానూ రైతులను ఆదుకునే పరిస్థితి లేదని, ఈ పద్ధతిని మార్చాలని గతంలోనే అసెంబ్లీలోనూ, కౌన్సిల్‌లో చెప్పడం జరిగింది. మేము ఆ రోజున ఊహించినట్లే, ఈ సంవత్సరం ఇన్సూరెన్స్ క్లెయిమ్స్ చూస్తే, 10 శాతం కూడా అంటే ఎకరాకు వెయ్యి రూపాయిలు కూడా నష్టపరిహారం రాని విధంగా ఆ ఇన్సూరెన్స్ పాలసీ ఉంది.

8.00 PM

పూర్తిగా పంటలన్నీ నాశనమైపోయి నూటికి నూరు శాతం రైతులు నష్టపోయారని ముఖ్యమంత్రిగారికి తెలుసు, రాయలసీమ ప్రాంతంలోని ప్రతి ఒక్కరికీ కూడా తెలుసు. మరి ఇటువంటి వాతావరణ ఆధారిత బీమా పథకాన్ని ఈ రోజు ప్రవేశపెడితే అది ఏ రకంగా రైతును ఆదుకుంటుందో ఒకసారి మీరంతా ఆలోచించి ఈ లోపభూయిష్టమైన పద్ధతిని మార్చాలి. ఈ బీమా పథకం ద్వారా రైతులు ఆపదలో ఉన్నప్పుడు, పంట నష్టం జరిగినపుడు రైతులకు గతంలో చాలా రిలీఫ్ వచ్చేది. కానీ, ఈ సంవత్సరం ఆ విధంగా రాలేదు. ఈ వాతావరణ ఆధారిత బీమా కొనసాగితే, భవిష్యత్తులో కూడా రైతులకు 20 శాతం నష్టపరిహారం వచ్చే పరిస్థితి ఉండదు కాబట్టి ఈ పథకంలో మార్పులు తేవాలని, లేనట్లయితే రైతులు తీవ్రంగా నష్టపోతారని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను.

జలయజ్ఞం గురించి ప్రతి ఒక్కరూ మాట్లాడుతూనే ఉన్నారు. మంత్రివర్యులు 2003 వ సంవత్సరం నుంచి ఇస్తున్న బడ్జెట్ పద్దుల గురించి ప్రస్తావించారు కాబట్టి నేను చెబుతున్నాను. 2003-04 వ సంవత్సరంలో టెండర్ల ప్రక్రియ జరిగినా, నేటికీ పిడికెడు మట్టి కూడా తీయకుండా కాంట్రాక్టర్లు మొబిలైజేషన్ అడ్వాన్సులు తీసుకున్న పరిస్థితులున్నాయి. నేటి వరకూ ఆ కాంట్రాక్టర్ల నుంచి డబ్బును వాపసు తీసుకున్న దాఖలాలు లేవు. వారికి నోటీసు ఇచ్చిన దాఖలాలు లేవు. ఇంకా కొన్ని రోజులు ప్రభుత్వం వేచిచూస్తే, ప్రభుత్వమే మాకు నష్టపరిహారం చెల్లించాలని కాంట్రాక్టర్లు అడిగే పరిస్థితి కూడా రావచ్చు. ఇప్పటివరకూ రూ. 80 వేల కోట్లు జలయజ్ఞం ప్రాజెక్టు కోసం ఖర్చు చేశామని చెప్పారు. ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా రాయలసీమ ప్రాంతానికి చెందిన వ్యక్తి. రాయలసీమ ప్రాంతంలో "గాలేరు నగరి సుజల స్రవంతి" అంటే ఒక బ్రహ్మాండమైన ప్రాజెక్టు. ఆ ప్రాజెక్టు ఒక్కరూపాయి విద్యుత్ కూడా అవసరం లేకుండా, లిఫ్ట్ అవసరం లేకుండా గ్రావిటీమీద పారే పథకం. కానీ, హెడ్‌వర్క్స్ ఇంతవరకూ మొదలు కాలేదు. మా పులివెందుల ప్రాంతంలో గాలేరు నగరి సుజల స్రవంతి నీటిని ఎత్తిపోతల పథకం ద్వారా పంపు చేయడానికి రూ. 2 వేల కోట్లు ఖర్చు చేశారు. ఇది ఎంత దారుణమైన ధన దుర్వినియోగమో తమరు ఒక్కసారి ఆలోచించాలని నేను కోరుకుంటున్నాను. ఇక్కడేమో కెనాల్స్ పూర్తికాలేదు. ఇక్కడ నుంచి కృష్ణానదికి పోయేదానికి మొదటి రెండు ప్యాకేజీలు ఇంకా మొదలుకాకుండానే ఎక్కడో చిట్టచివర ఉన్నటువంటి జమ్మలమడుగు వద్ద గండికోట రిజర్వాయరుకు లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ అని చెప్పి పైపులు వేసి 6 సంవత్సరాల కిందట మోటార్లు పెట్టారంటే ఇంతకంటే దౌర్భాగ్యం మరొకటుంటుందా అధ్యక్షా? ఎక్కడైనా రైతులు వ్యవసాయం చేసినపుడు, మొట్టమొదట బావులు త్రవ్వుకుంటారు, ఆ తరువాత, బావిలో నీళ్లు పడ్డాయా, లేదా అని చూస్తారు. నీళ్లు పడిన తరువాత, మోటార్ కొనాలనా, లేక ఇంజన్ వేయాలనా, ఎన్ని పైపులు పడతాయని ఆలోచిస్తారు గానీ 6 సంవత్సరాల కిందటే ఈ గండికోట ఎత్తిపోతల పథకానికి పైపులైన్ వేసి మోటర్లన్నీ కొనడం ఏమని చెప్పాలో నాకు అర్థం కావడం లేదు. ఒక ఎకరా కాదు కదా, ఒక సెంటు భూమికి కూడా నేడు నీరు పారలేదు. పైపెచ్చు ప్రభుత్వం యొక్క సొమ్ము రూ 2 వేల కోట్లు నిరుపయోగంగా ఖర్చయింది. ఇటువంటి స్కీములన్నీ మానుకోవాలి. ఎక్కడైతే గ్రావిటీతో పోతాయో, ఎక్కడైతే ఖర్చు తక్కువతో ఎక్కువ ఇరిగేషన్ ఇస్తామో వాటన్నింటికీ మనం ప్రాధాన్యతనివ్వాల్సిన అవసరముంది. అవి మర్చిపోయి, స్వంత లాభం కోసమో, టెండర్లు పిలిస్తే మాకు కమీషన్లు వస్తాయని, కమీషన్లకు కక్కుర్తిపడి టెండర్లు పిలిస్తే ఇటువంటి పరిస్థితే వస్తుంది.

లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ స్కీముల గురించి నేను ఈ రోజు ఒక పెద్ద చీఫ్ ఇంజనీరు వద్దకు వెళ్లి కొన్ని పాయింట్లను క్లారిఫై చేసుకోవాలనే ప్రయత్నం చేశాను. దాదాపు 8 వేల మెగావాట్ల విద్యుత్తు ఇప్పుడు చేసే లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ స్కీములన్నింటికీ అవసరముంటుంది. నేడు రాష్ట్రమంతా విద్యుత్ వినియోగం 15 వేల

మెగావాట్లు అవసరముంటే ఒక లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ పథకాలకు మాత్రమే 8 వేల మెగావాట్ల విద్యుత్ అవసరముందంటే ఇది సాధ్యమవుతుందా అని మీరు ఒక్కసారి ఆలోచించండి. గౌరవ ఇరిగేషన్ మంత్రిగారు కూడా ఇక్కడే ఉన్నారు. నేడు పల్లెల్లో అయితే ఉదయం 6 గంటల నుంచి సాయంత్రం 6 గంటలవరకూ ఒక్క గంట కూడా విద్యుత్ సరఫరా లేదు. రాత్రిపూట కేవలం నాలుగైదు గంటలు మాత్రమే గృహావసరాలకు విద్యుత్‌ను సరఫరా చేస్తున్నారు తప్పితే మిగతా సమయంలో కరెంటు ఉండడంలేదు. పిల్లలు చదువుకోవడానికే విద్యుత్‌ను సరఫరా చేయలేని పరిస్థితుల్లో 8 వేల మెగావాట్ల విద్యుత్‌ను లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్‌కు ఇస్తామని ఇటువంటి ప్రాజెక్టులను చేస్తామని చెప్పి వాటిని ప్రారంభించడం ఏ మాత్రం సమంజసం కాదని ఈ సందర్భంగా తమరి ద్వారా ప్రభుత్వానికి విన్నవించుకుంటున్నాను.

శ్రీ చేరుపల్లి సీతారాములు : అధ్యక్షా, ఈ మధ్యకాలంలో విద్యుత్ ఛార్జీల భారాన్ని ప్రజలమీద వేయవద్దని, విద్యుత్ ఛార్జీలను, సర్ ఛార్జీలను తగ్గించాలని పెద్ద ఉద్యమం రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా కొనసాగుతోంది. ఏప్రిల్ 1 వ తేదీనుంచి రూ. 1270 కోట్లు విద్యుత్ ఛార్జీలు పెరగబోతున్నాయని పత్రికలలో వస్తోన్న కథనం. నేను తమరి ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరేదేమంటే, ఇప్పటికైనా పెంచిన విద్యుత్ ఛార్జీలను, సర్ ఛార్జీలను తగ్గించండి. పెంచబోయే రూ. 1270 కోట్లు విద్యుత్ ఛార్జీలను ఉపసంహరించుకోవాలని ఈ సందర్భంగా గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

వస్త్రాలపై వ్యాట్‌ను పెంచడం వల్ల రాష్ట్రవ్యాప్తంగా వస్త్రవ్యాపారులు ఉద్యమాన్ని కొనసాగిస్తున్నారు. ఆంధ్రరాష్ట్రంలో దాదాపు 16 రోజులనుంచి బట్టల దుకాణాల బంద్ కొనసాగుతోంది. హైదరాబాద్‌లో కూడా కొన్ని దుకాణాలను మూసివేయడం జరిగింది. రెడీమేడ్ వస్త్రాలపై కూడా పన్నులు విధించారు. వ్యాట్‌కు సంబంధించిన విషయంలో వస్త్ర వ్యాపారులు చాలా తీవ్రమైన ఆందోళనలు కొనసాగిస్తున్నారు. వస్త్రాలపై వ్యాట్‌ను ఉపసంహరించుకోవాలని తమరి ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి.జె.చంద్రశేఖర రావు : అధ్యక్షా, బడ్జెట్‌పై శాసనపరిషత్తులో జరిగిన చర్చకు సమాధానం చెబుతూ గౌరవ ఆర్థికశాఖా మంత్రిగారు శాసనపరిషత్తులో లేవనెత్తిన ప్రధానమైన సమస్యలపై వారు స్పందించకుండా కేవలం బడ్జెట్ మీద ప్రసంగాన్ని రెండవసారి చేయడం అనేది దురదృష్టకరంగా నేను భావిస్తున్నాను. ఈ సందర్భంగా ప్రజల యొక్క శ్రేయస్సును అభివృద్ధి చేసే క్రమంలో వీరి యొక్క బడ్జెట్ ప్రతిపాదనలు ఏ విధంగా మెరుగుచేసి మానవాభివృద్ధి సూచికలో మన రాష్ట్రాన్ని ముందుకు నెట్టింది అనేటటువంటి దానిని ఆర్థికశాఖామంత్రిగారు సమాధానం చెబుతారని ఆశించాము. వారు చెప్పిన ప్రయాస అంతా కూడా అంతకు ముందు చేసినటువంటి ప్రభుత్వం కంటే బడ్జెట్ కేటాయింపులు, ఖర్చు, మెరుగుదలకు చెందిన వివరణకే సరిపోయింది కానీ ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఉన్న ప్రజల యొక్క జీవన

విలువలను కుదించడంలోనూ లేదా వాటిని సరిగా అడ్రస్ చేయలేకపోవడంలోనూ, అందువల్ల జరిగిన వైఫల్యాలకు ఈ బడ్జెట్‌లో తీసుకున్న పరిష్కారాల విషయంలోనూ వారి యొక్క సమాధానం లేకపోవడం దురదృష్టం.

విద్యుత్ విషయంలో, మా తెలంగాణ ప్రాంతంలో ఉన్న ప్రాణహిత - చేవెళ్ల ప్రాజెక్టుకు సంబంధించి 18 లిఫ్ట్‌ల ద్వారా చేవెళ్లకు నీరు రావాలి. దీనికి కావలసిన విద్యుత్ జనరేషన్‌కు సంబంధించిన బ్యాక్‌డ్రాప్ గురించి ఏమీ ప్రస్తావించలే దు. నేను మనవిచేసేదేమంటే, విద్యుత్‌కు సంబంధించిన ఆందోళన రాష్ట్రవ్యాప్తంగా తీవ్రంగా జరగబోతున్న క్రమంలో విద్యుత్ సర్ ఛార్జీలు, విద్యుత్ ఛార్జీలను తగ్గించాలని, విద్యుత్ కోతలను నివారించడానికి తీసుకున్న చర్యలమీద ప్రజా సంక్షేమాన్ని దృ ష్టిలో పెట్టుకుని, జరుగుతున్న ఉద్యమాల ఎడల దృష్టిని కేంద్రీకరించి గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు సానుకూలంగా ప్రతిస్పందించాలని తమరి ద్వారా కోరుతున్నాను.

8.10pm

శ్రీ విటపు బాలసుబ్రహ్మణ్యం ః అధ్యక్షా, ఈ బడ్జెట్ మీద జరిగిన చర్చల్లో మిగతా విషయాల మీద ఎన్ని భిన్నాభిప్రాయాలు ఉన్నా పాలక పక్షం వైపు నుండి గాని, మావైపు నుంచి గాని, ప్రతిపక్షం నుండి గాని అందరికి ఒక విషయంలో ఏకాభిప్రాయం ఉంది. అది ఏమిటనంటే, మన పాఠశాల విద్యా వ్యవస్థ. మరీ ముఖ్యంగా ప్రాథమిక పాఠశాల వ్యవస్థ పతనావస్థకు చేరుకుంటుంది. ఏదో ఒక పెద్ద జోక్యం గాని చేసుకోకపోయినట్లైతే, ఇది కూలిపోతోందనే ఆందోళన అందరిలో స్పష్టంగా కనిపించింది. లేటెస్ట్ స్టాటిస్టిక్స్ ప్రకారంగా 830 పాఠశాలల్లో ఒక పిల్లవాడు కూడా లేడు. 2296 పాఠశాలల్లో 10 మంది లోపు మాత్రమే విద్యార్థులు ఉన్నారు. మొత్తం ఉన్నటువంటి 65,202 పాఠశాలల్లో కేవలం 7, 8వేల పాఠశాలలు మాత్రమే బ్రతికేట్లుగా కనిపిస్తున్నాయి. ఈ పరిస్థితి మీద అందరికీ ఆవేదన ఉంది. మేము చాలా రోజుల నుండి ప్రభుత్వంతో మాట్లాడుతున్నాం. ఒక కమీషన్ కూడా వేసి వీలైతే దీని లోతుకు పొమ్మని అడిగాం. ఏదేమైనా ఈమధ్య ప్రాథమిక పాఠశాల మంత్రి వర్యుల దగ్గర ఒక చర్చ కూడా జరిగింది. మీరు "ఆదర్శ" పాఠశాలలు పెడుతున్నారు, గురుకుల పాఠశాలలు పెడుతున్నారు. దయచేసి ఒక 10, 15వేల ప్రాథమిక పాఠశాలల్ని ఐదు మంది ఉపాధ్యాయులు, ఐదు తరగతి గదులు మరియు ఒక ప్రధానోపాధ్యాయుడు ఉండేట్లుగా మంచి పాఠశాలలుగా కన్సాలిడేషన్ చేయండి. ఇప్పుడున్న నిధులతో, ఉపాధ్యాయులతో దీనిని ప్రారంభించి చేయవచ్చు అన్న ప్రతిపాదన కూడా మేము చేశాం. దీని మీద ఎక్కువ స్పందించాలి. ఎందుకంటే, మన పాఠశాల విద్యకు బయట, ప్రభుత్వ గణాంకాల ప్రకారంగా 16,20,211 మంది పిల్లలు బడి బయట ఉన్నారనేది వాస్తవం అయినప్పుడు దీనిని మనము సరిచేయాల్సిన అవసరం ఉంది. మీరు డిపార్ట్‌మెంట్ వారు ఇచ్చినటువంటి లెక్కలు చూడండి, 6 సంవత్సరాల నుండి 16 సంవత్సరాల లోపు

వయస్సు ఉన్నటువంటి మొత్తం జనాభాలో ఎంత మంది పిల్లలు ఉన్నారు. బడిలో ఎంత మంది ఉన్నారనేది ఈరెండు లెక్కలు డిపార్ట్‌మెంట్‌లో ఉన్నాయి. నేను వాటి జోలికి పోవడం లేదు కాని. దయచేసి మళ్లీ, మళ్లీ, మళ్లీ, మళ్లీ మిమ్మల్ని ప్రార్థిస్తున్నాను. ఈ ప్రాథమిక పాఠశాలలను కన్సాలిడేట్ చేసే ప్రక్రియ గనుక జరుగకపోయినట్లైతే రాష్ట్రం తీవ్రంగా నష్టపోతుంది. పేద పిల్లలు మరింత ఎక్కువగా నష్టపోతారు. అలాగే గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు కూడా ఇక్కడ ఉన్నారు కాబట్టి, దయచేసి ప్రాథమిక పాఠశాలల మీద మరింత మనస్సు పెట్టాలని మీద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. మోహన్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, ఇంతకు ముందు ఎన్నో ఉద్యమాలు, ర్యాలీలు చేస్తే గాని వేతన సవరణ సంఘం వేయించుకునే వాళ్లం కాదు. అటువంటి తరుణంలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు వేతన సవరణ సంఘాన్ని అడుగ గానే పిరియడ్ కాకముందే కమీషన్ వేయడాన్ని చరిత్రలో మిగిలిపోయేటువంటి విషయంగా ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తూ, వారిని అభినందిస్తున్నాను. ఆర్థిక మంత్రి వర్యులు వేతన సవరణ సంఘానికి ఎన్ని వేల కోట్లు కేటాయిస్తున్నారనేది చూపించలేదు. వాటిని కూడా బడ్జెట్‌లో చూపిస్తే ఉద్యోగులు, ఉపాధ్యాయులు ఆనందిస్తారని చెబుతూ, ఏదేమైనా గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారిని ఈ సందర్భంగా నిండు మనస్సుతో 10 లక్షల ఉద్యోగులు, ఉపాధ్యాయులు, కార్మికుల పక్షాన నేను అభినందిస్తున్నాను.

శ్రీ నారదాసు లక్ష్మణ రావు : అధ్యక్షా, కరీంనగర్ జిల్లాలోని నేదునూరు గ్రామంలో మరియు రంగారెడ్డి జిల్లా శంకర్‌పల్లి గ్రామంలో గ్యాస్ ఆధారిత విద్యుత్తు ప్రాజెక్టులకు పునాది రాయి వేయడం జరిగింది. వాటికి భూములను కూడా సేకరించి వాటికి నష్టపరిహారం కూడా చెల్లించడం జరిగింది. ఈ రెండు ప్రాజెక్టుల యొక్క నిర్మాణాలను చేపట్టే అవకాశం ఉందా, లేదా? గవర్నర్ గారి ప్రసంగానికి ధన్యవాదాల సందర్భంగా గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు సమాధానం ఇస్తున్నప్పుడు ఈ రెండు ప్రాజెక్టులు చేపట్టాలంటే రూ.12వేల కోట్లు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చెల్లించవలసి వస్తుందని చెప్పారు. అందుకని అన్ని నిధులను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం స్టక్ అప్ చేసుకునే పరిస్థితుల్లో లేదని చెప్పారు. నేను వారిని ఒకటే అడుగుతున్నాను. ఈ నేదునూరు మరియు శంకర్‌పల్లి గ్రామాల్లోని గ్యాస్ ఆధారిత ప్రాజెక్టులను కొనసాగిస్తున్నట్లా, మూసివేస్తున్నట్లా? మరియు వాటిని ఏమి చేయబోతున్నట్లు దానికి వివరణ ఇవ్వాల్సిందిగా మీద్వారా గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

డా.ఎం. గేయానంద్ : అధ్యక్షా, ప్రాథమిక వైద్య కేంద్రాలు మరియు కమ్యూనిటీ హెల్త్ సెంటర్లకు సంబంధించి దాదాపు రూ.27వేల కోట్లు ఖర్చు పెట్టినట్లు సంబంధిత గౌరవ మంత్రి వర్యులు చెప్పారు. నియోజక వర్గానికి గాని లేదా టౌన్‌లో గాని ఒక కమ్యూనిటీ హెల్త్ సెంటర్ ఉంటుంది. దానిలో ఒక Physician, Surgeon, Anesthetist, Pediatrist and Orthopedician లాంటి ఐదు మంది

ఉండేట్లు సక్రమంగా చూసుకోగలిగితే ఆసుపత్రులు బాగా పని చేస్తాయి. దయచేసి, దాని మీద ఇన్ని వేల కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెడుతున్నారు కాబట్టి చర్య తీసుకోవాలని మీద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. అధ్యక్షా, లక్షల ఉద్యోగ నియమాకాలు చేస్తున్నామని ప్రభుత్వం చెబుతోంది. వాటికి వయోపరిమితి నిబంధనలను ఐదు సంవత్సరాలు సడలించి 40, 45 ఏళ్ల వరకు సంబంధిత పరీక్షలు వ్రాసేందుకు అవకాశం ఇవ్వాలని మీద్వారా గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జల్లి విల్సన్ ః అధ్యక్షా, ప్రమాదకరమైన నిత్యావసర వస్తువుల చట్టం అనేది ఈ వ్యాట్‌లో జోడించడమనేది జరిగిందని వ్యాపారస్థులు ఆందోళనకు గురై బయట ఇంత పెద్ద ఉద్యమం చేస్తున్నారు. అందుకే దానిమీద కొద్దిగా వివరణ ఇవ్వాల్సిందిగా మీద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. కిరణ్‌కుమార్ రెడ్డి ః ఆ బిల్ హౌస్ ముందుకు బిల్లు వస్తుంది కదా(మైకు లేకుండా).

శ్రీ జల్లి విల్సన్ ః అది ఎప్పటికి వస్తుందండీ? అలాగే బయట విద్యుత్తు గురించి కరెంట్ కోత, మోత అని అన్ని పార్టీలు పెద్ద ఉద్యమాలు చేస్తున్నాయి, ప్రజలందరు ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. దాని మీద ప్రభుత్వం సానుకూలమైన ప్రకటన ఏదైనా చేస్తే, ప్రజలకు ఊరట కలుగుతుందని అలాగే కొంతమంది ప్రజాప్రతినిధులు నిరాహార దీక్షలో ఉన్నారు. అందుగురించి సానుభూతిగా చూడాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఆనం రామనారాయణ రెడ్డి ః అధ్యక్షా, సప్లిమెంటరీల క్రింద సర్వశ్రీ వెంకట సతీష్ కుమార్ రెడ్డి సింగారెడ్డి, చేరుపల్లి సీతారాములు, పి.జె. చంద్రశేఖర రావు, విటపు బాలసుబ్రహ్మణ్యం, కె.ఎస్. లక్ష్మణ రావు, డా.ఎం. గేయానంద్, జల్లి విల్సన్ మరియు శ్రీ బి. మోహన్ రెడ్డి గార్లు మాట్లాడారు. వారు మాట్లాడిన వాటన్నింటికి కూడా బడ్జెట్ రిప్లైలో చాలా వరకు సమాధానం చెప్పడం జరిగింది. వ్యవసాయానికి సంబంధించి, ఇప్పటికే నష్టపోయిన రైతాంగాణికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇన్‌పుట్ సబ్సీడీ క్రింద గతంలో నష్టపరిహారం రిలీజ్ చేశాం. ఈ ఆర్థిక సంవత్సరంలో వచ్చిన నష్టాలకి అంచనాలు తయారు అవుతున్నాయి. ఆ నివేదిక ప్రభుత్వానికి అందిన వెంటనే నష్టపరిహారం ఇవ్వడం జరుగుతుంది. ఈ రిలీఫ్ విషయంలో ఒక విషయం చెప్పాలి. గతంలో 2004 వరకు ఒక హెక్టారుకు రూ.1500 రిలీఫ్ ఉండింది. కాని అనేక సందర్భాల్లో మాట్లాడి, మాట్లాడి కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని ఒప్పించి. ప్రభుత్వం అనేక దఫాలుగా చేసిన ప్రయత్నంలో, ఒక హెక్టారుకి రూ.10వేల ఇన్‌పుట్ సబ్సీడీని ఇవ్వాలని నిర్ణయం తీసుకున్నాం. నష్టపోయిన రైతుని కొంతైనా ఆదుకోవాలని ఈ ప్రభుత్వం పని చేస్తుంది. నివేదికలు అందగానే రైతులకు ఇవ్వాల్సిన పూర్తి నష్టపరిహారాన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇస్తుంది. ఈ నష్టపరిహారం ఇవ్వడానికి కేంద్రం నుండి నిధులు రావాలి. కాని, గడచిన సంవత్సరం నుంచి ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఒక విధానాన్ని పెట్టుకుంది. కేంద్ర

ప్రభుత్వం నిధులు విడుదల చేసేందుకు ఆలస్యం అయినప్పటికీ, మన రాష్ట్ర రైతాంగాన్ని ఎప్పటికప్పుడు ఆదుకోవాలనే ఉద్దేశంతో రాష్ట్ర ప్రభుత్వ నిధులను విడుదల చేసి నేరుగా రైతుల బ్యాంకు అకౌంటులోకి నిధులను పంపించే ప్రక్రియను మేము ప్రారంభించాం. దానివల్ల మధ్య దళారి వ్యవస్థ పోయింది. నేరుగా తనకు చెందాల్సిన నష్టపరిహారం చెందడం వల్ల ఈరోజు రైతు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మీద ఆనందంగా ఉన్నాడు.

రా 8.20

అధ్యక్షా, ఇక విలువ ఆధారిత పన్ను గురించి, విద్యుత్ గురించి చెప్పారు. విలువ ఆధారిత పన్ను బిల్లు ఈ సభకు రాబోతోంది. దానిని కూడా ఈ సభలో చర్చించిన తరువాతనే బిల్లులో ఉన్న విషయాలను పూర్తిగా మనం అవగాహన చేసుకొని, మనం ఆమోదించిన తరువాతనే అది అమలులోకి వస్తుంది. కాబట్టి ఇప్పటికి దాని గురించి పెద్దగా ఆందోళన చెందాల్సిన అవసరంలేదు. వ్యాపారస్థులతో అనేక దఫాలుగా నేను కానీ, మా మంత్రివర్గ సహచరులు, మా ముఖ్యమంత్రిగారు అనేక సందర్భాలలో మాట్లాడడం జరిగింది. గతంలో వాళ్ళ కోరికమేరకు కొంతవరకు తగ్గించడం కూడా జరిగింది. అయితే ఇంకా కూడా పూర్తిగా తీసెయ్యాలనీ, లేకుంటే ఈ యొక్క ఎసెన్షియల్ కమాడిటీస్ యాక్ట్ కానీ దానికి రాకూడదని అడుగుతున్నారు. ఇవన్నీ బిల్లు రూపంగా వచ్చినపుడు సభలో చర్చించినపుడు, ముఖ్యమంత్రిగారి ఆలోచన, మిగిలిన సభ్యుల అభిప్రాయాలను పరిగణనలోకి తీసుకుని చేయడం జరుగుతుంది.

అలాగే ఇవాళ ఏ సూచికల ఆధారంగా పర్ కాపిటా ఇన్‌కం, పర్ కాపిటా డెట్ వస్తుందని గౌరవ సభ్యులు అడిగారు. అయితే దానిగురించి మేము చెప్తే అంత నమ్మశక్యంగా లేనట్లుంది. పర్ కాపిటా ఇన్‌కం కానీ, పర్ కాపిటా డెట్ కానీ లేకుంటే రాష్ట్రప్రభుత్వం యొక్క గ్రేడేషన్ కానీ, క్లాసిఫికేషన్ కానీ, ఫైనాన్షియల్ స్టేటస్ ఇచ్చేది మాకు మేము పొగిడించుకోడానికో, పొగడడానికో, లేకుంటే వీరతాళ్ళు వేసుకోవడానికో కుదరదు. దీనికంటూ కేంద్రప్రభుత్వ విధానం ఒకటి ఉంది. ఆర్థిక క్రమశిక్షణ అమలుచేసే బాధ్యత ఈ ప్రభుత్వంపై ఉంది. అలాగే దీనికి 13వ ఫైనాన్స్ కమీషన్ ఉంది. కేంద్రంలో ప్లానింగ్ కమీషన్ ఉంది. వీళ్ళందరూ కూడా మమ్మల్ని పర్యవేక్షిస్తుంటారు. ఎప్పటికప్పుడు వాళ్ళు చేసే పర్యవేక్షణ వల్ల, వాటి వ్యవస్థల ద్వారా చేసేటటువంటి పరిశీలన వల్లనే ఈ పర్ కాపిటా ఇన్‌కం, పర్ కాపిటా డెట్ అంటూ రావడం జరుగుతుంది. ఈ విధానం ఈ రాష్ట్రానికే కాదు మొత్తం భారతదేశంలో ఉన్నటువంటి అన్ని రాష్ట్రాలకీ, కేంద్ర పరిపాలనా విభాగానికీ ఈ సూచికలే వాడడం జరుగుతుంది. ఈ సూచికలన్నింటివల్ల రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆర్థికంగా ఇవాళ బలపడింది.

ఈ తొమ్మిది సంవత్సరాలలో ఈ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఆర్థిక అభివృద్ధిని సాధించగలిగింది. కాబట్టే ఇంతపెద్ద ప్రణాళికతో ఈ రాష్ట్ర ప్రజల అవసరాలను తీర్చడానికే ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పనిచేస్తుందని చెప్పి నేను మీకు మనవి చేస్తూ, చివరగా ఒక్క విషయాన్ని చెప్తాను. ఈ రాష్ట్రంలో ఆర్థిక సంస్కరణలు అమలవుతోంది కాబట్టి కేంద్ర ప్లానింగ్ కమీషన్ 12వ పంచవర్స ప్రణాళికలో మనకు పెద్ద పీట వేసింది. ఈ రాష్ట్రంలో ఆర్థిక ప్రగతి ఉంది. ఆర్థిక వనరులను సక్రమంగా రాబడులను తెచ్చుకోవడమే కాదు ఖర్చు చేసే విధానంలో కూడా సరియైన పారదర్శకతతో ఈ ప్రభుత్వం పనిచేస్తుంది కాబట్టే అన్ని పారామీటర్స్‌లో అత్యధిక శాతాన్ని ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అధిగమించింది కాబట్టే 12వ పంచవర్ష ప్రణాళికలో మనకిచ్చినటువంటి కేటాయింపులు రు.3,42,842 కోట్లను ప్లాన్ అలోకేషన్ కింద ఖర్చు పెట్టుకోవచ్చని 12వ పంచవర్ష ప్రణాళిక ప్లానింగ్ కమీషన్ ఆమోదించింది. ఈ దేశంలోనే ఇంత పెద్ద ఎత్తున 12వ పంచవర్ష ప్రణాళికలో ఖర్చు పెట్టుకోవడానికి ఈ రు.3,42,842 కోట్ల ప్రణాళికను ఇచ్చింది ఒక్క ఆంధ్రప్రదేశ్‌కే కానీ, ఇంక వేరే ఏ రాష్ట్రాలకు లేదు. ఇది మన ఘనత. ఇవాళ ఈ ప్రభుత్వంలో మీరు, మేము అందరూ భాగస్వాములమే. మన తరువాతే ఉత్తరప్రదేశ్‌కు, గుజరాత్‌కిచ్చారు. ఈ దేశానికే ఆర్థిక రాష్ట్రంగా ఉన్న మహారాష్ట్ర కేటాయింపులో నాలుగవది. ఆ తరువాతనే కర్నాటక, కేరళ, తమిళనాడు రాష్ట్రాలకిచ్చారు. కాబట్టి ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ఆర్థిక ప్రణాళికను రచించడంలోకానీ, రచించిన ప్రణాళికను అమలుచేయడంలోకానీ, అమలుచేసే విధానంలో పారదర్శకతను పాటించడంలోకానీ, కొత్త విధానాలు, కొత్త పోకడలతో ముందుకెళ్తోంది కాబట్టే ఇవాళ కేంద్ర ప్రభుత్వం, ప్లానింగ్ కమీషన్ కూడా ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని అగ్రస్థానంలో ఉంచగలిగిందని తెలియజేస్తూ, గౌరవ సభ్యులు సప్లిమెంటరీలలో, ముఖ్య ప్రసంగాలలో చెప్పిన వాటన్నింటినీ కూడా గమనంలో పెట్టుకొని, మా ప్రణాళికను అమలుచేసేటప్పుడు వారిచ్చిన సూచనలన్నింటినీ కూడా తీసుకుని తప్పనిసరిగా ఈ ప్రభుత్వం ముందుకెళ్తుంది. దయచేసి ఈ రెండు బిల్లులు కూడా తమరు ఆమోదించే విధంగా నిర్ణయం తీసుకోవాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

MR. CHAIRMAN: Now, I request the Hon'ble Minister for Finance, Sri Anam Ramnarayana Reddy Garu to move the Appropriation Bill No.2 and 3 of 2013.

APPROPRIATION BILL NO.2 OF 2013

SRI ANAM RAMNARAYANA REDDY (HON'BLE MINISTER FOR FINANCE): Chairman Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Appropriation (Vote-on-Account) Bill, 2013 (L.A. Bill No.2 of 2013)" be passed.

MR. CHAIRMAN: Motion moved. The question is:

"That the Andhra Pradesh Appropriation (Vote-on-Account) Bill, 2013 (L.A. Bill No.2 of 2013)" be passed.

(PAUSE)

The motion was carried and the Bill was passed.

APPROPRIATION BILL NO.3 OF 2013

MR. CHAIRMAN: I also request the Hon'ble Minister for Finance, Sri Anam Ramnarayana Reddy Garu to move the Appropriation Bill No.3 of 2013.

SRI ANAM RAMNARAYANA REDDY (HON'BLE MINISTER FOR FINANCE): Chairman Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Appropriation (No.2) Bill, 2013 (L.A. Bill No.3 of 2013)" be passed.

MR. CHAIRMAN: Motion moved. The question is:

"That the Andhra Pradesh Appropriation (No.2) Bill, 2013 (L.A. Bill No.3 of 2013)" be passed.

(PAUSE)

The motion was carried and the Bill was passed.

Now, a word of compliment to the retiring Members, the following Hon'ble Members are completing their term and going to retire on 29.03.2013 as mentioned infra:

Sri Cherupally Seetha Ramulu
Sri Jalli Wilson
Sri Kandula Lakshmi Durgesh Prasad
Sri S. Indrasain Reddy
Smt. Bharathi Dhiravat
Sri P. Yadagiri
Sri Sidda Raghava Rao
Sri Ibrahim Bin Abdullah Masquati
Sri Ponguleti Sudhakar Reddy
Smt. Pulla Padmavathi
Sri Y. Sivarami Reddy
Sri Y.V.B. Rajendra Prasad
Sri Chigurupati Vara Prasad
Sri Katcha George Victor
Sri Naradasu Laxman Rao
Sri Gade Srinivasulu Naidu
Sri B. Mohan Reddy
Sri Chukka Ramaiah
Dr. P.V. Ranga Rao
Sri Kanukula Janardhan Reddy
Sri Angoori Laxmi Shiva Kumari
Dr. M.V. Rao.

The supra mentioned names of the Hon'ble Members have completed immensely to the debate of this august House with their valuable contribution and they have enriched the quality of the august House. పదవీ విరమణ చేస్తున్న ప్రతి సభ్యులు కూడా సభలో చాలా చురుకుగా పాల్గొన్నారు. సభా కార్యక్రమాలలోనూ, ప్రజా సమస్యల విషయంలోనూ సభ అంతా ఏకమై ప్రజా సమస్యల కోసం పోరాడారు. సమస్యల పరిష్కారం కోసం ప్రభుత్వానికి మంచి సూచనలనిచ్చారు. ఇది మంచి సాంప్రదాయం. పెద్దల సభ అనిపించుకున్నారు. మంచి పేరు సంపాదించుకున్నారు. I wish them all a great success and good wishes for them. I hope that they will attain good position in future and some of the Hon'ble Members may come back to this august House with good spirit.

The following Hon'ble Members are reelected as mentioned infra:

Sri Ponguleti Sudhakar Reddy
Smt. Angoori Laxmi Shiva Kumari
Sri Gade Srinivasulu Naidu and
Sri M.S. Prabhakar Rao"

I also congratulate the reelected Hon'ble Members.

Now, I request the Hon'ble Chief Minister to say a few words in connection with the retiring Hon'ble Members.

శ్రీ నల్లారి కిరణ్‌కుమార్ రెడ్డి (పీలేరు) : అధ్యక్షా, మొన్ననే నేను చెప్పేను. పదవిలో ఉంటే ఎక్స్ అయ్యేది మామూలే. కానీ ఎక్స్‌ని తీసేవాళ్ళు ఎవరూలేరు. శాశ్వతంగా ఆ ఎక్స్ మన జీవితకాలం మనతోనే ఉంటుంది. మీరు రాబోయేకాలంలో ఉన్నతమైన పదవులకు మళ్ళీ రావాలనీ, వీలైతే ఈ సభకు లేక

శాసనసభకు రావాలనీ, మీ జీవితంలో సుఖ శాంతులు ఉండాలని కోరుకుంటూ రాబోయే రోజులలో కూడా మనందరమూ కలసి పనిచేసి రాష్ట్ర ప్రజల కోసం, రాష్ట్ర అభివృద్ధి కోసం మనం పాటుపడే విషయంలో మీరిచ్చిన సలహాలు, సూచనలు ఇకముందర కూడా తీసుకుంటామని తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

MR. CHAIRMAN: Both the Houses of State Legislature amended the Rules and adopting the new procedure. In lieu of the new procedure for consideration of the Bill, after recess the august House will meet again.

Now, with the permission of the Hon'ble Members, I adjourn the house *Sine die*.

(The House then adjourned *sine die* at 8-29 p.m.)

* * *